

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಹಿಂಗಾರ

ಅರೆಭಾಷೆ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ

ಸಂಪುಟ-1

ಸಂಚಿಕೆ-2

ದಿನಾಂಕ : 10-11-2016

ಕೊಡಗು

ರೂ.20/-

ಆಟಿ-ಮೋಣ-ನಿರ್ನಾಲ್ ತಿಂಗ

ಕರ್ನಾಟಕ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಕೆಸರುಗದ್ದೆ ಕ್ರೀಡೋತ್ಸವ ಬೆಳ್ಳಾರೆ, ಸಮಾರೋಪ ಸಮಾರಂಭ-24.8.2016

ಕುಕ್ಕೆ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ಯುವ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮಾವೇಶ ಉದ್ಘಾಟನೆ- 10.10.2016

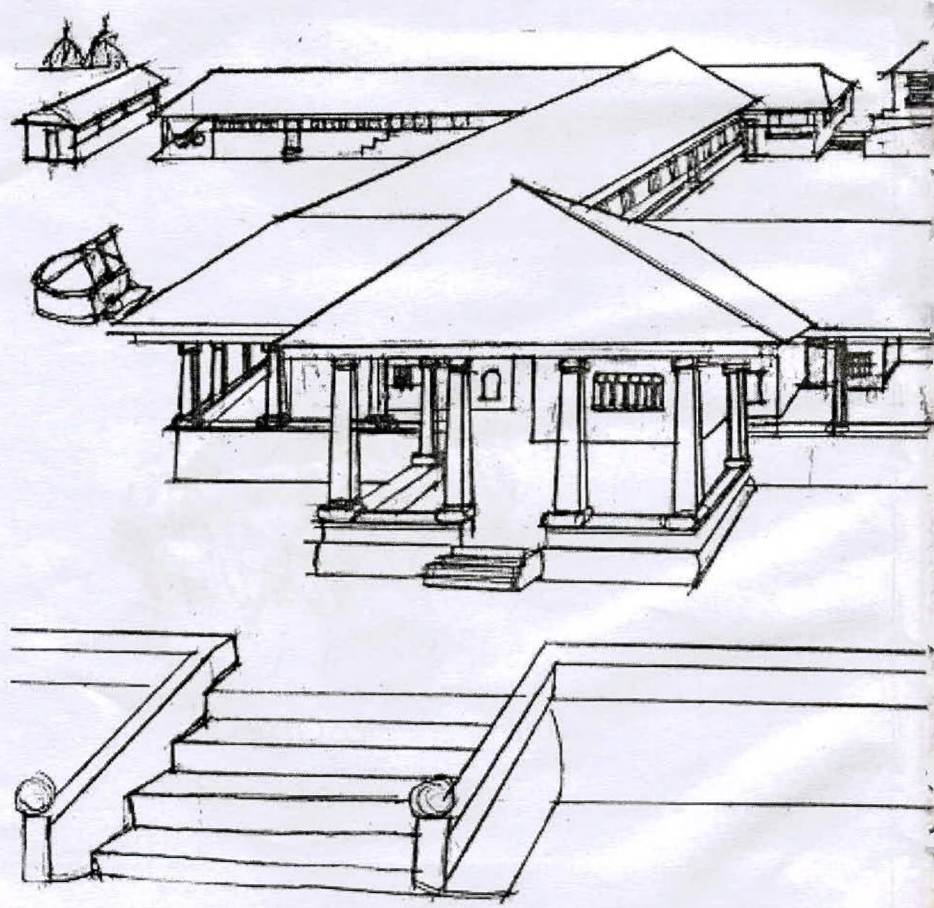
ಮರಗೋಡು, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅಡುಗೆ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ

ಹಿಂಗಾರ

ಆಟ-ಸೋಣ-ನಿರ್ನಾಲ್ ತಿಂಗ

ಹಿಂಗಾರ

ಕರ್ನಾಟಕ
ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಮಡಿಕೇರಿ

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರ್
ಕೊಲ್ಕದ ಗಿರೀಶ್

ಸಂಪಾದಕರ್
ಡಾ. ಪೂವಪ್ಪ ಕಣಿಯೂರು
ಮೋಹನ ಸೋನ

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಪಾದಕರ್
ಉಮರಬ್ಬ

HINGARA

A Quarterly Magazine

Vol -1, Issue - 2

Date : 10 November 2016

Page : 88

Copies : 500

RNI No. : KARARB00001

Price : Rs. 20/-

KODAGU

Cover Design : Vinay & Lohith, Bangalore

Printed by UMARABBA on behalf of Registrar, Karnataka Arebhasa Samskruthi Mathu Sahithya Academy, and Published by UMARABBA on behalf of Registrar, Karnataka Arebhasa Samskruthi Mathu Sahithya Academy on behalf of KARNATAKA AREBHASE SAMSKRUTHI MATHU SAHITHYA ACADEMY (Name of the Woner) and Printed at SRI KRISHNA COMPUTERS & PRINTERS, Pooja Arcade, Madikeri, Kodagu District. And Published at Karnataka Arebhasa Samskruthi Mathu Sahithya Academy, Coffee Krupa Building, 1st Floor, Raja Seat Road, Madikeri, Kodagu District. Editor : UMARABBA

www.arebhasheacademy.com. Email : arebaseacademy@gmail.com.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ನುಡಿ

ಹಿಂಗಾರದ 5ನೇ ಆವೃತ್ತಿಗೆ ನೀವುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಗತ, 2ನೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಡುವ ಸಂದರ್ಭಲಿ ಓದ್‌ಗರಿಗೆ ಅಕಾಡೆಮಿ ವತಿಂದ ಶುಭಾಶಯ ಕೋರ್ತಾ ಒಳೆ.

ಕಾರ್ತಿಂಗ, ಆಟ, ಸೋಣ ತಿಂಗಲಿ ಕೊಡಗು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಲಿ ದೇವ್ರಿಗೆ, ದೈವಕ್ಕೆ ಕೊಡ್ತು, ಹಿರಿಯವ್ವೆ ಕಾರಣಕ್ಕಿಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಹಂಗೆ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಕೈ ತುಂಬಾ ಕೆಲ್ಲ ಅರೆಬಾಸೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನ, ಈ ನಿಟ್ಟಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಪದ್ಧತಿ, ಪರಂಪರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಕ್ರೀಡೆಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೆ ಅವಂದೂರು ಕಾಳೇರಮ್ಮನ ಅಯ್ಯಣ್ಣ ನವರ ಗದ್ದಲಿ ನಡ್ತಿದ ಕೆಸರ್ ಗದ್ದೆ ಕ್ರೀಡೋತ್ಸವ ಮತ್ತೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನಾಟ ಓಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬಾರಿ ಲಾಯ್ಕಾಗಿ ನಡ್ತೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಬೆಳ್ಳಾರೆ ಗ್ರಾಮದ ಕಾವಿನಮೂಲೆ ಐತಪ್ಪ ಗೌಡರ ಗದ್ದಲಿ ಕೂಡ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ ನಡ್ತಿದ್ಲೊ, ಆಟ ತಿಂಗಲಿ ಸುಳ್ಳೆ ತಾಲೂಕ್‌ನ ಪೈಲೂರು ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತೆ ಚೊಕ್ಕಡಿ ಗ್ರಾಮಲಿ “ಆಟ ಉತ್ಸವ” ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ್ಳು ಹಮ್ಮಿಕುಂಡಿದ್ಲೊ. ಯುವ ಪ್ರತಿಭೆಗಳ್ಳು ಗುರ್ತುಸುವ ನಿಟ್ಟಲಿ ಕುಕ್ಕೇಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಇಲ್ಲಿ “ಯುವ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮಾವೇಶ” ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ ಏರ್ಪಡ್ತೆ ಯುವ ಪ್ರತಿಭೆಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಗೋಷ್ಠಿ, ಕವಿಗೋಷ್ಠಿ, ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿ ಕಥೆ, ಕವನ, ಚುಟುಕುಗಳ್ಳು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡ್ತಿದ್ಲೊ.

ಆಧುನಿಕ ಮತ್ತೆ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಯುಗಲಿ ಬೇಕರಿ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಮಾರುಹೋದಂತ ಸಮಯಲಿ ಅಕಾಡೆಮಿ ವತಿಂದ ಅರೆಭಾಷಿಕರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅಡಿಗಿ ತರಭೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಆತ್. ಸುಮಾರ್ 2000 ಜನ ಕೂಡಿ ಆಡ್ಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ 6 ದಿನ ನಡ್ತ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಪ್ರ್ಯತ್ಯಕ್ಷ ಹಂಗಿ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸಹಕರ್ದಿದವ್ವೆ ಧನ್ಯವಾದ ತಿಳ್ತಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಡ್ಪವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೆಳ್ಳಿಕೆ ನೀವ್ ಗಳ ಸಹಕಾರ ಕೋರ್ತಾವೊಳೊ.

ಅಕಾಡೆಮಿ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿಗೆ ದುಡಿತಾ ಇರ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಪುಸ್ತಕ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಹಿಂಗಾರ ಪ್ರಕಟಣಾ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಹಂಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಓದುಗರಿಗೂ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆನ ತಿಳ್ತಾ ಒಳೆ.

10.11.2016

- ಕೊಲ್ಯದ ಗಿರೀಶ್

ಸಂಪಾದಕೀಯ...

ಅರೆಬಾಸೆನ ಈ ಹಿಂಗಾರ ತ್ರೈಮಾಸಿಕನ ನಿರಂತರವಾಗಿಸುವಲ್ಲಿ ನೀವೆಲ್ಲಾ ಸಹಕರಿಸ್ತೊಳೀರಿ. ಇದ್ ನಾವ್ಗೆ ಕುಸಿ ಕೊಡುವ ಸಂಗತಿ ಆವುಟು. ನೀವು ಈ ತ್ರೈಮಾಸಿಕನ ಓದುದರೊಟ್ಟಿಗೆ ನಾವ್ಗೆ ಬರಹಗಳ ಕೊಟ್ಟ್ ಸಹರಿಸ್ತೊಳೀರಿ. ನಮ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷೆನೂ ಆದೇ ಆಗುಟು. ಇನ್ನ್ ಮುಂದೆನೂ ನಾವು ಇದರ ಬಯಸ್ತೊಳೊ.

ಈ ಸಂಚಿಕೆಲಿ ನಾವು ಆಟಿ-ಸೋಣ-ನಿರ್ನಾಲ್ ಮುಟ್ಟ ಅಕಾಡೆಮಿ ನಡ್ವಿದ ಜಂಬರನ ದಾವಿಲೆ ಮಾಡ್ವರೊಟ್ಟಿಗೆ ಜಂಬರನ ಅವಲೋಕನ ಮಾಡ್ವ ಪ್ರಯತ್ನನೂ ಮಾಡ್ತೊಳೊ. ಆಟಿ ತಿಂಗಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಲವು ಆಟಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಪೊಲುಲಿ ನಡ್ವಿಯೊಳೊ. ಅರೆಭಾಷಿಕ ಸಮುದಾಯದ ಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅಡುಗೆ ತರಬೇತಿ ಹಾಂಗನೆ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ ಮರೋಡಲ್ಲಿ ನಡ್ವಿಯೊಳೊ. ಕುಕ್ಕೆ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಲಿ ಅರೆಭಾಷಿಕ ಯುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಭ್ರಮಂತೇಳ್ವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಮಾವೇಶನನೂ ನಡೆಸ್ತೊಳೊ. ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗ ನಡ್ವಿದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅರೆಭಾಷಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಧನ ಸಹಾಯ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ತಂಡಗಳ ಪ್ರಾಯೋಜಕತ್ವಗಳ ಕೊಟ್ಟೊಳೊ.

ಅರೆಭಾಷಿಕ ಸಮುದಾಯಗ ಬದುಕುವ ಭೌಗೋಳಿಕತೆಲಿ ಆಟಿ-ಸೋಣ ತಿಂಗಲ್ಲಿ ಜಡಿ ಕೂಟ ಮಳೆ ಸುರ್ದದೆ. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಮಳೆ ಅನಿಸ್ ಕಡಿಮೆ. ಆದರೂ ಆಟಿಯ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜೀವನ ನಡೆಸುವಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಏನ್ ಆತ್ಮೆ ಹಬ್ಬ-ಹರಿದಿನ ನಂಬಿಕೆ- ಆಚರಣೆಗ ನಿಂತತ್ಲೆ.

ಆಟಂತೇಳಿರೆ ಒಂದು ರೀತಿನ ವೈಪರೀತ್ಯದ ಗಡುವಿನ ಕಾಲ. ಆಟ ಕೆಲ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳೊಂದ ಕೂಡ್ವ ಸಮಯ. ಮುಖ್ಯಂತೇಳ್ವ ಋತು ಮಾನದ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆಲಿ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರ ಪಡುವ ಈ ಕಾಲದ ಕುರ್ತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ, ಹವಾಮಾನದ ಏರ್- ಪೇರ್, ಇದರ್ಂದ ಉಂಟಾಗುವ ರೋಗ ರುಜಿನಗಳೊಂದ ಮಾನವನ ಮನಸ್ ದುರ್ಬಲ ಆದೆ. ಧಾರಾಕಾರ ಸುರ್ದ ಮಳೆ- ಹಾಂಗನೆ ಸೋಣ ಸುರ್ದಾಗುವ ಹೊತ್ವನ ಬಿಸ್ಲ್ ಇವೆಲ್ಲಾ ಮೊಂಸಂಗ ತಾಪತ್ರಯ ತಂದ್ ಹಾಕುವೆ. ಒಂದು ಬಗೆನ ಭಯ ದಿದಾರುಣತೆಯ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಜನಗ ತುತ್ತಾದವೆ. ಹಾಂಗಾಗಿ ಆಟಿಯ ಕುರಿತು ಜನ ಹಲ ಬಗೆನ ನಂಬಿಕೆಲಿ ಆಚರಣೆಗ ನಡ್ವೆವೆ. ತಿನ್ನುವ ಆಹಾರದ ಬಗ್ಗೆನ್ ಬೇರೆ ದಿನಂದ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಅಡುಗೆ ಮಾಡುವೆ; ತಿನ್ನಳ್ ತಯಾರ್ವೆ.

ಆಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಜನಗ ಹಲ ನಂಬಿಕೆನ ಇಟ್ವೊಂಡೊಳೊ. ಆಟಿಯ ಹಾಳೆ ಮನೆಗೆ ಹಾಳೆ. ಆಟಿಲಿ ಸತ್ತರೆ ನರಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿ. ಆಟಿಲಿ ಮದುರಂಗಿ ಇಸಿಕಾಗದ್. ಆಟಿಲಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕಾಗದ್. ಆಟಿಲಿ ಗಿಡ ನೆಟ್ಟರೆ ಅದ್ ಬದುಕುದುಲೆ. ಇಂತಹ ನಂಬಿಕೆಗಲ್ಲಾ ಆಟಿಯ ಮಳೆ ಮತ್ ಬಡತನನ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ

ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡೊಳೊ. 'ಆಟಿಲಿ ಅಟ್ಟ ಗುಡ್ಡೊಕು. ಈ ನುಡಿಗಟ್ಟ್ ಕೂಡ ಆಟಿಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಮುಗ್ಧುಟಾಂತೇಳ್ಳ ಕುರಿತಾಗಿಯೇ ಮಾತಾಡ್ತೆ. ಆಟಿನ ಬಿಸಿಲೆ ಆನನ ಬೆನ್ನ ಕೂಡ ಒಡ್ಡೊದು. ಆಟಿನ ಬಿಸಿಲ್ ಚಮ್ಮಾರಂಗ ಒಳ್ಳೆದ್. ಈ ಮಾತ್ ಆಟಿ ತಿಂಗಳ್ಳ ಬಿಸಿಲ ಖಾರನ ಹೇಳ್ತೆ. ಆಟಿಲಿ ನಡೆವ ಆಚರಣೆ ಎಂದರೆ ಆಟಿ ಅಮಾಸೆನ ಸ್ನಾನ ಮಾತ್ರ. ಉಳಿದಂತೆ ಯಾವ ಆಚರಣೆನೂ ನಡಿಯೋದೆ. ಆಟಿ ತಿಂಗ ರೋಗ ರುಜಿನ ಜಾಸ್ತಿ ಇರೋ ಕಾಲಂತೇಳಿ ಜನಗ ಭಾವಿಸ್ಕೊಳೊ. ಆಟಿಲಿ ಕಳೆಂಜನ ಕುಣಿತ ಮನೆ ಮನೆ ಬಂದದೆ. ಈ ಆಟಿ ಕಳೆಂಜನ ರೂಪ ನೋಡಿದರೆ ಮಂತ್ರವಾದಿ ತರ ಇದ್ದದೆ. ಮಾಂತ್ರಿಕನಿಗೆ ರೋಗ ರುಜಿನ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾರಿಕಳೆವ ಶಕ್ತಿ ಉಟ್ಟೆಂದ್ ನಮ್ಮವು ನಂಬಿಯೊಳೊ. ಈ ಕಾರಣ ಆಟಿಲಿ ಕಳೆಂಜನ ಆಚರಣೆ ನಡೆದದೆ. ಇಂದ್ ಆಟಿ ಹಿಂದಿನಂಗೆ ಇಲ್ಲೆ. ಗದ್ದೆ ಬೆಳೆ ಇರಿಕನ ಆಟಿಲಿ ವಿಶೇಷತೆಗ ಇದ್ದೊ. ಇಂದ್ ಭತ್ತ ಬೆಳೆವಂವ ಇಲ್ಲೆ; ಆಟಿನ ಆಚರಣೆ ಸಹ ಇಲ್ಲೆ. ಹಾಂಗಾಗಿ ಈಗ ಎಲ್ಲವೂ ಸೇರಿ ಆಟಿ ಉತ್ಸವಂತೇಳ್ಳ ಜಂಬರನ ನಡೆಸುವಂತಾಗುಟು.

ಈ ಹಿಂಗಾರ ಸಂಚಿಕೆಲಿ ಕತೆ, ಕವನ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಚಿಂತನೆಗ, ಹರಟೆ, ಪ್ರಬಂಧಂತೇಳ್ಳ ಬರಹಗ ಸಂಕಲ್ಪಿಸ್ಕೊಳೊ. ನಮ್ಮ ಅರೆಭಾಸಿಕ ಬರಹಗಾರರ್ ಈ ಬಗೆನ ಬರಹಗ ಬರೆನಂತೇಳಿ ನಾವು ಕೇಳಿಕಂಡ ಹಾಂಗೆ ಬರ್ದ ಕಳ್ಳಿಯೊಳೊ. ಕಥೆ ಕವನಗಳೊಟ್ಟಿಗೆ ವರ್ತಮಾನದ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಒತ್ತ ಕೊಟ್ಟ ವೈಚಾರಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆನ ಬರಹಗಳ್ ಹೆಚ್ಚಿಚ್ಚ ಬಂದರೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂಗಾರ ಸಂಚಿಕೆನು ಹೆಚ್ಚ ಮೌಲಿಕ ಆದಂತ ನಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆ. ಈ ಸಂಚಿಕೆಗೆ ಮಸ್ತ್ ಜನ ಹಿರಿ- ಕಿರಿಯ ಬರಹಗಾರರ್ ಚುಟುಕು, ಗಾದೆ, ಅಡುಗೆ, ಕತೆ, ಕವನ ವೈಚಾರಿಕ ಬರಹ ನೀಡಿ ಸಹಕರಿಸ್ಕೊಳೊ. ಪ್ರತಿ ಸಂಚಿಕೆಲಿ ಒಬ್ಬ ಹಿರಿಯ ಬರಹಗಾರ, ಕಲಾವಿದ ಅಲ್ಲರ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪರಿಚಯ ಇರೊಕುಂತೇಳ್ಳ ಇರಾದೆಲಿ ಈ ಸರ್ತಿನ ಸಂಚಿಕೆಲಿ ಹಿರಿಯ ಜೀವ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಅರೆಭಾಷಿಕ ಸಾಹಿತಿಗಳಾಗಿರುವ ಎಂ.ಜಿ. ಕಾವೇರಮ್ಮನವರ ಕುರ್ತ್ ಶ್ರೀಮತಿ ಸಂಗೀತ ರವಿರಾಜ್ ಬರ್ದ ಲೇಖನ ಸಂಕಲನ ಆಗುಟು.

ಈ ಸಂಚಿಕೆನ ಹೊರ ತಾಕೆ ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ್, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್, ಸರ್ವ ಸದಸ್ಯರ್ ಸಹಕರಿಸ್ಕೊಳೊ. ಬರಹಗಾರರ್ ಮುತುವರ್ಜಿ ಮತ್ತು ಭಾಷೆನ ಪ್ರೀತಿಲಿ ತಮ್ಮ ಲೇಖನಗ ನೀಡಿ ಸಂಚಿಕೆನ ಮೌಲ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸ್ಕೊಳೊ. ಸಂಚಿಕೆನ ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ ಮಾಡ್ತೆ ವಿನಯ್ ಮತ್ತು ಲೋಹಿತ್ ಬೆಂಗಳೂರು, ಪ್ರಿಂಟ್ ಹಾಕುವಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿದ ಮಡಿಕೇರಿನ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಿಂಟ್‌ನವುಕೆ, ಅಕ್ಷರ ಜೋಡಣೆಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಚೆನ್ನಕೇಶವ ಚೆರಾಕ್ಸನ ಶ್ರೀಮತಿ ಪುಷ್ಪಲತಾ ಎ., ಅಕಾಡೆಮಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಜ್ಯೋತಿ, ಪ್ರತಿ ತಿದ್ದುವಲ್ಲಿ ಸರೋಜ ಪಿ. ಕಣೆಯೂರು, ಎಂ.ಜಿ.ಕಾವೇರಮ್ಮ, ಸಂಪಾದಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಮೋಹನ ಸೋನ ಕೈ ಜೊಡ್ಡಿಯೊಳೊ. ಸಹಕರಿಸಿದ ಎಲ್ಲೊವ್ಕೆನೂ ತುಂಬು ಹೃದಯದ ಕೃತಜ್ಞತೆಗ.

ತಾ. 10.11.2016

ಡಾ. ಪೂವಪ್ಪ ಕಣೆಯೂರು

ಹಿಂಗಾರ

ಹಿಂಗಾರ ಒದ್ದಕನ

1. ಅದ್ದಕ್ಕರ ನುಡಿ
2. ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಪರಿಚಯ

3. ಶ್ರೀಮತಿ ಎಂ.ಜಿ. ಕಾವೇರಮ್ಮ / ಶ್ರೀಮತಿ ಸಂಗೀತ ರವಿರಾಜ್

ಅನುಭವ

4. ನಮ್ಮವನ ನತ್ತಿಗೆ ಮೊಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ನೆನೆಪು /
ಮ್ರೋ. ಎನ್. ಸುಕುಮಾರ ಗೌಡ

ಹರಟೆ

5. ಇಂದ್ ದೆವ್ವಕ್ಕೆ ಹರಟೆಗಡ ಉಗ್ಗಪ್ಪ... ನೀವ್ಲೆ ಗೊತ್ತೆನಾ?.../
ಭವಾನಿಶಂಕರ ಅಡ್ವಲಿ
6. ಕಾವೇರಿ ಕಬ್ಬ / ಕ್ಷಿತಿಜ ಕೆ.ಜಿ.

ಚಿಂತನೆ

7. ವಚನ ಬಾಲನೆ / ಕುತ್ಯಾಳ ನಾಗಪ್ಪ ಗೌಡ

ಸಂಸ್ಕೃತಿ

8. ಕೊಡಗಾವ ಹುತ್ತರಿ / ಕಟ್ಟತನ ಕೆ. ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ
9. ಹರಿಸೇವೆ / ಕಟ್ಟತನ ಕೆ. ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ

ಕತೆಗ

10. ಬದಾಕ್‌ನ ಬದಾಕೊಳಗೆ / ಬಿಟ್ಟೀರ ಶ್ರುತಿ ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ
11. ವಿಪರ್ಯಾಸ / ಕಟ್ಟತನ ಲಲಿತಾ ಅಯ್ಯಣ್ಣ
12. ಮೂಲ ನಕ್ಷತ್ರ / ಕಟ್ಟತನ ಲಲಿತಾ ಅಯ್ಯಣ್ಣ
13. ನೆಂಪುನ ಜೊಂಪೆ/ ವಿನೋದ್ ಮೂಡಗದ್ದೆ
14. ನೀರನೊಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಟ್ಟ ಮೂಡ್ತೆ ಮಕುಳಿ ಹುಳಾದು ಗಡ /
ಎಂ.ಜಿ. ಕಾವೇರಮ್ಮ
15. ಜೀವನ ಬೆಳ್ಳ ಕಂಡದೆ ಬೈತೆಡ್ಡ ಜಾನಕಿ ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ

ಕವನಗ

16. ಮಳೆಹಕ್ಕಿ /ವಿದ್ವಾನ್ ಟಿ.ಜಿ ಮುಡೂರು
17. ಕುಡಿಮಿಂಚ್ /ವಿದ್ವಾನ್ ಟಿ.ಜಿ ಮುಡೂರು
18. ಅಟಿ ತಿಂಗ / ಎಂ.ಜಿ. ಕಾವೇರಮ್ಮ
19. ಹುಣ್ಣಿಮೆ ಚಂದ್ರ / ಎಂ.ಜಿ. ಕಾವೇರಮ್ಮ
20. ಒಂದೇ ಬೊಳ್ಳನ ಹೂವುಗ / ಮನೋಜ್ ಕುಡೆಕಲ್ಲ
21. ಹಬ್ಬಲಿನೂ ಹೆದ್ರಿಕೆ ಉಟ್ಟು / ಮನೋಜ್ ಕುಡೆಕಲ್ಲ
22. ಅಡುಗೆ / ರೇಷ್ಮೆ ಕರುಣಾಕರ
23. ಅರೆಭಾಷೆ ಗಾದೆಗ (ಸಂಗ್ರಹ) / ಸಂಗೀತಾ ರವಿರಾಜ್
24. ಅರೆಭಾಷೆ ಗಾದೆಗ (ಸಂಗ್ರಹ) / ಎಂ.ಜಿ. ಕಾವೇರಮ್ಮ
25. ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟಣೆಗ
26. ಅಕಾಡೆಮಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗ
27. ಲೇಖಕರ ವಿಳಾಸ
28. ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಸದಸ್ಯರ ವಿಳಾಸ

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಂ.ಜಿ. ಕಾವೇರಮ್ಮ

ಶ್ರೀಮತಿ ಸಂಗೀತ ರವಿರಾಜ್

ತಮ್ಮ ಜೀವಮಾನವಿಡೀ ದಣಿವಾಗದಂತೆ ಸಮಾಜಕ್ಕಾಗಿ ದುಡ್ಡು ಶ್ರೀಮತಿ ಎಂ.ಜಿ. ಕಾವೇರಮ್ಮನವು ಈಗ ಇಳಿವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ಥಕ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ. 1955ರಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಸೇವೆಗೆ ಇಳಿಯುವಾಗಿನ ಇವಳು ಕೇವಲ 16 ವರ್ಷ ಆಗಿತ್ತು. 1955ರಲ್ಲಿ ಭೂದಾನ ಚಳುವಳಿ ನಡೆಸುವ ವಿನೋಬಾಜಿ ಪಾದಂಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಳು ಕೈ ಬಾಕನ, ಅವರ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರ ಮನೆಮನೆಗೆ ಕರಕುಡ್ ಹೋಗಿ ಕೆಲವು ಇವರ ಪಾಲಿಗಿತ್ತು. ಸುಳ್ಳು ದವರೊಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ವಿನೋಬಾಜಿ ಭೂಮಿ ಪಡೆದ ದೀನ ದಲಿತರಿಗೆ ಆ ಜಾಗಿನೆಲ್ಲಾ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡ್ತಿದ್ದ. ಈಗಲೂ ಆ ಜಾಗಿನ ವಿನೋಬಾನಗರ ಅಂತನೇ ಕರಕುಡ್. ಹದನಾರರ ಹರೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರಲ್ಲ ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡ ಕಾವೇರಮ್ಮನವಳು ವಿನೋಬಾಜಿಯ ಭೂದಾನ ಚಳುವಳಿ ಇವಳು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ್ದ ಅಂಶ. ತಮ್ಮ ಓದುವ ಸಮಯಲಿಸ ನಾಯಕತ್ವ ಗುಣನ ಬೆಳ್ಳಿಕಂಡ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯ ಗುರಿ ದಾರಿನತ್ತ ನಡೆದ ಅಪರೂಪದ ಸಮಾಜ ಸೇವೆ ಮತ್ತು ಲೇಖಕಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಎಂ.ಜಿ. ಕಾವೇರಮ್ಮನವು.

ಸೂಂತೋಡು ಅಪ್ಪಣ್ಣ ಗೌಡ ಮತ್ತು ಮುದ್ದಮ್ಮ ದಂಪತಿಗಳ ಮಗಳಾಗಿ 1939 ಜುಲೈ 14 ರಂದು ಹುಟ್ಟಿದ ಕಾವೇರಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹೆಚ್ಚಿನ ಓದಿನೆಲ್ಲಾ ಸುಳ್ಳು ಮುಗಿಸಿ ಮೈಸೂರು ಸೈಂಟ್ ಫಿಲೋಮಿನಾ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದಾಳು. 1960 ಜೂನ್ 3ರಂದು ಮಾವಾಜಿ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣರೊಟ್ಟಿಗೆ ಹೊಸ ಬದ್ವಿಗೆ ಕಾಲಿರಿಸಿದ ಹೊತ್ತು ಗಂಡ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿದ್ದವು. ಸಮಾಜ ಸೇವೆಲಿಸ

ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದವು ಸಮಾನಮನಸ್ಕರಾದ ಇವರ ಗಂಡನ ಬೆಂಬಲ ಇದ್ದೆ ಇದ್ದದ್ದ ಸಮಾಜಸೇವೆಗೆ ಅನುಕೂಲನೇ ಆಗಿತ್ತು. ಮೂರ್ ಹೆಣ್ಣು ಒಂದ್ ಗಂಡ್ ಮಕ್ಕಳ ಅಮ್ಮ ಆಗಿ ಆದರ್ಶ ಗೃಹಿಣಿಯು ಆಗಿದ್ದೊ.

ಇವರ ಸಮಾಜ ಸೇವೆನ ತುಡಿತ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅರಿವಾದರ ಪರಿಣಾಮಲಿ ಮೊದಲ ಚುನಾವಣೆಯೇ ಪಕ್ಷೇತರ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಿ ನಿಂತ ಜಯಗಲ್ಲಿದ್ದ ಇವರ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ. 1968 ರ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ಈ ಪ್ರಥಮ ಚುನಾವಣೆಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿ ತಾಲುಕು ಬೋರ್ಡ್ ಸದಸ್ಯೆ ಆಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾದೊ. 1971 ರ್ಲಿ ಜನಸಂಘ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರ್ದ ಕಾವೇರಮ್ಮನವು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕಾ ಸಮಿತಿನ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ ಆಗಿ ಎಡೆ ಬಿಡದೆ ಸಮಾಜಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲ್ಲ ಮಾಡ್ಲೊ. ಸಂಘಟನೆನಂತಹ ಕೆಲ್ಲನ ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಮಾಡ್ತಿದ್ದ ಕಾವೇರಮ್ಮನವು ಜನಸಂಘ ಮತ್ತೆ ಸೇವಿಕಾ ಸಮಾವೇಶ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಡೆಯಕಾಕನ ಹೆಂಗಸರ್‌ಗಳ ಒಟ್ಟು ಸೇರ್ದಿ ಅವರೊಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಾವೇಶಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳತ್ತಿದ್ದೊ. ಮುಂದೆ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆನೆ ಸೇರಿ ಸಮಾಜ ಸೇವೆ ಮಾಡಕುಂತ ಇದ್ದ ಅವರ ನಿಲುವಿನ ಬದಲ್ ಮಾಡಿಕಂಡ್, ಮಿಕ್ಕ ಬದುಕುಲಿ ರಾಜಕೀಯಂದ ದೂರ ಇದ್ದ ಸಮಾಜಸೇವೆಗೆ ತಮ್ಮ ಸಮಯನ ಮೀಸಲಿಟ್ಟೊ. ಇದಿಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಕುಟುಂಬನ ನಿರ್ವಹಿಸಕಂಡ್ ಮಕ್ಕಳ ಏಳಿಗೆಗೆಸ ಸಮಯ ಹೊಂದಿಸಿಕಂಡ್ ಗೃಹಿಣಿಯ ಕರ್ತವ್ಯನಸ ಇವು ಮರತ್ತೆ.

ಮುಂದೆ ಸುಳ್ಳದ ಹತ್ತ ಹಲವು ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಕ್ರಿಯ ಸದಸ್ಯ ಆಗುದರ ಮೂಲಕ ಸೇವೆನೆ ಉಸ್ತು ಎಂಬುದರ ಖಚಿತ ಪಡ್ತಿದೊ. ಸುಳ್ಳ ಪಂಚಾಯತ್ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯೆ ಆದೊ ನಗರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಲಿ ಮೂರ್ ಶಾಲೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿನ ಸದಸ್ಯೆ ಆಗಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಲಿ ತಮ್ಮ ಛಾಪು ಮೂಡಿಸಿಕಂಡೊ. ಸುಳ್ಳ ತಾಲೂಕು ಮಹಿಳಾ ಒಕ್ಕೂಟದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ, ಸುಳ್ಳ ತಾಲೂಕು ಮಹಿಳಾ ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರಲು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸೊಳೊ. ರಾಜ್ಯ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಮಂಡಳಿಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷೆಯಾಗಿ, ಸುಳ್ಳ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣಾ ನಾಗರಿಕಾ ರಕ್ಷಣಾ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಆಹರ್ನಿಶಿ ಸಮಾಜಕ್ಕಾಗಿ ದುಡ್ಡೊಳೊ. ಸುಳ್ಳಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಮಾಜ ಪ್ರಾರಂಭ ಆಕನ ಸದಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಸೇರಿ ನಂತರ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಆಗಿ ಮಹಿಳಾ ಮಂಡಲ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಎಡೆಬಿಡದೆ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸೊಳೊ. ಅವರ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆ ನೋಡಿ ಉಳ್ಳೆಲ್ಲಾ ಮಹಿಳಾಮಣಿಗೆ ಮತ್ತೆ ವಾಪಾಸ್ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತಕಣುಕುಂತ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡ್ತಿದ್ದೊ. ಮತ್ತೆ ಮುಂದೆ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮಹಿಳಾ ಮಂಡಲದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದೊ. ಇಷ್ಟು ಸಂಘ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸದಸ್ಯೆ ಆಗಿರದೆ. ಪ್ರತಿ ಹಂತಲಿ ಜನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಹಾಯಮಾಡಿ, ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟ ತಮ್ಮ ಹುದ್ದೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಸ ಲೋಪಬಾರದಂಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸೊಳೊ.

ಇಂತಹ ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವದ ಕಾವೇರಮ್ಮನವೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಬೆಳೆದರನ್ನು ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿ ಇತ್ತು. ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ಭರತನಾಟ್ಯಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಇವುಗಳ ಕಲ್ಪಣೆ. ಕಲೆ, ಕಸೂತಿ, ಚಿತ್ರಕಲೆ ಮತ್ತು ಕವನ ರಚನೆಯ ಪರಿಣತಿಯ ಹೊಂದೊಡ್ಡು. ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಸಂದರ್ಭಲಿ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆತ್ತಿದ್ದು ಎಂಬಾಯಿಡರಿ, ಗ್ಯಾಸ್‌ಪೈಟಿಂಗ್, ಕೋಷಾಗಲ್ಲಿ ಸ ಪರಿಣತಿ ಹೊಂದಿದ ಇವು ಸುಮಾರ್ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದೊ. ತಾವು ಮಾಡುತ್ತಹ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸರಾಗ್ಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಇಸಿಕೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಎಂಬುದರ ಬೇಜಾರಲಿ ಹೇಳ್ತ ಇವು ತಮ್ಮ ಪುರುಸೊತ್ತುನ ಸಮಯಲಿ ಈಗಲೂ ಈ ಹವ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವುದರ ಮುಂದುವರಿಕಂಡ್ ಬಂದೊಳೊ. ಹಿಂದಿ ಪ್ರಚಾರ ಸಮಿತಿಯ ಪ್ರಬಂಧ ಸ್ಪರ್ಧೆಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದ್ದೊ. ಇಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದರಂದ ಕಾವೇರಮ್ಮನವು ಬಾಲವಾಡಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುಮಾರ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡ್ದೊ. ಭರತನಾಟ್ಯ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರ ಶಿಶುಪಾಲನಾ ಕೇಂದ್ರ, ಗೊಂಬೆ ತಯಾರಿಕಾ ಕೇಂದ್ರ ಹೊಲಿಗೆ ಯಂತ್ರ ವಿತರಣಾ ಕೇಂದ್ರ, ಸರ್ವೋದಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಶಿಬಿರ, ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನಾ ಶಿಬಿರ ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಮ್ಮಿಕಂಡ್ ಯಶಸ್ವಿ ಕಂಡೊಳೊ. ಇದರೊಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಸಾರದ ಹೊಣೆನ ಕರೆಗೆ ಮಾಡದೆ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತೆ ಅವರ ಹವ್ಯಾಸಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನೋಡಿಕೊಂಡ್ದೊ. ಮನೆ ಮುಂದೆ ಅಂಗಳಲಿ ಲಾಯ್ಕದ ಹೂ ತೋಟ ಮಾಡಿದ್ದೆ ಅಂತ ಮುಷಿಂದ ಹೇಳ್ತ. ಪಾಕ ಪ್ರವೀಣೆ ಆಗಿ ಅಡಿಗೆಲಿಸ ಎತ್ತಿದ ಕೈ ಇವರ್ದ. ಮನೆಗೆ ಬರಿದ್ದ ಎಷ್ಟೋ ನೆಂಟ್‌ಗಳ, ಬೇರೆ ಅತಿಥಿಗಳ ಊಟೋಪಚಾರನ ಮುಷಿಂದ ನೋಡಿಕೊಂಡ್ದೊ. ವಿಸೇಸಾಂತ ಹೇಳ್ತ ಇವರ ಒಳಗಿದ್ದ ಸಾಹಿತಿ ಮನ್ ಇವ್ಕೆ ವಿರಾಮದ ಜೀವನ ಸಿಕ್ಕುವರೆಗೆ ಹೊರಗೆ ಬಾಕಿ ಅವಕಾಶನೆ ಇತ್ತೆ. ತಮ್ಮ ಗಂಡ ನಿವೃತ್ತಿ ಪಡೆ ಮೇಲೆ ಅವರ ಕ್ಷೇಮ ಸಮಾಚಾರ ನೋಡಿಕೊಂಡ ದೃಷ್ಟಿಂದ ಸುಮಾರು ಐವತ್ತು ವರ್ಷ ಕಳ್ಳ ಮೇಲೆ ಸಮಾಜಮುಖಿಯಾದ್ದವು ಕೊಂಚ ವಿಮುಖವಾದೊ. ತಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಂದಸ, ಮಕ್ಕಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಗಲ್ ಕೊಡಿಕೆ ಇದ್ದಂದ್ರು ಹಂಞ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಂದ ದೂರ ಸರ್ದೊ. ಇಳಿವಯಸ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಬರಿಯುಕೆ ಸುರು ಮಾಡ್ತ ಇವು 'ಒಳ ಹರಿವು' ಎಂಬ ಕವನಸಂಕಲನ ಲೋಕಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡ್ಕೊಳೊ. ತೀರಾ ಇತ್ತೀಚೆಗಷ್ಟೆ ಇವೆ ಅರೆಭಾಸೆ ಕವನಸಂಕಲನ 'ಸರ್ಮಲೆ' ಮತ್ತೆ ಅಜ್ಜಪ್ಪನ ಕತಾಭಂಡಾರದ ಹೆರ್ದಿದ ಕತೆಗೆ' ಎಂಬ ಎರ್ದ ಪುಸ್ತಕನ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಕಾಡೆಮಿವತಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡ್ಕೊಳೊ. ಸುಮಾರ್ ಸೋಭಾನೆಗಲ ಬರ್ದೊಳ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡ್ಕೊಳೊ. ಅರೆಭಾಸೆ ಗಾದೆಗಳ ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಹೇಳ್ತ ಇವು ಎಲ್ಲರೊಟ್ಟಿಗೆಸ ಅರೆಭಾಸೆಲಿ ಸಂವಹನ ಮಾಡ್ಕು ವಿಸೇಸ. ಇವರ ಜೀ ವನದ ಪೂರ್ವಾರ್ಧದ ಕುರು ಬರ್ದ 'ನೆಂಪುಗಳ ರಂಗೋಲಿ' ಎಂಬ ಸಂಪುಟನ ಈಗ ಪುಸ್ತಕ ರೂಪಲಿ ತರುವ ತಯಾರಿ ಮಾಡ್ಕು ಹಿಂಗಾರ

ಒಳ. ಇತ್ತೀಚೆಗಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಯೋಸಹಜ ಸುಸ್ತುದಾಗಿ ಮನಲಿ ಇರ್ದೊಂದ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಓದು - ಬರಹಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟವೆ. ಇವರ ಅದೆಷ್ಟೋ ಅರೆಭಾಸ ಕವಿತೆಗಳಿಗೆ ರಾಗ ಸಂಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಆಗಿತ್ತು. ಅತ್ಯಂತ ಸ್ನೇಹ ಜೀವಿ ಆದ ಕಾವೇರಮ್ಮನವೈ ಗೆಳತಿಗೆ ತುಂಬಾ ಜಾಸ್ತಿ. ಎಲ್ಲರನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಾಂಬೊದರಂದ ಪುಳಕ, ಮಕ್ಕ, ನೆಂಟ್ರಿಗ, ಗೆಳತಿಗ ಎಲ್ಲವೂ ಸ ಯಾಗೋಳು ಅವರ ಸಂಪರ್ಕಲಿಯ ಇದ್ದವೆ. ಮನೆಗೆ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಚಂದಾದಾರ ಮಾಡಿಕೆಂತ ಹೀಂಗೆ ಬಂದರುಸ ತುಂಬ ಸಂತೋಷಲಿ ಧನಸಹಾಯ ನೀಡಿ ಕಟ್ಟುವೆ. ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಇವರ ಹುಟ್ಟು ಗುಣನೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಸೇವೆಗೆ ಕಾರಣ. ತೀರಾ ಇತ್ತೀಚೆಗಿನವರೆಗಸ ಪ್ರಜಾಪಿತ ಬ್ರಹ್ಮಕುಮಾರಿ ಈಶ್ವರಿಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಶಿಷ್ಯೆಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕೈಲಾದಷ್ಟು ಸಮಾಜಸೇವೆ ಮಾಡ್ಕೊಳೊ.

ಸೇವೆನೆ ಉಸಿರುಂತ ಬದ್ಧಿದ ಇವೈ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಏಳನೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಲಿ ಮತ್ತು ಸುಳ್ಯ ತಾಲೂಕು 19ನೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಲಿ ಸಮಾಜಸೇವೆಗಾಗಿ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡ್ಕೊಳೊ. ಭೇರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಂದ ಹಲವು ಸನ್ಮಾನ, ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ಪಡ್ಕಲೊ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಸಂದರ್ಶನಗ ಪ್ರಕಟ ಆಗಿತ್ತು .ಸಮಾಜ ಸೇವೆ ನಂಗ ಸುಲಭ ಆಗಿತ್ತೆ. ಸುಮಾರು ತೊಂದರೆಗಳ ಎದ್ದೊಸಿಕಂಡ್, ಎಲ್ಲನಸ ಧೈರ್ಯಲಿ ದಾಟಿಕಂಡ್ ನಾನ್ ಸಮಾಜದ ಮಧ್ಯಲಿ ಕಲ್ಲದ್ ಅಂತ ಹೇಳಿಕೆ ಮರೆಯದುಲ್ಲೆ. ಇವು ರಾಜಕೀಯಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕಂಡರೂ ಸಮಾಜಸೇವಕಿ ಅಂತನೆ ಬಿಂಬಿತವಾದರ ನೋಡ್ತೆ ಇವರ ಕಾರ್ಯ ವೈಖರಿ ಹೇಗಿತ್ತ್ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲವುಕೆ ಅರ್ಥ ಆದೆ. ಈಗ ಸುಳ್ಯದ ಮಾವಾಜಿ ಮನೆ 'ನಿಸರ್ಗ'ಲಿ ಮಗ, ಸೊಸೆ, ಪಿಳ್ಳೆಗಳೊಟ್ಟಿಗೆ ವಿಶಾಂತಿ ಜೀವನಲಿ ಆರಾಮಲಿ ಒಳೊ.

* * * * *

ನಮ್ಮವನ ನೆತ್ತಿಗೆ ಪೊಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ನೆಂಪು

ಪ್ರೊ.ಎಸ್. ಸುಕುಮಾರ ಗೌಡ

ಇದ್ದ ಸುಮಾರ್ ಆರವತ್ತೈದ್ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆನ ಸಂಗತಿ. ನಾ ಆಗ ನಾಲ್ಕನೆ ಕ್ಲಾಸ್ಸಿ ಇದ್ದೆ ಕಂಡದೆ. ಯಾಗೋಳು ನಾಂಗೆ ಒಂದಿನ ನಮ್ಮ ಅವ್ವ ಬೊಳ್ಳೊಳ್ಳಿಗೆ ಎದ್ದದ್ ಮನೆನ ಎದರ್ನ್ ಬಾಗ್ಲ ತೆಗಿಯಕನ ಪೊಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟಪ್ಪಂತ ಅವ್ವನ ನೆತ್ತಿ ಮೇಲೆ ಬೀತ್. ನಾವು ಮಕ್ಕ ಯಾರ್ ಇನ್ನ್ ಎದ್ದತ್ತೆ. ಅಪ್ಪನೂ ಅವ್ವನೂ ಮಾತಾಡ್ತು ಕೇಳೊತಿತ್. ನಾ ಎದ್ದದ್ ಅವ್ವನ ನೋಡಿರೆ ಅವ್ವ ಯಾಗೋಳು ನಾಂಗೆ ಇತ್ತೆ. ಭಾರೀ ಬೇಜಾರ್ಲಿ ಇತ್. ನನ್ನ ನೋಡಿ ಅಳಿಕೆ ಸುರು ಮಾಡಿತ್ ನಂಗೆ ನಿಧಾನ್ಲಿ ವಿಸಯ ಗೊತ್ತಾತ್. ಪಂಚಾಂಗಲಿ ಗೌಳಿ ಪತನ ಶಕುನ ಇದರೆಲ್ಲಾ ನಾ ಮುಂದೇನೆ ಓದಿದಂವ. ನೆತ್ತಿ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದರೆ ಮರಣಂತ ಅದರ್ಲಿ ಇತ್. ಅಪ್ಪನ ಹಕ್ಕಲೆ ಜೋತಿಷ್ಯ ಪುಸ್ತಕೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದೊ. ಹಳೇ ಪಂಚಾಂಗಗಳ ಕಟ್ಟೇ ಇತ್. ಕೆಲವು ಜೋತಿಷ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳ ನೋಡಿಕಂಡ್, ಗುಣ್ಣಿ ಕಳ್ಡ್ ಅಪ್ಪ ಭಾರೀ ಗಂಭೀರಲಿ ಅವ್ವನೊಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳ್ತು ಕೇಳ್ತ. “ಹೌದೋ, ಬಪ್ಪದ್ ತಪ್ಪದ್. ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಚಾರ. ದೇವ್ತೆ ಕಾಪೊಡುಕ್. ಇಂದೇ ನಿನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಮಾತಾಡ್ತಾಕಂಡ್ ನಾಳೆ ಬಾ” ಅಂತ ಅಪ್ಪ ಹೇಳ್ತೊ. ನನ್ನ ಮತ್ತೆ ತಂಗನೆ ತೊಬ್ಬಿಕಂಡ್ ಅವ್ವ ಮೊರ್ದ ನೆಂಪು ನಂಗೆ ಈಗಲೂ ಉಟ್ಟು. ಹಾಂಗೆ ಬೇಗ ಬೇಗ ಹಸನ್ ಕರ್ ಬುಟ್, ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿ ಹನುಮಾನ್ ಬಸ್ ಹತ್ತಿ ಹೋತ್. ಬಸ್ ಹತ್ತಾವರೇಗೆ ನಾವು ಅವ್ವನೊಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದೊ.

ನಾ ಅಂದ್ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗದೆ ಮನೆಲಿದ್ದೆ. ಅವ್ವಂಗೆ ಆದ ಸಂಗತಿನ ನೆನ್ನಿ ನೆನ್ನಿ ನಂಗೆ ದುಃಖ ಹೆಚ್ಚಿಚ್ಚ್ ಆಗಿತ್. ಅದರ

ತೋರಿಕಣದ ದೇವರ ಗುಂಡದ ಮುಂದೆ ದೇವರಿಗೆ ಕೈ ಮುಗ್ಧ ಅಳಿಕೆ ಸುರು ಮಾಡ್ತೆ. ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗದಾಂಗೆ ಒಬ್ಬನೇ ಇರಾಕನ ಸೊಪ್ಪು ಹಾರ್ನಿ ಹಾರ್ನಿ ದೇವಿಗೆ ಕೈ ಮುಗ್ಧ ಮುಗ್ಧ ಕಾಲಕಳೆ. ಸೊಪ್ಪು ಒಮ್ಮೆ ಮಂಕಣಿ ಬಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕಂಕಣಿ ಬೀಳತೀತ್. ಹಿಂಬೊತ್ ಹಿಂಬೊತ್ತಾಕಂಡ್ ಬಂದಾಂಗೆ ನಂಗೆ ಎದೆ ನಡ್ಗಿಕೆ, ತಲೆ ತಿರಿಕಿಗೆ ಸುರು ಆತ್. ಕತ್ತಲೆ ಆಕಂಡ್ ಬಂದಾಂಗೆ ಅವ್ವನ ಹೆಜ್ಜೆ ಕೇಳಿದಾಂಗೆ ಆತಿತ್, ದೂರಂದ ನಮ್ಮ ಕರ್ದಾಂಗೆ ಆತಿತ್. ಕಣ್ಣ್ ಮುಂದೆ ಏನೇನೋ ಆಂಜಿದಾಂಗೆ ಆತಿತ್. ಅವ್ವ ಅಲ್ಲೇ ಸತ್ತೋತಂತ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸೇ ಆತ್. ನಾವುಗೆ ನೋಡಿಕಾತ್ತಂತ ಮೊರ್ದೆ, ಅವ್ವನ ಮಲಗಿಸಿ ಉಕ್ಕಪ್ಪ ಮಾಮ್ಮವ್ವ ಎಲ್ಲವೂ ಮೊರ್ದುವ ದೃಶ್ಯ ಕಾಂಬತ್ತಿತ್. ಅಲ್ಲಿ ಸೇರೊವೆಲ್ಲಾ ಅತ್ತಾಕಂಡ್ ಬಾಯಿಗೆ ನೀರು ಬಿಡುವ ದೃಶ್ಯ ಬೇಡ ಬೇಡಂತೇಳ್ತೂ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟತೀತ್. ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿರೂ ಬುಟ್ಟಿರೂ ಅದೇ ಕಾಂಬೊದ್. ಅಂತೂ ಇಂತೂ ಅತ್ತಾಕಂಡ್, ಅತ್ತಾಕಂಡ್ ರಾತ್ರೆ ಕಳೆ. ರಾತ್ರೆ ಇಡೀ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡ್ತೆ. ಅಪ್ಪನೂ ಹೆಜ್ಜೆ ಮಾತಾಡ್ತೆ. ಏನೆಲ್ಲಾ ಭಯಂಕರ ಯೋಚನೆಗೆ ಬಾಕಿ ಸುರು ಆತ್. ಅವ್ವ ಎಲ್ಲಾರ್ ಸತ್ತೋದ್ರೆ ಅಪ್ಪ ಇನ್ನೊಂದು ಮದ್ದೆ ಆವೊ. ಅಪ್ಪನ ಎರಡ್ನೆ ಹೆಣ್ಣ್ ನನ್ನ ಮತ್ತು ತಂಗಿನ ಸರಿ ನೋಡ್ಕೊಂಬುದೋ ಎಂತೆಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟ ಯೋಚನೆ ಬಾತಿತ್. ಅದ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಾ ಓದಿದ “ಅದ್ವಿಟ್ಟು” ಕತೆ ಪುಸ್ತಕದ “ದೊಡ್ಡಣ್ಣ” ಕತೆ ನೆಂಪುಗೆ ಬಂದ್ ನಾ ಇನ್ನೂ ಹೆದರಿ ಮುದ್ದೆ ಆದೆ.

ಬೊಳ್ಳಾದ ಮೇಲೂ ಅದೇ ಸ್ಥಿತಿ. ಅದೇ ಕೆಲ್ಲ - ಸೊಪ್ಪು ಹಾರ್ನುದು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನದವರೆಗೆ ಮಾರ್ಗದ ಕರೇಲಿ ಬಸನೇ ಕಾದುಕಂಡ್ ಇದ್ದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಹೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ಬಸ್ ಬಾತ್. ಆದರೆ ಅದರಿ ಅಪ್ಪ ಉಟ್ಟೋ ಇಲ್ಲೆನೋ ಅಂತ ಸಂಶಯ ನಂಗೆ. ಅವ್ವನ ಒಮ್ಮೆ ನೋಡೊಕು, ಮುಟ್ಟೋಕು, ದೇವಾ ನೀ ದಯಮಾಡಂತ ಮನಸ್ಸಿ ಹೇಳಿದ್ ನಂಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ನಂಗೆ ಕೇಳತೀತ್. ಓ ದೇವ್ರೇ! ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟನ ಹಿಡ್ಕಂಡ್ ಅವ್ವ ಇಳಿದು ಕಂಡತ್. ಅವ್ವಾ ಬಂದನೋಂತ ಹೇಳಿಕಂಡ್, ಕಣ್ಣೇರ್ನ್ ಒರ್ಸದೆ ಓಡಿ ಅವ್ವನ ಹಿಡ್ತೆ. ಬಸ್‌ಲಿ ಇದ್ದೊವೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ನೋಡುವಂತ ಗ್ಯಾನವೂ ಇತ್ತೆ.

..... ದಿನಗ ಕಳೊ. ಆದರೂ ಒಂದು ಥರಾದ ಚಿಂತೆ ನಂಗೆ ಇತ್ತ್, ಮನೆಲೂ ಇತ್ತ್. ಕ್ರಮೇಣ ಹಳ್ಳಾದಾಂಗೆ ಮರ್ತ್ ಹೋಕಿ ಆತ್. ಅದರ ಬದಲಿಗೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ದುಃಖ ಸಂಕಟಗ ಹುಟ್ಟಿಕಂಡೊ, ಹಾಂಗೇ ಕಾಣೆಯಾಗ್ತಿದ್ಲೊ. ನಮ್ಮ ಅವ್ವನೂ ಅಷ್ಟೇ. ಒಂದೊಂದು ಕಷ್ಟ ಸಂಕಟಗಳಲ್ಲಿ ದಾಟ್ತಾ ದಾಟ್ತಾ ಕರ್‌ಗಿ ಸೊರ್‌ಗಿ ತನ್ನ ಎಂಬತ್ತಾರನೆ ಪ್ರಾಯಲಿ ಹೊರ್ಟ್ ಹೋತ್. ಆದರೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ನೆಂಪುಲಿ ಇನ್ನೂ ಉಟ್ಟು.

ಅವ್ವನ ಮಂಜು

* * * * *

ಇಂದ್ ದೆವ್ವಕ್ಕೆ ಹರೈಗಡ ಉಗ್ಗಪ್ಪ... ನೀವ್ಗೆ ಗೊತ್ತೇನಾ?.....

- ಭವಾನಿಶಂಕರ ಅಡ್ತಲೆ

ಅಂದ್ ಐತಾರ ಕಾರ್ತಿಗಳ ಶುರುನ ಮಳೆ ಜರಿಗುಟ್ಟಿಕಂಡೇ ಇದ್ದದಕ್ಕೆ ಅಣ್ಣಿ ಅಜ್ಜ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಹನ್ನಿನಕ್ಕಿ ಗುದ್ದಿ ಹಾಕಿದ ಮೊಜ್ಜೆ ಒಂದು ಬಾಯಿ ಉಂಡು ಹಾಂಗೇ ಮನೆ ಚಿಂಟೀಲಿ ಒಗ್ಗಿದ್ದೆ. ತಲೆ ಅಡಿಗೆ ಶಿಲುವೆ ಮಣಿನ ಇಸಿ, ಒಂದು ಕಂಬಳಿ ತುಂಡುನ ಮೈಮೇಲೆ ಹಾಕಿದರಂದ ಅವಂಗಿ ನಿದ್ರೆ ಬಂದದೇ ಗೊತ್ತಾತ್ಲೆ. ಮಕ್ಕಳ ಬೊಬ್ಬೆಗೆ ರಪ್ಪ ಎಚ್ಚರ ಆಗಿ ನೋಡಿರೆ ಕತ್ತಲಾದೋ ಅಲ್ಲ ಮಳೆ ಕತ್ಲೆನೋ ಗೊತ್ತಾಕ್ಕಿಲೆ. ಅಜ್ಜ ಮಲ್ಲಿದಲ್ಲಿಂದಲೇ ಮೆಲ್ಲ ಕೈ ಕುತ್ತಿ ಎದ್ದೊ. ಪಿಳ್ಳಿಕ ಇಬ್ಬೊರು ಬಾರಿ ಅತ್ತಿಂದಿತ್ತ ಇತ್ತಂದತ್ತ ಓಡಾಡುವೆ. ಒಟ್ಟಿಗೆ ನನ್ನ ಮಂಜ ಯಜಮಾನನೂ, ಏನ್ ಕಾಡಲಿ ನಾಯಿನ ಹುಡ್ಡಿದಾಂಗಿ ಓಡಾಡ್ತೆ ಅರೆ ಎಂತ ಇಂದ್....

ಅಜ್ಜ ಒರ್ಲ ಕಲ್ಲಿನ ಹಕ್ಕಲೆ ಎಳ್ಳೆ. ಎರಡು ಹೋಳು ಅಡ್ಡೆ ಹಾಕಿ ಮುಟ್ಟಿಲಿ ಗುದ್ದಿಕಂಡ್ ....ಮಕ್ಕಳೇ ಓ ಮಕ್ಕಳೇ... ಓ... ಓ.... ಮಕ್ಕ ಇಬ್ಬರೂ ಓಂಕಡ್ ಓಡಿ ಬಂದೊ. ಎಂತ ಉಗ್ಗಪ್ಪ ಕರ್ದದ್... (ಎಷ್ಟ್ ಬೊಯ್ಯರೂ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಜ್ಜನೊಟ್ಟಿಗೆ ಬಾರಿ ಪ್ರೀತಿ.) ಎಂತ ಇಲ್ಲೆ ಏನೋ ಬಾರಿ ಓಡಾಡ್ತು ಕಂಡದೆ ಹಾಂಗಿ ಕರ್ದದ್. ಓ ಅದಾ ಇಂದ್ ದೆವ್ವಕ್ಕೆ ಹರೈ ಗಡ ಉಗ್ಗಪ್ಪ... ನೀವ್ಗೆ ಗೊತ್ತೇನಾ?.... ಓ ನಂಗಿ ಮರ್ದ್ ಹೋಗುಟು. ಬೊಳ್ಳಿಗೆ ಎದ್ದಾಂಗಿ ಇಂವ ಒಮ್ಮೆ ಹೇಳಿಕಂತ. ಇಂದ್ ಕಲ್ಚುರ್ತಿಗೆ ಹರೈ ಮಾಡಿರೆ ಹೇಂಗೇಂತ. ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಇಂದ್ ರಜೇಂತ. ಹಾಂ ನೆಂಪಾತ್ ಮಕ್ಕಳಿ ಅದ್ದರಿ ನೀವ್ಗೆ ಎಂತ ಕೆಲ್ಲ?

ಅಜ್ಜ ಕೇಳ್ತೋ? ಎಂತ ಕೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿಲೆ ಉಗ್ಗಪ್ಪ ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪ ನಿಲ್ಲಿಕೆ ಕುದ್ರಿಕೆ ಬುಡ್ಡಲೆ. ಅದ್ ತಂಬ ಇದ್ ತಂಬಾಂತ. ಇಂದ್ ಅಡ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಪ್ಪನೇ ಗಡ! ಅಮ್ಮ ಅಡ್ಗೆ ಮಾಡಿರೆ ಸುದ್ದಿನೇ ಇಲ್ಲೆ. ಎಲ್ಯಾದ್ರೂ ಯಾಗೋಳು ಅಪ್ಪ ಅಡ್ಗೆ ಮಾಡ್ತು ಆದರೆ ನಾವು ಓದಿದಾಂಗ! ಕತ್ತಿ ತಂಬ ಕಾಯಿ ಚೊಲ್ಲು, ಬಾಳ್ ಕೊಯ್ಯೆನಿ, ಮಣೆ ತಂಬ, ತೆರಿ ಕುದೆಂಟಿ ಎಲ್ಲಿಟ್ಟುನೇ? ಓ ರಾಮಾ ಅಪ್ಪಂಗೆ ಕುದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಆಕು.... ಅದ್ ಯಾಕೆ ಉಗ್ಗಪ್ಪ, ಅಮ್ಮ ಅಡ್ಗೆ ಮಾಡಿಕೆ ಆಗದಾ? ಸಣ್ಣ ಪಿಳ್ಳೆ ಕೇಳ್ತಾ! ಇಲ್ಲೆ ಮಂಜ ದೆವ್ವಕ್ಕೆ ಯಾಗೋಳು ಗಂಡ್‌ಗಳೇ ಅಡ್ಗೆ ಮಾಡ್ತು ಪದ್ಧತಿ. ದೆವ್ವಕ್ಕೆ ರೊಟ್ಟಿ ಮಾಡ್ತಾರಂದ, ಕೋಳಿ ಕೊಲ್ಲುದು, ಗೈಪು ಮಾಡ್ತು, ಗಂಜಿ ಬೆಯ್ಯುದು ಎಲ್ಲನೂ ಗಂಡ್‌ಗಳೇ ಮಾಡೋಕುಂತ ಪದ್ಧತಿ. ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪ ಮಾಡ್ತಿದ್ದೊ. ಆಮೇಲೆ ನಾ ಮಾಡಿಕೆ ಶುರು ಮಾಡ್ಲೆ. ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪ ಮಾಡ್ತಾ ಉಟ್ಟು, ಇನ್ನ್ ಮುಂದೆ ನೀವು ಅದರ ಪಾಲಿಸೊಕು. ಹೆಂಗಲ್ಲಾ ಮಾಡ್ತೊಂತ ಲಾಯಿಕ್ ನೋಡಿಕಣಿ. ನೀವು ಗಂಡ್ ಮಕ್ಕ ಅಲಾ....?

ಅಲ್ಲ ಉಗ್ಗಪ್ಪ... ಪ್ರತೀ ವರ್ಷ ಮಳೆಗಾಲ ಶುರು ಆಕನನೆ ದೆವ್ವಕ್ಕೆ ಕೊಡ್ತು ಯಾಕೆ? ಕಳ್ಳ ವರ್ಷದನೂ ಮಳೆಗಾಲಲಿ ಕೊಟ್ಟು ನೆಂಪು ! ದೊಡ್ಡ ಪಿಳ್ಳೆ ಕೇಳ್ತಾ.

ಮಳೆಗಾಲಂತೆಳರೆ ಮುಂದೆನ ಕಾಲಲಿ ಬೇಸಾಯ ನಾಟಿ ಎಲ್ಲಾ ಮುಗ್ಗಿ ಗದ್ದೆಲಿ ಕೈ ಹೊಡೆ ಬಾಕ್ಯಾಕನ ಮಾರಿ ಬೀರಿಗಳ ಎಲ್ಲ ಬಾರದಂಗೆ ದೆವ್ವ ದೇವುರಾಗಳ ನೆನ್ನಿಕಾಂಬೋದು ಪದ್ಧತಿ. 'ಹೊಡೆ' ತೇಳರೆ ಎಂತ ಉಗ್ಗಪ್ಪ? ಸಣ್ಣ ಪಿಳ್ಳಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಹೊಡೆ ತೇಳರೆ ಕೈ ಬೆಳ್ಳೆ ಕದರ್ ಹೊದ್ದುವ ಸಮಯ. ಆಗ ಗದ್ದೆಲಿ ನೆಟ್ಟ ನೇಜಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಪ್ಪು ಕಪ್ಪು ಆಗಿ ನೋಡಿಕೆ ಬಾರಿ ಪೊರ್ದು. ದೆವ್ವ ದೇವುಗಳ್ಲಿ ನಾವು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡೋವು ಕಲ್ಟರ್, ಗುಳಿಗಂಗೆ ಹೇಳ್ವ ಹರೈ ಕೊಟ್ಟವ. ಕಲ್ಟರ್‌ತೇಲೈ ಮನೆ ದೆವ್ವ, ಅದ್ಕೆ ಮನೆ ಒಳಗೆ ಇಕ್ಕಿ ಕೈ ಮುಗ್ಯೋದು. ಇದ್ ಮಕ್ಕ ಮರಿಗಳಿಗೆ ಮನೇಲಿದ್ದವ್ವ ಕಾಯಿಲೆ ಕಸಾಲೆಗ ಬಾರದಂಗೆ ನೋಡಿಕಾಕುಂತ ನಂಬಿಕೆ. ಇನ್ನ್ ಗುಳಿಗಾಂತೇಲೈ ಬಯ್ಲಲಿ ತಿರ್ಗಾಡುವ ದೆವ್ವ ನಮ್ಮ ಬೆಳೆ ಪೈರಿಗೆ ಏನೂ ಆಗದಾಂಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಗುಳಿಗ ಬಂಟಂತ ನಾವು ಕರ್ದವೆ. ಆಗ ಗುಳಿಗಂಗೆ ಯಾಗ ಕೊಡ್ತು ಉಗ್ಗಪ್ಪ? ಸಣ್ಣ ಪಿಳ್ಳೆ ಕೇಳ್ತಾ ಗುಳಿಗಂಗೆ ಮನೇಲಿ ಕೊಡುವ ಕ್ರಮ ಇಲ್ಲೆ ಮಂಜ. ಅದ್ಕೆ ಗುಡ್ಡೆಲಿ ಕೊಡ್ತು. ಅದ್ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಮನೇವು ಕೊಡ್ತು ಕ್ರಮ ಇಲ್ಲೆ ಇಡೀ ಕುಟುಂಬದೊವು ಒಟ್ಟು ಸೇರಿ ಗುಡ್ಡೆಲಿ ಅಡ್ಗೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡ್ತು ಪದ್ಧತಿ. ಅದ್ಕೆ ಹೆಣ್ಣುಕೈ ಬಾಕೆ ಇಲ್ಲೆ. ಗುಡ್ಡೆಲಿ ಕೈ ಮುಗ್ಗ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲೇ ಉಂಡ್ ಬರೋಕು. ಈಗ ಅದರೆಲ್ಲಾ ಯಾರ್ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುವೆ? ಮುಂದೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪ ಹೇಳ್ತಾ ಇದ್ದೊ. ನಮ್ಮ ತೋಟಲಿದ್ದ ಚಾಳೆಂದ ಯಾರ್ಯಾಯ್ ಕಳ್ಳರ್ ಕದ್ ಕಾಯಿ ಬೆಂಡ ರಾತ್ರಿ ತೆಗ್ಗರೆ, ಗುಳಿಗ ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿಕೊಂಬೊದು ಗಡ. ಒಂದೋ ಎರಡೊಂತೇಳಿ. ಇನ್ನ್ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ತೆಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆಗ್ಯಬಡಾಂತ ಹೇಳ್ತೆಗಡ. ಮೂರ್ದಕ್ಕೆ ಮೂರುಂತ ಹೇಳಿ ಅದರ ಮಾತ್ ಹಿಂಗಾರ—

ಮೀರಿ ನಾಲ್ಕು ತೆಗ್ಗಾ? ಅವನ ಚಾಳೆಂದಲೇ ಗುಳಿಗ ಎಳ್ಳು ಹಾಕುದು ಗಡ. ಅಷ್ಟ ಕಾರ್ಣಿಕ ಇತ್ತ ದೆವ್ವಕ್ಕೆ. ಈಗ ಕಾರ್ಣಿಕೆ ಇಲ್ಲೆನಾ ಉಗ್ಗಪ್ಪಾ? ದೊಡ್ಡ ಪಿಳ್ಳೆ ಕೇಳ್ತ. ಕಾರ್ಣಿಕೆ ಈಗೋಳು ಉಟ್ಟು ಜನ ನಂಬೊಕಲ್ಲ? ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಈಗೋಳೂ ಕಾರ್ಣಿಕೆ ಉಟ್ಟು...

ಎಲ್ಲಿ ಹೋದೆರೆನೇ ಓ ಮಕ್ಕಳೆ ಒಂದು ಚೆಂಬು ನೀರ್ ತನ್ನಿ. ಒಳಗಿಂದ ಅಪ್ಪನ ಸ್ವರ ಕೇಳ್ತ ಉಗ್ಗಪ್ಪ, ಉಗ್ಗಪ್ಪ ಅಪ್ಪ ಕರ್ದವೆ. ನಾವು ಹೋದವೆ ಮಕ್ಕ ಕುದ್ದಲ್ಲಿಂದ ಎದ್ದೊ. ಹಾಂ ಹೋಗಿ ಹೋಗಿ ಅವ ಇಂದ್ ಪೂಜಾರಿ ಅಲ್ಲಾ ಅವಂಗೇ ಎಲ್ಲ ಕೊಡಿ ಮತ್ತೆ ನೀವು ಸಹಾ ಕಲ್ತುಕಾಂಕು. ಪೂಜಾರಿಂತೇಳಿರೆ ಎಂತ ಉಗ್ಗಪ್ಪ ಅವು. ಗೌಡ್ತು ಅಲ್ಲನಾ? ಓ ತಲೆ ಹೋಕಾ... ಪೂಜಾರಿಂತೇಳಿರೆ ಜಾತಿ ಅಲ್ಲ ಮಂಜ ಶುದ್ಧ ಮುದ್ರಿಕೆಲಿ ಇರೊಕು. ಹಾಂಗನೆ ಅಪ್ಪ ಆಗೊಳೆ ಮೀದ್ ಬಿಳಿ ಪಂಚೆನ ಉಟ್ಟುಕಂಡೊಳೊ. ಓ ಮಕ್ಕಳೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪನ ಅರ್ಭಟೆ, ಹೋಗಿ ಹೋಗಿನೆ ಕೋಳಿ ಕೊಲ್ಲಿಕೆ ಆಗಿರೊಕು. ಅಜ್ಜ ಬೈದು ಮಕ್ಕಳ ಕಳ್ಳಿದೊ.

ಅಲ್ಲಿ ಹೋಕನ ಅಪ್ಪನ ಕೈಲಿ ಒಂದು ಹೆಂಟೆ ಕೋಳಿ ಇತ್ತ. ಚೆಂಬುಲಿ ನೀರ್ ತನ್ನಿಂತ ಹೇಳ್ತಲ್ಲಾ? ಅಪ್ಪ ಹದ್ರಿಸಿದೊ. ದೊಡ್ಡಂವ ಒಂದು ಚೆಂಬುಲಿ ನೀರ್ ತಾತ್. ಇದರ ಕಾಲ್ಗೆ ನೀರ್ ಹಾಕಂತ ಅಪ್ಪ ಹೇಳ್ತೊ. ಕೋಳಿನ ಕಾಲ್ ಕೊಕ್ಕು ಎಲ್ಲಾ ಲಾಯಿಕೆ ತೊಳ್ಳೆ. ಅದ್ಯಾಕೆ ಅಪ್ಪಾಂತ ಸಣ್ಣ ಮಂಜ ಕೇಳ್ತ ಕೋಳಿನ ಕಾಲ್ಲಿ, ಕೊಕ್ಕಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಸಿಗೆ ಕೇರಿ, ತಿಂದ್‌ದಲ್ಲಾ ದೆವ್ವಕ್ಕೆ ಕೊಲ್ಲಿಕಾಕನ ಶುದ್ಧಲಿ ಬೇಕುಂತ ತೊಳ್ಳೆದು. ಅಪ್ಪ ಪೂರ್ವ- ಪಶ್ಚಿಮ ನಿತ್ ಕೋಳಿನ ಹಿಡ್ಕಂಡ್ ಏನೋ ಮಂತ್ರಿಸಿದವರಂಗ ಮಾಡಿ ಕಣ್ಣ ಮುಚ್ಚಿ ಕೋಳಿನ ಕುತ್ತಿಗೆನ ಎರಡ್ ಸರ್ತಿ ಎಳ್ಳೊ ಜಾಲಿಗೆ ಹಾಕಿದೊ. ಕೋಳಿ ಬಿದ್ದ ಜಾಲ್ಲಿ ಪಟಪಟಾಂತ ಹೊಣ್ಣಿಕೆ ಶುರು ಮಾಡ್ತ. ಅದರೊಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಲ್‌ನ ಕುತ್ತ ಮಾಡಿ ಸೈಕಲ್ ಮೆಟ್ಟಿದಾಂಗ ಮಾಡಿಕೆ ಶುರು ಮಾಡ್ತ. ಅಪ್ಪ ಹೇಳಿಕಂದೊ. ಅವತಾರ ಇಲ್ಲಿ ಬೇಡ ಕೋಳಿನ ಸರಿ ಬಿಳ್ಸಂತ. ಮಕ್ಕ ಮೋರೆ ಮೋರೆ ನೋಡಿಕಾಂದೊ. ದೊಡ್ಡವ ಕೇಳ್ತ ಅದ್ಯಾಕೆ ಅಪ್ಪ ಕೋಳಿ ಹಾಂಗೆ ಮಾಡ್ತು? ಅದ ಕೋಲ ಕೊಡೋಕುಂತ ತೋರುದು ಗಡ. ನಾವುಗೆ ಅಷ್ಟ ಸುಲಭಲಿ ಕೋಲಕೊಡಿಕೆ ಆದೆನಾ ಹಾಂಗೆ ಹೇಳಿಕಂದ್ ಅವತಾರ ಬೇಡಾಂತ.

ದೆವ್ವಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾತ್ ಉಟ್ಟು. "ಹೂವು, ಹೂವುಗೆ ಕುಸುಮ, ಕುಸುಮಕ್ಕೆ ಪರಿಮಳ" ತೇಳ್ತಾಂಗ ನಾವು ಬಂಗಲಿ ಹರಿಕೆ ಕೊಡ್ತಾ ಒಳೊ. ಹೂವುನೇ ಕೊಡೊಕು. ಅದು ಆದುಲೆಂತೇಳಿರೆ ಕುಸುಮ, ಅದೂ ಆದುಲೆಂತೇಳಿರೆ ಪರಿಮಳಂತ ಹೇಳ್ತ. ಹಾಂಗೆ ನಾವು ಈಗ ಹರಿಕೆ ಕೊಡ್ತಾ ಒಳೊ. ಇನ್ನು ಕೋಲ ಯಾಗ ದೇವು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟವ ನೋಡೊಕು. ಅದಲ್ಲಾ ಅವತಾರ ಅಷ್ಟಂತ. ಅಪ್ಪ ಹೇಳಿ ಕೋಳಿ ಕೈಕಾಲ್ ಆಡ್ತರ ನಿಲ್ಲಿ ಸರಿ ಮೂಡ ಪಡ್ತ ಬಿದ್ದಾಂಗ ನೀರ್ ಅದರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದೊ.

ಮಕ್ಕಳೆ ಅದರ ಲಾಯಿಕ್ ಚೆಂಡಿ ಮಾಡಿ ತೊಪ್ಪುಳು ತೆಗೆನಿ. ದೊಡ್ಡ ತೊಪ್ಪುಳು

ಹೋದ ಮೇಲೆ ಹನಿ ಕಾಯಿಸಿ ಕೊಟ್ಟನೆ. ನಾ ರೊಟ್ಟಿ ಕಲಿಕೆ ನೀರ್ ಒಲೆ ಮೇಲೆ ಇಸೂಕು. ಆಗಲೇ ಅಕ್ಕಿ ಎಲ್ಲ ಬೀಸಿ ರೆಡಿ ಮಾಡಿ ಇಸೂಳಂತ ಹೇಳಿ ಅಪ್ಪ ಹೊರ್ದತ್.

ಸತ್ತ ಕೋಳಿನ ದೊಡ್ಡವ ಹೇರಿಕ್ಕಂಡ್ ಚೊಲ್ಲಿಕೆ ಮಕ್ಕ ಹೊರ್ದೊ ಸಣ್ಣವ ಕೇಳ್ತ. ಉಗ್ಗಪ್ಪ ಹೇಳ್ತಲ್ಲಾ ಅಡಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಪ್ಪನೇ ಮಾಡೋಕುಂತಾ ಮತ್ತೆ ನಾವು ಕೋಳಿ ಚೊಲ್ಲಿರೆ ಆದನಾ? ನೀ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿ ಕುದ್ದು. ಉಗ್ಗಪ್ಪ ಹೇಳ್ತೊಂತ ನಾವು ಅಪ್ಪನೊಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಿರೆ ನಮ್ಮ ತಲೆ ಕೊಟ್ಟ ಬಾದು. ಅಡಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳ್ತೊ ನಾವು ಕೋಳಿ ಚೊಲ್ಲಿಕೆ ಆಗದಂತಾ ಉಗ್ಗಪ್ಪ ಹೇಳ್ತಲೆಲ್ಲಾ...?

ಹಿಂಬೊತ್ತು 4 ಗಂಟೆಗೆ ಅಪ್ಪ ರೊಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೆ ಶುರು ಮಾಡ್ತೊ. ಅಮ್ಮ ಇಂದ್ ಬಾರಿ ಆರಾಮಲಿ ಉಟ್ಟು ಅಪ್ಪ ಮಾತ್ರ ಅಮ್ಮವರ ಗಂಡ ಆಗೊಳೊ. ಒಲೆ ಮೇಲೆ ಓಡು ಬಿಸಿ ಮಾಡಿಕೆ ಇಸೂಳೊ. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತಡ್ಡಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಹುಡಿನ ಹಾಕಿ ಅದ್ಕೆ ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ನೀರ್‌ನ ಚಿಪ್ಪಿ ಸೆಡೆಲಿ ಹಾಕ್ಕೊಂಡ್, ಅಪ್ಪ ಕಲ್ತಾ ಒಳೊ. ಕೈ ಹೊತ್ತಿಕಾಕನ ಉಪ್ಪಂತ ಉರಿಕ್ಕಂಡ್ ಬಾರಿ ಬಂಗಲಿ ಕಲ್ಲುವೆ. ಹೊರ್ದ ಅಕ್ಕಿನ ಹುಡಿನನೂ ಅದ್ಕೆ ಸೇರಿಕ್ಕಂಡ್ ಉಪ್ಪುನ ಹೊಡಿ ಮಾಡಿ ಇಸಿಕಂಡ್ ಹನಿ ಹನಿ ಸೇರಿ ಕಲಿದೊ. ಅಂತೂ ದೊಡ್ಡ ಕಡ್ಕಲ್ ಗುಂಡುನಾಂಗ ಬಂದ ರೆಡಿ ಆತ್. ನಾವು ಮಕ್ಕ ದೂರಲಿ ನೋಡ್ತಾ ಒಳೊ. ಅಪ್ಪನ ಹಕ್ಕಲೆ ಹೋಕೆ ಧೈರ್ಯ ಇಲ್ಲೆ. ಅಪ್ಪಂಗ ಬೆವುನೂ ಮೂಂಕುಂದ ನೀರುನೂ ಅರಿತಾ ಉಟ್ಟು. ಈ ಟೈಮುಲಿ ಮಾತಾಡ್ತ ಪೆಟ್ಟ ಬೀಳ್ತು ನಿಫಂಟ್. ಹಾಂಗೂ ಹೀಂಗೂ ರೊಟ್ಟಿ ಆಗ್ತಾ ಉಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಒಲೆಲಿ ಕೋಳಿಗೈಮ. ಬೆಯತಾ ಉಟ್ಟು ಅದ್ಕೆ ಉಪ್ಪು ಖಾರ ಎಲ್ಲಾ ಅಂದಾಜಿಗೆ ಹಾಕುದು. ಸರಿ ಆಗುಟಾಂತ ನೋಡಿಕೆ ಇಲ್ಲೆ. ದೆವ್ವಕ್ಕೆ ಮಡೆ ಆಗದೂಂತ. ಅಪ್ಪ ಅಂದಾಜಿಗೆ ಹಾಕಿರೂ ಸರಿ ಆದೆ. ಹಿಂದೆ ಉಗ್ಗಪ್ಪ ಅಪ್ಪಂಗ ಹುಷಾರಿಲ್ಲದಾಕನ ಅಪ್ಪನೆ ಅಡ್ಗೆ, ಚಾಯ, ತಿಂಬಕಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಉಟ್ಟು ಈಗ ಅಮ್ಮ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅಪ್ಪ ಕೋಣೆಗೆ ಹುಗ್ಗುದು ಕಡ್ಕೆ.

ಹೋಗಿನೆ ಮಕ್ಕಳೆ ಒಂದು ಹತ್ತು ತುಂಡು ಕೊಡಿ ಬಾಳ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ಹಂಞ ಕಡೆ ತುಂಡು ಸಹ ಕೊಯ್ತೊಣಿ ಬನ್ನಿ. ಗಂಧ ಅರೆಕೆ ಕಿಳ್ಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಬೇಕಾದಂತ ಅಪ್ಪಂದ್ ಆರ್ಡರ್ ಆತ್. ಒಟ್ಟು ಅಪ್ಪ ಕೆಲ್ಲ ಮಾಡಿಕಾಕನ ಯಾರು ಕುದ್ದುದ್ ಕಾಂಬಕೆ ಬೊತ್ತ. ಅದ್ಕೆ ಅಮ್ಮ ಅಪ್ಪಂಗ ಕಾಣದಂಗ ಕುದ್ದುಟ್ಟು.. ಬಾಳ್ಗೆ ಕೊಯ್ತಿಕೆ ಚೂರಿ ಹಿಡ್ಕಂಡ್ ತೋಟಕ್ಕೆ ಹೋದೊ. ಹಾಂಗೆ ಬಾಳ್ಗೆ ತಾಕಾಕನ ಅಪ್ಪನ ಅಡಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರೆಡಿ ಆಗಿರೊಕು. ಇತ್ತ ಚೂರಿ ತನ್ನಿ ಹಾಂಗೇ ಒಳಗಿಂದ ನಾಲ್ಕೆ ಮಡ್ಲೆ ತಕಂಡ್ ಬನ್ನಿಂತ ಅಪ್ಪ ಹೇಳ್ತೊ. ಒಣಗಿಲ್ಲ ಮಡ್ಲೆನ ಅಪ್ಪ ಚೂರಿಲಿ ಕೇಸಿ, ಮೊಡ್ಕೊಳ ತಂದ್ ಕೊಟ್ಟ ದೆಳೆಯನ ಹರ್ದಿ ಅದ್ಕೆ ಸುತ್ತಿಕೆ ಶುರು ಮಾಡ್ತೊ. ಅದ್ ಕೋಲ್‌ತ್ತಿ ಗಡ್. ಅದರ ಎಣ್ಣೆಲಿ ಅದ್ಕಿ ಮತ್ತೆ ಕುತ್ತಿಕೆ ಉಟ್ಟು ಗಡ. ಉಗ್ಗಪ್ಪ ಹೇಳ್ತಿದ್ಕೊ. ದೊಡ್ಡವ ಸಣ್ಣವಂಗ ಹೇಳ್ತ ಆಗ ಸಣ್ಣವ ಕೇಳ್ತ. ಮೊಡ್ಕೊಳ ದೆಳೆಯಾನ ಹಿಂಗಾರ

ಕೊಡಿಕಾಕನ ಹರ್ದ ಕೊಡ್ತು ಯಾಕೆ? ನಿಂಗಿ ಗೊತ್ತುಟ್ಟಾಂತ? ಆಗ ದೊಡ್ಡವ ಹೇಳ್ತ ಮುಂದೆ ಇಡೀ ದೆಳೆಯ ಕೊಡ್ತಿದ್ಲೊಗಡ. ಹಾಂಗೆ ಕೊಟ್ಟದರ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಹೈದ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಕೋಮಣ ಕಟ್ಟಿಟ್ಟುಗಡ. ಹಾಂಗೆ ಹೇಳಿಕಾಕನ ಸಣ್ಣವ ಪುಸ್ತಂತ ನೆಗಾಡ್ತ. ಅವ ನೆಗಾಡಿಕಾಕನ ದೊಡ್ಡವನೂ ನೆಗಾಡಿಕೆ ಶುರು ಮಾಡ್ತ. ಮುಂದೆನೇ ನೂರು ಡಿಗ್ರಿಲ್ಲದ ಅಪ್ಪ ಇವು ನಂಗಿ ತಮಾಷೆ ಮಾಡ್ಲೊಂತ ನೆನ್ನಿ ನಡ್ಲೆರನಾ ಇಲ್ಲೆನಾ ಇಲ್ಲಿಂದ ನಾ ಬೊಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಇರಿಕಾಕನ ನಿಮ್ಮದ್ ಕೋಂಗಿ.... ಹೋಗಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ಮಕ್ಕ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಅಮ್ಮನಕ್ಕಲೆ ಓಡ್ಲೋ. ಅಮ್ಮ.. ಅಮ್ಮ.. ಅಪ್ಪಂಗಿ ಈಗಲೇ ದೆವ್ವ ಬಾಕಿ ಶುರು ಆಗುಟು. ಕಣ್ಣ್ ಎಲ್ಲಾ ಹೊರ್ಪ್ ಹೋದಂಗಿ ಕಂಡದೆ. ಅಪ್ಪಂಗಿ ಇಂದ್ ಒಳ್ಳೆ ಅದರ್‌ಟು. ಹಾಂಗೇ ದೆವ್ವ ಹಿಡ್ಲೊದು. ನೀವು ಹೋಬೆಡಿ ಅವರಕ್ಕಲೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಕುದ್ರಿ ಕರ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಹೋದರೆ ಸಾಕಂತ ಅಮ್ಮ ಹೇಳ್ತ. ಮಕ್ಕ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುದ್ರವೆನಾ. ಉಗ್ಗಪ್ಪನಕ್ಕಲೆ ಹೋದೊ.

ಉಗ್ಗಪ್ಪ... ಉಗ್ಗಪ್ಪ... ದೆವ್ವದ ಹರ್ದೆ ಎಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಮಕ್ಕ ಕೇಳಿಕೆ ಶುರು ಮಾಡ್ಲೊ ಹೆಂಗಿದ್ದರೂ ಕತ್ತಲೆ ಕತ್ತಲೆ ಆಕು. ಮಂಜ ಉಮ್ಮ ಅವ ಯಾರಿಗಲ್ಲ ಹೇಳಿಟು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಳಗೆ ಮನೆ ಉಗ್ಗಪ್ಪನೋವೈ. ಮೇಲೆ ಮನೆ ದೊಡ್ಡಪ್ಪನವೈ. ಆದರೂ ಹೇಳೋಕು. ಇನ್ ಅವನ ಜೋಸ್ತಿಗ ಯಾರ್ಯಾರ್ ಬಾವೊ ಗೊತ್ತೆ. ಅವು ಬಂದ ಮೇಲೆ ದೆವ್ವಕ್ಕೆ ಇಕ್ಕುದು. ಅದ್ಲೆ ಮುಂದೆ ಸುಮಾರು ಕೆಲ್ಲ ಉಟ್ಟು ಅಡ್ಲೆ ಆದರೆ, ಇನ್ನ ಕಿಳ್ಳಿ ಆಕು. ದೀಪಗಳೆಲ್ಲ ತೊಳ್ಳಿಕು. ಮಣಿ ತೊಳ್ಳಿಕು. ಬಾಳ್ಲಿ ಆಕು. ಬಾಳ್ಲಿ ನಾವು ತಂದೊಳೊ ಉಗ್ಗಪ್ಪ ಮಕ್ಕ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳ್ತೊ. ಹಾಂ ತಂದೆಳೆರ್ಯಾ ಒಳ್ಳೆದಾತ್. ಇನ್ನ ಸೆಗಣಿ ಆಕು. ಮತ್ತೆ ಅವ ಪೂಜಾರಿ ಮೀಯೊಕು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆಕನ ಬರೊವು ಬಂದವೆ. ಮತ್ತೆ ಇಕ್ಕುದು. ಹಾಂ ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಬೇಕಾ? ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಡ್ಲೆಕೆ ಆದಲೆ. ಕೋಳಿಗೈಪು ಪರಿಮಳ ಮೂಂಕಿಗೆ ಹೊಡೆತಾ ಉಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳ ನೋಡಿ ಉಗ್ಗಪ್ಪ... ಅಣ್ಣಾ ಅದ್ ನೀವ್ಗೆ ಮಾಡ್ಲ ಅಲ್ಲ. ದೆವ್ವಕ್ಕೆ ಮಾಡ್ಲ ನೀವು ಬಾಯಿಲಿ ನೀರ್ ಆರುದು ಬೇಡ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಪ್ಪ ಹೆದ್ರಿಸಿದೊ. ಆಗ ದೊಡ್ಡ ಪಿಳ್ಳಿ ಹೇಳ್ತ ಪೂರಾ ದೆವ್ವಕ್ಕೆ ಕೊಡ್ತ ಆದರೆ ಯಾರೂ ಹರ್ದೆನೇ ಮಾಡ್ತಿಲ್ಲ. ಏನೋ ದೆವ್ವ ತಿನ್ನದರ್ಂದ ಇಷ್ಟ ಬಂಗ ಬಂದ್‌ಕಂಡ್ ಮಾಡ್ತಾ ಒಳೊ. ಓ ನಿಂಗಿ ಹಂಜ ಬೆಳ್ಳೆಲ್ ಬಾಕಿ ಶುರು ಆಗುಟು ಕಂಡದೆ. ಅಜ್ಜ ಅಸಮಾಧಾನಲಿ ಹೇಳಿಕಂಡೊ. ಪೂಜಾರಿ ಕೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲ ಆತ್. ಆಚೆವು ಈಚೆವು ಎಲ್ಲಾ ಬಂದೊ. ಅಂತೂ ಮನೇಲಿ ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ಜನ ಸೇರೊ. ಈಗ ಅಡಿಗಿ ಕೋಣಲಿ ಪೂಜಾರಿ ಎಲ್ಲಾ ದೆವ್ವಕ್ಕೆ ಇಕ್ಕಿತ್. ಮತ್ತೆ ಅವನ ಕರ್ದ. ಮಕ್ಕ ಓಡಿಕಂಡ್ ಹೋಗಿ ಉಗ್ಗಪ್ಪ ನೀವು ಬರಕಡ ಅಪ್ಪ ಕರ್ದವೆಂತ ಹೇಳ್ತೊ. ಉಗ್ಗಪ್ಪ ಮೆಲ್ಲ ಎದ್ದಾಕಂಡ್ ಹೋದೊ. ನಾ ಎಂತಕೆ ನಿಂಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲೆನಾ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ ಮಾಡ್ಲೆಲಾ. ಆದರೂ ಇಕ್ಕಿದ್ ತಪ್ಪಕೆ ಆಗದಲ್ಲಾಂತ ಮಂಜನ ರಾಗ. ಒಟ್ಟು ಮೂರು ಎಡೆ ಹಾಕಿ ಒಂದೊಂದು ಎಡೆಗೆ ಎರಡೆರಡು ರೊಟ್ಟಿ. ಕೋಳಿಗೈಪು. ಒಂದು ಎಡೆಗೆ ಹಿಂಗಾರ

ಬಟ್ಟಿಕಾಯಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಎಡೆಗೆ ಕರಿಯಡ. ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಎಡೆನ ಹಂಜ ಮುಂದೆ ವೀಳ್ಯ ಇಸಿ ಅದ್ಕೆ ರೊಟ್ಟಿ ಹುಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ಕೋಳಿಗೈಪು. ಇಕ್ಕಿ ಎಲ್ಲಾ ಆತ್.

ಎಡೆಗೆ ಒಂದೊಂದು ಪಂಚೋಳಿ ಎಲೆ ಅಡ್ಡ ಹೋಳು, ಎಡೆದ ಎದುರಿಗೆ ಮೂರು ಬಾಳೆನ ಕಿಳ್ಳಿ ಮಾಡಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಬೆಲ್ಲದ ನೀರ್, ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ನೀರ್ ಹೊಯ್ದು ಅದ್ಕೆ ಮಸಿ ತುಂಡು ಹಾಕಂದು. ಇನ್ನೊಂದರಲ್ಲಿ ಹಂಜ ಕೋಳಿ ರಸ, ಒಂದು ತುಂಡು ಹಾಕಿ ಇಸಿ ಆತ್. ದೆವ್ವಕ್ಕೆ ಕಳ್ಳನೋ, ಸರಾಯಿನೋ ಗ್ಲಾಸ್‌ಲಿ ಹೊಯ್ದು ಇಸುದು. ಇಲ್ಲರೆ ಕಳ್ಳಲಿ ಇಸಿರೂ ಆದೆ. ಬಾಳೆ ಎಲೆ ಕೊಡಿಗೆ ನೆಣೆ ಬತ್ತಿ ಇಸಿ. ಕೋಲ್‌ತ್ತಿನ ಬಾಳೆ ಹಣ್ಣ್ ಇದ್ದರೆ ತುಂಡು ಮಾಡಿ ಅದ್ಕೆ ಕುತ್ತುದು. ಇಲ್ಲರೆ ಬಾಳೆದಂಡೆಗೆ ಕುತ್ತಿರೂ ಆದೆ. ಇಕ್ಕಿ ಆದ ಮೇಲೆ ಗಂಧ ಅರ್ಧದರ ಎಲೆ ಕೊಡಿಗೆ ಸಿಡ್ಡಿ ಬಂದೊವೆಲ್ಲಾ ಹಾಕಂಬೊದು. ಇನ್ನ್ ಮನೇವು ಕುಟುಂಬದೊವು ಮತ್ತೆ ನೆಂಟ್ರಗ ಯಾರಾರ್ ಇದ್ದರೆ ಅವ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳ್ಳಿಗೆ ಅಕ್ಕಿ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟ್ - ಹುರ ಅಪ್ಪ ಹೇಳಿಕನೆಂತ ಮಂಜ ಹೇಳ್ತೆ ಅಪ್ಪ ನೀನೆ ಹೇಳಿಕ. ದೆವ್ವದ ಚಾಕರಿ ಮಾಡಂವ ನೀನೆ ಅಲ್ಲಾಂತ ಅಣ್ಣಿ ಅಣ್ಣ ಹೇಳ್ತೊ. ಬೇಡ ನೀವೆ ಹೇಳಿಕನೆ ಹಿರಿಯೊವು ಇರಿಕಾಕನ ನಾವು ಹೇಳ್ತು ಸರಿ ಆದುಲೆಂತ ಮತ್ತೆ ರಾಗ ಎಳ್ತೊ ಅಪ್ಪ. ಹಾಂ ಹೇಳಿಕಂಬೊದು ಎಂತಂತೇಳರೆ ಕಾಲಾವಧಿನಾಂಗೆ ಈ ವರ್ಷನೂ ಮಳೆಗಾಲ ಶುರುಗೆ ಮನೆ ದೆವ್ವ ನಮ್ಮ ಕಲ್ಲುರ್ತಿಗೆ ಇಕ್ಕುದು ಪದ್ಧತಿ. ಹಾಂಗೆ ಈ ವರ್ಷನೂ ಮಾಡೊಕೂಂತ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಮೊಟ್ಟೆ ಇಸದ ಹೇಂಟೆ ಕೋಳಿನ ನೋಡಿಕಂಡಿದ್ದೊ. ಕೋಳಿಗಳಿಗೆ ಗೂಡು ಇಲ್ಲದರ್ಂದ ಮರಲಿ ಕುದ್ದುಡ್. ಮೊನ್ನೆ ಎಂತದೋ ಕತ್ತಲೆಗೆ ಕಾಡ್‌ಕೊತ್ತಿನೋ, ಕುದ್ದನೋ ನಡೀರ್ಲ್‌ಗ್ ಕೋಳಿನ ಮರಂದ ಹಾರ್ನಿ ಅದರ ಪಡೆ ಮುತ್ತಿಕೆ ಹಿಡ್ಕೊಂಡ್ ಹೋತ್. ಅದಲ್ಲ ಎಂತಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪ... ಮಂಜ ಅಜ್ಜರಿಗೆ ಬೊಯ್ತ್ ಅದ್ಕೆ ಹೇಳ್ತೊ ನೀನೇ ಹೇಳಿಕಾಂತ. ಇಲ್ಲಿ ಹಾಂಗೆ ಹಂಜ ಸಮಯ ಕಳ್ಳ್ ಈಗ ಇನ್ನೊಂದು ಹೇಂಟಿನ ಕೊಂದು ನಿಂಗಿ ಬಳ್ಳೊಳ. ಈ ಕೋಳಿನ ಕೊಂದದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಮೀದ ನೀರ್‌ಲಿ ಆಗಲಿ, ಮಾಡ್ಡ ರೊಟ್ಟಲಿ ಆಗಲಿ, ಗೈಪುಲಿ ಆಗಲಿ ನಿಂಗಿ ಬಳ್ಳದ ರೀತಿಲಿ ಆಗಲಿ ಅನೇಕ ತರದ ತೊಪ್ಪು ಇರು. ಆ ತೊಪ್ಪುನ ಒಪ್ಪಿಸಾರಿಸಿಕಂಡ್ ಮಕ್ಕ ಮರಿಗಳಿಗಾಗಲಿ ಬೆಳೆ ಪೈರಿಗಾಗಲಿ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ, ತಂದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ, ಹೋದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ, ಬಂದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಏನೊಂದು ಕುಂದುಕೊರತೆ ಬಾರದಂಗೆ ಕಾಪಾಡುವ ಪುಣ್ಯಕೀರ್ತಿ ಆ ಕಲ್ಲುರ್ತಿ ಸೇರುವಂತದ್ದು. ಇನ್ನ್ ನಾ ಹೇಳುವ ಬಿನ್ನೆ ಅಲ್ಲ, ನನ್ನ ಹಿರಿಯೊವು ಹೇಳಿಕಂಬ ಬಿನ್ನೆ ಸ್ವಾಮಿ... ಅಕ್ಕಿ ಹಾಕಿ ಎಲ್ಲೊವು ಒಮ್ಮೆ ತಿರ್ಗಿ ನಿಲ್ಲಿ ನೋಡ ಉಗ್ಗಪ್ಪ ಹೇಳ್ತೊ. ಎಲ್ಲವು ತಿರ್ಗಿ ನಿತ್ತೊ. ಹಂಜ ಹೊತ್ತು ಕಳ್ಳ್. ಸಾಕ್ ಕೈ ಮುಗೆನಿ. ಎಲ್ಲ ಕೈ ಮುಗ್ದು ಆದ ಮೇಲೆ ಆ ಎಡೆಗಳಿಗೆ ಹಂಜ ನೀರ್ ಹಾಕಿ ಎಡೆಗಳ ಚೂರು ಜಾರ್ನಿ ಬುಡು. ಉಗ್ಗಪ್ಪ ಅಪ್ಪಂಗೆ ಹೇಳಿ ಕೈ ಮುಗ್ದು ಹೊರಗೆ ಬಂದೊ. ಬಾಕ್ಯಾಕನ ವಾಪಾಸ್ ಹೇಳಿ. ಆ ಎಲೆ ಅಡಿಕೆ ಹಿರಿಯೊವುಕೆ ನೆಂಟ್ರಿಗೆ ಕೊಡಿ, ಮತ್ತೆ ಕಳ್ಳಲಿದ್ದದರ ಸಹ ಹಿಂಗಾರ

ನೆಂಟಿಗೆಲ್ಲ ಕೊಡುಂತ ಅಪ್ಪಂಗೆ ಹೇಳ್ತೊ. ಅಪ್ಪ ಉಗ್ಗಪ್ಪ ಹೇಳ್ತಾಂಗೆ ಎಲ್ಲವು ಕೈ ಮುಗ್ಗ್ತ ಆದ ಮೇಲೆ ಚೊಂಬುದ್ದ ನೀರ್‌ನ ಕೈಲಿ ಚುಮುಕಿಸಿ ಎಡೆ ಜಾರಿದೊ.. ದೆವ್ವಕ್ಕೆ ತಂದ ಕಳ್ಳ ಸಾರಾಯಿನ ಹಂಞ ಪಾಲ್ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲವು ಕುಡ್ತೊ. ಹಾಂಗೆ ಹಂಞ ಹಂಞ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಕೊಡಿನೆ ಅದ್ ದೆವ್ವದ ಪ್ರಸಾದ ಇಲ್ಲಿಂತ ಉಗ್ಗಪ್ಪ ಹೇಳ್ತೊ. ಹೌದು ಪ್ರಸಾದ! ಹಾಂಗೆ ಮತ್ತೆ ಕುಡ್ಯಕೆ ಕಲ್ತವೆ. ಅದ್ಕೆ ಹೇಳ್ತು 60 ಕಳ್ಳ ಮೇಲೆ ಅರೋ ಮೊರೋಂತ. ಅಪ್ಪ ಉಗ್ಗಪ್ಪಂಗೆ ಎರ್ಡ್ ಬೊಯ್ತೊ. ಬೇಡ ಬೇಡಪ್ಪ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡ್ತೊ. ಈಗ ನಾವು ಕುಡ್ಯಕೆ ಕಲ್ತ್ ಹಾಳಾದ್ ಸಾಕ್. ಇನ್ನ ಅಪ್ಪ ಹಾಳಾದು ಬೇಡಾಂತ ಕುಡ್ಯಕೆ ಶುರು ಮಾಡೊವು ಹೇಳಿಕಾಂದೊ. ಒಂದು ಕಡೆಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಲ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಷ್ಟ್ ನಾವುಗೆ ಕಮ್ಮಿ ಆದಲ್ಲಾಂತ ಅವರ ಮನ್ಸಲಿ ಇದ್ದಿರು. ಅಮ್ಮ ಹಾಂ ಸಾಕ್ ಸಾಕ್ ಇನ್ನ ಊಟ ಮಾಡೊಮೊ. ಗಂಟೆ 9 ಕಳ್ಳಂತ ಬೊಬ್ಬೆ ಹಾಕಿತ್. ದೆವ್ವಕೆ ಇಕ್ಕಿದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನ ಯಾರೊ ಮುಟ್ಟಕ್. ಅಮ್ಮ ಎಲ್ಲದರ ತೋಂಡಿ ಉಪ್ಪು ಆಗುಟಾಂತ ನೋಡಿಕಂಡ್ ಎಲ್ಲರ ಕುದ್ರಿಕೆ ಹೇಳ್ತೆ.. ಉಗ್ಗಪ್ಪಂಗೆ ಅಕ್ಕಕೆ ಆದುಲೆಂತ ಹೇಳಿ ದೆವ್ವಕ್ಕೆ ಎಡೆ ಇಕ್ಕಿದಲ್ಲಿ ರೊಟ್ಟಿನ ತೆಗ್ಗ್ಡ್ ಖಾಲಿ ಹುಗ್ಗನೂ ಮತ್ತೆ ಕರಿಯಡ ತುಂಡುನೂ ಕೊಟ್ಟೊ. ಅಪ್ಪಂಗೆ ಒಂದು ಎಡೆ. ಬಟ್ಟಕಾಯಿ ಇದ್ದದ್ ಅಪ್ಪಂಗೆ. ಹೆಂಗೂ ಪೂಜಾರಿಗಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಉಳ್ಳವ್ವೆ ಇನ್ನೊಂದು ಎಡೆನ ಪಾಲ್ ಮಾಡಿ ಪ್ರಸಾದಂತ ಹಂಞ ಹಂಞ ಹಾಕಂಡ್ ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ರೊಟ್ಟಿನೂ ಕೋಳಿಗೈಪು ಹುಗ್ಗಿ ಹಿಂಗೇ ಎಲ್ಲೊವು ಊಟ ಮಾಡ್ತೊ. ಉಂಡುಕಂಡಿದ್ದಾಂಗೆ ಸಣ್ಣ ಪಿಳ್ಳಿ ಉಗ್ಗಪ್ಪನೊಟ್ಟಿಗೆ ಕೇಳ್ತೆ. ನೀವು ದೆವ್ವಕೆ ಇಕ್ಕಿದ ಮೇಲೆ ತಿರಿ ನಿಲ್ಲಿಕೆ ಯಾಕೆ ಹೇಳ್ತೊ ಉಗ್ಗಪ್ಪಾ. ಅದಾ ದೆವ್ವ ಬಂದ್ ಇಕ್ಕಿದರ ತಿಂಬಕೇಂತ ಉಗ್ಗಪ್ಪ ಹೇಳ್ತೆ. ಅಂದರೆ ಇಕ್ಕಿದ್ ಹಾಂಗೆ ಇತ್ತ್. ನೀವು ತಿಂಬೊದು ಅದರಲ್ಲಾಂತ ಕೇಳ್ತೆ. ಉಗ್ಗಪ್ಪ ನೆಗಾಡಿಕಂಡ್ ದೆವ್ವಕ್ಕೆ ಗಾಳಿ ಆಹಾರ ಮಂಞ ಉಳ್ಳದರ ನಾವು ಪ್ರಸಾದಂತ ತಿಂಬೊದುಂತ ಹೇಳಿಕಂಡ್ ಎಲ್ಲೊವು ನೆಗಾಡಿಕಂಡ್ ಊಟ ಮುಗ್ಗಿದೊ.

* * * * *

ಕಾವೇರಿ ಕಪ್

ಕ್ರಿತಿಜ ಕೆ.ಜಿ.

ನಾನು ಬೆಳ್ಳಿ ಬ್ಯಾಗ ಎದ್ದ ರೊಟ್ಟಿ ತಟ್ಟಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೊರಡ್ತಿ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಕಳಿದೆ. ಮನೆ ಕೆಲ್ಸ ಎಲ್ಲಾ ಮುಗ್ಗಿ ಸುಸ್ತಾಗಿ ಸೊಂಟ ಬಿದ್ದಾ ಹೋಗಿತ್ತ. ಸ್ವಲ್ಪ ಕೂರೊತ್ತಾ ಮುಂದೆ ರೂಮ್‌ಗೆ ಬಂದಾ ಕುದ್ದೆ. ಅಲ್ಲೆ ಮುಂದೆ ಬಿದ್ದಿದ ಪೇಪರ್ ತಕಂಡ್ ಓದಿದೆ. ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಗೌಡ ಜನಾಂಗದ ಬೆಳ್ಳಿ ಹಬ್ಬ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕುಶಾಲನಗರದಲ್ಲಿ ಬಹಳಾ ಯಶಸ್ವಿ ಪೂರಕವಾಗಿ ನಡ್ಕಂಡ್ ಬಂದದ್ ಕೇಳಿ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಟ್ಟೆ. ಹೋಕೆ ಆತ್ಲೆತ ಬೇಜಾರನೂ ಆತ್. ಅಲ್ಲೆ ಕೆಳಗೆ ಗೌಡ ಜನಾಂಗದ 'ಕಾವೇರಿ ಕಪ್' ಅದೇ ಭಾನುವಾರ ತಾರೀಕ್ 28 ರಂದ್ ಮಡಿಕೇರಿಲಿ ನಡ್ಕದೆ ಎಲ್ಲಾ ಗೌಡ ಜನಾಂಗದ ಬಂಧುಗ ಬರಕುತ ಕರ್ತಿದ್ಲೊ. ಎಲ್ಲೊ ಮನ್ಸಲ್ಲಿ ಅದಿಕ್ಕಿ ಹೋಗೆ ಹೋಕುತ ಆಸೆಯಾತು. ಏನೆಯಾಗಲಿ ಹೋಕುತ ದೃಢವಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ಹೀಗೆ ಪೇಪರ್ ಓದಿದ್ದ ನಾನ್ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನೋಡ್ಕನ ದನಗ ಎಲ್ಲಾ ಮುಂದೆ ಹೂತೋಟ ಮೇಯ್ದೊ. ಬೆರಿಕೆ ಓಡಿ ಹೋದೆ.

ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ಮನೆಗೆ ಬಂಧೊ. ತಿಂಡಿ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಮರ್ಕ್ ಮಾಡ್ಲಿ, ರಾತ್ರಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡ್ಲೆ ನಂತರ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ಊಟ ಮಾಡಿ ಮಲ್ಗಿದೊ. ನಾನು ಗಂಡನ ಜೊತೆ ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡ್ಲೆ.

ಅಲ್ಲ, ಆ ಕಾವೇರಿ ಕಪ್‌ಗೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಲಾಯ್ಕ ಇತ್ತ. ಹೇಗಿದ್ದು ಭಾನುವಾರ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ರಜೆ ಇದ್ದದೆ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಮೋಯಿತ ಕೇಳೆ.

ಆಗ ಅವು ನಿನ್ನ ಸುಡಿಕೆ ಕಪ್ ಗಡ ಕಪ್ ಈ ವಯಸ್

ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಆಡುತ್ತ ಕೇಳಿ. ನಾನೇನ್ ಆಡುತ್ತಿಲ್ಲ ನೋಡಿಕೆ ಪೋಯಿತ ಕೇಳಿ. ಆಗ ಅವು ಬೇಕಿರಿ ಹೋಗ್ ನಾನೇನ್ ಆಡ್ಲಿ, ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾ ಬಾದ್ಲೆ. ನನ್ ತಲೆ ತಿನ್ನಡ. ಸುಮ್ಮ ಬಿದ್ದು ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಮನ್ನಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ನೂರು ಆಸೆ ಒಮ್ಮೆಗೆ ಮುರ್ದೋತು. ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಅಮೆ ದೇಚಕ್ಕನ ಜೊತೆ ಪೋಯಿತ ಮನ್ನಲೇ ಅಂದ್ಕಂಡ್ ಸುಮ್ಮ ಮಲಗಿದೆ.

ಮಾರನೇ ದಿನ ಹಾಲ್ ಕರ್ಯಕತ. ಕೊಟಗೆಗೆ ಹೋಕಾನ ದಾರೀಲೆ ಅಮೆ ದೇಚಕ್ಕನ ಮನೆ ಮುಂದೆ ನಿಂತ್ ದೇಚಕ್ಕ ದೇಚಕ್ಕಾಂತ ಕರ್ತೆ. ಒಳಗಿಂದ ದೇಚಕ್ಕ ಒಳಗೆ ಬಾನಿತ ಕರ್ತೆ.

ಆಗ ನಾನು, ದೇಚಕ್ಕ ಭಾನುವಾರ ಗೌಡ ಜನಾಂಗದ 'ಕಾವೇರಿ ಕಪ್' ಜಂಬರ ಉಟ್ಟು. ಅದೂ ಮಡಿಕೇರಿಲೇ. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಪೋಯಿತ ಕೇಳಿ. ದೇಚಕ್ಕ, ಯಾವ ದಿನತ ಮತ್ತೆ ಕೇಳ್ತೆ. ಆಗ ನಾನ್ ನಾಡ್ಲಿ ದೇಚಕ್ಕ ಭಾನುವಾರತ ಹೇಳಿ.

ಆಗ ದೇಚಕ್ಕ, ಅಯ್ಯೋ ಆ ದಿನ ಆದ್ಲಿ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆ ದಿನ ಹೊಸ ಕೆರೆ ತೆಗೆಯುದುತ್ತೆಳ್ತೆ.

ನಾನ್ ಆಗ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಬುಡು, ಶಾಂತಿ ಟೀಚರ್ ಜೊತೆ ಹೋನೆತ್ತೆಳ್ತೆ.

ಹಾಲ್ ಕರ್ತೆ ಬಾಕನ ಶಾಂತಿ ಟೀಚರ್ ಮನೆ ಕಡಂದಾಗಿ ಬಂದೆ. ಕ್ರಿಸ್ತಮಸ್ಗೆ ಟೀಚರ್ಗೆ ರಜೆ ಇದ್ದಾ. ಅವು ಮನೇಲೇ ಇರ್ದೋತ ಗೊತ್ತಿತ್ತೆ.

ಮನೆ ಮುಂದೆ ನಿಂತ್ "ಶಾಂತಿ ಟೀಚರ್"ತ ಕರ್ತೆ. ಬಂದೆ, ಬಂದೆ... ತ ಹೇಳ್ತಂಡ್ ಶಾಂತಿ ಒಳಗಿಂದ ಬಾತ್. ಬಾರೀ ಅಪರೂಪ ಅಲ್ಲ. ನೀ ದೊಡ್ಡ ಜನ ಆದ ಈಗತ ಹೇಳ್ತನ ನಾನ್ ಇಲ್ಲೆ ಟೀಚರ್ ಬೆಳೆ ಹೊರ್ದು ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಜೆ ಇದ್ದೆ. ನೋಡಿ ಟೀಚರ್ ನೇರ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಬನ್ನೆ ಅಲ್ಲ ಟೀಚರ್ ನೀವು ಪೇಪರ್ ನೋಡ್ತರಿಯಾ 'ಕಾವೇರಿ ಕಪ್' ಬಗ್ಗೆತ ಕೇಳ್ತನ. ಅವು ಹ್ಲೂ ನೋಡ್ಲಿ ಭಾನುವಾರ ಮಡಿಕೇರಿಲಾತ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಆಗ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಪೋಯಾ ಹೇಗಿದ್ದು ಭಾನುವಾರ ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ. ಅಲ್ಲತ ಕೇಳ್ತನ ಅವು ನೋಡ್ಲಿ ರಜ ನಮ್ಮ ಭಾನುವಾರ ಮಾತ್ರ. ಮನೆ ತುಂಬಾ ಕೆಲ್ಲ ಇದ್ದದ. ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪೇಪರ್ ತಿದ್ದಿಕೆ ಒಂದು ಗುಡ್ಡೆ ಉಟ್ಟು ಹಿಂಗಿ ಹೇಳ್ತನ ನಾನ್ ಸರಿ ಆತ್ ಬುಡಿ ನಾ ಇನ್ ಬನ್ನೆತ ಹೇಳಿ ಆಗ ಅವು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ನಿಲ್ಲ ಮಗಳು ಉಟ್ಟು ಬಂದದನಾತ ಕೇಳ್ತೆತ ಹೇಳ್ತಂಡ್ ಶ್ರಧಾ.. ಶ್ರಧಾ..ತ ಕೂಗಿದೊ.

ಅತ್ತಂದ, ಶ್ರಧಾ ಏನಮ್ಮ ಮೆಲ್ಲೆ ಕರ್ಯಕೆ ಆಲೇನಾ ನನ್ನ ಕಿವಿಯೇನ್ ಹೊಟ್ಟೆಹೋಕ್ಷೆತ ಬೊಯ್ಕಂಡ್ ಬಾತ್. ಕಿವಿ ಇದ್ದರೆ ತಾನೆ ಹೊಟ್ಟೆಹೋಕೆತ ಹೇಳ್ತ ಶಾಂತಿ ಟೀಚರ್, ಅದ್ ಸಾಯ್ಲಿ ಭಾನುವಾರ ಮಡಿಕೇರಿಲಿ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಕಪ್ ಉಟ್ಟು ನೀ ಇವು ಜೊತೇಲಿ ಹೋದ್ತ ಕೇಳ್ತನ ಅವು ಇಲ್ಲೆಪ್ಪ ಆ ದಿನ ದರ್ಶನ್ ಹೊಸ ಪಿಚ್ಚರ್ ಉಟ್ಟು. ನಂಗಿ ಅದ್ ನೋಡೇ ನೋಡುಕು. ಅದ್ ನಂಗಿ ತುಂಬಾ ಮುಖ್ಯತ ಹೇಳ್ತೆ. ಆಗ ನಾನು ಅದ್ ಮಧ್ಯಾನ ಮೇಲೆ ಅಲಾ ಬೆಳ್ಳೆ ಹೋಗಿ ಬಾನೊತ ಹೇಳ್ತನ ಅವು ಸಾರಿ ಆಂತಿ ನಂಗಿ ಬೆಳ್ಳೆ ತುಂಬಾ ಕೆಲ್ಲ ಉಟ್ಟು. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಅಸೈನ್ಮೆಂಟ್

ಎಲ್ಲಾ ಮುಗ್ಗಿ ಸಂಜೆ ಪಿಚ್ಚರ್ ನೋಡುಕುತ ಹೇಳ್ತೆ. ನಾನಾಗ ಹೋಗ್ಲಿ ಬುಡು ನಾ ಸ್ವಾತಿನ ಕರ್ಕಂಡ್ ಹೋನಂತ ಹೇಳ್ಕಂಡ್ ಮುಂದೆ ನಡ್ತೆ.

ಮನೆಗೆ ಬಂದ ನಾನ್ ಮನೆ ಕೆಲ್ಸ ಎಲ್ಲಾ ಮುಗ್ಗಿದೆ. ಅಂದ್ ತುಂಬಾ ಕೆಲ್ಸ ಇದ್ದಂದ ಸ್ವಾತಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಕಾತ್ಲೆ. ಮಾರನೆ ದಿನ ಮಕ್ಕಳ್ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಾತಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಸ್ವಾತಿ... ಸ್ವಾತಿತ ಜೋರಾಗಿ ಕೂಗಿದೆ. ಅವು ಬನ್ನೆತ ಹೇಳ್ಕಂಡ್ ಒಳಗಿಂದ ಓಡಿ ಬಾತ್. ನಿಂಗ ಭಾನುವಾರ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲ್ಸ ಉಟ್ಟತ ಮೆಲ್ಲೆ ಕೇಳ್ಕನ ಅವು ಯಾಕೆತ ಕೇಳ್ತೆ. ಆಗ ನಾನ್ ಮಡಿಕೇರಿಲಿ ಗೌಡ ಜನಾಂಗದ 'ಕಾವೇರಿ ಕಪ್' ಉಟ್ಟು ಹೋನೂತ ಕೇಳ್ತೆ. ಆಗ ಅವು ಅಯ್ಯೋ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆ ದಿನ ಬೆಳೆ ಹೊರ್ದು. ಆಳ್ಗ ಎಲ್ಲರೂನು ಬಾಕೆ ಬೇರೆ ಹೇಳಿಯಾಗುಟು. ನಾನ್ ನಿನ್ನ ಕೂಡ ಕರ್ಕನೂತ ಇದ್ದೆತ ಹೇಳ್ತೆ. ಆಗ ನಾ ಹೇಳ್ತೆ ನಂಗ ಬಾಕೆ ಆಲೆ. ನಾ ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಹೋನೆತ ಹೇಳ್ಕಂಡ್ ಮನೆಗೆ ಬಂದೆ.

ದಾರಿಗ ಎಲ್ಲಾ ಮುಚ್ಚಿ ಕತ್ತಲೇಲಿ ಕುದ್ದಿರ್ಕನ ಮನೆ ಕೆಲ್ಸ ಮಾಡ್ ಚೆನ್ನಿ ಬಾತ್. ತಕ್ಷಣ ನಾನ್ ಏ ಚೆನ್ನಿ ಭಾನುವಾರ ನನ್ ಜೊತೆ ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಬರ್ತ್ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಕಾವೇರಿ ಕಪ್ ಇದೆತ ಹೇಳ್ತೆ.

ಆಗ ಅವು ಕ್ರಿಕೆಟ್‌ನಾ. ಅಮ್ಮವೊ, ಅದೆಲ್ಲಾ ನಂಗ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ತುಂಬಾ ಬೋರ್ ಆಯ್ತದೆ. ನಾನು ಬರಲ್ಲ ಅಮ್ಮವೊ, ಕೆಲ್ಸ ಎಲ್ಲಾ ಮುಗ್ಗಿ ಚೆನ್ನಿ ಹೋತ್.

ಇಷ್ಟರವರೆಗೂ ಗೌಡ ಜನಾಂಗದ ಯಾವ ಜಂಬರಕ್ಕೂ ಹೋಗದ ನಾನು, ಇದ್ದೆ ಹೋಗೆ ಹೋಕು, ಒಬ್ಬಳಾದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲೆತ ಮನಸ್ಸಲ್ಲಿ ಅಂದ್ತಂಡೆ.

ಗಂಡ ಬಂದವು, ಭಾನುವಾರ ಪಾರೆ ಮನೆದ ಬೆಳೆ ಹೊರ್ದು, ಬ್ಯಾಗ ಎದ್ ಪೋಯಿತ್ತೇಳ್ಳೊ. ಆಗ ನಾನ್ ಯಾವ ಮನೆ ಬೆಳೆ ಹೊರ್ದೆ ನಾ ಬಾಲೆ. ನಾ ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಹೋಗ್ತೊಳೆತ ಹೇಳ್ಕನ ಅವು ಮಡಿಕೇರಿಗ ಯಾಕೆತ ಕೇಳ್ಳೊ. ಆಗ ನಾನ್ ನಿಮ್ಮ ಮೊದ್ಲೆ ಹೇಳ್ತೊಲಾ ಗೌಡ ಜನಾಂಗದ ಕಾವೇರಿ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಬಗ್ಗೆ. ಸರಿ, ಸರಿ ಯಾರ ಜೊತೆ ಹೋಕ್ತೊಳೆತ ಕೇಳ್ಳೊ. ಆಗ ನಾನ್ ಒಬ್ಬ ಹೋಕ್ತೊಳೆತ ಹೇಳ್ತೆ. ಆಗ ಅವು ನಿನ್ನ ತಲೆ ಸರಿಯುಟ್ಟ, ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳೇ ಎಲ್ಲಿಗಾದ್ ಹೋಗೊಳುತ ಬಯ್ಯಂಡ್ ಕೇಳ್ಳೊ. ಆಗ ನಾನ್ ಇಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹೋತ್ಲೆ. ನಾಳೆ ಹೋನೆತ ಕೋಪದಲ್ಲಿ ಹೇಳ್ತೆ. ಆಗ ಅವು ಕಳ್ಳಿಗಿಳ್ಳ ಬಂದ್ ಕುತ್ತಿಗೆದ್ ಸರ ಕೇಳ್ಕನ ಗೊತ್ತಾದೆತ ಹೇಳ್ಕನ ನಾನ್ ಸರ ಕಿತ್ತದೆತ ಯಾರೂ ಬಸ್‌ಲೇ ಹೋಲೆನಾ, ನಾ ಹೋದು ಹೋದೆತ ಹೇಳ್ತೆ. ಆಗ ಅವು ನಿನ್ನಿಷ್ಟ ನಿನ್ನ ಜೊತೆ ಮಾತಾಡ್ತು ಒಂದೇ ಕಲ್ಲ್ ಬಂಡೆ ಜೊತೆ ಮಾತಾಡ್ತು ಒಂದೇ ಏನಾರ್ ಮಾಡ್ತ ಹೇಳ್ಕಂಡ್ ಗುಡಿ ಹೊದ್ದೆ ಮಲ್ಲಿದೊ.

ಆ ದಿನ ಬೆಳ್ಳೆ ಬ್ಯಾಗ ಎದ್ ತಿಂಡಿ ಮಾಡ್ತೆ. ಎಲ್ಲಾ ಪಾರೆ ಮನೆ ಬೆಳೆ ಹೊರಿಕೆ ಹೋದೊ. ನಾ ಹೊರ್ದ್ 9.00 ಗಂಟೆ ರಾಮ ಬಸ್‌ಗೆ ಪೋಯಿತ ಅರ್ಜೆಟಲ್ಲಿ ಹೊರ್ದೆ. ಬಸ್ ಸ್ವಾಪಲ್ಲಿ ಬಂದ್ ನಿಲ್ಕನ ರಾಮ ಬಸ್ ಹೋತಾ ಉಟ್ಟು, ನಿಲ್ಲಿಕೆ ಕೂಗು ಹಾಕಿದೆ, ನಿಲ್ಲಿತ್ಲೆ. ಮುಂದೆ ಬಸ್ ಇರ್ತು 10.00 ಗಂಟೆಗೆ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ. ಅಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಬಸ್‌ಗೆ ಕಾಡ್ಕಂಡ್ ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತೆ. 10.00 ಗಂಟೆಗೆ ಬರ್ತ ಬಸ್ ಆ ದಿನ 10.10

ಕೈ ಬಾತ್. ಬಸ್ ಹತ್ತಿ ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಬಂದೆ. ಮಡಿಕೇರಿಯ ಬಸ್ ಸ್ಟಾಂಡ್‌ಲಿ ಇಲ್ಲಿ. ನಂಗೆ ಮ್ಯಾಂನ್ಸ್ ಕಾಂಪೌಂಡ್‌ಗೆ ಹೋಕೆ ಸರಿ ದಾರಿ ಗೊತ್ತಿತ್ತೆ. ಅಲ್ಲೇ ಹತ್ತ ಇರ್ದೂತ ಅಷ್ಟೆ ಗೊತ್ತಿತ್. ಅದ್ಕೆ ಒಂದು ಆಟೋ ಹತ್ತಿದೆ. ಆಟೋ ಎರಡು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ತಂದ್ ನಿಲ್ಲಿ 25 ರುಪಾಯಿ ಕೇಳ್ತೆ. ಜಗಳ ಮಾಡಿಕೂ ಆತ್ಲೆ. ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಅಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟೆ.

ಮ್ಯಾನ್ಸ್ ಕಾಂಪೌಂಡ್ ಗೇಟ್ ಒಳಗೆ ಹೋಕನ ಮೌಂಟ್ ಎವರೆಸ್ಟ್ ಹತ್ತಿದ ಸಾಧನೆಗಿಂತಲೂ ದೊಡ್ಡ ಸಾಧನೆ ಮಾಡ್ತಷ್ಟು ಕುಷಿ ಆತ್. ಇಡೀ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ ಕುಷಿಂದ ನೋಡ್ತೆ.

ಸಂಜೆ ಆಕನ ಶಾಂತಿ ಟೀಚರ್ ಮಗ ಸೊಸೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬಂದೊ. ಅವು ಸಂಜೆ ಅಮ್ಮನ ಮನೆಗೆ ಹೋದುತ ನಂಗೆ ಹೇಳ್ತೊ. ಅದಿಕ್ಕ ನಾನ್ ಮುಂಚನೆ ಅವು ಕಾರ್‌ಲಿ ಬನ್ನೆ, ಹೋಕನ ಕರ್ದ ಬುಡಿತ ಹೇಳ್ತೆ. ಅವು ಇಬ್ಬರೆ ಇದ್ದರಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ.

ಅವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಗಿಯೋ ತನ್ನ ಇದ್ದ್ ಕೊನೆಗೆ ಕರ್ದಂಡ್ ಹೋದೊ. ನಂಗೆ ತುಂಬಾ ಖುಷಿ ಆತ್.

ಮನೆಗೆ ಬಂದೆ ಹಾಕಿದ ಬೀಗ ಹಂಗೆ ಇತ್. ಅವೆಲ್ಲಾ ಬೆಳೆ ಹೊರಿಕೆ ಹೋದವು ರಾತ್ರಿ ಊಟ ಮುಕ್ತಕಂಡೇ ಬಾದುತ ಗೊತ್ತಿತ್. ಬೆಳಿಗ್ಗೆದ್ ಉಳ್ಳಿದ್ದ ಎರಡ್ ರೊಟ್ಟಿ ಬಿಸಿ ಮಾಡಿ ತಿಂದೆ. ಮತ್ತೆ ಕಾದ್ದಂಡ್ ಕೂತೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಸುಸ್ತಾಗಿ ಬಂದೊ. ಆತ ನಿನ್ನ ಜಂಬರತ, ಅವು ಕೇಳ್ತೊ. ಆಗ ನಾನ್, ಆತ್ ಎಷ್ಟು ಲಾಯ್ತು ಇತ್ ಗೊತ್ತಾ ಅಲ್ಲಿ... ತ್ರೇಳ್ಳನ ಸಾಕ್, ಸಾಕ್ ಹಾಸಿಗೆ ಹಾಸ್, ನಾ ಕಾಲ್ ತೊಳ್ಳಂಡ್ ಬನ್ನೆ. ಸುಸ್ತಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಉಟ್ಟುತ ಹೇಳಿ ಹೋದೊ.

ನಾ ಹಾಸಿಗೆ ಹಾಸಿ ಮಕ್ಕಳನ ಮಲ್ಲಿಸಿ, ನಾ ಮಲ್ಲಿದೆ. ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕನ ಒಮ್ಮೆ ಹೋಗೊ ಮುಂಚೆ ನಾ ಪಟ್ಟ ಕಷ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ನೆನಪಾತ್. ಕಡೆ ಪಕ್ಷ ಜಂಬರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳ್ಳನ ಕೇಳಿಕು ತಾಳ್ಳೆ ಯಿಲ್ಲದ ಗಂಡ ಕಣ್ ಮುಂದೆ ಬಾತ್. ಬೇಜಾರ್‌ಲೆ ಕಣ್ಣ್ ಮುಚ್ಚಿದೆ. ಆದರೂ ಆ ದಿನ ಗೌಡ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದಕ್ಕೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ಥಕ ಆತ್.

ಜನಾಂಗದ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಘಟನೆ ಮುಖ್ಯ. ಸಂಘಟನೆಯತ್ತ ಚಿತ್ತ ಹರಿಸದ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನತ್ತ ಹೆಂಗೆ ಕರ್ದಂಡ್ ಹೋದುತ್ತ ಗ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತ ಮಲಗಿದೆ.

* * * * *

ವಚನ ಪಾಲನೆ

- ಕುತ್ಯಾಳ ನಾಗಪ್ಪ ಗೌಡ

ಕನ್ನಡಿಗರಾದ ನಾವು ಪುಣ್ಯ ಕೋಟಿನ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಬುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಉಟ್ಟು. ಹಿಂದೆ ಬಂದರೆ ಒದಿಯಕಾಗದ್, ಮುಂದೆ ಹೋದರೆ ಹಾಯಕ್ಕಾಗದ್ ಎಂದ್ ನಂಬಿ ಬದುಕಿದ್ದ ಪುಣ್ಯ ಕೋಟಿ ಕನ್ನಡದ ಹಸ್. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಿರುವ ಜನಗಳ ನಡವಳಿಕೆಗಳಿಂದ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾದವು ಕೂಡಾ ಕನ್ನಡ ನಾಡ್‌ನ ಜನಂಗಳೆ! ಪುಣ್ಯ ಕೋಟಿಗೆ ಸತ್ಯವೇ ಅಪ್ಪ, ಅಮ್ಮ ದಾರಿಲಿ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿದ ಅಡ್ಡಬಲಿಪಂಗೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದ, ಕೂಸ್‌ನ ನೋಡಿಬನ್ನೆ ಅಂತ ಮಾತ್‌ಕೊಟ್ಟ್, ಮಾತಿಗೆ ತಪ್ಪದ ಪುಣ್ಯ ಕೋಟಿನ ಕತೆ ಎಲ್ಲವೂ ಅರ್ಥ ಆವ ಉಪನಿಷತ್. ಇದರ ಬರ್ದವನ ಹೆಸರ್ ನಾವ್ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲೆ. ಅವ ಅವನ ಹೆಸರ್‌ನ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಬರ್ತ್‌ಲ್ಲೆ. ಆದರೆ ಅವ ಬರ್ದ್ದಾ ಇಂದಿಗೂ ಬೇಕಾದ್, ಮುಂದೆನೂ ಉಳಿವಂತದ್. ಪುಣ್ಯಕೋಟಿಯ ವಚನಪಾಲನೆ ದೊಡ್ಡ ಆದರ್ಶ.

ಯುರೋಪಿನ ಹೆಮಲಿನ್ ಪಟ್ಟಣ ಕನ್ನಡನಾಡಲಿ ಬೊಮ್ಮನ ಹಳ್ಳಿಯಾತ್. ಇದ್ ಇಲಿಗಳ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಆತ್. ಅಪ್ಪಿಲಿ, ಅಣ್ಣಿಲಿ, ಅಕ್ಕಿಲಿ, ಅಮ್ಮಿಲಿ, ಮಾವಿಲಿ, ಸಣ್ಣಿಲಿ, ದೊಡ್ಡಿಲಿ ಈ ಇಲಿಗಳ ಕಾಟ ತಡಿಯಕೆ ಆಗದಷ್ಟೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್. ಜನಗ ಕಂಗಾಲಾಗಿದ್ದೊ. ಕಿಂದರಿಜೋಗಿಯೊಬ್ಬ ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಆತ್. ಕಿಂದರಿ ಬಾರ್ನಿ ಇಲಿಗಳ ನಾಶ ಮಾಡ್ತ್. ಆದರೆ ಊರುಗೌಡ ಕೊಟ್ಟನಂತ ಹೇಳ್ವ ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯಗಳ ಜೋಗಿಗೆ ಕೊಟ್ಟತ್ತೆ. ವಚನ ಭಂಗ ಮಾಡ್ತ್. ಪೀಪಿ ಊದಿದ ಕೂಡ್ಲೆ ನಿಂಗಿ ಅಷ್ಟೆ ನಾಣ್ಯ ಕೊಡಿಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲಂತ ಜಬರ್ದಸ್ತ್ ಮಾಡ್ತ್. ಗೌಡ ಜೋಗಿಗೆ ಜೋರ್ ಮಾಡ್ತ್. ಜೋಗಿ ಮತ್ತೆ ಕಿಂದರಿ ಬಾರ್ನಿತ್. ಈ ಸಾರಿ ಊರುನ ಮಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಜೋಗಿನ ಹಿಂಬಾಲ್ದೊ. ಬೆಟ್ಟದ ಗುಹೆಯೊಳಗೆ ಹೋದವು ಮತ್ತೆ ಬಾತೇ ಇಲ್ಲೆ. ಮಕ್ಕಳ ಕಳ್ಳಂಡ ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮ ವಚನಪಾಲನೆ ಮಾಡದ ಗೌಡಂಗೆ ಶಾಪ ಹಾಕಿದೊ. ಊರು ಸೂತಕದ ಮನೆ ಆತ್. ಇದ್ ಕುವೆಂಪು ವಚನಪಾಲನೆಗೆ ಮಹತ್ವಕೊಟ್ಟ ಬರ್ದ ಬೊಮ್ಮನ ಹಳ್ಳಿಯ ಕಿಂದರಿಜೋಗಿಯ ಕಥನಗೀತೆ.

ಅಮೇರಿಕದ ಕೃಷಿಕ ಕವಿ ರಾಬರ್ಟ್‌ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನ ಆಲೋಚನೆಯ ಪರಿಚಯ ಮಾಡ್ತೆ. ಕಾಡ್‌ನ ಸಣ್ಣದಾರಿ ಹಿಮ ಬೀಳ್ತಾ ಉಟ್ಟು, ಹೊತ್ತು ಹಿಂಬೊತಾಗುಟು. ಕೆರೆಯ ನೀರ್ ಕಲ್ಲಾಗುಟು. ಆದರೆ ನಿಲ್ಲುವ ಹಾಂಗಿಲ್ಲೆ. ಮುಂದೆ ಹೋಕೇ. ಮಾತ್ ಕೊಟ್ಟಾಗುಟು. ಅದರ ನಡ್ಕೊ. ನಿದ್ದೆ ಮಾಡುವ ಹಾಂಗಿಲ್ಲೆ. ನಿದ್ದೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಮೈಲ್‌ಗಳಾಚೆ ಹೋಗಿ ಕೊಟ್ಟ ವಚನ ಪಾಲನೆ ಮಾಡೊಕು. ರಾಬರ್ಟ್ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಹೇಳ್ವ ಯಾತ್ರೆ ಬದ್‌ಕುವ ಮನುಷ್ಯಂಗೆ ಅಡ್ಡಿ, ಕಷ್ಟ ಇದ್ದದೇ ಆದರೆ ವಚನಪಾಲನೆ ಮಾಡೊಕಾದ್ ಮನುಷ್ಯನ ಕರ್ತವ್ಯ.

ನಮ್ಮ ದೇಶ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಮೇಲೆ ಪಂಡಿತ್ ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಆದೊ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದೊಂದಿಗೆ ಭಾರೀ ಸವಾಲುಗಳ ಸಾಲೇ ಇತ್ತು. ಬಡತನ ಇತ್ತು. ಅನಕ್ಷರತೆ ಇತ್ತು. ಆಸಮಾನತೆ ಇತ್ತು. ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ತಕರಾರ್ ಇತ್ತು. ಸರ್ವರಿಗೆ ಸುಖ, ಶಾಂತಿ ನೆಮ್ಮದಿ, ಸಮೃದ್ಧಿಯ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪ್ರಗತಿ ಆಮೆನಡಿಗೆಯ ಹಾಂಗಿತ್ತು. ಸಮಸ್ಯೆ ಇತ್ತು. ಆದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೀತಿತ್ತು. ನೆಹರೂ ವಚನಪಾಲನೆ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಅಂತ ತಿಳಿದಿದ್ದೊ.

The woods are lovely dark and deep

I have promises to keep

And miles to go before I sleep

ಪ್ರಾಸ್ಪನ ಕವಿತೆಯ ಈ ಗೆರೆಗಳ ನೆಹರು ತಮ್ಮ ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಬರ್ದ ಇಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೊ. ವಚನಪಾಲನೆ ಮಾಡಿ ತಾನು ಪ್ರೀತಿಸ್ತ ದೇಶದ ಜನಗಳ ಮೋರೆಲಿ ಸಂತೋಷ ಕಾಣಿಕೊಂಡಂತ ನೆಹರು ಬಯಸಿದ್ದೊ. ಪ್ರಾಸಟ್‌ನ ಕವಿತೆ ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ನೆಹರು ಅವರ ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಇತ್ತು.

ಕನ್ನಡನಾಡಿನ 12 ನೇ ಶತಮಾನದ ವಚನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಷವಣ್ಣನವರದ್ದೆ ಎತ್ತರದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ. ಎತ್ತರದ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಬಸವಣ್ಣ ಶುಭ್ರಜೀವನದ ವಚನಕಾರ. ಮಾತ್ ಒಡವೆಯ ಹಾಂಗಿರೊಕು. ಸ್ಫಟಿಕದಂತಿರೊಕು. ಫಳ, ಫಳ ಹೊಳಿಯೊಕು. ಮಾತಿನಿಂದ ತೇಜಸ್ಸು ಹೊರಬರೊಕು. ಕೇಳಿಕೊಂಡ ದೇವು ಮೆಚ್ಚಿ ಹೌದು, ಹೌದು, ಅದ್ ಸರಿ ಅಂತ ಹೇಳ್ವ ಹಾಂಗಿರೊಕು. ಇಷ್ಟ್ ಸಾಕಾದುಲ್ಲೆ. ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವು ಒಲಿಯೋಕಾದರೆ ಸ್ಫಟಿಕದಂತ ಮಾತ್ ಸಾಲದ್, ಒಡವೆಯಂತ ಮಾತ್ ಇದ್ದರೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲೆ. ಮಾತ್ ಫಳ ಫಳ ಹೊಳಿತಿದ್ದರೂ ಕೂಡಲಸಂಗಮ ದೇವು ಒಲಿಯಕ್ಕಿಲ್ಲೆ. ಕೂಡಲ ಸಂಗಮ ದೇವು ಒಲಿಯೊಕರೆ ಮಾತಿನಂತೆ ನಡ್ತೆ ತೋರೊಕು. ನುಡಿ ಬೇರೆ, ನಡೆ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ. ನುಡಿ ಬೇರೆ ನಡೆ ಬೇರೆ ಆದರೆ ಸಮಾಜ ನಿಂತ ನೀರಿನ ಹಂಗೆ ಕೊಳ್ತ್ ಹೋದ್ದೆ. ಬಸವಣ್ಣನ ವಚನಕ್ಕೆ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವು ರುಜು ಉಟ್ಟು ಇದ್ದರಿ 'ಕೂಡು' ಪದ ಉಟ್ಟು, 'ಸಂಗಮ' ಅಂತ ಮತ್ತೊಂದು ಪದ ಉಟ್ಟು 'ಕೂಡು' ಪದ ಒಟ್ಟಾಗುವಿಕೆ ಸೂಚಿಸಿದೆ. 'ಸಂಗಮ' ಪದ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಹರಿಯುದರ ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಚಲನಶೀಲತೆ ಬಸವಣ್ಣನ ಧೋರಣೆ ವಚನಪಾಲನೆಗೆ ದೈವತ್ವದ ಸ್ಥಾನ ಕೊಟ್ಟ ಚಿಂತಕ ಬಸವಣ್ಣ.

ವಚನಪಾಲನೆಯ ಮಹತ್ವನ ವಿವರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿ ಮಣ್ಯ ಕೋಟೆ, ಕಿಂದರಿಜೋಗಿ, ಪ್ರಾಸ್ಪನ ಕವಿತೆ, ನೆಹರೂದಿನಚರಿ, ಬಸವಣ್ಣನ ವಚನ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಗತಿಗಳ ಹೇಳ್ವಿ ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಚನಪಾಲನೆಗೆ ರಜೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಹಾಂಗೆ ಉಟ್ಟು. ನಾಗರಿಕತೆ ಅಂದರೆ ಕೇವಲ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಅಲ್ಲ ನಾಗರಿಕತೆ ಉರ್ದಾಟಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೂಡಿಕೆ ಆಗದ್. ವಚನಪಾಲನೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಗತಿ. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಹೃದಯ ಅಂತ ತಿಳಿಯೊಕು. ವಚನಪಾಲನೆಗೆ ರಜೆ ಕೂಡಿಕೆ ಆಗದ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೋತ್ ಅಂತ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡುವ ಕಾಲ ಬಂದದೆ.

ಕೊಡಗು ಹುತ್ತರಿ

ಕಟ್ಟತನ ಕೆ. ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ.

ಹುತ್ತರಿಯೇ ಪುತ್ತರಿ (ಹೊಸ ಅಕ್ಕಿ) ಹೊಸ ಅಕ್ಕಿ ಸಂಭ್ರಮ ಸಡರದೊಟ್ಟಿಗೆ ಆರತಿ ಬೆಳಗಿಸಿ ಮನೆ ಸೇರಿಕಂಬ ಹಬ್ಬನೇ ಕೊಡಗಿನ ಹುತ್ತರಿ ಹಬ್ಬ. ಅನ್ನದಾತ ತನ್ನ ಗದ್ದೆನಾ ಹೂಡಿ ಹದ ಮಾಡಿ ಭತ್ತನ ಗದ್ದೆಗೆ ಚೆಲ್ಲಿ, ಅಗೆನಾ ನಾಟಿ ಮಾಡಿ ಸುಮಾರ್ 100 ದಿನಂದ 120 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಆರೈಕೆ ಮಾಡಿ ಕೊಯ್ಲಿಗೆ ಸಿದ್ಧ ಆಕನಾ ಎಂದರೆ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಂದ ಡಿಸೆಂಬರ್ 15ರ ಒಳಗೆ ಹುಣ್ಣಿಮೆ ಚಂದ್ರನ ಬೆಳದಿಂಗಳ ಕೃತಿಕ ಅಥವಾ ರೋಹಿಣಿ ನಕ್ಷತ್ರಲಿ ಮನೆ ಮನೆಗಳಲೀ ಜರುಗುವ ಸಂಭ್ರಮದ ಹಬ್ಬವೇ ಹುತ್ತರಿ ಹಬ್ಬ. ನಮ್ಮ ಕೊಡಗಿನ ಹುತ್ತರಿ ಹಬ್ಬಕ್ಕೂ ಕೇರಳದ 'ತಿರುವೋಣಂ' ಹಬ್ಬಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಹತ್ತದ ನೆಂಟಸ್ತನ ಉಟ್ಟು ಕೇರಳದ 'ತಿರುವೋಣಂ' ಮುಗ್ಧ ಸರಿ ಸುಮಾರಿಗೆ 90 ದಿನಗಳಲೀ ಕೊಡಗ್‌ನ ಹುತ್ತರಿ ಹಬ್ಬ ಆಚರಣೆ ಆದೆ. ಈ ಲೆಕ್ಕಚಾರಕ್ಕೆ ಪಂಚಾಂಗ ನೋಡುದ್ದಾಗಲೀ, ಜ್ಯೋತಿಷ್ಷನ ಕೇಳುವುದಾಗಲೀ ಬೇಡವೇ ಬೇಡ. ಆ 90 ದಿನಗಳ ಆಸುಪಾಸುಲೀ ಬರುವ ಹುಣ್ಣಿಮೆನ ಕೃತಿಕಾ ಅಥವಾ ಅದರ ಮಾರನೆ ದಿನ ರೋಹಿಣಿ ನಕ್ಷತ್ರಲೀ ಹುತ್ತರಿ ಹಬ್ಬ ಜರುಗುದು ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಿದ್ಧ. ಕೊಡಗಿನ ಮತ್ತೆ ಕೇರಳದ ನೆಂಟಸ್ತನದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನ್ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂಗೆ, ಕೊಡಗಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ದೇವರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೇರಳದ ಬಂದವು. ಇಗ್ಗುತ್ತಪ್ಪ, ಬೈತೂರಪ್ಪ, ಕಲ್ಯಾಟಪ್ಪ, ಪಾಲೂರಪ್ಪ, ಬೆಂದುರುಕೋಲಪ್ಪ ಮತ್ತೆ ಪನ್ನಂಗಲಾತಮ್ಮ ಹಿಂಗ ಸುಮಾರ್ ದೇವರುಗಳ ಕೇರಳದ ಕೊಡಗಿಗೆ ಬಂದ್ ನೆಲೆ ನಿಂತೊಳೊ. ಈ ದೇವರುಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಒಂದುಗೂಡಿ ಕೊಡಗ್‌ನ ನಾಲ್ಕನಾಡ್ ಬೆಟ್ಟ ಒಂದರ್ಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ನೆಲೆನಿಂತ ಪನ್ನಂಗಾಲತಮ್ಮಂತ ಹೇಳುವ ಹೆಣ್ಣ್ ದೇವರು ಬೆಂಕಿ ಇಲ್ಲದೆ ಮರುಳುಗುಡ್ಡಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರೆ ಇಟ್ತ್ ಅಡುಗೆ ಮಾಡಿ ಉಪ್ಪಿಲ್ಲದೆ ಊಟ ಮಾಡಿ ಎಲೆಡಿಕೆ ತಿಂದ್ ಯಾರ್‌ದ್ ಕೆಂಪು ಕೆಂಪುತ' ನೋಡಿ ಆ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಊರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೆಲೆ ನಿಂತೊ. ಇಗ್ಗುತ್ತಪ್ಪ ದೇವರು 'ನಾಲ್ಕನಾಡಲೇ ನೆಲೆನಿಂತತ್' ಪಾಲೂರಪ್ಪ ಪಾಲೂರ್ದೆ ನಿಂತತ್. ಪನ್ನಂಗಾಲತಮ್ಮ ಕಕ್ಕಬೆಯ ಚೇಲಾವರಲೀ ನೆಲೆನಿಂತತ್. ಬಾಕಿ ಉಳ್ಳವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಊರುಗಳಲಿ ನೆಲೆಯಾರಿದೊ. ನಾವು ಕೊಡಗ್‌ನವು ಶ್ರೀ ಇಗ್ಗುತ್ತಪ್ಪ ದೇವರ ಹೆಸರ್ಲಿ ಹುತ್ತರಿ ಹಬ್ಬನಾ ಆಚರಣೆ ಮಾಡ್ಜೆ. ನಾಡ್‌ಗಳಲೀ ಹುತ್ತರಿ ಹಬ್ಬನ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುಕೆ ಮೊದ್ಲೆ ಇಗ್ಗುತ್ತಪ್ಪ ದೇವರ ಹೆಸರ್ಲಿ ಹುತ್ತರಿ ಹಬ್ಬನ ಆಚರಣೆ ಮಾಡ್ಜೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ದೇವರಿಗೆ ಬತ್ತದ ಕದ್‌ರ್ ಕೊಯ್ತಿದ್ ನೆರೆಕಟ್ಟಿ ದೇವರ್ ಪೂಜಿಸುವ.

ಹುತ್ತರಿ ಹಬ್ಬನ ಆಚರಿಸುವ ಕ್ರಮ: ಹುತ್ತರಿ ಹಬ್ಬ ಆಚರಿಸುವ ಮೊದ್ಲು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹಂಗನೆ ಐನ್‌ಮನೆಗೂ ಕೂಡ ಸುಣ್ಣ ಬಣ್ಣ ಬಳ್ಳಿ

ಅಲಂಕಾರಗೊಳ್ಳುವೆ. ಹಬ್ಬದ ದಿನ ಅವರವರ ವಾಸದ ಮನೆ, ಮನೆಯಂಗಳ, ಒಕ್ಕಲು ಕಣ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಶುಚಿಗೊಳಿಸಿ ತಳಿರು ತೋರಣಗಳಿಂದ ಪೊರ್ದು ಮಾಡಿ, ಒಕ್ಕಲು ಕಣದ ಭೇಟಿ ಸುತ್ತಲೂ ಬಣ್ಣ ಬಳೆದು ಶೃಂಗಾರ ಮಾಡಿ ಭೇಟಿ ಕಂಬಕ್ಕೆ ತೋರಣ ಕಟ್ಟಿ, ಚೆಂಡು ಹೂಗಳ ಮಾಲೆ, ಆಲದ ಎಲೆ, ಕುಂಬಳ ಮರದ ಸೊಪ್ಪು, ಗೇರು ಮರದ ಸೊಪ್ಪು, ಈಜ್ಜಡಂತ ಹೇಳುವ ಬೊಳ್ಳಿ ಮತ್ತೆ ನೆರೆ ಕಟ್ಟಿಕೆ ಬೇಕಾದ ಅಜ್ಜಿನಾರ್ ಹಿಂಗೆ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಡ ಹಾಕಿ ಇಟ್ಟಕೊಣ್ಣೆ. ಹಂಗೇನೇ ಊರು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪುಣ್ಯ ಅರಸಿನ (ತೀರ್ಥ ಪ್ರಸಾದ) ತಂದ್ ಅಂಗಳಲಿ ಇರುವ ತೊಳ್ಳಿ ಕಟ್ಟಿಲೇ ಇಟ್ಟುಂಡವೆ. ಅದೇ ದಿನ ಸಿಹಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹುತ್ತರಿಗಣ್, ಕಾಯಿಪಲ್ಯ, ಸುಂಟಿ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಜೋಡಿಸಿಕಂಡವೆ. ಸಂಜೆ ಹೊತ್ತು ನಾನಾ ಬಗೆಯ ತಿಂಡಿ ತಿನಿಸುಗಳ್ಳ ತಿಂಡ್ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಕಂಡವೆ.

ಜ್ಯೋತಿಸ್ಕರ್ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನೆರೆ ಕಟ್ಟುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ ಹಮ್ಮಿಕಂಡವೆ. ಹಂಗೇನೇ ನೆಲ್ಲಕ್ಕೆ ಬಾಡಲೇ ತೂಗುದೀಪದ ಕೆಳಗೆ ಮುಂದೆನೇ ತೊಳ್ಳೆ ಶುಚಿಗೊಳ್ಳಿದ ಚಾಪೆನಾ ಹಾಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಮುಕ್ಕಾಲ್ ಮಣೆಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸೇರ್ ಅಳತೆಯ ಪಾತ್ರಲೇ ಬೆಳ್ಳಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹಾನಿಭತ್ತ, ಎಲ್ಲಾ ಇಟ್ಟ ದೀಪ ಉರ್ದಿ ಇಟ್ಟವೆ. ಮುಕ್ಕಾಲಿಗೆ ಒಗ್ಗಿಸಿ ಬೆಂಕಿಂದ ಕಾಸಿದ ಬೆಳೆಕೊಯ್ಯುವ ಕತ್ತಿ ಒಂದನ್ನ ಇಡೋಕು. ಆ ಮೇಲೆ ನಾನ್ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ನೆರೆಕಟ್ಟುವ ಪರಿಕರಗಳ್ಳ ಚಾಪೆ ಮೇಲೆ ಇಡೋಕು. ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕುಟುಂಬದ ಹಿರಿಯರ್ (ಪಟ್ಟಿದಾರರ್) ದೇವರ್ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕಂಡ್, ದೇವರ ದೀಪಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಿ ಹಾಕಿ ಪೊಲಿದೇವ ಪೊಲಿದೇವಂತ (ಒಲಿದು ಬಾ ತಾಯಿ) ಹೇಳಿಕಂಡ್ ಪರಿಕರದ ಎಲೆಗಳ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ತೆಗ್ಗ್ ಒಂದರ ಮೇಲೊಂದು ಇಟ್ಟ್ ಸುರುಳಿ ಮಾಡಿ ಅಜ್ಜಿನಾರಿಂದ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ ಚಾಪೆಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟವೆ. ಹಂಗೇನೇ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ್ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿ ಪೊಲಿದೇವ ಪೊಲಿದೇವಂತ ಹೇಳಿಕಂಡ್ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗಷ್ಟ್ ನೆರೆಗಳ್ಳ ಕಟ್ಟುವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆನೇ ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದನಾ ಮನೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಿ ಸೇರಿದ ಎಲ್ಲಾ ಜನರೂ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕಂಡ್ ಗಂಧದ ಬೊಟ್ಟು ಹಾಕಿಕಂಡವೆ.

ನೆರೆಕಟ್ಟಿ ಆದ ಮ್ಯಾಲೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪೊಲಿದೇವ, ಪೊಲಿದೇವಂತ ಹೇಳಿಕಂಡ್ ದೇವರ ದೀಪಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಿ ಹಾಕಿ ಹಿರಿಯರ ಕಾಲ್ಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಮುತ್ತೈದೆಯೊಬ್ಬಳು ತಳಿಯಕ್ಕೆ ಬೆಳಕ್ ತಟ್ಟಿನ ಗೂಡೆ ಒಬ್ಬಳಿಗೆ ಎತ್ತಿಕೊಟ್ಟವೆ. ಹಂಗೇನೇ ಮನೆ ಹಿರಿಯವು ಕದಿರ್ ಕುಯ್ಯವಂಗೆ ಗುತ್ತಿನ, ಬೆಳೆ ಕೊಯ್ಲ ಕತ್ತಿನ ಮತ್ತೆ 2 ನೆರೆಗಳ್ಳ ಎತ್ತಿಕೊಟ್ಟವೆ. ಕದಿರು ಕುಯ್ಯವು ಮೊದಲೇ ಬೆಳೆ ಕುಪ್ಪಸ ಕೆಂಪು ದಟ್ಟಿ ತಲೆಗೆ ಪೇಟ ಇಟ್ಟ್ ತಯಾರಾಗಿದ್ದವೆ. ಕುಟುಂಬದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರ್ ಪೊಲಿದೇವ, ಪೊಲಿದೇವಂತ ಹೇಳಿಕಂಡ್ ಪಟಾಕಿ ಹೊಟ್ಟಿಸಿ ಕಂಡ್ ಬೆಳೆ ಕುಯ್ಯುವ ಗದ್ದೆನ

ಹುಣಿ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಂಡವೆ ಕದಿರು ಕುಯ್ಯವು ಕೊಡಿ ಬಾಳೆಲಿಲೀ ಒಂದು ನೆಣೆ ಉರಿಸಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಅಕ್ಕಿ ಹಾಕಿ ಹಸಿ ಹಿಟ್ ಇಟ್ವ ಒಂದು ಭತ್ತದ ನುಲಿಗೆ ಹಾಲ್ ಎರ್‌ದ್ ನೆರೆಕಟ್ಟಿ ದೇವರ್‌ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸ್ಕಂಡ್ 5, 7, 9, 11 ಹಿಂಗೆ ಬೆಸ ಸಂಖ್ಯೆನ ನುಲಿಗಳ್ಳ ಕೊಯ್ದವೆ. ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ನುಲಿಗೆ ನೆರೆ ಕಟ್ಟಿದ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಗುಂಡು ಹಾರ್ದವೆ. ಹಂಗಿನೇ ಸದಸ್ಯಂಗಲ್ಲಾ ಒಂದೊಂದು ಭತ್ತದ ಕಣೆನ ಕೈಲಿ ಹಿಡ್ಕಂಡ್ ಮನೆ ಕಡೆ ಬಂದವೆ. ಮುಂಧೆ ಒಕ್ಕಲು ಕಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಭೇಟಿಗೆ ಮೂರು ಸುತ್ತ ಬಂದ್ ಬೇಟಿಗೆ ನೆರೆಕಟ್ಟಿ ಮನೆ ಅಂಗಳಲಿ ನಿಂತುಂಡವೆ. ಆಗ ಮನೆಲಿದ್ದಾ ಮುತ್ತೈದೆಯೊಬ್ಬಳು ಒಂದ್ ಚೆಂಬುಲಿ ನೀರ್ ತಂದ್ ಮೊದ್ಲು ತಳಿಯಕ್ಕಿ ಬೆಳ್‌ಕ್ ಹಿಡ್ವವಳ ಕಾಲಿಗೆ ನೀರ್ ಹಾಕಿ ಹಂಗಿನೇ ಕದಿರ್‌ಗುತ್ತಿ ಹೊತ್ತಕಂಡವರ ಕಾಲಿಗೆ ನೀರ್ ಹಾಕಿ ಕುಡಿಯಕೆ ಹಾಲ ಕೊಟ್ಟವೆ. ಮತ್ತೆ ಮನೆ ಪ್ರವೇಶಿಸ್ತೆ, ಕದಿರುಗುತ್ತಿನ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ದೀಪದ ಕೆಳಗೆ ಇಟ್ ಭತ್ತದ ತೆನೆಂದ ಭತ್ತ ತೆಗ್ಗ್ ದೀಪಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡ್ತೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಭತ್ತನ ಸುಲ್ದ ಅಕ್ಕಿ ಮಾಡಿ ಪಾಯಸಕ್ಕೆ ಹಾಕ್ತೆ ಆಮೇಲೆ ನೆರೆಯೊಳಗೆ ಕದಿರ್ ಸೇರಿ ದೇವರ ದೀಪಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಅಟ್ಟಿದ ಏಣಿಗೆ ನೆರೆ ಕಟ್ಟಿಕಂಡ್ ದೇವರ ಮುಡುಪುಗೆ ನೆರೆಕಟ್ಟಿ ಆಮೇಲೆ ಪಾಯಸ ಮಡಿಕೆಗೆ ನೆರೆಕಟ್ಟಿ ಆಮೇಲೆ ಕುಟುಂಬದ ಎಲ್ಲಾ ಸೊತ್ತುಗಳಿಗೆ ನೆರೆಕಟ್ಟಿವೆ. ನೆರೆಕಟ್ಟಿ ಆದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರ್ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಭೋಜನ ಮಾಡ್ತೆ, ಪ್ರಾರಂಭಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಇಟ್ಟುಂಡ ಹಸಿ ಹಿಟ್‌ನ ಆಲದ ಎಲೆಲೀ, ಊಟದ ಎಲೆಮ್ಯಾಲೆ ಇಟ್ಟುಂಡ್ ಬಂದವೆ. ಹಸಿ ಹಿಟ್ (ಪಚ್ಚೆ ಪುಟ್)ಲಿ ಭತ್ತ, ಅಕ್ಕಿ, ಕಲ್ಲುಚೂರು, ಎಲಕ್ಕಿ ಕಾಳು ಮಿಶ್ರ ಇದ್ದೆ. ಊಟ ಮಾಡ್ವುಕೆ ಭತ್ತ, ಅಕ್ಕಿ ಸಿಕ್ಕರೆ ಅನ್ನಭಾಗ್ಯ, ಕಲ್ಲು ಚೂರು ಸಿಕ್ಕರೆ ಕಲ್ಲಾಯುಷ್ಯ, ಎಲಕ್ಕಿ ಸಿಕ್ಕರೆ ಐಭಾಗ್ಯಂತ ಹೇಳ್ವು ಪುರಾಣದ ಕಲ್ಪನೆ. ಊಟ ಎಲ್ಲಾ ಆದ ಮೇಲೆ ಉಳ್ಳ ಹಸಿಹಿಟ್‌ನ ಎಲೆಗಳ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರು ತೀರಿಕಂಡವರ ನೆನಪುಲಿ ಮನೆ ಬಿಟ್ಟಕೆ ಎಸ್ತ್ ಅಂಟಿಸಿ ಇಟ್ಟವೆ.

ಹುತ್ತರೆ ಹಬ್ಬ ಅಷ್ಟಕೆ ಪೂರ್ತಿ ಆತ್ರೆ, ಸುಮಾರು 8-10 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಅದರೂ ಕೊಡವ ಕುಟುಂಬದವು ಸಮವಸ್ತ್ರ ಧರಿಸಿಕಂಡ್ ಮಂದಗಳಲ್ಲಿ (ಜಾನಪದ ನೃತ್ಯದ ಸ್ಥಳ) ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿ ಕೋಲಾಟ, ಕತ್ತಿಯಾಟ, ಪರಕಳಿ, ಕವ್ವೆಯಾಟ ಹಿಂಗೆ ಜಾನಪದ ನೃತ್ಯಗಳ್ಳ ದೇವರ ಹೆಸರ್ ಹೇಳಿಕಂಡ್ ಕುಣ್ಣು ಕುಪ್ಪಳಿಸುವೆ. ಆಖ್ಯೆರ್ ದಿನ ಊರ್ವ ಜನ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಊರ್‌ಒರ್ಮೆ (ಊರಿನ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಸಭೆ) ಸಮಾರಂಭಲಿ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಹಬ್ಬದ ಊಟ ಮಾಡಿ, ಹುತ್ತರೆ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ವಿರಾಮ ಹೇಳ್ತೆ.

* * * * *

ಹರಿಸೇವೆ

ಕಟ್ಟತನ ಕೆ. ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ.

ಹರಿಯ ಸೇವೆಯೇ ಹರಿಸೇವೆ. ಅರೆಭಾಷೆ ಗೌಡ ಜನಾಂಗದವರ ಕುಲದೇವರೇ ಶ್ರೀ ತಿರುಪತಿ ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವರು. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠವೇ ಗೌಡುಗಳ ಗುರುಮಠ. ಗೌಡ ಬಾಂಧವರ ಐನ್ಮನೆಗಳ ಅಟ್ಟದ ಈಶಾನ್ಯ ಭಾಗ ಮತ್ತೆ ಪಡುಭಾಗ ಮಧ್ಯಲಿ ದೇವರ ಹೆಸರಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಚಿಲ್ಲರೆ ನಾಣ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮುಡಿಪು ಒಂದು ಇದ್ದೆ ಇದ್ದದೆ. ಆ ಮುಡಿಪು ಬೆತ್ತದ ಸಣ್ಣ ಬುಟ್ಟಿ ಅಥವಾ ಮಣ್ಣಿನ ಮಡಿಕೆ ಅಥವಾ ತಾಮ್ರದ ಕರಡಿಗಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದದೆ. ಈ ಮುಡಿಪುನ ಉದ್ದೇಶ ಏನಂತ ಹೇಳಿ, ಗೌಡ ಜನಾಂಗದವರ ಮುಖ್ಯ ಜೀವನಾಧಾರವಾಗಿರುವ ಕೃಷಿ ಮತ್ತೆ ಪಶುಪಾಲನೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಸುಭದ್ರತೆ ಹಂಗೇನೆ ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಸಂಪತ್ತು, ಸೌಭಾಗ್ಯ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವರು ಕಾಪಾಡೋಕು ಎಂದ ಉದ್ದೇಶದ ದೇವರ ಹೆಸರಿ ದೂಪ ದೀಪ ಹಚ್ಚಿ ಹೊಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮುಡಿಪಿನ ಬಿಳಿ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಭದ್ರವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ ತೂಗ್‌ಹಾಕಿ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡ್ತು ಮುಡಿಪು ಇರುವ ಮನೆ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಇರೋಕು. ಗೌಡ ಜನಾಂಗದವು ಮೂರು ವರ್ಷ ಅಥವಾ ಐದು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಅವರವರ ಐನ್ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಸೇವೆ ಮಾಡುದು ವಾಡಿಕೆ.

ಹರಿಸೇವೆ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮ: ಹರಿಸೇವೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಶನಿವಾರ ಅಥವಾ ಬುಧವಾರ ನಡ್ತುದು ವಾಡಿಕೆ. ಆ ದಿನ ದೇವರಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ದಿನ. ಒಂದು ಶನಿವಾರ ಗೊನೆ ಕಡಿದರೆ, ಮುಂದಿನ ಶನಿವಾರ ಹರಿಸೇವೆ ನಡ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಗೊನೆ ಕಡಿಯಕನ ಕುಟುಂಬದ ಹಿರಿಯರ್ ಐನ್ಮನೆಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಮುಂಜಾನೆ ಗೊನೆ ಕಡಿಯುವ ಪೂಜಾರಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಮೊಡಿ ಉಟ್ಟು ದೇವರ ದೀಪ ಹಚ್ಚಿದ ಮೇಲೆ ಮನೆಯ ಪಟ್ಟಿದಾರರ್ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಪೂಜಾರಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ 2-3 ಜನ ಬಾಳೆ ತೋಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಎರಡ್ ಬೆಳ್ಳ ಬಾಳೆಗೊನೆಗಳ್ಳ ಕಡ್ಕಂಡ್ ಬಂದವೆ. ಕಡ್ಕಂಡ್ ಬಂದ ಗೊನೆಗಳ್ಳ ಅಟ್ಟಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೋಗಿ ಮುಡಿಪು ಇರುವ ಸ್ಥಳದ ಹತ್ತಿರ ತೂಗುಹಾಕಿ ಧೂಪದ ಹೊಗೆ ಕೊಟ್ಟವೆ. ಹಂಗೇನೆ ಪೂಜಾರಿ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ಗೊನೆಗಳಿಗೆ ಧೂಪದ ಹೊಗೆ ಕೊಟ್ಟವೆ. ಹರಿಸೇವೆ ಮಾಡಿಕೆ ಇನ್ನೇನ್ 5-6 ದಿನ ಉಟ್ಟುಂತ ಹೇಳ್ಕನ ದಾಸಯ್ಯನ ಮನೆಗೆ ಬಾಕಿ ಮಾಡಿ ಮುಡಿಪು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಸಿ, ಮುಡಿಪುಲಿ ಇರುವ ಹಣನ ಬಿಳಿ ಬಟ್ಟೆ ಚೀಲಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಭದ್ರವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ ಕುಟುಂಬದ ಹಿರಿಯರ್ ತಲೆಮೇಲೆ ಇಟ್ಟುಂಡ್ ಅಟ್ಟಿಂದ ಇಳ್ಳ್ದ ತಿರುಪತಿಗೆ ಹೋಗುವವರ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟವೆ. ತಿರುಪಿಗೆ ಹೋದವು ದೇವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಹರಿಸೇವೆಗೆ ತಯಾರಾದೆ.

ಹರಿಸೇವೆ ದಿನ ಮುಂದಾಗಿ ದಾಸಯ್ಯನವರ ಬರಮಾಡೋಕು. ಆ ದಿನ ಕುಟುಂಬದವು ಗೊನೆ ಕಡ್ಡ ಬಾಳಿ ದಿಂಡಿನ ರೆಂಬೆಗಳ್ಳ ಪೊರ್ಲಾಗಿ ಬುಡ್ಡಿ ಮನೆಗೆ ತಂದವೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಗುಂಡ ಕಟ್ಟಿಕೆ ಬೇಕಾದ ಕಾರೆ ಮುಳ್ಳುಗಳ ಜೋಡಿಸಿ ಇಡೋಕು. ಮುಂದೆನೇ ಮನೆ ಮುಂದೆ ಚಪ್ಪರ ಹಾಕಿ, ತಳಿರು ತೋರಣಗಳಿಂದ ಶೃಂಗರಿಸಿ ಇಡೋಕು. ಮಡಿವಾಳ ಚಪ್ಪರಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಕಟ್ಟ್ ಕಟ್ಟೋಕು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಜೋಡು ಗುಂಡಗಳ್ಳ ಕಟ್ಟುದು ವಾಡಿಕೆ. ಅದರ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕುಟುಂಬದವು ಯಾರಾದರ್ ಹರಿಕೆ ಹೇಳಿಕಂಡವು ಮತ್ತೆ ದೇವರ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಗುಂಡ ಕಟ್ಟುವವೂ ಇದ್ದವೆ. ದಾಸಯ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ತಟ್ಟೇಲಿ ಒಂದು ಸೇರ್ ಅಕ್ಕಿ (ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿ), ಬಾಳೆಹಣ್ಣು, ತಾಂಬೂಲ ಕೊಟ್ಟ ಗೌರವಿಸಿ ಗುಂಡ ಕಟ್ಟಿಕೆ ಸುರು ಮಾಡಿವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರೂ ದಾಸಯ್ಯನಿಗೆ ಸಹಕರಿಸುವೆ. ಗುಂಡಗ ತಯಾರಾದ ಮೇಲೆ ಹಲಗೆಗಳ ಮೇಲೆ ಚಾಪೆ ಹಾಕಿ ಬಿಳಿ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಸಿ ಗುಂಡಗಳ ಸಾಲಾಗಿ ಇರ್ದಿವೆ.

ಹರಿಸೇವೆ ಮಾಡುವ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ದಾಸಯ್ಯನವು ಗುಂಡಗಳ ಒಳಗೆ ದೀಪಹಚ್ಚಿ, ದೇವರ ಮೂರ್ತಿ, ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲು, ಅಕ್ಕಿ, ನಾಣ್ಯಗಳ್ಳ ಕೊಡಿ ಬಾಳೆಲೆಲಿ ಇಟ್ಟು ಗುಂಡಗಳ್ಳ ಹೂ ಮಾಲೆಗಳಿಂದ ಶೃಂಗಾರ ಮಾಡಿ ಬಹಳ ಪೊರ್ಲಾಗಿ ಇಟ್ಟಿವೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಗುಂಡಗಳ ಮೇಲೆ ಕಲಶಪಾತ್ರೆ, ಅದರ ಮೇಲೆ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಇಟ್ಟು ಹೂಮಾಲೆಗಳಿಂದ ಶೃಂಗರಿಸಿವೆ. ಪೂಜೆಗೆ ಮೊದಲೇ ಭಕ್ತರಿಗೇ ಹಂಗೇನೇ ದಾಸಯ್ಯ ಮತ್ತೆ ದರ್ಶನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಶ್ಯಾಮಿಗೆ ಹಿಟ್ಟು (ಇಡ್ಡಣೆ ಹಿಟ್ಟು) ತೆಂಗಿನ ಹಾಲ್ ನ ಉಪಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಅಷ್ಟೋತ್ತಿಗೆ ನೆಂಟರಿಪ್ಪರ್, ಮನೆವು ಎಲ್ಲವೂ ಕಾಫಿ ತಿಂಡಿ ಮಾಡಿ ಮುಗ್ಗಿಕಂಡವೆ. ಆಮೇಲೆ ದಾಸಯ್ಯನವು ಭಕ್ತರಿಗೆ ದರ್ಶನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಎಣ್ಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಕಳ್ಳುವೆ. ಹಂಗೇನೇ ಭಕ್ತರ್ ದಾಸಯ್ಯನವು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ದಾಸಯ್ಯನವು ಭಕ್ತರಿಗೂ, ದರ್ಶನ ಭಕ್ತರಿಗೂ ಹಿಂಗಾರದ ಹೂಮಾಲೆಗಳ್ಳ ಅವರವರ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಹಾಕಿ ಗೌರವಿಸುವೆ. ಆಮೇಲೆ ದಾಸಯ್ಯನವು ಗುಂಡಗಳ ಎದುರು ಕೊಡಿ ಬಾಳೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಕಜ್ಜಾಯ, ಅವಲಕ್ಕಿ ಹೊದುರಿಗಳಿಂದ ಮಾಡ್ಡ ಪ್ರಸಾದ, ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಹೂಗಳ ಮತ್ತೆ ಹಣ್ಣುಗಳ್ಳ ಮತ್ತೆ ಬೇಟೆ ಸೊಪ್ಪಿನ ಗೊನೆಗಳ್ಳ ಇಟ್ಟಿವೆ. ಆಮೇಲೆ ಪಾನಕ ಪೂಜೆ ಆದೆ. ನಂತರ ಕುಟುಂಬದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರ್ ಗುಂಡಗಳ ಎದುರು ನಿತ್ಕಂಡ ಮೇಲೆ, ಪಟ್ಟಿದಾರರ್ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ದಾಸಯ್ಯನೂ ಒಂದೆರಡ್ ಮಾತ್ ಹೇಳಿಕಂಡ ಮೇಲೆ ಪೂಜೆಗೆ ಸುರು ಮಾಡ್ಡ. ಆಗ ದರ್ಶನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ದೇವರು ಮೈಮೇಲೆ ಬಂದದೆ. ದಾಸಯ್ಯನವು ದೊಡ್ಡ ಪೂಜೆಗೆ ಶುರು ಮಾಡಿಕೆ ಮೊದಲು ಮನೆಯ ಅಟ್ಟಲಿದ್ದ ಮುಡಿಮಿಗೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ, ಮುಡಿಮಿನ ಪಟ್ಟಿದಾರರ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟುಂಡ್ ಬಂದ ಗುಂಡದ ಎದುರು ಮಡಿ ಹಾಸಿದ ಬಟ್ಟೆ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಿವೆ. ಆಮೇಲೆ ಪೂಜೆಗೆ ಸುರು ಮಾಡುವೆ. ಆಗ ದರ್ಶನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಮೈಮೇಲೆ ದೇವರು ಬಂದ್ ಕುಟುಂಬದವುಕೆ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿವೆ. ಹಂಗೇನೇ ಕುಟುಂಬದ ಮದುವೆ ಆಗಿಹೋದ ಹೆಣ್ಣುಗಳಿಗೂ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡ್ಡ. ಆಮೇಲೆ

ಭಂಡಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಹಾಕ್ತೆ ಎಲ್ಲವುಕೂ ಪ್ರಸಾದ, ಪಾನಕ ಹಂಚಿವೆ. ಭಂಡಾರಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ಹೆಚ್ಚಿನಾಂಶ ಹಣನ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ತಿರುಪತಿಗೆ ಹೋಗುವವರ ಕೈಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿವೆ. ಉಳಿದ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣನ ಮುಡಿಪಿಗೆ ತುಂಬಿಸಿ, ಮುಡಿಪು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಆರತಿಯೊಂದಿಗೆ ಕುಟುಂಬದ ಪಟ್ಟಿದಾರರ ತಲೆಮೇಲೆ ಇಟ್ಟುಂಡ್ ಒಡ್ಡೋಲಗದ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಐನ್ ಮನೆಯ ಅಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮುಡಿಪು ಕಟ್ಟುವ ಸ್ಥಳಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಧೂಪ ದೀಪ ಹಚ್ಚಿ ವಾಪಾಸ್ಸಾದೆ. ಅನಂತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ್ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಭೋಜನ ಸ್ವೀಕರಿಸಿಕಂಡವೆ.

ಭೋಜನದ ನಂತರ ಗುಂಡಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರಲಿ, ಗುಂಡಗಳಿಗೆ ತೆರೆಮರೆ ಕಟ್ಟಿ ಶ್ರೀ ತಿರುಪತಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನ ಧೂತನಾದ ಕೆಂಚಿರಾಯಂಗಿ ಮಂಡಲ ಬರೆದ್ ಎಡೆ ಇಕ್ಕಿ ಬೇಟೆ ಸೊಪ್ಪುನ ಇಟ್ಟಾ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಆದ ಮೇಲೆ ಕೋಳಿ ಕುಯ್ದಿರ್, ಆಮೇಲೆ ಆಡ್‌ನ ತಲೆಕಡ್ಡೆ ಕೆಂಚಿರಾಯಂಗಿ ರಕ್ತದ ಆಹಾರ ಅರ್ಪಿಸಿವೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭಲಿ ದರ್ಶನ ಭಕ್ತನ ಒಂದು ಕಡೆ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಗೋಪ್ಯವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದವೆ. ಯಾಕೆಂತ ಹೇಳಿ ದರ್ಶನ ಭಕ್ತಂಗಿ ಗೊತ್ತಾದರೆ, ಅವ ರಕ್ತನ ಕುಡ್ಡ್ ಬುಟ್ಟಿದೆ. ಆಮೇಲೆ ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಮಾಂಸದ ಊಟ ಸಿದ್ಧಪಡ್ತುವೆ. ಊಟಕ್ಕೆ ತಯಾರಾದ ಮೇಲೆ ಮುಂದೆನೇ ಗುರುಕಾರೋಣರಿಗೆ ಎಡೆ ಇಕ್ಕಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕಂಡವೆ. ಆಮೇಲೆ ಭಕ್ತರಿಗೂ, ದಾಸಯ್ಯನವ್ವೂ ಊಟ ಬಡ್ತುವೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಊರೋವು, ನೆಂಟರ್, ಮನೆವು ಎಲ್ಲವೂ ಭೋಜನ ಸ್ವೀಕರಿಸುವೆ. ಆಮೇಲೆ ಗುಂಡ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ, ಗುಂಡಗಳ್ಳ ಭಕ್ತರ್ ಒಡ್ಡೋಲಗದ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೊಕ್ಕಂವ ಹೋಗಿ ಹಾಲ್‌ಬರುವ ಮರದ (ಹಲ್ಸೆನಮರ) ಬುಡಲಿ ಇಟ್ಟಿವೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹರಿಸೇವೆ ಮುಕ್ತಾಯ ಆತ್.

ಹಿಂದೆನ ಕಾಲಲಿ ಹರಿಸೇವೆ ಉತ್ಸವಲಿ ಪೂಜೆ ಆಕಾಕನ ಹೆಣ್ಣಕ್ಕ ದೇವರ ಹೆಸರಿ ಸೋಬಾನೆ ಹಾಡ್ತಿದ್ದೊ. ಈಗ ಅದೆಲ್ಲಾ ಮಾಯ ಆಗುಟ್ಟು. ನಾನ್ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಾಲ್ಕು ಗೆರೆ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವರ ಹಾಡ್ ಬರ್ದೊಳೆ.

ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನಾಮ ಸಣ್ಣ ನೀಯಲಿ ನಾಮ ।

ಎಷ್ಟೊಂದು ನಾಮ ಹರಿನಾಮ।

ಎಷ್ಟೊಂದು ನಾಮ ಹರಿನಾಮ ವೆಂಕಟರಮಣ।

ಎಲ್ಲಾ ದೇವರಿಗೆ ಎಣ್ಣೆಯಲಿ ದೀವಿಗೆ।

ಎಲ್ಲಾ ದೇವರಿಗೆ ಎಣ್ಣೆಯಲಿ ದೀವಿಗೆ।

ನಮ್ಮ ಒಡೆಯ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೆ ತುಪ್ಪದಲಿ ದೀವಿಗೆ॥

ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನಾಮ ಸಣ್ಣ ನೀಯಲಿ ನಾಮ।

ಎಷ್ಟೊಂದು ನಾಮ ಹರಿನಾಮ ॥

“ಶ್ರೀ ತಿರುಪತಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಂಗಿ ಗೋವಿಂದ” “ಶ್ರೀ ತಿರುಪತಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಂಗಿ ಗೋವಿಂದ”

* * * * *

ಬದ್ಧನ ಬದ್ಧೋಳಗೆ

- ಬಿಟ್ಟಿರ ಪ್ರತಿ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ

ಕಗ್ಗತ್ತಲೆಲಿ ಯೋಚಿಸಿಕಂಡ್ ಕುದ್ದಿದ್ದೆ. ಈ 'ಸ್ನೇಹ'ತ ಹೇಳ್ತೆ ಎಂತ? ಈ 'ಪ್ರೀತಿ'ತ ಹೇಳ್ತೆ ಎಂತ?ತ. ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕಂಡ್ ಜೀವನ ನಡ್ತಿಕಂಡ್ ಹೋದ. 'ಪ್ರೀತಿ' ಮತ್ತೆ 'ಸ್ನೇಹ'ತ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಗ್ಯಾನ ಮಾಡಿಕಂಡವೆ. ಆದ್ರೆ ಎರಡ್ ಜನರ ಮಧ್ಯ ಮೂರನೆಯವ ಬಂದ್ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ವಹಿಸ್ಕಾನ ಆ ಪ್ರೀತಿ- ಸ್ನೇಹ ಎಲ್ಲಾ ಮುರ್ದೆ ಹೋದೆ.

ಪ್ರೀತಿ- ಸ್ನೇಹತ ಹೇಳ್ತು ಒಂದ್ ಹಕ್ಕಿಯ ಎರ್ದ ರೆಕ್ಕೆಗಳಿದ್ದಂಗತ ನಾವ್ ತಿಳ್ಕಂಡವೆ. ಆದ್ರೆ, ಎರಡ್ ರೆಕ್ಕೆಗೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಆ ಹಕ್ಕಿ ಬದ್ಧಿಕೆ ಆಗದ ಸ್ಥಿತಿಯಂಗಿದ್ದದೆ. ಅದೇ ಆ ಸ್ಥಿತಿ ಮನ್ಸಂಗೆ ಬಂದರೆ ಅವಂಗೂ ಹಂಗೆ ಆಗೋ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದೆ. ಭೂತಲ್ಲಿದ್ದ ನೆನಪಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಭೂತ ಆಗಿ ಕಾಡ್ಕಾಕಾನ ಬ್ಯಾನೆ ಆದೆ. ನರಳ್ಳಿ, ಮರ್ಚಿ, ಆದರೂ ಬದ್ಧವೆ. ಅದ್ ಯಾರಿಗಾಗಿ ಇನ್ಯಾರಿಗೋ ಖುಷಿಯಾದರೆ ತಾ..

ಎಂತನೂ ಪಡ್ಕಂಡದೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಮನ್ಸ್ ಎಂತನೂ ತಕಂಡ್ ಹೋಗದನೆ ಸತ್ತ್ ಸ್ವರ್ಗ ಸೇರ್ದೆ. ಆದ್ರೆ, ಬದ್ಧನ ದಾರಿ ಮಾತ್ರ ಕಂಡ್ಕಟ್ಟು ತಿಳ್ಕಂಡಪ್ಪ ಸುಲ್ಪದ ಕೆಲ್ವ ಆಗಿರುತ್ತೆ. ಏನೋ ಗ್ಯಾನ ಮಾಡ್ಕಂಡ್ ಇದ್ದವೆ. ಇನ್ನೇನೋ ಆಗಿ ಹೋದೆ. ಆದ್ರೂ ಇದ್ದ ಹೆಚ್ಚು ಗ್ಯಾನ ಮಾಡ್ತೆ ಯಾಕೆ ಹಿಂಗತ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮತ್ತೆ- ಮತ್ತೆ ಬಂದ್ ತೇಲಿ ಹೋದೆ. ಅದ್ಕೆ ಕೊನೆಗೆ ಮನ್ಸ್ ತಾನೇ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿಕಂಡದೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ 'ವಿಧಿ-ಬರಹ'ತ

ಹಿಂಗೆ 'ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದದ್ ಪಂಚಾಮೃತ'ತ ಒಪ್ಪಿಕಂಡವೆ. ಆದ್ರೆ ಈ ತರದ ಕಾನೂನು ಎಲ್ಲದಕೂ ಆಲೆ. ಹುತ್ತನ ನೋಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಹಾವಿರುತ್ತೆತ ಕೈ ಹಾಕ್ಕಾಕನ ಅವನ ನಂಬಿಕೆನೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿದ್ದದೆ. ಅವ ಮೋಸ ಹೋದೆ.

ಅಯ್ಯೋ!! ನಾ ಹೇಳಿಕ್ಕಿದ್ದ ವಿಷಯನೇ ಮರೋದಲ, ಪ್ರೀತಿ- ಸ್ನೇಹದ ಬಗ್ಗೆ. ಮನ್ಸಲಿರೋ ಲಹರಿನೇ ತೆರ್ದೆ ಇಡ್ತಿದ್ದೆ ಅಲಾ! ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲನೂ ಇಷ್ಟೇ, ಗೋಜೆಲ್-ಗೋಜೆಲ್ ಯಾವುದೂ ಕೂ ಊಹೆಗೆ ಸಿಕ್ಕುಲೆ ಊಹಾಪೋಹಿತವಾಗಿದ್ದದೆ. ಯಾವುದು ಕೂಡ ಯಾವುದನ್ನ ನಂಬಿ ಬದ್ಧಿರುತ್ತೆ. ಮನ್ಸ್ ಎಂತ ಬೇಕತ ನಿರ್ಧರಿಸಿಕಂಡದೆ. ಸಿಕ್ಕದಿರ್ಕನ ಈ ಬದ್ಧಕ್ ನಶ್ವರವಾದಂಗೆ ಆದೆ. ಆದ್ರೆ ಅದರ ಆಕಡೆ ಪುಟ ತೆರಿಯಕನಾ ಯಾವುದು ಇಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಬದ್ಧಿದ್ದದೆ. ಹಿಂಗೆ ನಾವಂದ್ಕೊಂಡದ್ದ ಸಾಧ್ಸೋ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದದೆ. ಸಾಧ್ಸುವತಾ ಮನ್ಸಲಿ ದೃಢ ಸಂಕಲ್ಪ ತೊಟ್ಟು ಛಲ ಹುಟ್ಟಕನ ದೇಹಲಿ ಏನೋ ಒಂತರ ಹುರಪು ಪುಟಿದದ್ದದೆ. ಆಗ ಮನ್ಸ್ ಕೂಡ ಜಯದ ಮೆಟ್ಟಲೆರಿದ್ದದೆ. ಆದ್ರೆ ಆ ಮುಗ್ಧ ಮನ್ಸನ ಪರಿವರ್ತಿಸಿಕೆ ಹೊರ್ಟ ಇನ್ನೊಂದು ಮನ್ಸಗೆ ವಂದ್ತದನ್ನ ಮರ್ತ್ ಹೋಗಿದ್ದದೆ. ಆ ಯಾವುದೂ ಬೇಡತ ಕೈ ಚೆಲ್ಲಿ ಕುದ್ದಿದ್ದ ಮನ್ಸಗೆ ಹರ್ಷ ಕೊಟ್ಟ ಮುಂದ್ ಬರಸಿದ ಆ ಮನ್ಸೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಅಲಾ! ಆದ್ರೆ ಆದ್ನ ಮರಿಯಕಾದ್. ಆ ಮನ್ಸಗೆ ಯಾಗೋಳು ಚಿರಯಣಿಯಾಗಿರೋಕು.

ವಿಪರ್ಯಾಸ

- ಕಟ್ಟತನ ಲಲಿತಾ ಅಯ್ಯಣ್ಣ

ನಿನ್ನೆವರೆಗೆ ಪಾದರಸನಂಗೆ ಚುರುಕಾಗಿ ಓಡಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಸೋಮಯ್ಯನವು ಇಂದ್ ನೆರೆಕರೆಯವುಕೊಂದು ಒಗಟಾಗಿದ್ದೊ. ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿದ್ದ ಅವು ವಯಸ್ಸ್ ಅರ್ಧತ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಎಂದು ಸೋಮರಿಯಾಗಿ ಕುದ್ದವೇ ಅಲ್ಲ. ಬೆಳ್ಳಿನ ಜಾವಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ತಮ್ಮ ದಿನಚರಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತಿದ್ದೊ. ಇಂದ್ ಅವು ಮಂಕಾಗಿರ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಲ್ಲದೆ ಇತ್ತೆ. ತಮ್ಮ ಸೊಸೆನ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗುಟ್ಟುತ ಮಂಜಂದ ರಾತ್ರಿ ತಾನೆ ಬಂದ ಫೋನ್ ಅವು ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಆಗಿತ್.

* * * * *

ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದವಳೊಟ್ಟಿಗೆ ಮದುವೆ ಆಗಿದ್ದ ಅವು ಸುಖದ ಸುಪ್ಪತಿಗೆಲಿ ತೇಲಾಡ್‌ಕಂಡ್ ಇರ್ದನೆ 10 ವರ್ಷದ ಮಂಜು ಅನಂತನ ಅವ್ವ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಸೀತಮ್ಮ ವೆಂಕಟರಮಣನ ಪಾದ ಸೇರ್ದಂಡಿದ್ದೊ. ಅಂದ್‌ಂದ ಅವು ಅವ್ವ ಎಡೂರ್ ಆಗಿ ಅಂಗೈಲಿ ಇಟ್‌ಕಂಡ್ ಮಂಜನ ಬೆಳ್ಳಿದ್ದೊ. ತಮ್ಮ ಜೀವಕ್ಕೆ ಜೀವ ಆಗಿದ್ದ ಸೀತನ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಯಾರ್‌ಸ ತಾಕೆ ಹಾಂಗೇ ಮಂಜಂಗೆ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ತಾಕೆ ಇಪ್ಪ ಇಲ್ಲದೆ ವಿಧುರ ಆಗಿಯೆ ಇದ್ದೊ ಅವು. ಅನಂತ ಬೆಂಗ್ಳೂಲಿ ಹಾಸ್ಟೆಲಿ ಇದ್‌ಕಂಡ್ ಓದಾತಿತ್. ಬುದ್ಧಿವಂತನಾದ ಮಂಜು ಬ್ಯಾರೆ ಮಕ್ಕಳಂಗೆ ಆಗದೆ ಲಾಯ್ಕ್ ಓದಿ ಬಾಳ್‌ಲಿ ಮುಂದೆ ಬರಕುತೇಳಿ ಹಳ್ಳಿಯ ವಾತಾವರಣಂದ ದೂರ ಇಟ್ವ ಸೋಮಯ್ಯನವು ಮಂಜನ ಓದಿಸಿದ್ದೊ. ಅಪ್ಪನ ಆಸೆನಂಗೆ ಅನಂತನು ಯಾವುದೇ ಕ್ಲಾಸ್ಸು ಮುಗ್ಗರಿಸದೆ ಲಾಯ್ಕ್ ಓದಿ ಮುಗ್ಗಿತ್.

ಆದರೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ತನ್ನ ಬಾಳ ಸಂಗಾತಿನೂ ಆರಿಕಂಡಿತ್ತು. ಇದ್ದಂದ ಸೋಮಯ್ಯನವುಕೆ ಬಾಳ ನಿರಾಶೆಯಾಗಿತ್ತು. ಸಣ್ಣದ್ರಂದೇ ತಮ್ಮ ವಿಧವೆ ತಂಗೆನ ಮಗ್ಯ ರಾಧಿಕನೊಟ್ಟಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡ್ತು ಹಿರಿಯವೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೂ.

ಆದರೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟ ಹತ್ತನೆ ಕ್ಲಾಸ್ ಪಾಸು ಮಾಡಿಕೆ ಆಗದ ರಾಧಿಕನ ಬುದ್ಧಿಮಟ್ಟ ಮತ್ತೆ ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿಮಟ್ಟಕ್ಕಿರ್ದ ಒಂದು ಅಂತರ ಅನಂತನ ರಾಧಿಕಂದ ದೂರ ಮಾಡಿತ್ತು. ಹಂಗೆ ಅವ ತನ್ನ ಕಾಲೇಜ್ ಗೆಳತಿ ನಳಿನಿಯೊಟ್ಟಿಗೆ ಮದುವೆ ಆಗಿತ್ತು.

ಇಂದಿನ ಕಾಲದ ಹಂಗೆ ಮಂಜನ ಆಸೆಗೆ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡದೇ ಸೋಮಯ್ಯನವು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ರಾಧಿಕ ಅವು ಮನ್ಸಲೇ ಉಳ್ಳ ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು.

ಅನಂತ ಮತ್ತು ನಳಿನವು ಹಳ್ಳಿನ ನಿಸರ್ಗದ ಸವಿನ ಅಲೆದಲೆದು ಸವಿದೊ. ಪಟ್ಟಣದ ವಾತಾವರಣಲಿ ಬೆಳ್ಳಿದ ನಳಿನಿಗೆ ಹಳ್ಳಿನ ಮೊರ್ದು ಹುಚ್ಚು ಹಿಡ್ವಂಗೆ ಇತ್ತು. ಬರ್ರಾ ಬರ್ರಾ ದಿನ ಕಳ್ಳಂದೆ ನಳಿನಿ ಸೋಮಯ್ಯನವರ ಮನ್ಸನ ಗೆದ್ದಿತ್ತು. ಅವರ ಅಸಮಾಧಾನ ದೂರವಾಗಿತ್ತು. ಸೋಮಯ್ಯನವು ಅವನ ಮಗಲಾಂಗ ಆಧರಿಸಿದ್ದೂ. ತಮಗೆ ಸಂಗಾತಿಯಾಗಿ ಮೊಮ್ಮಂಜ ಶ್ಯಾಂ ಬಾಕನ ಅವರ ಖುಸಿಗೆ ಪಾರವೇ ಇತ್ತೆ. ಕೂಸನೊಟ್ಟಿಗೆ ಅವು ಕೂಸಾಗಿ ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾನೆಗಳ್ಳ ಮರ್ದೂ.

ಎರ್ದನೇ ಕೂಸನ ಹೆರಿಕೆ ತವರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ನಳಿನಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗುಟ್ಟು ಕೇಳಿ ಸೋಮಯ್ಯನವು ಆಕಾಶವೇ ಕಳ್ಳಿ ಬಿದ್ದಂಗೆ ಕುಸ್ತು ಹೋದೊ.

* * * * *

ಮಂಜ ಸೊಸೆ ಮತ್ತೆ ಹೊಸ ಕೂಸನ ಪಾರ ಕಾಯತ್ತಿದ್ದ ಸೋಮಯ್ಯನವು ಹೆಣ್ಣು ಮತ್ತೆ ಕೂಸನ ಕಳ್ಳಂಡ್ ಶ್ಯಾಂನೊಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದ ಅನಂತನ ನೋಡಿ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಂಗೆ ಮರ್ಬುಟ್ಟೂ. ಅನಂತು ಹುಚ್ಚನಂಗೆ ಆಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಶ್ಯಾಂನ ನೋಡಿಕಂಬವೇ ಇಲ್ಲವಾಗಿದ್ದೂ.

ಇದೇ ಸಮೆಲಿ ಸೋಮಯ್ಯನವರ ತಂಗಿ ಮತ್ತೆ ರಾಧಿಕ ಬಂದಿಳ್ಳೊ. ದಿನ ಕಳ್ಳಂಗೆ ಮನೆನ ಎಲ್ಲಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿನೂ ತಕಂಡೊ. ಹೆಣ್ಣು ದಿಕ್ಕು ಇಲ್ಲದ ಮನೆಲಿ ಇವರ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಸುರು ಆತ್.

ರಾಧಿಕ ಶ್ಯಾಂನ ಬಾಳಾ ಕುಶಿಲಿ ಪ್ರೀತಿಂದ ನೋಡಿಕಂಡಂಗೆ ನಾಟಕ ಮಾಡಿತ್ತು. ಇದ್ದಿಂದ ಸೋಮಯ್ಯನವ್ಳ ಬಹಳ ಕುಶಿ ಆತ್. ಅವು ಮನ್ಸಲಿ ಮಧುರವಾದ ಭಾವನೆಯೊಂದ್ ಸುಳಿದಾಡಿತ್ತು.

ರಾಧಿಕಾನ ಮನ್ಸಲಿ ಅನಂತನ ಕಡೆ ಮುರುಟಿ ಹೋಗಿದ್ದ ಕನಸನ ಬಳ್ಳಿ ಚಿಗುರಿಕೆ ಶುರು ಆಗಿತ್ತು. ಅವು ಅನಂತನ ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಸೆಳೆಯಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡ್ತಾ ಹಿಂಗಾರ—

ಇತ್ತ್. ಆದರೆ ಅನಂತ ಮಾತ್ರ ಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರಜ್ಞನಿಗೆ ಇತ್ತ್.

ಸೋಮಯ್ಯನವು ದಿನಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ರಾಧಿಕಂಗೆ ಬಾಳ ಹೊಂದಿಕೊಂಡೊ. ಬರ್ರಾ ಬರ್ರಾ ಅನಂತಂಗೂ ರಾಧಿಕ ತನಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಶ್ಯಾಂಗೆ ಮಾಡ್ತಿದ್ದ ಆರೈಕೆಗೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಂಬಕ್ಕೆ ಸುರು ಆತ್.

ಸೋಮಯ್ಯನವು ಮಂಜಗಾಗಿಯಾದ್ಲೂ ರಾಧಿಕಾನ ಮದ್ದೆ ಆಗುತ ಅನಂತಂಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡ್ತಿದ್ದೊ. ಅನಂತು ಸ್ವಪ್ನವಾಗಿ ತನ್ನ ನಿರ್ಧಾರ ತಿಳಿಸದೇ ನಿಮ್ಮಿಷ್ಟತೇಳ್ತ್. ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕೆತ ಕಾದಿದ್ದ ಅಪ್ಪ ತಂಗನೊಟ್ಟಿಗೆ ಮದ್ದೆ ವಿಷ್ಯ ಮಾತಾಡ್ಲೊ.

ಅಣ್ಣನ ಆಸ್ತಿನ ಮ್ಯಾಲೆ ಕಣ್ಣ್ ಮಡ್ಗಿದ್ದ ತಂಗೆ ಜಾನಕಿ ಕುಸಿಲೇ ಒಪ್ಪಿಕಂಡತ್.

* * * * *

ಮದ್ದೆ ಆದ ಮ್ಯಾಲೆ ರಾಧಿಕಾನ ನಿಜರೂಪ ಬಯಲಾಕೆ ಸುರು ಆತ್. ಶ್ಯಾಂ ಮ್ಯಾಲೆ ಇದ್ದ ಕೃತಕ ಪ್ರೀತಿ ಕಮ್ಮಿಯಾತ್. ಅವ್ವಿಗೆ ತಾನು ತನ್ನ ಗಂಡ, ಮನೆ ಇಷ್ಟೆ ಇರಕೂತ ಬಾಳ ಆಸೆ ಇತ್ತ್. ಶ್ಯಾಂ ತುಂಟಾಟ ಅವ್ವ ಕೈಲಿ ಸಹಿಸಿಕೆ ಆಗ್ತಿತ್ತೆ.

ಅನಂತ ಆಸ್ತಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿಕಂಡ ಮ್ಯಾಲೆ ಅವ ತೋಟ ಗದ್ದೆತ ಜಾಸ್ತಿ ಹೊರಗೆ ಕಳಿಯತಿತ್ತ್. ಅದಲ್ಲದೇ ಅವಂಗೆ ಮನೆ ವಿಚಾರಲಿ ಮುಂದೆನ ಆಸಕ್ತಿ ಇತ್ತ್ಲೆ.

ಒಂದೆರ್ದ್ ವರ್ಷ ಕಳಿಯಕನ ತನಿಗೆ ಒಂದು ಕೂಸು ಆಕನ ರಾಧಿಕಂಗೆ ಶ್ಯಾಂನ ಮ್ಯಾಲೆ ಇದ್ದ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರೀತಿ ಸಹ ಇಲ್ಲದಾತ್. ಮನೆನ ಪೂರ್ತಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅವಳೇ ತಕಂಡ್ಬುಡ್ತ್. ಅವ್ವಿಗೆ ಮನೇಲಿ ಮಹರಾಣಿನಂಗೆ ಮೆರಿತ್ತಿತ್ತ್.

ಸೋಮಯ್ಯನವು ಮೂಕರಾಗಿ ಬ್ಯಾನೆ ಪಡ್ತಿದ್ದೊ. ತಾವಾಗಿ ತಂದಾಕಂಡ ಗಂಡಾಂತರ ಇದ್ ಆಗಿತ್ತ್. ತಾವಾಗಲೀ ಅನಂತು ಆಗಲೀ ಏನಾರೆ ಮಾತಾಡ್ತೆ ಮನೇಲಿ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ ನಡಿತಿತ್ತ್.

ಶ್ಯಾಂಮಂಗೆ ಈಗ ಹನ್ನೆರಡ್ ವರ್ಷ, ಅರುಣಂಗೆ ಆರು ವರ್ಷ ಆಗಿತ್ತ್. ಅರುಣಂಗೆ ಶ್ಯಾಮಣ್ಣತೇಳ್ತೆ ಬಹಳ ಇಷ್ಟ. ಅವಂಗೆ ಅವ ಒಂದು ನಿಧಿ ಆಗಿತ್ತ್. ತನ್ನ ಸಮಯನೆಲ್ಲಾ ಅವ ಅಣ್ಣನೊಟ್ಟಿಗೆ ಕಳಿಯತಿತ್ತ್. ತನ್ನ ಅಮ್ಮ, ಅಣ್ಣಂಗೆ ಸದಾ ಬೈಯ್ಯಂಡ್, ಹೊಡ್ಡಂಡ್ ಇರುನ್ನ ಕಂಡ್ ಅವ್ವ ಮನ್ಸ್ ಬಾಳಾ ದುಕ್ಕಪಡ್ತಿತ್.

ಅರುಣ, ಶ್ಯಾಮಣ್ಣ ಅಳ್ಳೇಡ ನಾನ್ ಅಮ್ಮಂಗೆ ನಿಂಗೆ ಹೊಡಿಬ್ಯಾಡತ ಹೇಳ್ತೆತೇಳಿ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡ್ತಿತ್ತ್. ಇದರ್ಂದ ಶ್ಯಾಂನ ಕಣ್ಣೀರ್ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗ್ತಿತ್ತೆ ಹೊರತು ಕಮ್ಮಿ ಆಗ್ತಿತ್ಲೆ. ದಿನ ಕಳ್ಳಂಗೆ ಒಣಗಿಕಂಡ್ ಬರ್ತಿದ್ದ ಶ್ಯಾಂನ ಕಂಡ್ ಸೋಮಯ್ಯನವು ಬಾಳಾ ಮರುಗುತಿದ್ದೊ. ಇದೇ ಗ್ಯಾನಲಿ ಅವು ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡ್ಲೊ.

ತನ್ನ ಗೆಳೆಯ ಲಾಯರ್ ಭೀಮಯ್ಯನ ಕರ್ದ ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿನ ಹೆಚ್ಚ್ ಪಾಲೆನ ಶ್ಯಾಂನ ಹಿಂಗಾರ

ಹೆಸರಾಗಿ ಮಾಡ್ತು. ಇದಾದ ಮ್ಯಾಲೆ ಅವು ಹೆಚ್ಚು ದಿನ ಬದಿಕ್ಕಿತ್ತೆ.

ತಾತ ಸತ್ತ ಮ್ಯಾಲೆ ಶ್ಯಾಂಗಿ ಇದ್ದ ಒಂದ್ ಆಧಾರಸ್ಥಂಭ ಸಹ ಕಳ್ಳಿ ಬಿದ್ದ್ ಹೋತ್. ಚಿಕ್ಕವನ ಅಟ್ಟಹಾಸಕ್ಕೆ ಮಿತಿ ಇತ್ತ್ಲೆ. ಅನಂತು ಮನೆಲೆ ಇರ್ದನ ಅವು ಬಾರಿ ಮತ್ತೆ ಇರಿತ್ತ್. ಇದ್ದಿಂದ ಅವಂಗಿ ಅಪ್ಪೇನೂ ಗೊತ್ತಾಗ್ತಿತ್ತೆ.

ಮಾವ ಆಸ್ತಿನ ಹೆಚ್ಚ್ ಪಾಲ್ ಶ್ಯಾನ ಹೆಸರಾಗಿ ಮಾಡ್ ಗೊತ್ತಾದ ಮ್ಯಾಲೆ ಅವು ಸಿಟ್ಟಿಗೆ ತುಪ್ಪ ಸುರ್ದಂಗಿ ಆಗಿತ್ತ್. ಶ್ಯಾನ ಪಾಲಿಗೆ ಮನೆ ನರಕದಂಗಿ ಆಗಿತ್ತ್. ಮನೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲ್ಸ ಎಲ್ಲಾ ಅವನ ಪಾಲಿಗೆ ಇತ್ತ್. ಮನೆ ಕೆಲ್ಸದವಳ್ಳ ರಾಧಿಕಾ ಜಗಳ ಮಾಡಿ ಕಳಸಿಬುಟ್ಟಿತ್ತ್. ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಊಟ ಸಹ ಹಾಕಿತ್ಲೆ. ಅವ ಅನಂತನೊಟ್ಟಿಗೆ ಇರ್ದನ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ತಿಂದುಟ್ಟರೆ ಅನಂತ ಅತ್ತ ಹೋಕನ ರಂಪ ಸುರು ಆಗಿತ್ತ್.

ಅವು ಸಂಪಾದ್ನ ಮಾಡ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಿನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಆತ್. ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ಕೆಲ್ಸನೇ ನೂರೆಂಟ್ ಇದ್ದದೆ. ಅದರೊಟ್ಟಿಗೆ ನಿನ್ನ ಚಾಕರಿ ಬೇರೆ ಮಾಡಕು. ಎಲ್ಲಾರ್ ಹೋಗಿ ಸಾಯಕೇನ್. ಇಡೀ ಮನೆಗೆ ತಾನೇ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಣಿತೇಳ್ತಂಗಿ ಈ ಆಸ್ತಿ ಪೂರ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾತ್ರತೇಳ್ತಂಗಿ ಅವು ಚುಚ್ಚು ಮಾತ್ ಆಡಿತ್ತ್.

ಇದೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಅರುಣಂಗಿ ಸಹಿಸಿಕೆ ಆಗಿತ್ಲೆ. ಆದರೆ ಅಮ್ಮನ ಎದ್ದು ಬಾಯಿಬುಟ್ಟ್ ಹೇಳಿಕೆ ಆದುಲೆ. ಅವ ತನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ತಿಂಡಿನ ಕದ್ದೆಮುಚ್ಚಿ ತಂದ್ ಶ್ಯಾಂಗಿ ಕೊಡಿತ್ತ್. ತಂಗಿ ಮಾತ್ರ ಅಮ್ಮನ ಪಡಿಯಚ್ಚ್. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಮ್ಮಂಗಿ ವರದಿ ಒಪ್ಪಿಸ್ತಿತ್ತ್.

ಅರುಣ “ಅಮ್ಮ ಶ್ಯಾಮಣ್ಣಂಗಿ ಹೋಡಿಬೇಡಮ್ಮತ” ಮರ್ಡ್ತಿತ್ತ್.

“ಆ ಪರದೇಶಿನ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಶ್ಯಾಮಣ್ಣತ ಕರ್ದರೆ ನಿನ್ನ ನಾಲಿಗೆ ಸೀಳಿ ಬುಟ್ಟಿತ ಕಟ್ಟಪ್ಪಣೆ ಮಾಡ್. ಆಮೇಲಿಂದ ಅಮ್ಮನ ಎದುರ್ ಶ್ಯಾಮಣ್ಣತ ಕರಿಯುವ ಸಂತುಷ್ಟಿನೂ ಅರುಣಂಗಿ ಇಲ್ಲವಾತ್.

ಒಂದ್ ದಿನ ಆರಾಮಾಗಿ ಕುರ್ಚಿಲಿ ಕುದ್ದಿದ್ದ ಅಪ್ಪನ ಹತ್ತ ಬಂದ ಅರುಣ. “ಅಪ್ಪ ನಾನೊಂದ್ ಕೇಳ್ಳೆ” ತೇಳ್ತ್.

“ಕೇಳ್ ಮರಿ, ಅದೆಂತಪ್ಪ” ಅನಂತ ಕೇಳ್ತ್.

“ ನೀನ್ ನಂಗಿ ಹೊಡೆಯಲೆ, ಅಣ್ಣಂಗಿ ಮಾತ್ರ ಯಾಕಪ್ಪ ಹೊಡೆಯಾ, ಮೊನ್ನೆ ತುಪ್ಪದ ಬಾಟ್ಲ ನಾನ್ ಒಡ್ಡದ್. ಅಮ್ಮ ಅವನ ಮ್ಯಾಲೆ ಹಾಕಿತ್ ತ ನೀನ್ ಪಾಪ ಅಣ್ಣಂಗಿ ಹೊಡ್ಡೆ”

“ಹೌದು ಅರುಣ ತಪ್ಪಾತ್. ನಂಗಿ ಮತ್ತೆ ಗೊತ್ತಾತ್”

“ಇನ್ನ ಮುಂದೆ ಅಣ್ಣಂಗಿ ಹೊಡಿಬ್ಯಾಡಪ್ಪಾ”

“ಆತಪ್ಪಾ”

“ನಂಗಿ ಶ್ಯಾಮಣ್ಣನ ಕಂಡರೆ ಬಾಳ ಇಪ್ಪ ಅಪ್ಪಾ, ನಿಂಗಿ ಯಾಕೆ ಇಲ್ಲೆ,

“ಹೌದು ಕಂದಾ ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಅವಂಗಿ ಹೊಡಿಯಲೆ” ಅನಂತನ ಕಣ್ಣಿಂದ ಹನಿ ಜಾರಿತು.

“ಅಪ್ಪ, ಅಮ್ಮಂಗಿ ಅವನ ಕಂಡರೆ ಆದುಲೆ, ಯಾಗೊಳೊ ಹೊಡ್ತದೆ. ಅಪ್ಪ, ಅಮ್ಮ ಬರೀ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿ, ನೀನ್ ಅಮ್ಮನ ಮಾತನ ನಂಬುಬ್ಯಾಡಪ್ಪ”

“ಹೌದು ಕೂಸು, “ಆದರೆ ಏನ್ ಮಾಡ್ತು ಹೇಳ್”

“ಅಮ್ಮ ನನ್ನ ಮಾತಾಡಿದಂಗಿ ಅಣ್ಣನ ಯಾಕೆ ಮಾತಾಡ್ತುದುಲೆ ಅಪ್ಪಾ”
“ಶ್ಯಾಮಣ್ಣ ಅವಳ ಮಂಜ ಅಲ್ಲಪ್ಪ, ಅವನ ಅಮ್ಮ ದೇವರತ್ತ ಹೋಗುಟ್ಟು. ಅರುಣಂಗಿ ದುಃಖ ತಡಿಯಕೆ ಆಗದೆ ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಮರ್ದತ್”

ಅನಂತ ಸಹ ಕಣ್ಣೀರ್ ವರ್ರಿಕಂಡ್ ಒಳಗೆ ಹೋತ್ ಅವಂಗಿ ರಾಧಿಕಾನ ಎದ್ದು ವಾದಿಸೋಕ್ಕಿ ಆಗ್ತಿಲ್ಲೆ. ಅವ್ವು ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮನೆಲಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡ್ತಿತ್. ಅನಂತ ಅವ್ವ ಕೈಗೊಂಬೆ ಆಗಿ ಬುಟ್ಟಿತ್.

* * * * *

ಒಮ್ಮೆ ವ್ಯವಹಾರದ ಮ್ಯಾಲೆ ಅನಂತಂಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಕಾಗಿತ್. ನಾಲ್ಕೈದ್ ದಿನಲಿ ಬನ್ನೆತ ಹೇಳಿ ಅವ ಹೊರ್ದತ್. ಶ್ಯಾಂ ಮತ್ತೆ ಅರುಣನ ಕರ್ದೆ ಲಾಯ್ಕಲಿ ಇರಿತ ಹೇಳಿ ಅವ ಹೊರ್ದತ್. ಶ್ಯಾಂಗಿ ಬಾಳ ದುಃಖ ಆತ್, ಇನ್ನ ಚಿಕ್ಕವನ ಕೈಲಿ ಏನೆಲ್ಲಾ ಅನುಭವಿಸಕೂತ ಹೇಳಿ ಅವನ ಕಣ್ಣಿಂದ ನೀರ್ ಬಾತ್.

ಅನಂತ ಅತ್ತ ಹೋದ್ದೇ ತಡ ಶ್ಯಾಂನ ಮ್ಯಾಲೆ ಹಲ್ಲಕಚ್ಚಾತಿದ್ದ ಚಿಕ್ಕವ್ವ ಒಂದರ ಮ್ಯಾಲೆ ಇನ್ನೊಂದುತ ಕೆಲ್ಲಗಳ್ ಹೇಳಿಕೆ ಸುರು ಮಾಡ್. ಅರುಣನ ಶ್ಯಾಮಣ್ಣ ಬಾಳಾ ದೀನನಾಗಿತ್. ಮನೆ ಕೆಲ್ಲ ಮಾಡಿ ಅವನ ಕೈ ಸೋತ್ ಹೋಗಿತ್. ಅವನ ಅಮ್ಮ ಬ್ಯಾರ ಜಾತಿಯವಳಾಗಿದ್ದಂದ ಅವಳ ಕಡೆಯವು ಯಾರ್ ಇತ್ತ ಸುಳಿಯಕೆ ರಾಧಿಕಾ ಬುಡ್ತಿತ್.

ಅದ್ಕೇ ಹೇಳ್ತು ವಯಸ್ಲಿ ಲಾಯ್ಕ ಇರ್ದನ ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲಾ ನಡ್ತದೆ. ಅವುಕವುಕೆ ಅವರವರ ಜಾತಿಲಿ ಮದ್ದೆ ಆದೇ ಒಳ್ಳೆದ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಕ್ಕಳ ಬಾಳ್ ನರಕ ಆಗಿ ಹೋದ. ಅಪ್ಪ, ಅವ್ವ ಇದ್ದರೂ ಮದ್ದೆ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಾಕನ ಜಾತಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದೇ ಬಂದದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ಮದ್ದೆಗೆ ಹೆಣ್ಣ್ ಗಂಡ್ ನೋಡ್ಕ ಅವನ ಹಿನ್ನೆಲೆನ ಮೊದ್ಲು ನೋಡಿವೆ. ಹಂಗೇತೇ “ಜಲ ನೋಡಿ ಬಾವಿ ತೆಗೆ ಕುಲ ನೋಡಿ ತರಕುತ” ಗಾದೆ ಉಟ್ಟು.

ಸಣ್ಣ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳಲಿ ಇರ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗ ಶ್ಯಾಂನಲ್ಲೂ ಇದ್ದೊ. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ತಂಟಿಯಾಗಿ ಕಾಂಬತಿತ್. ಹನ್ನೆರಡ್ ವರ್ಷದ ಮಕ್ಕಳಲಿ ಇರ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಗುಣಗ ಹಂಗೇ ದೋಷಗ ಸಹ ಅವನಲಿ ಇದ್ದೊ. ಇದ್ ಹಂಗಾರ

ಚಿಕ್ಕವ್ವಂಗೆ ಸಹಿಸಿಕೆ ಆಗಿತ್ತೆ. ಪ್ರಾಯ ಹನ್ನೆರಡ್ ಆದರೂ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಇರಕುತೆ ಅವು ಕಟ್ಟಪಣೆ ಮಾಡಿತ್ತೆ. ಹಿಂಗಾಗಿ ಅಪ್ಪ ಅತ್ತ ಹೋದ ಮ್ಯಾಲೆ ಅವಂಗೆ ಕಿರುಕುಳ ತಪ್ಪಿತ್ತೆ.

ರಾಧಿಕಾನ್ ಮಕ್ಕ ಅರುಣ ಮತ್ತೆ ಕಾಂತಿ ಸಮುದ್ದಿಲಿ ತಿಂದ್ ಉಂಡ್ ಬೆಳಿತ್ತಿದ್ಲೊ. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅರುಣ ಕದ್ದ ಮುಚ್ಚಿ ತಂದ್ ಕೊಡ್ತಿದ್ಲ ತಿಂಡಿ ಬುಟ್ಟಿ ಶ್ಯಾಂ ತಿಂಡಿ ಕಾಂಬದೆ ಬಾಳಾ ಸಮಯ ಆಗಿತ್ತೆ.

ನಾಳೆ ಅನಂತ ವಾಪಾಸ್ ಬನ್ನೆತ ಫೋನ್ ಮಾಡಿತ್ತೆ. ಅಂದ್ ಶ್ಯಾಂಗೆ ಇಸ್ಕೂಲಾಲಿ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಇತ್ತೆ. ಅವನ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಮುಗಿಯಕನ ಕತ್ತಲೆ ಆಗಿ ಬುಟ್ಟಿತ್. ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ರಜೆ ಇದ್ದಂದ ಇಂವ ಒಬ್ಬನೇ ಆಗಿತ್ತೆ.

ಚಿಕ್ಕವ್ವ ಇವನ ದಾರಿ ಕಾದ್‌ಕಂಡ್ ನಿತ್ತಿತ್ತೆ. “ಬಂದಾ ಮಂಜತಾ ಮುದ್ದು ಮಾಡಿಕೆ ಅಲ್ಲ. ರಾಶಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಕೆಲ್ಸ ಮಾಡಿಕೆ!!

ಅರುಣನ ಉಂಬಕೆ ಕದ್ದರೆ, ಶ್ಯಾಮಣ್ಣ ಬಂದ ಮ್ಯಾಲೆ ಉಂಡನೆತ ಅವ ಊಟಕೆ ಬಾತ್‌ಲೆ. ಅವನ ಎಳ್ಳಂಡ್ ಬಂದ್ ಅವನ ಬಾಯಿಗೆ ಅನ್ನ ತುರುಕಿತ್ತೆ. ಅರುಣಂಗೆ ಅನ್ನ ಇಳ್ತಲೆ, ಮರ್ದುಕಂಡೇ ಎಡ್‌ಬಾಯಿ ತಿಂದತ್, ಒಟ್ಟಿಗೆ ಅಮ್ಮನ ಪೆಟ್ಟೆ.

ಕಡೆಗೆ ತಾನ್ ಉಂಡ್, ಆ ಮಾರಿ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಸಾಯಲೀತ ಬಾಗ್ಲ ಹಾಕಿ ಮಲ್ಲಿತ್. ನಾಡ್ ಕಡೆ ಏಳುವರೆ ಗಂಟೆಗೆಲ್ಲಾ ಉಂಡ್ ಮಲ್ಲಿ ಬುಟ್ಟವೆಲ್ಲಾ, ಇವ್ವೂ ಅದೇ ಅಭ್ಯಾಸ ಆಗಿತ್ತೆ.

ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವಲಿ ಶ್ಯಾಂ ಒಂದ್ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿತ್ತೆ. ಅದನ್ನ ಕಡಲಿ ಮಡ್ತಿದ್ಲಂದ ಅವ ಮನೆಗೆ ಬಾಕನ ಗಂಟೆ ಎಂಟ್ ಆಗಿಬುಟ್ಟಿತ್ತೆ. ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳೊಟ್ಟಿಗೆ ಅವ್ರ ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮಂದರ್ ಸಹ ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದಿದ್ಲೊ. ಇವಂಗೆ ಆ ಭಾಗ್ಯ ಇತ್ತಲೆ. ಅವ ನೆರೆಮನೆ ಮಕ್ಕ ಇದ್ದಂದ ಅವರೊಟ್ಟಿಗೆ ಇಂವ ಮನೆಗೆ ಬಾತ್.

ಚಿಕ್ಕವ್ವ ಏನ್ ಹೇಳ್ವೇನೋತ ಹೆದ್ರಿಕಲಿ ಗಡಗಡ ನಡಗಿಕಂಡ್ ಮನೆ ಬಾಗ್ಲವರೆಗೆ ಬಂದವಂಗೆ ಬಾಗ್ಲ ಬಡಿಯಕೆ ಧೈರ್ಯನೆ ಬಾತ್‌ಲೆ. ಹೊರಗೆ ಮಲ್ಲನೋತೇಳ್ವೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಹಸ್ತ್ ಪ್ರಾಣ ಹೋದಂಗೆ ಆಗಿತ್ತೆ. ಕಡೆಗೆ ಎದೆ ಗಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಕಂಡ್ ಬಾಗ್ಲ ತಟ್ಟಿತ್ತೆ.

ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಕಳ್ಳ ಮ್ಯಾಲೆ “ಯಾರದಾ” ತೇಳ್ವ- ಕೆಮಿ ಒಡ್ಡು ಹೋದಂಗೆ ಸ್ವರ ಕೇಳ್ತೆ. ಸ್ವರಕ್ಕಿಂತ ಹುಲಿನಂಗೆ ಗರ್ಜನೆ ಮಾಡ್ತೆ. “ನಿಂಗೆ ಇಷ್ಟ ಬಂದಂಗೆ ಬಾಕೆ ಇದೇನ್ ಧರ್ಮಭತ್ತರ ಗ್ಯಾನ ಮಾಡ್ಲೆ”

“ಇಲ್ಲೆ ಚಿಕ್ಕವ್ವ ಶಾಲೆಲಿ ನಾಟಕ ಇತ್ತೆ. ನಾನ್ ಬ್ಯಾಡತೇಳ್ವು ಟೀಚರ್ ನನ್ನ ಬುಟ್ಟಿತ್‌ಲೆ. ಚಿಕ್ಕವ್ವಂಗೆ ತೊಂದರೆ ಆದತೆ ನಾನ್ ಹೇಳ್ವೆ”

“ಹಂಗಾರೆ ಆ ಟೀಚರ್ ಮನೆಗೆ ಹೋಗ್ ತಿಂಬಕೆ ಇಲ್ಲಿಗ್ಯಾಕೆ ಬಂದ”

“ಕ್ಷಮಿಸಿ, ಚಿಕ್ಕವ್ವ ಇನ್ನ ಮುಂದೆ ಹಿಂಗೆ ಮಾಡ್ತಲೆ”

“ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪಂಗೆ ಮುಂದನೇ ನಿಮ್ಮ ಮಂಜತೇಲೆ ನಂಗೆ ಹಿಡ್ಡ ಪೀಡೆತ, ಒಂದೋ ನಾನ್ ಇರಕು, ಇಲ್ಲಾ ನೀನ್ ಇರಕುತ ಎಂತದೋ ಗ್ಯಾನ ಮಾಡಿಕಂಡ್ ಮೆಲ್ಲೆ ಗೊಣ್ಣಿಕಂಡ್ ಬಾಗ್ಲ ತೆಗ್.”

ಒಳಕೆ ಬಾಕೆ ಜಾಗ ಸಿಕ್ಕಿದೇ ತಡ ಹೊಟ್ಟೆ ಹಸ್ತ್ ಕಣ್ಣೆ ಕಾಣದಿದ್ದು ನಂಗೆ ಹಸಿವು ಇಲ್ಲೆ ಊಟ ಬ್ಯಾಡಂತ” ಹೇಳ್ತ. “ನಿಂಗ್ ಮಡ್ಗಿದ ಅನ್ನ ತಂಗ್ ಮಾಡಿ ಯಾರ್ ತಿಂಬದ್ ಕೈ ಕಾಲ್ ತೊಳ್ಳಂಡ್ ಬಾ ಇಕ್ಕಿನೆ, ಸೇರ್ದಸ್ತ್ ಉಂಡ್ ಮಲ್”ತೇಳ್ತ. ಶ್ಯಾಂಗ್ ಊಟ ಸಿಕ್ಕಿದಕ್ಕಿಂತ ಚಿಕ್ಕವ್ವನ ಮೃದುವಾದ ಮಾತಂದ ಬಾಳಾ ಸಂತೋಷ ಆತ್. ಆದರೆ, ಎಂದೂ ಇಲ್ಲದ ಚಿಕ್ಕವ್ವನ ಮಮತೆಗೆ ಕಾರಣ ಎಂತತ ಗೊತ್ತಾತ್ಲೆ. ಚಿಕ್ಕವ್ವನ ಪ್ರೀತಿ ಸಂಪಾದನೆ ಅವನ ಧೈಯ ಆಗಿತ್. ಕುಶಿಂದ ಅವ ಎಂತ ಊಟ ಮಾಡ್ತೊ ಗೊತ್ತಾತ್ಲೆ. ಊಟ ಮಾಡಿ ಬಂದ್ ಮಲ್ತಿತ್. ಆ ರಾತ್ರಿ ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆ ನಿದ್ರೆ!

ಮಾರನೆ ದಿನ ಎಲ್ಲವು ಎದ್ದರೂ ಅರುಣ ಎದ್ದತ್ಲೆ. ತಡ ಮಾಡಿ ಏಳ್ಳು ಅವನ ಪದ್ಧತಿ. ಆದರೆ, ಪ್ರತಿದಿನ ಎಲ್ಲವು ಏಳಿಕೆ ಮುಂದೆ ಎದ್ದ ದಿನಚರಿನ ತೊಡಗುವ ಶ್ಯಾಮನ ಕೋಣೆ ನಿಶಬ್ಧವಾಗಿತ್. ಚಿಕ್ಕವ್ವ ಆ ಕಡೆ ಸುಳಿಯಕೇ ಹೋತ್ಲೆ.

ಅನಂತ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಶ್ಯಾನ ಏಳಿಸ್ತಿದ್ದೊ. ಆದರೆ, ಇಂದು ಅವು ಮನೇಲಿ ಇಲ್ಲದ್ದಂದ ಅವನ ವಿಚಾರಿಸುವವೇ ಇತ್ಲೆ. ಅರುಣ ಹಾಸಿಗೆಲಿ ಅತ್ತ ಇತ್ತ ಹೊರಳಾಡಿ ಒಮ್ಮೆಗೆ ‘ಶ್ಯಾಮಣ್ಣ’ತ ಕಿರಿತ್.

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದಂಗ್ ಅವ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷನ ನೋಡ್ತಿತ್. ಆದರೆ, ಅವನ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ ತೆಂಗಿನ ಮರ ಅಲ್ಲ ‘ಶ್ಯಾಮಣ್ಣ’

ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಅವನ ಅಮ್ಮ ‘ನಿನ್ನ ಶ್ಯಾಮಣ್ಣಂಗ್ ಏಳಿಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೊತ್ತಾತ್ಲೆ. ಗಂಟೆ ಎಂಟಾತ್” ತೇಳ್ತ

“ನಾನು ಏಳಿನೆ” ತೇಳಿ ಅರುಣ ಶ್ಯಾನ ರೂಮಿಗೆ ಹೋತ್. ಬಂದವನೆ ಅವನ ಹಾಸಿಗೆಗೆ ಹತ್ತಿ” ಶ್ಯಾಮಣ್ಣ, ಶ್ಯಾಮಣ್ಣ ಏಳ್, ಏಳ್” ತೇಳಿ ಅವನ ಕುಳ್ಳಿತ್.

ಶ್ಯಾಂ ಏಳುವ ಲಕ್ಷಣ ಕಂಡತ್ಲೆ. ಅವನ ಕೈ ಹಿಡ್ಡ್ ಎಳ್ತ ಅವ ಅಲ್ಲಾಡ್ತಲೆ. “ಶ್ಯಾಮಣ್ಣ, ಶ್ಯಾಮಣ್ಣ” ತೇಳಿ ಅವಂಗ್ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದಷ್ಟ್ ಬೊಬ್ಬೆ ಹಾಕಿತ್. ಶ್ಯಾಮಣ್ಣನ ಕಿವಿ ಕಿವುಡಾಗಿತ್. ಅವನ ಮೈ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆನಂಗ್ ತಣ್ಣಗೆ ಆಗಿತ್.

“ಅಮ್ಮಾ, ಅಮ್ಮಾ ಶ್ಯಾಮಣ್ಣಗೇನಾತ್ ನೋಡ್ ಬಾ”ತೇಳಿ ಮರಿಕೆ ಶುರು ಮಾಡ್ತ. ಹೆದರಿ ಹೆದರಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ರಾಧಿಕಾ ಶ್ಯಾನ ಶರೀರನ ಒಮ್ಮೆ ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿ ಮುಸುಕು ತೆಗ್ಗ್ ಬಾರದ ಉದ್ದೇಗಂದ ಮುಂದೇನೋ ತೇಳ್ವ ಹೆದ್ರಿಕೇಂದ “ಅಯ್ಯೊ ನಮ್ಮ ಶ್ಯಾಂ ಮಾತಾಡ್ತಾ ಇಲ್ಲೆ” ಎಲ್ಲಾ ಬನ್ನಿ ಬನ್ನಿ ತೇಳಿ ಬೊಬ್ಬೆ ಹಾಕಿತ್. ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ನೆರೆಹೊರೆಯವನ್ನ ನೋಡಿ ಅವಳ ದುಃಖ ಜಾಸ್ತಿ ಆತ್.

ಇವರೆಲ್ಲರ ಶೋಕಾಭಿನಯ ಮುಗಿಯಕನ ಅನಂತನವು ಬಂದ್ ತಲ್ಲಿದೊ.
ಅವರ ಕಂಡ್ ಕೇಳ್ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡದೆ ಬದ್ಲಿಗೆ.

“ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿವರೆಗೆ ಲಾಯ್ ಇತ್ತಲ್ಲಪ್ಪ” ಬಾಕನ ರಾತ್ರಿ ಬೇರೆ ಆಗಿತ್. ಏನ್ ಮಾಡ್ಕಂಡ ಕಂದ, ನಿಂಗೆ ಎಂತಾತ್ ಮಗನೇ, ಅವ್ವ ಇಲ್ಲದ ಕೂಸು ನನ್ನ ಕೇಗೆ ಸಿಕ್ಕಕನ ಅಂಬೆಕಾಲಿನ ಕೂಸಾಗಿತ್. ಇದುವರೆಗೆ ಅಂಗೈಲಿ ಇಟ್ಕಂಡ್ ಸಾಕಿದೆ. ಇನ್ನ ನೋಡುವ ಪುಣ್ಯ ಇಲ್ಲದಾತಲ್ಲಪ್” ತೇಳಿ ಗೋಳಾಡಿಕೆ ಸುರು ಮಾಡ್.

ಇವೆಲ್ಲಾ ಗೋಳಿಟ್ಕಂಡ್ ಇರ್ಕನೇ ನೆರೆಮನೆಯವು ಡಾಕ್ಟರಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ಕರ್ದೊ. ಡಾಕ್ಟರು ರಾಧಿಕಾನ ಹಲವು ರೀತಿಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡ್ಕೊ ಅನಂತು ರಾಧಿಕಾನ ದುರುಗುಟ್ಟಿ ನೊಡ್. ಅವ್ವ ಮನ್ಸಲಿ ರಾಧಿಕಾ ಆಗಲೇ ಅಪರಾಧಿ ಆಗಿತ್. ಅನಂತು “ಡಾಕ್ಟರೇ, ದಯವಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಕೂಸುನ ಬದ್ಲಿಸಿ ಕೊಡಿ ಪ್ಲೀಸ್, ನಳೀನಿನ ನೆನಪಿಗೆ ಇರು ಅವನೊಬ್ಬನೆ, ಇನ್ನ ಮುಂದೆ ಲಾಯ್ ನೋಡಿಕಣೇ” ತೇಳಿ ಗೋಳಾಡ್.

ಡಾಕ್ಟರ್ ‘ಇನ್ನೇನ್ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ’ ತೇಳ್ವಂಗೆ ತಲೆಯಾಡ್ನಿಬುಟ್ಟೊ. ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತನೂ ಆಗಿರ್ಲ ಅನಂತುನ ಹೊರಗೆ ಕರ್ಡ್ “ಅನಂತು, ನಾನ್ ಹೇಳುವಂತದ್ದು ಹೇಳೊಕಲ್ಲ, ಹೈದಂಗೆ ವಿಷ ಪ್ರಯೋಗವಾಗುಟ್ಟು, ಮುಂದೆನ ಕೆಲ್ವ ಬ್ಯಾಗ ಮುಗ್ಗಿ ಬುಡಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ರೆ ತೊಂದ್ರೆ ಆದು. ಅಥವಾ ನಿಂಗೆ ಯಾರಾರ ಮ್ಯಾಲೆ ಸಂಶಯ ಇದ್ದರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಕೇಸ್ ಕೊಡು” ತೇಳಿ ಹೊರ್ಪ್ ಹೋದೊ. ಅನಂತಗೆ ಗೋಳಾಡ್ಕು ಬುಟ್ಟಾರೆ ಬೇರೆ ದಾರಿ ಇತ್ಲೆ. ದೇವ್ರೇ ನೀನೇ ಗತಿತ ಯಾರಿಗೂ ಅನುಮಾನ ಬಾರದಂಗೆ ಮುಂದೆನ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡ್.

ಅರುಣಂಗೆ ಬಾಳಾ ಜ್ವರ ಅನಂತನ ಮನೆ ಶೂನ್ಯ, ಮನೆಲಿ ಭಯಂಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಈಗ ಎಂದಿನಂಗೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ಸ್ಕೂಲಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬರ್ಪ ಶ್ಯಾಂ ಇಲ್ಲೆ. ಅರುಣನ ಸಂತೋಷದ ಬೊಬ್ಬೆ ಇಲ್ಲೆ. ರಾಧಿಕಾನ ಅಬ್ಬರದ ಮಾತಿಲ್ಲೆ, ಮನೆಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಶಾಂತಿ, ನೀರವ ಮೌನ.

ಅನಂತುಂದ ಆಗೊಮ್ಮೆ ಈಗೊಮ್ಮೆ ಬರ್ಪ ನಿಟ್ಟುಸುರ್, ರಾಧಿಕಾನ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದ ಸಿಟ್ಟ್, ಸಿಟ್ಟ್ ತೇಳ್ತೆ ಈಗ ಅನಂತುನ ಮ್ಯಾಲೆ. ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಡಾಕ್ಟರ್‌ನ ಕರ್ದಕಾಗಿತ್. ಆ ಮದ್ದ್ ಸರಿಯಾತ್ಲೆ ಹಂಗೆ ಹಿಂಗೆ ತೇಳಿ. ನಡುಲಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ.

ಕೆಲವು ಸಲ ಶ್ಯಾನ ಭೀಕರಾಕಾರ ಕಣ್ಣ್ ಮುಂದೆ ನಿತ್ತಂಗೆ ಆಗ್ತಿತ್. ಅವನ ದೀನ ಸ್ವರ ಕೇಳ್ವಂಗೆ ಆಗ್ತಿತ್. “ಹೊಡಿಬ್ಯಾಡ ಚಿಕ್ಕವ್ವ, ಇನ್ ಯಾಗೊಳು ಹಂಗೆ ಮಾಡ್ತಲೆ, ತೇಳ್ವ ಮಾತ್ ಬಾಣದ ಮೊನೆನಂಗೆ ಎದೆಗೆ ಕುತ್ತಾತಿತ್.

ಜೆ, ಒಂದ್ ನಿಮ್ಮ ತನ್ನ ಕ್ಕೂರ ಮನ್ಸನ ಬಿಗಿ ಹಿಡ್ತಿದ್ವರೆ ಇಂದ್ ಶ್ಯಾಂ ಕಣ್ಣ್ ಮುಂದೆ ಇರ್ತಿತ್. ಅರುಣ ಸಂತೋಷಂದ ಇರ್ತಿತ್. ಇಂತಹ ಅವಸ್ಥೆಗೆ ತಾನೇ ಕಾರಣ ತಾನೇ?

ಮಾರನೆ ದಿನ ಅರುಣನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸೇರ್ದೋ, ಡಾಕ್ಟರ್ ಮದ್ದ್ ಕೆಲ್ವ ಹಿಂಗಾರ

ಮಾಡ್ತಿತ್ತಲೆ. ಅರುಣನ ಬಾಯಿಂದ 'ಶ್ಯಾಮಣ್ಣ, ಶ್ಯಾಮಣ್ಣ' ತೇಳ್ವ ಸ್ವರ ಬುಟ್ಟಿ ಅವ
ಎನ್ ಮಾತಾಡ್ತಿತ್ತಲೆ. ಒಂದ್ ವಾರಂದ ಉಟ ಮಾಡ್ತಿತ್ತಲೆ. ದಿನಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಜ್ವರ
ಎರ್ತಿತ್.

ಡಾಕ್ಟರ್, "ಯಾರ್ ಶ್ಯಾಮಣ್ಣ ತೇಳ್ವ ಅವರ್ನ್ ಕರ್ನಿ. ಇವಂಗ್ ಯಾವ
ಮದ್ದ್ ಹಿಡಿಸ್ತಾ ಇಲ್ಲೆ, ಮನೋರೋಗಕ್ಕೆ ಮದ್ದ್ ಇಲ್ಲೆತ ಹೇಳಿಬುಟ್ಟೊ.

ಅರುಣ ಹುಚ್ಚುಚ್ಚಾಗಿ ಮಾತಾಡಿಕೆ ಸುರು ಮಾಡಿತ್.

"ಅಪ್ಪಾ, ನೋಡು ಶ್ಯಾಮಣ್ಣ ನಿಂಗ್ ಕಾಣ್ತಾ ಉಟ್ಟ"

"ಇಲ್ಲೆಪ್ಪ ಶ್ಯಾಮಣ್ಣ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹೋಗುಟ್ಟು ಈಗ ಬಂದದೆ"

"ಸುಳ್ಳು ಅಪ್ಪ, ನೋಡು ಕಣ್ಣ್ ಮುಂದೆ ನಿತ್ತುಟ್ಟು, ಒಟ್ಟಿಗೆ ಅವನ ಅಮ್ಮ
ಸಹ ಉಟ್ಟು, ಅಣ್ಣ ಮಾತಾಡ್ತಾ ಇಲ್ಲೆ ಅವ ಚಿಕ್ಕವ್ವಂಗ್ ಹೆದ್ರಿಟ್ಟು" ತೇಳಿ ಬಡಬಡಿಸಿತ್.

ರಾಧಿಕಾನ ನಿಟ್ಟುಸಿರ್ ಈಗ ರೋಧನವಾತ್.

"ಅಮ್ಮಾ ಅಣ್ಣಂಗ್ ಇನ್ನ್ ಮುಂದೆ ಹೊಡ್ಡಿಯಾ"

"ಇಲ್ಲೆಪ್ಪಾ ಅವ ನಿನ್ನ ಅಣ್ಣಾ ಅಲ್ಲಾ"

"ಹಂಗಾರೆ ನಾನ್ ಅವನ ಕರ್ಕಂಡ್ ಬನ್ನೆ. ಇಲ್ಲೆ ದೂರಲಿ ನಿತ್ತುಟ್ಟು, ನನ್ನ
ನೋಡಿ ನಗಾಡ್ತಾ ಉಟ್ಟು, ಅರುಣ ಬಾತ ಕರೀತಾ ಉಟ್ಟು" ತೇಳಿ ಕೈಚಾಚಿತ್.

ಅನಂತ ಮತ್ತೆ ರಾಧಿಕಾನ ಎದೆ ಒಡ್ಡು ಹೋತ್.

"ಅಪ್ಪಾ, ನೀವೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲೇ ಇರಿ, ನಾನ್ ಅಣ್ಣನ ಕರ್ಕಂಡ್ ಬನ್ನೆ"

ರಾಧಿಕಾ, "ಬ್ಯಾಡಪ್ಪಾ ನನ್ನ ಬುಟ್ ಹೋಬಡ"ತ ಚೀರಿತ್.

"ಅಣ್ಣಾ ನಗಾಡಿಕಂಡಿದ್ದೂ ಅವನ ಮುಖಲಿ ಸಿಟ್ಟು ಉಟ್ಟು, ನಾನ್ ಹೋಗದಿದ್ದರೆ
ಸಿಟ್ಟು ಮಾಡಿಕಂಡದೆ" ತೇಳಿ ಆಯಾಸದಿಂದ ಕಣ್ಣ್ ಮುಚ್ಚಿತರ್.

"ಅಯ್ಯೋ, ನಿಂಗ್ ಎಂತ ಆಗ್ತಾ ಉಟ್ಟು ಕಂದ" ತೇಳಿ ರಾಧಿಕಾ ಎದೆ ಬಡ್ಕುಣ್ಣ್

ಅರುಣ ಮುಕವಿಕೃತ ಆತ್. ಅವ ಅರ್ಥ ಆಗದಂಗ್ ಎನೋ ಹೇಳ್ತಿತ್.
ಅನಂತ ಅವನ ತಲೆ ತನ್ನ ತೊಡೆ ಮ್ಯಾಲೆ ಇಸಿಕಣ್ಣ್.

'ಶ್ಯಾಮ..ಣ್ಣಾ' ತೇಳಿ ಅವನ ಮುಕ ಒಂದ್ ಕಡೆ ಜೋತ್ ಹೋತ್.
ಅವನ ಶ್ವಾಸ ನಿತ್ ಹೋತ್. ಅನಂತ- ರಾಧಿಕಾ ಇನ್ನಿಲ್ಲದಂಗ್ ಗೋಳಾಡ್ಲೋ.
ಶ್ಯಾಮಣ್ಣನ ಕರ್ಕಂಡ್ ಬಾಕಿ ಹೋದ ಅರುಣ ಮತ್ತೆಂದೂ ಬಾತ್ಲೆ.

* * * * *

ಮೂಲ ನಕ್ಷತ್ರ

- ಶ್ರೀಮತಿ ಕಟ್ಟತನ ಲಲಿತಾ ಅಯ್ಯಣ್ಣ

ಧಾರಕಾರವಾಗಿ ಮಳೆ ಸುರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಹೊರಗೆ ವೆರಾಂಡಲಿ ಕುರ್ಚಿಗೆ ವರ್ಗಿ ಕುದ್ದ "ಮತ್ತೆ ಸಿಕ್ಕಿತ್ ಕುಂಕುಮ" ಕಾದಂಬರಿ ಓದ್ತಿದ್ದ ರಮ್ಯ ಒಂದ್ ಗಳಿಗೆ ಮಳೆನೇ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡ್ತ. ಹಂಚಿನ ಸೆರೆಂದ ಸುರಿಯವೆದ್ದ ಮಳೆಯ ಮಾಲೆ, ಮಧ್ಯಂದ ಬೀಳ್ತಿದ್ದ ಮುತ್ತಿನಂತ ಹನಿಗ ಹೊಳೆವ ಬಲ್ಬಿನಂಗ ಕಾಂಬತ್ತಿದ್ದೊ. ಕಲಾಧೃಷ್ಟಿಂದ ನೋಡಿರೆ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುವೂ ಕಲಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕಂಡವೆತ ನಿನ್ನೆ ತಾನೆ ಹೇಳಿದ್ದ ಅಣ್ಣನ ಮಾತಿಗೆ ಅವು ನಗಾಡಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂದ್ ನಿಜ ಅನ್ನಿತ್. ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನೋಡಿರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದ್ ವಸ್ತುನ ಆ ದ್ಯಾವು ಕಲಾತ್ಮಕವಾಗಿಯೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಿಟ್ಟು ಅನ್ನಿದೆ. ಮಳೆಯ ರಭಸ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗ್ತಾನೇ ಇತ್ತು. ಹಂಚಿಂದ ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಧಾರೆ ವರುಣನ ತಾಳಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂಗ ಕೊಣ್ಣಂಗ ಕಾಂಬತ್ತಿತ್ತು. ಮಳೆ ಒಮ್ಮೆಗೆ ನಿಲ್ಲ್ತಕನ ಪಡುವಲಿ ರವಿ ಇಣ್ಣಿತ್. ಅವನ ರಶ್ಮಿಗೆ ಹೊಳ್ಳ ನೀರ್ ಹನಿ ಮೂಡಲಿ ಸಪ್ತ ರಾಗ ರಂಜಿತ ಕಮಾನ್‌ನ ರಚಿಸಿತ್. ರಮ್ಯ ತನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಂಗ ಭಾವ ತುಂಬಿ "ಅಮ್ಮಾ" ತೇಳ್ವ ಸ್ವರ ಹೊರ್ದತ್. "ಎಂತ ರಮ್ಯಾ? ಕರ್ದಾ?" ತೇಳಿ ಚೋಂದವ್ವ ಹೊರಗೆ ಬಂದೊ.

"ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಮ್ಮ, ಎಷ್ಟ್ ಪೊರ್ಲು!"

"ಅಲ್ಲಿ ಎಂತ ಉಟ್ಟು ಕಾಮನಬಿಲ್ಲ. ನೀನೆಂತಾ ಯಾಗೊಳು ಹಿಂಗೆ? ಶರೀರ ಬೆಳ್ಳರು ಮನ್ನ್ ಮಾತ್ರ ಕೂಸ್‌ನಂಗ. ಆ ಭಗವಂತ

ಯಾಗ ಕಣ್ಣ ತೆರೆದನೋ ಏನೋ. ನಿನ್ನ ಸೌಭಾಗ್ಯದ ಬಾಗ್ಲ ಯಾಗ ತೆರೆದನೋ ಏನೋ"ತ ನಿಟ್ಟುಸಿರ್ ಬುಟ್ಟತ್.

"ಛೇ, ಇಂತ ರಸಗಳಿಗೆಲಿ ನಿನ್ನ ಪುರಾಣ ತೆಗ್ಗ ರಸಭಂಗ ಮಾಡ್ ಬೇಡಮ್ಮ. ನಾನೇನಾರ ಕಲಾವಿದ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಈ ಪೊರ್ಲನ ಹಂಗೇ ಬುಡ್ತಿ ಬುಡ್ತಿದ್ದೆ".

"ಒಳಗೆ ನಡಿ. ಮಳೆನೆಂದ್ ಮತ್ತೆ ಮಲ್ಲಿ ಬುಡ್ಬಾಡಾ. ನಿನ್ನ ತಲೆ ನೋಡ್, ಕದ್ರಿ ಹೋಗುಟ್ಟು. ಸರಿ ಮಾಡಿಕಂಡ್ ಬಂದ್ ತಿಂಡಿ ತಿನ್ನ. ಲಾಯ್ಕ ಹಲ್ಲಿನ ಹಣ್ಣ ಇತ್ತ್. ಮಾಂಬಳ ತೆಗ್ಗ ಕೂಗಲೆ ಹಿಟ್ ಮಾಡೋಳೆ. ಮರೆಬುಟ್ಟಿದ್ದೆ ನೋಡ್. ಶಾಂತಿದ್ ಫೋನ್ ಬಂದಿತ್ತ್. ಈಗ ಬನ್ನೆತ ಹೇಳ್ತ. ಅವು ಬಂದ ಮ್ಯಾಲೆ ಇಬ್ಬರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತಿನ್ನಿ".

"ಸರಿ ಅಮ್ಮ ಇಬ್ಬರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತಿಂದವೆ. ಸರಿಯಾ?".

"ಸರಿ ಬುಡ್". ಚೋಂದವ್ವ ಒಳಗೆ ನಡ್ತೊ.

ರಮ್ಯ ಹಾರಿಕಂಡ್ ಹಾರಿಕಂಡ್ ತನ್ನ ರೂಮಿಗೆ ಹೋಗಿ ಡ್ರೆಸ್ಸಿಂಗ್ ಟೇಬಲ್ ಮುಂದೆ ಕುದ್ದತ್. ತಲೆ ಬಾಚಿಕಂಡ್ ಮುಕಕ್ಕೆ ಕ್ರೀಮ್ ಹಾಕಿ ಹೊರಗೆ ಬಾಕನ ಕಾಲಿಂಗ್ ಬೆಲ್ ಆತ್. ಒಂದೇ ಹಾರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಾಗ್ಲ ತೆಗ್ಗರೆ ಎದುರಿಗೆ ಶಾಂತಿ ನಿಂತಿತ್ತ್.

ಅವು ಕೈ ಹಿಡ್ಡ್ ಎಳ್ಳಂಡ್ ಚೋಂದವ್ವ ಇದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಬಾತ್. ಅಲ್ಲೇ ಕುದ್ದ ಅವರ ಮಾತನ ಹೊಳೆ ಹರಿಯಕ್ಕೆ ಶುರು ಆತ್. ಶಾಂತಿ ಆಗಾಗ ಅವು ಮನೆಗೆ ಬರಿದ್ದಂದ ಅವಿಗೆ ಮನೇಲಿ ಎಲ್ಲರೊಟ್ಟಿಗೆ ಸಲಿಗೆ ಇತ್ತ್.

ರಮ್ಯ ಮತ್ತೆ ಶಾಂತಿನ ಮಾತಕತೆ ಕಾದಂಬರಿ, ಸಿನಿಮಾ, ಫೇಸ್‌ಬುಕ್, ವಾಟ್ಸಪ್.. ಹಿಂಗೆ ಎತ್ತೆತ್ತಲೋ ಸಾಗ್ತಿತ್ತ್. ಮಾತನ ನಡುಲಿ ಸಮಯ ಜಾರ್ದೇ ಗೊತ್ತಾಲ್ಲೆ. ಶಾಂತಿ ಹೊತ್ತಾತ್ ಹೊರ್ದತ್.

ಅವಳ್ಳ ಗೇಟಿಗೆ ಮುಟ್ಟ ಕಳ್ಳಿ ಬಾಕನ ಸಿನಿಮಾ ಹಾಡ್ ಹೇಳಿಕಂಡ್ ರತನ್ ಒಳಗೆ ಬಾತ್.

"ಏನಣ್ಣಾ ಬಾಳಾ ಕುಶಿಲಿ ಇದ್ದಂಗೆ ಉಟ್ಟಲ್ಲ. ಎನಿ ಗುಡ್ ನ್ಯೂಸ್?" ತೇಳಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟುಕಿಸಿತ್.

ಬಾಳಾಸಮಂದ ಬೆಟ್ಟನೇ ತಲೆ ಮ್ಯಾಲೆ ಕಳ್ಳಿ ಬಿದ್ದಂಗೆ ಇರಿದ್ದ ಅಣ್ಣ, ಇಂದ್ ಕುಶಿಲಿ ಇದ್ದ ಕಂಡ್ ಅವಿಗೆ ಕುಶಿ ಆತ್.

"ರಮ್ಯ, ಬಾ ಇಲ್ಲಿ. ಒಂದ್ ಸಮಾಚಾರ ಹೇಳ್ಳಿ".

"ಬೇಗ ಹೇಳಪ್ಪ. ಒಳ್ಳೆ ದಿಗ್ವಿಜಯ ಮಾಡಿ ಬಂದಂಗೆ ಆಡಿಯಾ".

"ಹಂಗೇ ತಿಳ್ಳ. ಇಂದ್ ನಂಗೆ ಯುದ್ಧನ ಗೆದ್ದಷ್ಟು ಕುಶಿ ಆಗುಟ್ಟು".

"ಅದೆಂತಾ ಹೇಳಿಯಾ? ಇಲ್ಲೆ ನಾನ್ ಒಳಗೆ ಹೋನೆ ಈಗ".

"ಪ್ಲೀಸ್ ಹೇಳ್ಳಿ. ನೋಡು ನಾಳೆ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಉಟ್ಟು ಗೊತ್ತಾತ!"

"ಏನಾರಾ ಆಗಲಿ. ನಿಂಗೆ ಈ ಸಲ ಕೆಲ್ಸ ಸಿಕ್ಕಿಬುಟ್ಟಿ ನಂಗೆ ಭರ್ಜರಿ ಟ್ರೀಟ್ ಕೊಡಕು".

"ಅಯ್ಯೋ ಪೆದ್ಲಿ! ಇಂಟರ್ವ್ಯೂ ನಂಗಲ್ಲ. ನಿಂಗೆ".

"ಅಂದರೆ..." ಎಂತದೂ ಹೇಳಿಕೆ ಹೊರ್ದವಳ ಮುಕ ಬಾಡಿ ಹೋತ್.

"ಏನ್ ಅಣ್ಣ-ತಂಗೆದ್ ಗಲಾಟೆ ತಿಂಡಿ ತಿಂಬ ಗ್ಯಾನ ಉಟ್ಟು ಹೆಂಗೆ?"

"ಅಮ್ಮಾ, ನನ್ನ ಫುಂಡ್ ಶೇಖರ್ ಉಟ್ಟಲ್ಲ. ಅವನ ಕಡೆಂದ ಯಾರೂ ನೆಂಟರ್ನ ರಮ್ಯನ ನೋಡಿಕೆ ಕರ್ಡಂಡ್ ಬನ್ನೇತ ಫೋನ್ ಮಾಡಿತ್ತ್. ನಾಳೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ರೆಡಿ ಮಾಡಿಕಮ್ಮ. ಹಂಗೆ ರಮ್ಯ ನೀನ್ ನಾಳೆ ಎಲ್ಲಿಗೂ ಹೋದು ಬ್ಯಾಡ".

"ನಾನಂತು ನಾಳೆ ಖಂಡಿತ ಇರುಲ್ಲೆ. ನಾನೇನ್ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಮಡ್ಲಿದ ಗೊಂಬೆನ? ಗ್ಯಾನ ಮಾಡ್ತೆ ವಿಷ್ಕು ತಿಳ್ತೆ ನನ್ನ ಯಾರೂ ಮದ್ದೆ ಮಾಡಿ ಕಂಬಲಿತ ತಿಳ್ತೊ ನನ್ನ ಯಾಕೆ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡ್ತೆ? ನಾನ್ ಕಳ್ಳ ಸಲನೇ ಹೇಳ್ತೊಳೆ, ಇನ್ನ್ ಮುಂದೆ ಇದ್ದೆಲ್ಲ ಬ್ಯಾಡತ. ಇಂತ ಒಣ ಆಡಂಬರಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ನಾನ್ ಕಳ್ಳ ಸಲಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾಯ ಹೇಳ್ತೊಳೆ.

ಸಮಾಜದ ಮೌಢ್ಯಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಆಶಾ ಸೌಧದ ಮ್ಯಾಲೆ ಮೂಢನಂಬಿಕೆನ ಕಟ್ಪಾಡ್‌ಗಳ ಗೋರಿಕಟ್ಟಿ ಹೆದರ್‌ಮುಕ್ಲ ಆಗಿ ನೆಪಮಾತ್ರದ ಜೀವನ ನಡ್ಕುವ ಮನ್ನ ವಿಧಿಬರಹ, ದೇವ್ರನ ಬಯ್ದೆ.

ಆದರೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ನರಮನ್ಸರ್ ಮಾಡಿಕಂಡ ಕಟ್ಟುಪಾಡ್‌ಗ. ನಾನ್ ನಿಮಿಗೆ ಭಾರ ಆಗಿದ್ರೆ ನಂಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಉಟ್ಟು ನನ್ನ ಕಾಲ್‌ಮ್ಯಾಲೆ ನಿತ್ ದುಡ್ಡ್ ಬದ್ಕಿನೆ". ಸಿಡ್ಲ್ ಹೊಡ್ಡಂಗಿ ಅವು ಬಾಯಿಂದ ಮಾತ್‌ಗ ಹೊರ್ದೊ. ಅಪ್ಪ ಹೇಳಿ ಅವು ಸರಸರತ ತನ್ನ ಕೋಂಬರೆಗೆ ಹೊರುಹೋತ್.

ಒಂದ್ ಗಳಿಗೆ ಚೋಂದವ್ವ ಮತ್ತೆ ರತನ್‌ಗೆ ಶಾಕ್ ಹೊಡ್ಡಂಗಿ ಆದರೂ ಅವು ತಕ್ಷಣ ಚೇತರಿಸಿಕಂಡೊ.

"ಯಾರಪ್ಪ ಬರ್ತಾ ಇರು? ಈಸಲನಾರ ಸರಿಯಾದನೊ ಏನೊ".

"ಅಮ್ಮ, ಏನಾರ ಆಗಲಿ. ಈಸಲ ಮಾತ್ರ ಅವ್ವೆ ಮುಂದೆನೇ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷ್ಕು ತಿಳ್ಳಿ ಬುಡೋಕು. ಎಲ್ಲ ಆಗಿ ಕಡೆಗೆ ಅವ್ವೆ ತಿಳ್ತೆ ಬ್ಯಾಡ ತೇಳಿ ಬುಟ್ಟಿ, ರಮ್ಯನ ಮನ್ನಿಗೆ ಬಾಳಾ ಬ್ಯಾಜಾರಾದೆ".

"ಏನೋಪ್ಪಾ, ನನ್ನ ಹಣೆಬರಹನೇ ಸರಿ ಇಲ್ಲೆ. ಅಪ್ಪ ನೋಡ್ತೆ ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡ್ತೊಳೊ. ಇದ್ದೊಬ್ಬ ಮಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಹಿಂಗಾತ್. ಇನ್ನ್ ನೀನ್ ಒಬ್ಬ ಎಂತ ಮಾಡಿಯ".

"ಹಂಗ್ಯಾಕೆ ಬೇಜಾರ್ ಮಾಡಿ ಕಂಡಿಯಮ್ಮ. ಆ ದೇವು ಕಣ್ಣ್ ಬುಟ್ಟಿ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾದೆ ಬುಡ್. ಅಪ್ಪ ಈಗ ಮುಂದೆಗಿಂತ ಪರ್ವಾಗಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಾ? ದಿನ ಕಳ್ಳಂಗಿ ಸರಿಯಾದವೆತ ಡಾಕ್ಟರ್ ಹೇಳಿಯೊಳಲ್ಲ. ಇನ್ನ್ ರಮ್ಯನ ವಿಷ್ಕುಲಿ ನೀನ್ ಎಂತಾರ ಮಾತಾಡಿ ಅವು ಮನ್ಸ್ ಕೆಡ್‌ಬ್ಯಾಡ. ಇದ್ರಲ್ಲಿ ಅವು ತಪ್ಪು ಎಂತ ಉಟ್ಟು? ಮೂಲ ನಕ್ಷತ್ರಲಿ ಹುಟ್ಟೋಕುತ ಅವ್ವೇನಾರಾ ಕೇಳಿಕಂಡಿತ್ತಾ? ಅಲ್ಲಾ ನೀನೇನಾರ ಹರೈ ಹಿಂಗಾರ

ಮಾಡಿಕಂಡಿದ್ದಾ? ಎಂತಸ ಗ್ಯಾನ ಮಾಡ್ಬಡಮ್ಮ. ಈ ಸಲ ನನ್ನ ಪುಂಡ್ ಶೇಖರನ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್. ಅವಂಗಿ ಹಿಂದನೆ ವಿಷ್ಯ ಎಲ್ಲ ತಿಳ್ಳಿವಳಿ. ಅವಂಗಿ ಯಾರಾರ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳತ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅದ್ಕೆ ಅವ ಅವನ ಕಡೆ ನೆಂಟರನ್ನ ಕರ್ಕಂಡ್ ಬನ್ನೆತ ಫೋನ್ ಮಾಡುಟ್ಟು".

"ಸರೀಪಾ" ತೇಳಿ ಮುತ್ತಣ್ಣನವ್ವೆ ವಿಷಯ ತಿಳ್ಳಿಕೆ ಹೋದೊ ಚೋಂದವ್ವ ಮುತ್ತಣ್ಣನವ್ವೆ ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು ಆಗಿ ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡ್ತಿದ್ದೊ.

ಕೋಂಬರೆ ಸೇರ್ದ ರಮ್ಯ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುದ್ದ ಬುಡ್. ಅವ್ವ ಮನ್ಸಲಿ ಯೋಚನೆಗಳ ಮಹಾಪೂರವೇ ಹರಿಯತಿತ್ತ. ಇದ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಸುಮಾರ್ ದಪ ನಡ್ಡ ಘಟನೆಗೆ ಅವ್ವ ಮನ್ಸಲಿ ಮೂಡಿಬಂದೊ. ಒಮ್ಮೆ ರಮ್ಯಂಗಿ ಒಂದ್ ನೆಂಟಸ್ತನ ಬಂದಿತ್ತ. ಮಾತ್ಕತೆ ಮುಗ್ದ ಇನ್ನ್ ಹತ್ತ ದಿನಲಿ ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಬನ್ನೆ ತೇಳಿ ಹೋದವು ಎರ್ದೆ ದಿನಲಿ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ, ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂಗಿ ಮಾತಾಡಿದ್ದೊ. ಮೂಲ ನಕ್ಷತ್ರದ ಮಗಳ್ ತಮ್ಮ ಕೊರಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೆ ಹೊರ್ದ ವಂಚಕರ್ ತೇಳಿ ಎಲ್ಲರ ಎದೆಗೆ ಬರೆ ಹಾಕಿದ್ದೊ. ಅದ್ಕೆ ಮುಟ್ಟ ಇಂತಹ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳ್ ನಂಬದೆ ಇದ್ದ ಇವ್ವೆ ಮೂಲ ನಕ್ಷತ್ರಲಿ ಹುಟ್ಟುದು ಒಂದು ಅಪರಾಧತ ತಿಳ್ಳಿತ್ತೆ. ಆಧುನಿಕ ಯುಗಲಿ ಇಂತ ವರ್ತಮಾನ ಆಶ್ಚರ್ಯ ತರ್ತಿತ್ತ. ಮತ್ತೆ ಒಂದೆರಡ್ ಕಡೆಂದನೂ ಇಂತದೇ ಉತ್ತರ ಬಂದಿತ್ತ.

ಜಗತ್ತ್ ಎಷ್ಟ್ ಮುಂದುವರ್ದರೂ ಇಂತ ಕಂದಾಚಾರಗಳ್ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭಲಿ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲೆ. ಎಲ್ಲವೂ ತಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಚಿಂತೆ ಇದ್ದೇ ಇದ್ದದೆ.

ರಮ್ಯನ ಮನ್ಸಲಿ ನಿರ್ವಿಕಾರ, ಭಾವರಹಿತ ಮನೋಭಾವ ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಬೆಳ್ ಬಂದಿತ್ತ. ಅವ್ವಿಗೆ ತಟ್ಟನೆ ಎಂತದೊ ಗ್ಯಾನ ಆಗಿ ಅವು ತಲೆ ಎತ್ತಿ ಎದುರಿಗೆ ಇದ್ದ ಕನ್ನಡಿಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬನ ನೋಡಿಕಣ್. ಇಷ್ಟ್ ದಿನ ಎಲ್ಲವೂ ನೀನ್ ಬಾಳ ಲಾಯ್ಕವಳಾತ ಹೇಳ್ತಾ ಇದ್ದೊ. ಇಂದ್ ಕನ್ನಡಿನೂ ಅದೇ ಮಾತ್ ಹೇಳ್ತಾ ಉಟ್ಟುತ ಅನ್ನಿತ್.

ಆದರೆ, ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯುಂದ ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡ್ತಿದ್ದ ಅವ್ವ, ಪ್ರೀತಿನ ಅಮ್ಮ, ಅಕ್ಕರೆಯ ಅಣ್ಣ- ಇವರೆಲ್ಲರ ನಿಟ್ಟುಸರಿಗೆ ಕಾರಣವಾದವು ತಾನಾತ ಗ್ಯಾನ ಮಾಡಿ ಎರ್ಡ್ ಹನಿ ಕಣ್ಣೀರ್ ಉದುರ್ದ. ಎದ್ದ ಅಪ್ಪನ ಕೋಂಬರೆಗೆ ಹೊರ್ದತ್.

ಆಗಲೇ ಚೋಂದವ್ವಂದ ವಿಷ್ಯ ತಿಳ್ಳಿದ್ದ ಮುತ್ತಣ್ಣನವ್ವ ಮುಖಲಿ ಸಂತೋಷ ಕಾಂಬತಿತ್ತ. ರಮ್ಯ ಅಪ್ಪನ ಹತ್ತ ಕುದ್ದ ಮಾತಾಡಿಕೆ ಸುರು ಮಾಡ್. ಚೋಂದವ್ವನವು ತಿಂಡಿ ಕಾಫಿನ ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಕಂಡ್ ಬಂದೊ. ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ರತನ್ ಸ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಾತ್.

ರಮ್ಯನ ಬುಟ್ಟ್ ಎಲ್ಲವೂ ಕುಶೀಲಿ ಮಾತಾಡ್ತೊ. ಆದರೂ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ ದೇವರಿಗೆ ಮೊರೆಯಿಡ್ತಿತ್ತ. ರಮ್ಯನ ಮನ್ಸ ನಿಲಿನಪ್ಪ ಆಗಿತ್ತ.

ಇವೆಲ್ಲಾ 'ಮದುವೆ' ತೇಳ್ವ ಮೂರಕ್ಷರಕ್ಕಾಗಿ. ಯಾಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಮಹತ್ವ ಕೊಟ್ಟವೆತ ಹಿಂಗಾರ

ಅರ್ಥ ಆತ್ಮೆ. ಒಂದ್ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯನ ಕಿತ್ತಾಕಂಡ್ ದಾಸ್ತದ ಸಂಕೋಲೆಂದ ಬಿಗಿದ ಈ ಕಾರ್ಯ ಅನಿವಾರ್ಯವಾ? ಅದೊಂದೇ ಬಾಳ್ವ ಗುರಿಯಾ? ಮದುವೆಂದ ಎಲ್ಲಾರ ಬಾಳ್ ಸುಖಮಯವಾದೆನಾ?

ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದಷ್ಟ್ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕದಾತ್. ಆದರೆ ತನ್ನ ರಕ್ಷಣೆ, ಒಳಿತ್-ಕೆಡಕ್, ನೋವು-ನಲಿವುಲಿ ಸಹ ಭಾಗಿಯಾಗುವಂತೆ ಒಬ್ಬ ಹೃದಯವಂತನ ಪ್ರೇಮ, ಆಶ್ರಯ ಅನಿವಾರ್ಯ ಅನ್ವಿತ.

"ಎಂತನೇ ಗ್ಯಾನ ಮಾಡಿಯಾ? ವಿಷ್ ಯು ಬೆಸ್ತ್ ಆಫ್ ಲಕ್!" ತೇಳಿ ದವಡೆಗೆ ಜಿಂಟಿ ರತನ್ ಹೊರಗೆ ಹೋತ್. ತಿಂಡಿ ತಿಂದ ತಟ್ಟೆಗಳ್ ತಕಂಡ್ ಚೋಂದವ್ವ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಗೆ ಹೋದೊ.

* * * * *

ಫುಂಡ್ ಮನೆಗೆ ಹೊರ್ದಿದ್ದ ರಮ್ಯನ ನಿಲ್ಲಿಕಂಬಕೆ ಚೋಂದವ್ವ ಮತ್ತೆ ರತನ್‌ಗೆ ಸಾಕ್‌ಸಾಕಾತ್. ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಮನೆ ಮುಂದೆ ಕಾರ್ ನಿತ್ತ ಸದ್ದ್ ಕೇಳಿ ರತನ್ ಗೇಟ್ ಕಡೆಗೆ ಓಡ್.

ಶೇಖರ್ ಕಾರ್‌ಂದ ಇಳ್ತ್ ತನ್ನ ಅಪ್ಪ, ಅವ್ವ ಮತ್ತೆ ರಮ್ಯನ ನೋಡಿಕೆ ಬಂದ ಹೈದ, ಅಪ್ಪ ಅಪ್ಪ, ಅವ್ವನ ಇಲ್ಲಿಕಣ್ಣ್. ರತನ್ ಎಲ್ಲಾರ್ನ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿ ಒಳಗೆ ಕರ್ಕಂಡ್ ಬಾತ್. ಚೋಂದವ್ವ ನೀರು, ಟವಲು ಕೊಟ್ಟು ಮಾತಾಡ್ತಿದ್ದೊ. ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲದ ಮುಖ ಹೊತ್ತಕಂಡ್ ರಮ್ಯ ಎಲ್ಲವ್ ಕಾಲ್ ಹಿಡ್ತ್ ಒಳಗೆ ಹೋತ್.

ಕಾಫಿ, ತಿಂಡಿ ಆದ ಮ್ಯಾಲೆ ಎಲ್ಲವೂ ಮುತ್ತಣ್ಣನವ್ ರೂಮ್‌ಲೇ ಮಾತಿಗೆ ಕುದ್ಲೊ. ರಮ್ಯ ಎಲ್ಲವ್ಕ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಆತ್. ಮತ್ತೆ ಮದ್ದೆ ಲೆಕ್ಕಚಾರದ ಮಾತ್ ಬರ್ತಿದ್ದ ಹಂಗ ರತನ್, ಶೇಖರ್‌ನ ಕಡೆ ತಿರ್ಗಿ ವಿಷ್ಕ ತಿಳ್ವವಳಾ ತೇಳುವಂಗ ಕಣ್ಣ್ ಮಿಟುಕಿಸಿತ್.

ಶೇಖರ್ 'ನೀನ್ ಹೇಳಿ ಬುಡ್' ತ ಸನ್ನೆ ಮಾಡ್.

ಚೋಂದವ್ವ ಮತ್ತೆ ಮುತ್ತಣ್ಣನವ್ ಎದೆ ಹೊಡ್ಕಣಿಕೆ ಶುರ್ ಆತ್.

ಕಡೇಲಿ ಶೇಖರ್, ರಮ್ಯನ ವಿಷ್ಕ ಹೇಳ್ವನ ಎಲ್ಲವೂ ಹಾವು ಮೆಟ್ಟಿದಂಗ ಬೆಚ್ಚಿಬಿದ್ದೊ. ಚೋಂದವ್ವ, ರತನ್ ತಲೆ ತಗ್ಗಿದೊ.

"ನಮ್‌ಗ್ಯಾಕೆ ಹೇಳ್ತಲೆ" ತ ಶೇಖರ್‌ನ ಅಪ್ಪ-ಅವ್ವ ಅಸಮಾಧಾನಲಿ ಹೇಳ್ಲೊ. "ಇದ್ಯಾಗಿ ಇಷ್ಟು ದೂರ ಬಾಕಾಯ್ತಲ" ತೇಳ್ವಂಗ ಎಲ್ಲರ ಮಾತಿನ ಧಾಟಿ ಬದಲಾತ್. ಮುಖಲಿ ನಗೆ ಬರಿಕಂಡ್ ಅದ್-ಇದ್ ಮಾತಾಡಿ ಹೊರ್ದುವ ಆತುರ ತೋರ್‌ಸ್ತಿದ್ದೊ. ಯಾರು ಬಲತ್ಕಾರ ಮಾಡ್ತಲೆ.

ಹೊಸ ನೆಂಟರೊಟ್ಟಿಗೆ ಶೇಖರ್ ಮತ್ತೆ ಮನೆಯವು ಹೊರ್ದು ನಿತ್ಲೊ. ಗೆಳೆಯತೇಳ್ವ ಅಭಿಮಾನಂದ ರತನ್ ಶೇಖರ್‌ಗೆ ನಾಳೆ ಹೋಗುತ ಬಲತ್ಕಾರ ಮಾಡ್. ಒಳಗೆಂದ ಹಿಂಗಾರ—

ಬಂದ ರಮ್ಯ ಸ ಶೇಖರ್‌ನ ಅಮ್ಮನೊಟ್ಟಿಗೆ ಇಂದ್ ಇದ್ದಾ ಹೋಗಿತ ಬಾಳ ಕೇಳಿಕಣ್ಣ.

ಅವಳ ಸೌಜನ್ಯಪೂರ್ಣ ಮಾತ್, ನಡತೆ ಅವಳ ಮೋರ್ಚೆಗೆ ಅವು ಮಾರು ಹೋದೊ. ಶೇಖರಂಗ ಬಾಳ ಬೇಜಾರಾತ್. ಆದರು ಬಂದವು ತಪ್ಪು ತಿಳುಂಡ್ ಬುಡುವೋತೇಳಿ ಹೊರ್ದು ಹೋದೊ.

ಮನೆಲಿ ಸದ್ದೆ ಇಲ್ಲದೆ ನಿಶಬ್ದ ಆತ್. ರತನ್ ಗೇಟ್‌ವರಗೆ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲಾರ್ ಕಳ್ಳಬಾತ್. ಸಾಯಂಕಾಲ ನಾಕ್ ಗಂಟೆ ಆಗಿತ್. ರತನ್ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಬನ್ನೆತ ಹೋತ್. ರಮ್ಯ ಪೀಡೆ ಕಳ್ಳತೇಳುವಂಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಿಂಗಾರ ಮಾಡಿಕಂಡ್ ಫುಂಡ್ ಮನೆಗೆ ಹೊರ್ದತ್. ಬೆಳ್ಳೆಂದ ಮನ್ನಿಗೆ ಬಾರಿ ಮುಜುಗರ ಆಗಿದ್ರಂದ ಅವ್ವಿಗೆ ಬದಲಾವಣೆನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇತ್.

ರತನ್, ರಮ್ಯ ವಾಪಾಸ್ ಬಾಕನ ಗಂಟೆ ಆರಾಗಿತ್. ಮನೆ ಮುಂದೆ ಕಾರ್ ನಿಂತಿತ್. ನಿಶಬ್ದ ಇರಕಾಗಿದ್ದ ಮನೆಲಿ ಮಾತ್ ಕೇಳುನ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆತ್. ನೋಡಿರೆ ಶೇಖರ್ ಮತ್ತೆ ಅವನ ಅಪ್ಪ-ಅಪ್ಪ ವಾಪಾಸ್ ಬಂದಿದ್ದೊ.

"ಅರೆ ಶೇಖರ್...." ತೇಳ್ ರತನ್ ಆಶ್ಚರ್ಯಲಿ.

"ಹೌದಪ್ಪ, ಯಾಕೋ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿನ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಆ ಹೆಣ್ಣುಕೂಸ್‌ನ ಮನ್ನಿಗೆ ಬ್ಯಾನೆ ಮಾಡಿ ಹೋಕೆ ಮನ್ನೇ ಬಾತ್ಲೆ. ನೆಂಟನ್ನ ಬಸ್ ಹತ್ತಿ ವಾಪಾಸ್ ಬಂದು ಬುಟ್ಟೊ" ತೇಳ್ ಶೇಖರ್‌ನ ಅಪ್ಪ.

"ಒಳ್ಳೆದಾತ್ ಬುಡಿ" ತೇಳಿ ರತನ್ ಶೇಖರ್‌ನ ಎಳ್ಳಂಡ್ ತನ್ನ ರೂಮಿಗೆ ಹೋತ್.

ಎಲ್ಲವು ಬಾಳಾ ಕುಶಿ ಆಗಿತ್. ಚೋಂದವ್ವ ಶೇಖರ್‌ನ ಅವನ ಕರ್ಕಂಡ್ ಅಡುಗೆ ಮನೆಗೆ ಹೋದೊ. ಇಬ್ಬರು ಮಾತಾಡಿಕಂಡ್ ರಾತ್ರಿಗೆ ಅಡುಗೆ ಶುರು ಮಾಡ್ಲೊ. ರಮ್ಯನು ಅವರೊಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಕಂಡ್ ಸಹಾಯ ಮಾಡ್ತ್. ಶೇಖರ್‌ನ ಅಪ್ಪ ರತನ್‌ನ ಅಪ್ಪನ ರೂಮಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಸಹಜವಾದ ಲೋಕರೂಢಿನ ಮಾತಾಡಿಕೆ ಶುರು ಮಾಡ್ಲೊ.

ಚೋಂದವ್ವ ರಾತ್ರಿ ಗದ್ದಳ ಊಟ ತಯಾರ್ ಮಾಡಿದ್ದೊ. ಹಂದಿಗೈಪು-ಕಡಂಬಿಟ್ಟ, ಕೋಳಿಸಾರ್-ನೂಪಿಟ್ಟ, ರೊಟ್ಟಿ, ಪಾಯಸ ಎಲ್ಲಾ ಗೌಜಿಲಿ ಉಂಡ್ ಮಾರನೆ ದಿನ ಎಲ್ಲವೂ ಹೊರ್ದು ಹೋದೊ. ಸಂತೋಷಂದ ಇದ್ದ ಮನೆ ಮತ್ತೆ ಬಿಕ್ಕೊ ತೇಳ್.

ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲವೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೆಲ್ಲಗಳಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡೊ. ಮಾರನೆ ದಿನ ಶೇಖರ್‌ನ ಫೋನ್ ಬಾತ್.

"ರತನ್ ನಾವ್ ಮೊನ್ನೆ ವಾಪಾಸ್ ಬರದೆ ನಿಮ್ಮನೆಲಿ ಉಳ್ಳದ್ ದೇವರ ಕೃಪೆ. ನಿಮ್ಮೊಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ನೆಂಟರ್ ಹೋದ ಬಸ್, ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸೇರಿವಳೊ. ಮತ್ತೆ ಒಂದ್ ಗುಡ್ ನ್ಯೂಸ್! ನಾವ್ ವಾಪಾಸ್ ಬಾಕನ ನನ್ನ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆರ್ದರ್ ಬಂದಿತ್. ನಂಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಲಿ ಕೆಲ್ಸ ಸಿಕ್ಕುಟ್ಟು".

"ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷ ಶೇಖರ್".

"ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಎಂತ ಕಾರಣಗೊತ್ತಾ?"

"ಇಲ್ಲಿ.. ಹೇಳಿಲ್ಲ.."

"ಅಪ್ಪ, ಅವ್ವ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳುವಳೋ. ಇದ್ ರಮ್ಯನ ಮೂಲ ನಕ್ಷತ್ರದ ಪ್ರಭಾವತ. ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಅವಳಿಗೆ ಆಕು ಅಲ್ಲಾ. ಅದ್ಕೆ ರಮ್ಯಂಗೆ ಒಂದು ಪನಿಶ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಕುತ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿವಳೋ".

"ಅದೆಂತಪ್ಪಾ" ಗಾಬರಿಲಿ ರತನ್ ಕೇಳ್ತ.

"ಹೇಯ್ ಗಾಬರಿ ಆಗ್ಬ್ಯಾಡ. ರಮ್ಯನ ಆದಷ್ಟ್ ಬ್ಯಾಗ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಸೇರ್ದಕುತ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿವಳೋ".

ಶೇಖರ್‌ನ ಮಾತ್ ಕೇಳಿ ರತನ್‌ನ ಕಣ್ಣಲಿ ನೀರ್ ಬಾತ್.

"ನೀನ್ ತಮಾಸೆ ಮಾಡ್ತಾ ಇಲ್ಲಿ ತಾನೆ?"

"ಇದ್ರಲ್ಲಿ ತಮಾಸೆ ಮಾಡ್ತು ಎಂತ? ಅಪ್ಪ ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪನೊಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತಾಡ್ವೇತ ಹೇಳಿವಳೋ".

"ಶೇಖರ್, ನೀನ್ ರಿಯಲಿ ಗ್ರೇಟ್".

"ಸರಿಯಪ್ಪಾ. ರಮ್ಯನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳ್ಳಿ ಫೋನ್ ಮಾಡ್".

ರತನ್ ಕುಶಿಲಿ ಅಪ್ಪ ಅವ್ವಂಗೆ ವಿಷ್ಯ ತಿಳ್ಳಿಕೆ ಒಳಗೆ ಓಡ್ತ. ಶೇಖರ್ ಮತ್ತೆ ಅವನ ಅಪ್ಪ ಅವ್ವನ ದೊಡ್ಡ ಮನ್ಸನ ಗ್ಯಾನ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲವೂ ಮೂಕರಾದೊ. ರತನ್‌ಗೆ ತನ್ನ ಗೆಳೆತನ ಸಾರ್ಥಕ ಆತ್‌ತ ಅನ್ವಿತ್. ಒಂದ್ ಮನೆಲಿ ಬೆಳಕ್ ಹೊತ್ತಿಸಿದ ದೇವರಂತವುಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲವೂ ಮನಸ್ಸಲೇ ವಂದಿಸಿದೊ. ರಮ್ಯನ ಮುಖ ಕುಶಿಲಿ ಅರಳಿದ ತಾವರೆನಂಗೆ ಆಗಿತ್. ಶೇಖರ್ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗೆ ಸವಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿತ್.

* * * * *

ಶಾಪದ ಮಳೆ

- ವಿನೋದ್ ಮೂಡಗದ್ದೆ

ಇದ್ದ ನಾ ಕೇಳ್ತ ಕತೆ. ಮಳೆತೇಳ್ತೆ ಮಕ್ಕಳಿಗಂತೂ ಮುಷಿನೋ ಮುಷಿ. ರೈತರಿಗೂ ಅಷ್ಟೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ಮಳೆ ಬಾರದೇ ಹೋದರೆ 'ಎಂತ ಕಾಲ ಬಾತಪ್ಪಾ ಒಂದ್ವನಿ ಸಾ ಮಳೆ ಇಲ್ಲೆ. ಇನ್ನಾ ಏನೇನ್ ನೋಡಕೋ ಏನೋ. ಬೇಡದ ಕಡೆಗೆ ಉಪಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸುರ್ದದೆ. ಬೆಳ್ಳ ಬೆಳೆ ಹಾಳ್ ಮಾಡಿಕೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಗಿಡಗ ಒಣ್ಣಿಕಂಡ್ ಮೆಣ್ಣ್ ಕೊತ್ತು ಉದ್ದಿರೂ ಮಳೆ ಇಲ್ಲೆ'. ಇನ್ನಾ ಮಳೆ ಬುಡದೇ ಸುರ್ದರೆ.... 'ಥುತ್ ಎಂತ ಸಾವ್ವ ಮಳೆ ಇದ್. ಇದ್ದ ಹೊತ್ತು ಗೊತ್ತು ಒಂದೂ ಇಲ್ಲೆನ? ಮೊನ್ನೆ ಸುರು ಆದ್ ಇನ್ನೂ ನಿಲ್ಲಿಕೆ ಗ್ಯಾನ ಇಲ್ಲೆ ಕಂಡದೆ. ಕಾಫಿ ಹೂ ಹೋಕನ ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಆತ್ ಈ ವರ್ಷ ಕಾಫಿ ಆದಂಗ. ಇನ್ನು ಮೆಣ್ಣ್ ಕತೆ ಅಷ್ಟೆ. ಅದೇ ಪಿರಿಪಿರಿ ಮಳೆ ಬಂದರೂ 'ಎಂತ ಮಳೆ ಇದ್. ಬಂದರೆ ಒಮ್ಮೆಗೆ ಬಂದ್ ಹೋಕ್.. ಇಲ್ಲರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರಕು. ಅತ್ತನೂ ಅಲ್ಲ ಇತ್ತನೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮಳೆ ಇದ್'ತ ಜನ ಗೊಣ್ಣಿಕಂಡೇ ಇದ್ದವೆ.

ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚಾದರೂ ಬೈಯ್ಯವೇ.. ಕಮ್ಮಿ ಆದರೂ ಬಯ್ಯವೇ.. ಯಾಕೆ ಹಿಂಗೆ ತಾ ಎಲ್ಲರ ಮನ್ನಲ್ಲೂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದ್ದೇ ಇದ್ದದೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಾಡ್ಲಿ ಸಕಲ ಚರಾಚರಗ ಜೀವಿಸ್ತಾ ಇದೋ. ಆ ಕಾಡಿನ ರಾಜ ನಾವ್ಲೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿರಂಗೆ ಸಿಂಹ ರಾಜ. ಒಂದು ದಿನ ಕಾಡಿನ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗ ಸಭೆ ಸೇರಿದೋ. ಎಲ್ಲವೂ ಒಮ್ಮತಂದ ಆ ವರ್ಷ ವನದೇವತೆಯ ಹುಟ್ಟು ಹಬ್ಬನ ಆಚರಿಸಕೂತ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡ್ಲೋ.

ಕಾಡ್ ನಡುಲಿ ಇರ್ದ ಬಾಣಲಿ ಜಂಬರನ ನಡ್ವಿಕೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದೋ. ಹಂಗನೆ ಅದರ ತಯಾರಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲ್ಸನ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೆ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರಾಣಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿನ ಕೊಟ್ಟೋ. ಕಪಿಗ ಚಪ್ಪರದ ಮಾಡ್ ಹಾಸಿಕೆ. ಜಿರಾಫೆಗ ಉದ್ದನೆ ಕಂಬಗಳ ನೇಚಿ ಕೊಡಿಕೆ. ಕಾಡ್ ಹಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಕಾಡ್‌ನ ಉಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೆ ಸಿದ್ಧ ಆದೋ. ನವಿಲ್ - ಕೋಗಿಲೆಗ ಮನರಂಜನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನೀಡಿಕೆ ಒಪ್ಪಿದೋ. ಆನೆಗ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ನೀರ್ ಹಾರ್ಲಿ ಧೂಳಿನ ಹೋಗಿಕೆ

ತಯಾರಾದೋ. ಹಿಂಗೆ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರಾಣಿಗ ಒಂದೊಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿನ ಒಪ್ಪಿಕಣ್ಣನ ಎಲ್ಲೋ ಇದ್ದ ಮಳೆ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಓಡಿ ಬಂದ್ 'ನಂಗ ಸ ಏನಾರ್ ಕೊಡಿ, ವನ ದೇವತೆಯ ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬಲಿ ನಂಗೂ ಏನಾರ್ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೊಡಿ'ತಾ ಕೇಳ್ತ.

ಸಿಂಹ ರಾಜಂಗ ಕೊಡಿಕೆ ಮನ್ನಿತ್ತೆ. ಮೊದ್ಲೇ ಮಳೆ ಸೋಮಾರಿ ಎಲ್ಲಾರ್ ಕೈ ಕೊಟ್ಟರೆ ತಾ ಒಂದು ಕಡೆ, ಏನೂ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಅದೇ ಸಿಟ್ಟಲಿ ಏನಾರ್ ಕಿತಾಪತಿ ಮಾಡ್ತುತ ಸ ಹದ್ರಿಕೆ ಆತ್. ಕಡೆಗೆ 'ಸರಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ನೀರ್ ಹಾಕಿಕೆ ಆನೆಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ಲೋ. ಅವ್ವೆ ಅಷ್ಟು ದೂರಂದ ನೀರ್ ತಂದ್ ಹಾಕಕನ ಬಚ್ಚುದು, ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಹಾಕಿಕೆ ಸ ಆಲೆ. ನೀ ಸರೀ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬಂದ್ ಮೇಲಿಂದ ನೀರ್ ಹನ್ನಿಸಿರೆ ಆದೆ'ತಾ ಹೇಳ್ತ. ಮಳೆ ಬಾಳ ಕುಸಿಂದ ಸರಿ ತೇಳಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೋತ್.

ಹುಟ್ಟು ಹಬ್ಬ ಹತ್ರ ಬಾತ್. ಎಲ್ಲವೂ ಕುಸಿಂದ ಕೆಲ್ವ ಸುರು ಮಾಡ್ಲೋ. ಕಾಡ್‌ನ ಎಲ್ಲ ಕಡ್ಡ್ ಬಾಣೆನ ಚೊಕ್ಕಟ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟೋ. ದೂಳೆಲ್ಲ ಹೋಕುತಾ ಆದರೆ ಮಳೆಯ ಸಿಂಚನ ಆಕು. ಎಷ್ಟು ನೋಡ್ತು ಮಳೆಯ ಸುಳಿವೇ ಇಲ್ಲೆ. ಸಮಯ ಆಗ್ತಾ ಉಟ್ಟು. ಏನ್ ಮಾಡ್ತು ತಾ ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಕಡೆಗೆ ಆನೆಗಳೇ ನೀರ್ ಹಾರ್ತಿ ಚಪ್ಪರ ಎಲ್ಲ ಹಾಕಿ ವೇದಿಕೆ ಸ ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿ ಆತ್.

ಅದೇ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಮುದ್ರ ಕರಲಿ ಮಲ್ಕಂಡಿದ್ದ ಮಳೆಗೆ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಎಚ್ಚರ ಆತ್. 'ಅಯ್ಯೋ ಇಂದ್ ವನ ದೇವರ ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬ. ನಂಗ ನೀರ್ ಹಾರ್ತಿಕೆ ಹೇಳಿದ್ಲೋ ನಾನ್ ನಿದ್ದೆ ಮಾಡಿಕಂಡೇ ಬಾಕಿ ಆಗೋದೆ. ತಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಆಕಿಲೆ' ತಾ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಾಣೆ ಕಡೆ ಹೊರ್ದತ್. ಕೆಳಗೆ ಏನುಟ್ಟು ಏನಿಲ್ಲೆ ತ ನೋಡದೆ ಒಂದೇ ಸಮ ಮಳೆ ಸುರ್ದಿತ್.

ಅದಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸಿದ್ಧತೆಗ ಆಗಿತ್. ಒಂದೇ ಸಲ ಮಳೆ ಬಂದದ್ದರಂದ ತೀರಾ ಚೆಂಡಿ ಆಗಿ ಮಾಡ್ತ ಕೆಲ್ವ ಎಲ್ಲ ಹಾಳಾತ್. ಹೇಳ್ತ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವನ ದೇವತೆ ಬಾತ್. ನೋಡ್ತೆ ಚಪ್ಪರ ಎಲ್ಲ ಚೆಂಡಿ ಆಗಿ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗ ಎಲ್ಲ ಚಳಿಲಿ ನಡ್ತಿಕಂಡ್ ಇದ್ದೊ.

ವನ ದೇವತೆಗೆ ಸಿಟ್ಟ ತಡ್ಯಕೆ ಆತ್ಲೆ. ಮಳೆ ಕಡೆ ನೋಡ್ತ್. ಮಳೆ ಪೆಚ್ಚ್ ಮೋರೆ ಹಾಕಂಡ್ ಇತ್. ಇಷ್ಟ್ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟ್ ಮಾಡ್ತ ಏರ್ಪಾಡ್ಲೆಲ್ಲ ನೋಡದೆ ಹಾಳ್ ಮಾಡ್‌ದಲ ಎಲ್ಲರ ಶ್ರಮ ಎಷ್ಟಿತ್ ತ ನಿಂಗಂತ ಗೊತ್ತುಟು. ಅದ್ಯ ನಾ ನಿಂಗ ಶಾಪ ಇಸ್ತಾ ಒಳೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನೀನ್ ಏನೇ ಮಾಡ್ತು ಜನ ನಿಂಗ ಬೈಕಂಡೇ ಇರಕು;' ತಾ ಹೇಳಿ ದೇವತೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರ್ದ್ ಹೋತ್.

ಮಳೆ ಎಷ್ಟೇ ಕೇಳಿಕಂಡರೂ ಏನೂ ಉಪಯೋಗ ಆತ್ಲೆ. ಹಂಗೆ ಅಂದ್‌ಂದ ಇಂದ್‌ನವರೆಗೂ ಮಳೆ ಹೆಂಗೇ ಬಂದರೂ ಜನಗ ಬೈಕಂಡೇ ಇದ್ದವೆ.

* * * * *

ನೀರನೊಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಟ್ವೆ ಮಾಡ್ತೆ ಪುಕುಳಿಲಿ ಹುಳಾದು ಗಡ

- ಎಂ.ಜಿ ಕಾವೇರಮ್ಮ

“ಅಲ್ಲ ನಾ ಮಾಡ್ತೆ ತೊಪ್ಪಾದರೂ ಏನ್? ಅದ್ ನಂಗೆ ಅಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಬೊಯ್ಲೆ? ನಾ ಯಾರ್? ಅದರ ಹೆತ್ತಯ್ಯ ನಾ ಎಷ್ಟ್ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟ್ ಅದರ ಸಾಂಕಿದೆ? ಅದೆಲ್ಲಾ ಅದ್ತೆ ಈಗ ಮರ್ಮೋತ್ ಅಲ್ಲ? ಒಂದು ಪುಂಡಿ ಗಂಜಿನ ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದಿಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟದಕ್ಕೆ ಅದ್ ಅಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಬೊಯ್ಯೊಕೂಂತ ಇತ್ತಾ? ಇಂತಾ ಎಷ್ಟ್ ಪುಂಡಿ ಗಂಜಿನ ಆ ಅಜ್ಜಿ ನಾಗಜ್ಜಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಣ್ಣದಿರಿಕನ ತಿನ್ನಿರುತ್ತಾ? ಅದೆಲ್ಲಾ ಇದಕ್ಕೆ ಮರ್ಮೋತೋ ಹೇಂಗೆ?” ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಏಚನೆ ಮಾಡಿಕಂಡ್ ಆಕ್ಕಣು ಬೀಸ ಬೀಸ ನಡ್ಕಂಡ್ ಹೋಗಿತ್ತ.

ರಣ ರಣ ಬಿಸ್ಲಿಲಿ ಸಿಟ್ವೆನ ಕೈಗೆ ಬುದ್ಧಿನ ಕೊಟ್ಟ್ ಅಕ್ಕಣು ಹೆಂಗಸ್ ಬಿರಬಿರನೆ ಹೋಗಿತ್ತ. ಅದ್ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದೂಂತ ಅದ್ತೆನೆ ಗೊತ್ತುಟೊ ಇಲ್ಲೆನೊ? ಬರೆ ಕಾಲ್ಲಿ ಕೈ ಬೀಸಿಕಂಡ್ ತಲೆ ಸುಡಿಕನ ಸೆರಂಗ್ ನ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಸುಂಪೆ ಹಾಂಗೆ ಇಸಿಕಂಡ್ ಮೊನ್ನೆಗೆ ಬಂದ ಹಾಂಗೆ ಮಗಳ ಮೇಲೆನ ಸಿಟ್ಟಿಂದ್ ನಡ್ಕತಿತ್ತ ಎದ್ದಾಗೆ ಹಳ್ಳ ಸಿಕ್ಕಿಕನನೇ ಅದ್ತೆ ನೆಂಪಾದ್, ನಾ ಹಳ್ಳದ ಹಕ್ಕಲೆ ಬಂದಳೇಂತ. ಹಳ್ಳಕೆ ಇಲ್ದ ಕೈ ಮೋರೆಗೆ ನೀರ್ ಹಾಕಂಡ್, ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಾ ನೀರ್ ಕುಡ್ತೆ ಹಳ್ಳ ದಾಟಿ ಆಕರೆ ಆಲೇಟಿಗೆ ಹೋವ ದಾರಿಲಿ ನಡ್ಕಂಡ್ ಹೋಗಿತ್ತ. ಪುಣ್ಯಕೆ ದಾರಿಲಿ ಯಾರೂ ಗುರುತೊವು ಸಿಕ್ಕಿತ್ತೆ. ನಡ್ಕ ನಡ್ಕ ಬೊಚ್ಚಿಕನ ಅಲ್ಲೇ ದಾರಿ ಪುಡಲಿದ್ದ ಸಾಂತಿಕಾಯಿ ಮರದಡಿಲಿ ಕೈ ಕಾಲ್ ನೀಂಡಿ ಕುದ್ತತ್. ಅದ್ತೆ ಹಿಂದೆದಲ್ಲಾ ಒಂದೊಂದೆ

ನೆಂಪಾಕೆ ಸುರಾತ್. ಅಕ್ಕಣೆ, ಅಮುಣೆ ಅಕ್ಕ ತಿಂಗಳ ಇಬ್ಬರನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸಣ್ಣದಿರಾಕಾಕನ ಅವ್ವ ಮದ್ದೆ ಮಾಡ್ತಿ ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಕಳ್ಳತ್. ಅಪ್ಪ ಮಕ್ಕ ಸಣ್ಣದಿರಾಕಾನೇ ಸತ್ತ್ ಹೋಗಿತ್ತ್ ಕೂಲಿ ಕೆಲ್ಲ ಮಾಡುವ ಅವ್ವ ಅವರಾಂಗ ಕೆಲ್ಲ ಮಾಡುವ ಎರ್ಡ್ ಹೈದಂಗಳ ಹುಡ್ಕಿ ದೇವಸ್ಥಾನಲಿ ಮೊದ್ಲ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡಿ ಕಳ್ಳತ್. ಮಗಕ್ಕಳ ಮದ್ದೆ ಮಾಡಿ ಎರ್ಡ್ ವರ್ಸಲಿ ಅಯ್ಯನೂ ತೀರಿ ಹೋತ್. ಅಕ್ಕಣೆಗೆ ಮೊದ್ಲ ಆಗಿ ಹತ್ತ್ ವರ್ಸ ಕಳ್ಳರೂ ಅದ್ಕೆ ಮಕ್ಕ ಆತ್ಲೆ. ಇದ್ ಗೊಡ್ಡದನಾಂತ ಅದರ ಗಂಡ ಬೇರೆ ಮೊದ್ಲ ಆಕೆ ಹೊರ್ದತ್. ಆದರೆ ಅವಂಗ ಅದ್ಕಷ್ಟ ಇತ್ಲೆ. ಒಂದು ದಿನ ಅವ ಜಂಬರದ ಮನೆಲಿ ಸಮಾ ಹೊಟ್ಟೆ ಬಿರಿಯ ತಿಂದ್ ಬಂದ್ ಮಲ್ಲಿದವಂಗ ಕಟ್ಟಿ ಸುರಾತ್. ಆಗನ ಕಾಲಲಿ ಹಳ್ಳಿ ಮದ್ದಾ ಕೊಡ್ತಿದ್ಲೊ. ಅದ್ ಫಲಕ್ಕೆ ಬಾತ್ಲೆ. ಪಂಡಿತರ್ ಮೊದ್ ಕುಡ್ಲ ಮೇಲೆ ನೀರ್ ಕುಡ್ಯಕೆ ಕೊಡಿಕೆ ಬತ್ತಂದ ಹೇಳಿದ್ಲೊ. ಅವ ಹೊಣ್ಣಿ ಹೊಣ್ಣಿ ನೀರ್ ಕೊಡೀಂತ ಕೇಳಿರೂ ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ನೀರ್ ಕುಡ್ತಾಲೆ. ಅಕ್ಕಣೆನ ಕಣ್ಣೆದ್ಲೆ ನೀರ್ ನೀರಂತ ಹೊರಾಡಿ ಕಂಡ್ ಜೂವ ಬುಟ್ಟತ್. ಅದರೆಲ್ಲಾ ಇಗ ನೆನ್ನಿಕನ ಅದ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಹೆದ್ರಿಕೆ ಆಗ್ತಿತ್. ಆಗನ ಕಾಲದ ಪೊಡಂಬು ಜನಗ ಪಂಡಿತರ್ ಹೇಳ್ದರನೇ ಕೇಳಿದ್ಲೊ. ಗಂಡ ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ಅಕ್ಕಣೆಗೆ ಅತ್ತ ಗಂಡನ ಮನೆನೂ ಇಲ್ಲೆ. ಇತ್ತ ತವರು ಮನೆನೂ ಇಲ್ಲೆ. ಹಾಂಗಾಗಿ ಸೀದಾ ತಂಗಿ ಅಮುಣೆ ಹಕ್ಕಲೇ ಕೇರ್ಪಳಕೆ ಬಾತ್. ತಂಗಿನೂ ಗತಿಗೆಟ್ಟ ಬಾಳಾನನೇ ಬಾಳ್ತಿತ್. ನಾಕ್ ಮಕ್ಕಳ ಕಟ್ಟಿಕಂಡ್ ಗಂಡ, ಹೆಣ್ಣಾ ಕೆಲ್ಲ ಮಾಡಿಕಂಡ್ ಒಂದು ಜೋಂಪುಡಿಲಿ ಬಾಳ್ತಿದ್ಲೊ. ಅಕ್ಕ ಬಾಕನ ತಂಗಿಗೆ ಕುಸಿನೂ ಆತ್ಲೆ ಬೇಜಾರನೂ ಆತ್ಲೆ. ಅಕ್ಕಣೆನೂ ತಂಗಿಗೆ ಹೊರೆ ಆಗಿ ಬಾಳ್ತಲ್ಲೆ. ಕೂಲಿ ಕೆಲ್ಲ ಮಾಡಿ ಸಿಕ್ಕಿದರ ತಂಗಿಗೆ ಕೊಡ್ತಿತ್.

ಹೀಂಗಿರಾಕಾಕನ ಅವರೊಟ್ಟಿಗೆ ಕೂಲಿಕೆಲ್ಲ ಮಾಡಿಕಂಡಿದ್ದ ತ್ಯಾಂಪನ ಪರ್ದಯ ಆತ್. ಅವಂಗೂ ಹೆಣ್ಣಾ ಸತ್ತ್ ಹೋಗಿತ್. ಮಕ್ಕ ಮೊರಿ ಇತ್ಲೆ. ಅಮುಣೆನೂ ಅದರ ಗಂಡನೂ, ಅವನೊಟ್ಟಿಗೆ ಅಕ್ಕಣೆನ ಕೊಡುವಳಿ ಮಾಡಿಕಂಬಕೆ ಮಾತಾಡ್ಲೊ. ಅವನೂ ಒಪ್ಪಿತ್. ಹಾಂಗೆ ಅಮುಣೆನ ಮನೆಲೇ ಸೀರೆ ಕೊಡುವ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡಿ ಕೈ ಹಿಡ್ಲಿ, ತಾಳಿಕಟ್ಟಿ ಅವನೊಟ್ಟಿಗೆ ಅಕ್ಕಣೆನ ಕಳ್ಳಿದೊ. ಅವನ ಮನೆಂತೇಳ್ವ ಜೋಂಪುಡಿ, ಕೇರ್ಪಳಲಿ ಹತ್ತ್ ಮಾರ್ ದೂರಲಿ ಇತ್ತ್, ಅಲ್ಲಿ ಗಂಡ ಹೆಣ್ಣಾ ಸಂಸಾರ ಮಾಡ್ಲೊ.

ಎಲ್ಲವ್ತೂ ಚೋದ್ಯ ಆಗುವ ಹಾಂಗೆ ಮದುವೆ ಆಗಿ ಹತ್ತೇ ತಿಂಗಳಲಿ ಗೊಡ್ಡಿದನ ಕರ್ ಹಾಕಿತ್. ಅಕ್ಕಣೆಗೆ ಹೆಣ್ಣಾ ಕೂಸು ಆತ್. ಆದರೆ ಈ ಹರ್ಷ ಹೆಚ್ಚ್ ದಿನ ಅಕ್ಕಣೆ ಪಾಲ್ಗೆ ಒಳ್ತಾಲೆ. ಕೂಸು ಹುಟ್ಟಿ ಆರೇ ತಿಂಗಳಲಿ ಅಕ್ಕಣೆನ ಗಂಡ ಕಾಡಿಗೆ ಸೊಯ್ದೆ ತಾಕೆ ಹೋದಂವ ಹಾವು ಕಚ್ಚಿ ಸತ್ತತ್. ಅಕ್ಕಣೆನ ಬಾಳ ಮೂರಾ ಬಟ್ಟೆ ಆತ್. ಹಿಂದೆ ತನ್ನ ಒಂದು ಹೊಟ್ಟಿನ ತುಂಬುಸಿಕೆ ಕಷ್ಟ ಪಡಕಾಗಿತ್. ಈಗ ಕೂಸು ಬೇರೆ ಉಟ್ಟು, ಎಲ್ಲಾ ನನ ಹಣೆ ಬರಾಂತ ನೆನ್ನಿಕಂಡ್, ಹಲ್ಲ್ ಕಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಕೂಸುನ ಮೋರೆ ನೋಡಿಕಂಡ್ ದಿನ ದೂಡ್ತಿತ್. ಒಂದು ನಾಕ್ ವೂರ್ಸ ಅದರ

ಪಾಡ್ ನಾಯಿ ಪಾಡ್ ಆತ್. ಆ ಹೂ ಕೂಸುನ ಕಟ್ಟಕಂಡ್ ಕೆಲ್ಸಕೆ ಹೋಗುವ ಮನೆವರ ಬೈಗ್ ತಿಂದ್ಕಂಡ್ ಅರೆ ಹೊಟ್ಟೆಲಿ ದಿನ ದೂಡ್ತಿತ್. ಆ ಸಮಯಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಅದರ ಪಕ್ಕದ ಮನೆ ನಾಗಜ್ಜೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಯ ಮಾಡ್ತಿತ್ ಅಕ್ಕುಣಿ ಕೆಲ್ಸಕೆ ಹೋಕನ ಕೂಸುನ ನೋಡಿಕಂಬೊದು. ಅದಕ್ಕೆ ಉಣ್ಣದು, ತಿನ್ನುದು ಮಾಡ್ತಿತ್. ಕಷ್ಟ ಕಾಲಲಿ ಅಯ್ಯಿ ನಾಂಗ್ ಸಾಯ ಮಾಡ್ ನಾಗಜ್ಜೆಗೆ ಇಂದ್ ಒಂದು ಪುಂಡಿ ಗಂಜಿ ಅಕ್ಕುಣಿ ಕೊಟ್ಟತ್. ಅದರ ಮಗ ಗೌರಿ ಬಾಕನ ತಣ್ಣಿ ಗಂಜಿ ಇಲ್ಲದಕ್ಕೆ ಅಯ್ಯಿಗೆ ಸಮಾ ಬೊಯ್ತ್. ಅದುನೂ ಒಂದು ಮೈಲ್ ದೂರ ಇರುವ ಸುಳ್ಳು ಪೇಟೆಗೆ ಬೀಡಿ ತಕಂಡ್ ಒಂದು ಬೊಳ್ಳುಗೆ ಹೋದವುಳಿಗೆ ಈ ರಣ ಬಿಸಿಲ್‌ಲಿ ಮನೆಗೆ ಬಾಕನ ಸಾಕಾಗಿತ್. ಬೆಗರ್‌ಲಿ ಇಡೀ ಮೈ ಚಂಡಿ ಆಗಿತ್. ಆಗ ಅಯ್ಯಿ ಅದರ ಎದ್ರಿಗೆ ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಗಂಜಿ ಬಟ್ಟನ ಇಸಿಕಾಕನ ಅದರ ಮೊನ್ಸಗೆ ಹೇಂಗಾಗಿರಿಕ್ಲೆ? ಅದರ ಪಿತ್ತ ನೆತ್ತಿಗೆರ್. ಬೊಳ್ಳುಗೆ ಮನೆ ಬುಡಿಕಾಕನ ಒಬ್ಬ ಉಂಬಸ್ಸ ಗಂಜಿ ಮಡ್ಕಲಿ ಇತ್. 'ಅದ್ ಎನಾತ್' ಎಂತ ಅಯ್ಯಿನ ಕೇಳಿಕಾಕನ ಅದರ ನಾಗಜ್ಜೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತ ಹೇಳ್ತ್. ಬಿಸ್ಲಾಗೆ ಬಂದ ದಣ್ಣೆಲಿ ಹೊಟ್ಟನೂ ಇಸಿಕಾಕನ ಮಗಳಿಗೆ ಸಿಟ್ ಬಾರದೆ ಇದ್ದದನೋ?

“ ನೀ ಎನ್ ದಾನ ಸೂರ ಕರ್ಣನೋ? ನಾವ್ ಇಲ್ಲಿ ತಿಂಬಕೆ ಗತಿ ಇಲ್ಲೆ. ಇದ್ ಮನೆಗೆ ಬಂದೊವ್ವ ಎಲ್ಲಾ ದಾನ ಮಾಡಿಕೆ ಹೊರ್ದುಟು. ನಾಳೆನ ಎಚನೆ ನಿಂಗ್ ಒಟ್ಟೋ?” ಎಂತ ಸಿಟ್ಲನ ಮತ್ತಲಿ ಅಕ್ಕುಣಿಗೆ ಸಮಾ ಬೊಯ್ತ್. ಅಯ್ಯಿಗೂ ಪಿಸ್ತಾ ಬಾತ್. ಹಾಂಗೆ ಅಯ್ಯಿ □ ಮಗ ಇಬ್ಬೊರಿಗೂ ಇಕ್ಕಿಸಿದ ಗಂಜಿ ಬಟ್ಟ ಎದರ್ ಮಾರಾ ಮರಿ ಜಗಳ ಆತ್ ಮಗಳ ಮಾತ್ ಕೇಳಿಕಾಗದೆ ಅಯ್ಯಿ ಬೀಸ ಬೀಸ ಹೊರಗೆ ಹೋತ್.

“ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದೆ? ಹೊಟ್ಟೆ ಇಸಿಕಾಕನ ಮನೆಗೆ ಬಂದೇ ಬಂದದೆ”ಂತ ಮಗಳ್ ಅಯ್ಯಿನ ಕ್ಯಾರೆ ಮಾಡ್ತಿಲ್ಲೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಇಸಿದ ಗೌರಿ ಬಿಸಿ ಗಂಜಿಗೆ ನೀರ್ ಹೊಯ್ದ ಉಪ್ಪು ಮೇಣ್ ಚಿರಿಂಬಿ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಾ ಉಂಡತ್. ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿದ ಮೇಲೆ ಗೌರಿನ ಸಿಟ್ ಕಡ್ ಆತ್ ಆಗ ಗೌರಿಗೂ ಹಿಂದೆಲ್ಲಾ ನೆಂಪಾತ್. ಅವ್ವ ನನ್ನ ಸಾಂಕಿಕೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಹಾಕಿಕೆ ಅಂಗಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದ್ಯಕೆ ಅರ್ದೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರಿಕಾಕನ ಕೆಲ್ಸಕೆ ಹೋಗುವ ಮನೆಲೆಲ್ಲಾ ಬೇಡಿ ತಂದ್ ನನ್ನ ಸಾಂಕಿತ್. ನಾ ಹೇಂಗೂ ಕಲ್ತತ್ತೆ ನನ್ನ ಮಗಳಾದರೂ ನಾಕಕ್ಷರ ಕಲ್ಯಾಣಂತ ಗೌರಿನ ಅಯ್ಯಿ ಕೇರ್ಪಳ ಸಾಲೆಗೆ ಸೇರಿತ್. ಅಂತೂ ಅರೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಉಂಡ್ ಅವರಿವರ ಮನೆ ಚಾಕ್ರಿ ಮಾಡಿ ಮಗಳ ಎಂಟನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಮುಟ್ಟ ಓದಿಸಿತ್. ಈಗೀಗ ಗೌರಿಗೂ ಅಯ್ಯಿನ ಕಸ್ತ ಅರ್ತ್ ಆಗಿತ್. ನನ್ನಂದಾಗಿ ಅವ್ವ ಕಷ್ಟ ಪಡ್ತು ಬೇಡಾಂತ ಗೌರಿ ಎಂಟನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಮುಟ್ಟ ಓದಿ, ಸಾಲೆ ಬುಟ್ಟ ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟಿಕೆ ಸುರು ಮಾಡ್. ವಾರಕ್ಕೆ ಮುನ್ನೂರು ನಾನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದ್ ಮಾಡಿಕೆ ಸುರು ಮಾಡ್. ಗೂಡೆ ನೊಡಿಕೆ ಪೊರ್ಲು ಉಟ್ಟೊಂತ ಹಿಂಗಾರ—

ಅವರ ಹಳೆ ಸಂಬಂಧದವ ಒಬ್ಬ ಇದರ ಮೊದುವೆ ಆತ್. ಅಂವಂಗೂ ಯಾರೂ ಇತ್ತೆ. ಹಾಂಗಾಗಿ ಅವ ಮನೆ ಆಳ್ವ ಆಗಿ ಇವರ ಮನೆಲೆ ಇತ್ತ. ಮೊದುವೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಗಂಡನ ಸಂಪಾದನನೂ ಸಾಯ ಆತ್. ಸುರುಗೆ ಗೌರಿ ಮಾಡ್ ಕೆಲ್ವ ಜೋಂಪುಡಿ ಹಾಂಗಿದ್ದದರ ಮನೆ ರೂಪಕ್ಕೆ ತಾವುದರ. ಎರ್ಡ್ ಕೋಣೆದ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿ ಹಂಚ್ ಹಾಕ್ತಿತ್. ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡೆಗೆ, ಕುದರಿಕೆ ಏರ್ಪಾಡ್ ಮಾಡತ್. ಮನೆಗೆ ಪಾತ್ರ, ಪಡಗ, ಮೇಜ್, ಕುರ್ಸಿ ಬಾತ್ ಇನ್ನ್ ಅಜ್ಜಿ ಅವ್ವ ಕೆಲ್ವ ಮಾಡ್ತು ಬೇಡಾಂತ ಕೆಲ್ವಕ್ಕೆ ಕಳ್ಳುದರ ನಿಲ್ವಿತ್. ಮನೆಲಿದ್ದ ಕಂಡ್ ಕೋಳಿ ಸಾಂಕಿಕಂಡ್ ಇರ್. ನಿಂಗ ಒಂದು ಏಡ್‌ನ ಮೊರಿನ ತೆಗ್ಡ್ ಕೊಟ್ಟನೆ ಎಂತ ಹೇಳಿ ಗೌರಿ ಅಯ್ಯಿಗೆ ಒಂದು ಏಡ್‌ನ ಮೊರಿನ ತಗ್ಡ್ ಕೊಟ್ಟತ್, ಹಾಂಗೆ ಅಕ್ಕುಣಿ ಕೆಲ್ವಕ್ಕೆ ಹೋದರ ನಿಲ್ವಿ ಕೋಳಿ, ಏಡ್‌ನ ಸಾಕಿಕಂಡ್ ಮನೆಲೇ ನಿತ್ತತ್.

ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕಂತ ಗೌರಿ ಸ್ವಸಾಯ ಸಂಗಂದ ಇಪ್ಪತ್ತೈದ್ ಸಾವಿರ ಸಾಲ ತಕಂಡಿತ್. ಗೌರಿ ದುಡ್ಡರ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಲ ಕಟ್ಟಿಕೆ ಕೊಡ್ತಿತ್. ಗಂಡನ ದುಡಿಮೆಲಿ ಮೂರು ಜನರ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬೊಕು. ಸಣ್ಣದಿರಿಕನನೇ ಹೊಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಿ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಗೌರಿ ತಿಂಬಕೆ ಉಂಬಕೆ ಹೆಚ್ಚ್ ಕರ್ಚ್ ಮಾಡ್ತಿತ್. ಇದ್ದದರಲ್ಲಿ ಸುದಾರ್ಲಿ ಮಾಡತಿತ್. ಆದರೆ ಅಕ್ಕುಣಿಗೆ ನೆರೆ ಕರೆವು ಎಲ್ಲೊವೂ ಬೇಕ್. ಬಂದೊವ್ವಲ್ಲಾ ಒಂದ್ ಗ್ಲಾಸ್ ಕಣ್ಣು ಚಾನಾದರೂ ಅದ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಕಡೊಕು ಉಂಬ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಯಾರಾರ್ ಬಂದರೆ ಇದ್ದದರನೇ ಪಾಲ್ ಮಾಡಿ ಬಂದೊವ್ವೆ ಕೊಡ್ತಿತ್. ಇದ್ ಮಗಳಿಗೆ ಆಗ್ತಿತ್. ನಾವ್ ಸಾಕಾದ್ಲೆ. ಇದ್ ದಾನ ಮಾಡಿಕೆ ಹೊರ್ದದೇಂತ ಆಗಾಗ ಅಯ್ಯಿಗೆ ಸಮಾ ಬೊಯ್ತಿತ್. 'ನಾಯ ಬೀಲ ಡೊಂಕು'ಂತ ಹೇಳ್ವ ಹಾಂಗೆ ಅಕ್ಕುಣಿ ಮಗಳ ಬೊಯ್ಲಳ್ಳಂದ ಏನ್ ಬದ್ಲಾತ್ತೆ. ಕದ್ದ ಮುಚ್ಚಿ ಬಂದೊವ್ವೆ ಕೊಡ್ತಿತ್. ಇಂದ್‌ನ ದಿನನೂ ಅದ್ ಅದೇ ಕತೆ.

ನಾಗಜ್ಜಿಗೆ ಮನೆಲಿ ಸೊಸೆ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಕೊಡ್ತಿತ್. ಅದ್ ಕೆಲ್ವಕೆ ಹೋಕನ ಮಡ್ಕೆ ಕಾಲಿ ಮಾಡಿ ಹೋಗ್ತಿತ್. ಅದ್ ಕೆಲ್ವದ ಮನೆಂದ ಹೊಂಬೊತ್ತ ಬಂದ ಮೇಲೆನೇ ನಾಗಜ್ಜಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಬೀಳ್ತು. ಏನ್ ಮಾಡ್ತು? ಇರು ಒಬ್ಬ ಮಂಜ. ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದು? ಹಾಂಗಾಗಿ ನಾಗಜ್ಜಿ ಹೊಟ್ಟೆ ಇಸಿಕಾಕನ ನೆರೆ ಕರೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ, ಬೇಡಿ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬುಸಿಕಂತಿತ್. ಅದ್ಕೂ ಪ್ರಾಯ ಎಂಬತ್ ಕಳ್ಳ ದುಡಿಯಕ್ಕೆ ಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲೆ ಇದ್ ಗೌರಿ ಇಲ್ಲದಿರಿಕಾಕನ ಮನೆಗೆ ಬಂದ್ ಅದ್ ಕೊಟ್ಟದರ ತಿಂದ್ ಹೋಗ್ತಿತ್.

ಹೊತ್ತ ಹಿಂಬೊತ್ತಾದರೂ ಅಕ್ಕುಣಿ ಮನೆಗೆ ಬಾತ್ಲೆ ಗೌರಿಗೆ ಚಿಂತೆ ಸುರು ಆತ್. ಅವ್ವ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿರು? ಅದ್ ಇನ್ನ್ ಮುಟ್ಟ ಬಾತ್ಲೆಲೇಂತ ಏಚನೆ ಸುರಾತ್. ನಾಳೆ ನಂಗುನೂ ಒಂದೆರ್ಡ್ ಮಕ್ಕ ಆದರೆ ನಾ ಸಣ್ಣದಿರಿಕಾಕನ ಪಟ್ಟ ಕಷ್ಟ ನನ್ನ ಮಕ್ಕ ಪಡಿಕಾಗದ್ ಅದ್ಕೆ ಈಗಂದಳೇ ಒಂದೆರ್ಡ್ ಕಾಸ್ ಕೊಡಿ ಇಸೊಕು. ಕಾಸ್ ಕೊಡೊಕುಂತೇಳ್ವ ಕರ್ಚ್ ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡೊಕು. ಇದೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಅವ್ವಂಗೆ ಹೇಳ್ವಿ ಗೊತ್ತಾದ್ಲೆ. ಅದ್ಕೆ ಇಂದ್ ದಿನ ಕಳ್ಳರೆ ಆತ್. ನಾಳೆನ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲೆ. ಹೀಂಗಲ್ಲಾ ಗೌರಿನ ಮೊನ್ನಲಿ ಹಿಂಗಾರ

ನಡಿತಲೇ ಇತ್ತ್. ಅದ್ ಕಾಲ್ ಸುಟ್ಟ ಕೊತ್ತಿನ ಹಾಂಗೆ ಅತ್ತಂದ ಇತ್ತ ಇತ್ತಂದ ಅತ್ತ ತಿರ್ಗಾಡಿಕಂಡ್ ಇಜ್ಜೆಲ್‌ಲಿ ನಿಂತ ಅವ್ವನ ತಲೆ ಕಂಡದನೋಂತ ದಾರಿ ನೋಡಿಕಂಡ್ ಇತ್ತ್. 'ಛೇ ನಾ ಅವ್ವಂಗಿ ಹಾಂಗೆಲ್ಲಾ ಬೊಯ್ಯಕಾಗದಿತ್ತ್ ನಾಗಜ್ಜನೂ ನಾ ಸಣ್ಣದಿರಿಕನ ನನ್ನ ಪೊರ್ರು ಸಾಂಕಿಟ್ಟು ಗಡ ಹಾಂಗೆಂತ ನನ್ನ ಕೂಸುನ ಕೆಳಗಿಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಕೂಸುನ ಎತ್ತಿಕಂಬಕಾದನೋ? ಅದ್ಕೆ ಅದರ ಮಂಜ ಸೊಸೆ ಒಳೊ ಅದರ ಸಾಂಕುಡು ಅವರ ಕೆಲ್ಸ. ದಿನಾ ಅದರ ಸಾಂಕಿಕೆ ನಾವಾದನೋ? ಹಿಂಗೆ ಹತ್ತ್ ಬಗೆಲಿ ತಲೆ ತುಂಬಾ ವಿಚನೆ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ ಗೌರಿನ ತಲೆನೇ ಕೆಟ್ಟ ಹೋತ್. ಅವ್ವ ವಿನಾದರೂ ಮಾಡಿಕಂಡರೇಂತ ಕೆಟ್ಟ ವಿಚನೆನೂ ತಲೆಲಿ ಬಾತಿತ್ತ್. ಹೊತ್ತ್ ಮುಣಂಗಿಕಾಕನ ಕೋಳಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಗೂಡುಗೆ ಸೇರಿಕೆ ಬಂದೊ. ಕೋಳಿಗಳ ವಿಡ್‌ಗಳ ಚಾಕ್ರಿ ಎಲ್ಲಾ ಅಕ್ಕುಣುನೇ ಮಾಡ್ತಿತ್ತ್. ಇಂದ್ ಗೌರಿನೇ ಅದರೆಲ್ಲಾ ಮಾಡ್ತ್. ಗಂಡ ಕೃಷ್ಣ ಬಾತ್ ಗೌರಿ ಮೊರ್ರುವ ದನಿಲಿ ಅಯ್ಯ - ಮಗಳ ಜಗಳದ ವಿಷಯ ಗಂಡಂಗಿ ಹೇಳ್ತ್. ಅವನೂ ಪಾಪದಂವ ಅವ ಸಮಾ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಬೊಯ್ತ್. ಈ ಪ್ರಾಯ ಹೋವ ಕಾಲಲಿ ಯಾಕೆ ಅವ್ವೆ ಬೊಯ್ಯಕೆ ಹೋದ? ಅವು ಮನಿ ಜೂವ ತೆಕಂಡರೆ. ಏನ್ ಮಾಡ್ಕ?" ಎಂತ ಕೇಳ್ತ್. ಅವಿಬ್ಬೊರು ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಮನೆಲೆಲ್ಲಾ ಅಕ್ಕುಣಿ ಬಂದುಟಾಂತ ಕೇಳೊ ಎಲ್ಲೊ ಅದರ ಸುಳಿವಿಲ್ಲೆ ಇಬ್ಬರೂ ಉಂಡ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡಿ ಮೊಂದ್ರಿಲಿ ಬಿದ್ದಕಂಡೊ. 'ದೇವ್ರೆ ನನ್ನ ಅವ್ವ ಮನೆಗೆ ಬಾಂವ ಹಾಂಗೆ ಮಾಡ್, ನಿಂಗಿ ಜೋಡ್ ಹಣ್ಣ್ ಕಾಯಿ ಮಾಡ್ತಿನೆ' ಎಂತ ಗೌರಿ ಚೆನ್ನಕೇಶವ ದೇವ್‌ಗೆ ಹಕ್ಕಿ ಹೇಳಿಕಂಡತ್. ಇರ್ಲ್ ಇಡೀ ಅತ್ತಂದ ಇತ್ತ ಇತ್ತಂದ ಅತ್ತ ಹೊರ್ಗಾಡಿ ಅವಿಬ್ಬೊರು ಕಳೊ. ಬೊಳ್ಳಾಕಾಕನ ಕೋಳಿ ಕೂಂಗಿತ್. ಮೈ ನೀರ್ ಬುಡಿಕೇಂತ ಗೌರಿ ಎದ್ದ ಹೊರಗೆ ಬಾತ್, ಇಜ್ಜೆಲ್‌ಲಿ ಮೈ ನೀರ್ ಬುಟ್ಟದ್ ಹಿಂದೆ ತಿರ್ಗಿ ನೋಡ್ಲೆ ಚಿಮಿ ಚಿಮಿ ಬೊಳ್ಳುಲಿ ಯಾರೋ ಗುಡಿ ಹೊದ್ದಕಂಡ್, ಬಾಳೆ ಬುಡಲಿ ಚುದ್ಧರ ಕುದ್ಧಂಡೋಳೊ. ಅದ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ ಹೆದ್ರಿಕೆ ಆತ್. ಗಂಡನ ಕರ್ತ ಅವ ಹೊರಗೆ ಬಾತ್ ಬಾಕನ ಗೌರಿ ಬಾಳೆ ಬುಡಕೆ ಕೈ ತೋರ್ಪಿದ್ ಸನ್ನೆ ಮಾಡ್ತ್. ಅವ ಹಕ್ಕಲೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕನ ಅಕ್ಕುಣಿ ಉಟ್ಟ ಸೀರೆನ ಗುಡಿ ಹೊದ್ದಂಡ್ ಕುದ್ಧುಟು. ಕೃಷ್ಣ, ಅತ್ತೇ ಹೀಂಗ್ಯಾಕೆ ಮಾಡ್ಲಿ?' ಎಂತಾ ಕೇಳ್ಲೆ ಗೌರಿ ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಅಯ್ಯನ ತೊಬ್ಬಿಕಂಡ್ ಮೊರ್ಪತ್.

"ಅವ್ವಾ ನನ್ನಂದ ತೊಪ್ಪಾತ್. ನೀ ನನ್ನ ಕ್ಷಮಿಸಿ ಬುಡು" ಎಂತ ಹೇಳಿ ಅಯ್ಯನ ಕಾಲ್ ಹಿಡ್ಕಂಡತ್ ಅಕ್ಕುಣಿಗೂ ಈಗ ತನ್ನ ತೊಪ್ಪು ಅರಿವಾಗುಟ್ಟು ನಾ ಮನೆ ಬುಟ್ಟದ್ ಹೋಕೆ ಆಗದಿತ್ತ್. ಎಷ್ಟಾದರ್ ಅದ್ ನನ್ನ ಕಂದ್ ಕರ್ಯ ಇದರ ಕಣ್ಣ್ ಲಿ ನೀರ್ ತರಿಕೆ ಬೊತ್ತು ಪಾಪ ಅವಿಬ್ಬೊರು ನಂಗಾಗಿ ಇರ್ಯ ಇಡೀ ನಿದ್ಲೆ ಮಾಡಿರಿಕಿಲ್ಲೆ ಎಂತ ನೆನ್ನಿಕಂಡ್ ಅದುನೂ ಮೊರ್ಪತ್.

ಅಯ್ಯ ಮಗ ಒಬ್ಬಂದೊಬ್ಬ ತೊಬ್ಬಿಕಂಡ್ ಸಮಧಾನ ಮಾಡಿಕಂಡ್ ಮೊರ್ಪ್ಕಂಡ್ ಇರಿಕಾಕನ ಕೃಷ್ಣ ಮನೆ ಒಂಳಗೆ ಬಂದ್ ಒಲೆ ಬುಡಲಿ ಕುದ್ದ

ಬೂದಿ ತೆಗ್ಗುಕೆ ಚಿಪ್ಪಿ ಸೆಡೆನ ಒಲೆಗೆ ಒಳಗೆ ಹಾಕಿಕನ ಬೂದಿ ಒಳಗೆ ನಿನ್ನೆ ಸಂತೆಂದ ತಂದ ಹಸಿ ಗೆಣ್ಣಿನ, ಹೆಣ್ಣು ಗೆಂಡಲಿ ಸುಡಿಕೆ ಹಾಕಿಸಿದ್ ಸೆಡಲಿ ಬಾತ್ ಗೆಂಡ ಬೂದಿ ಆಗಿ ಗೆಣ್ಣು ಹದ ಬೆಂದಿತ್ತ. ಅದರ ತೆಗ್ಗದ್ ಒಂದು ಅಳಗೆಗೆ ಹಾಕಿ ಸಿ ಬೂದಿ ತೆಗ್ಗ ಸೌದೆ ಚೆರುಂಬುನ ಒಲೆಗೆ ತುರಿಸಿ ಮಡ್ಲಿಲಿ ಕಿಚ್ಚಿ ಹೊತ್ತಿಸಿತ್. ಸೊಯ್ತೆಗೆ ಕಿಚ್ಚಿ ಹಿಡ್ಯಕಾಕನ ದಿನ ಚಾ ಮಾಡುವ ಕೀಜಿನ ಮಡ್ಕೆಗೆ ಮೂ ಪಾಟಿ ನೀರ್ ಹೊಯ್ತ್, ಮೂರು ತುಂಡು ಬೆಲ್ಲ ಹಾಕಿ ಕೊದ್ಯಕೆ ಇಸಿತ್. ಹೊರಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿದ ಏಡ್ಗಳ ಹಕ್ಕಲೆ ಹೋತ್ ಆಗ ಪಳ್ಳಂಗೆ ಬೊಳ್ಳಾಗಿತ್. ಏಡ್ಗಳಿಗೆ ಹಲ್ಸನ ಸೊಪ್ಪುನ ಗೆಲ್ಸನ ತಿಂಬಕೆ ಹಾಕಿ ಮೊರಿ ಹಾಕಿದ ಏಡ್ನ ಹಕ್ಕಲೆ ಹೋಗಿ ಅದರ ಒಂದು ಮೊಲೆನ ಹಿಂಡಿ ಒಂದು ಕೊಂಡೆ ಹಾಲ್ನ ಮನೆಗೆ ತಾತ್ ಒಲೆ ಮೇಲೆ ಇಸಿದ ನೀರ್ ಕೊದ್ಯತಿತ್ ಅದ್ಲೆ ಮೂರು ಸಂವುಟು ಚಾ ಹುಡಿ ಹಾಕಿ ಹಾಲ್ ಹಾಕಿ ಚಾ ಮಾಡ್ತ್. ಒಂದು ಅರ್ದಲಿ ಅದರ ಅರ್ದಿ ಅದರಂದ ಒಂದು ಪಾಟಿ ಚಾನ ತಂದ್ ಅತ್ತೆಗೆ ಕೊಟ್ಟತ್. ಅವ್ವ ಮಗ ರಾಜಿ ಆಗಿ ಮೋರೆ ತೊಳ್ಳೊ ತಿಣಲಿ ಕುದ್ದಿದ್ಲೊ. ಅಕ್ಕುಣಿ ಚಾ ತಂದ್ ಕೊಟ್ಟ ಅಳ್ಳನ ಮೋರೆನನೇ ಪ್ರಿತಿಂದ ನೋಡ್ತ್ ಮಗ ದುಡ್ಡು ಬುದ್ದಿದಾದರೂ. ಅಳ್ಳ ಮಾತ್ರ ಸಾಧು ಪ್ರಾಣಿ ಅಂವನ ಮೋರೆ ನೋಡಿ ಆದರೂ ನಾ ಮಗಳ ಮಾತ್ನ ಸಹಿಸಿಕಣಕಾಗಿತ್ ನಂಗೆ ಇನ್ನ ಏನಾಕು? ಈಗ ಅವರ ಕಾಲ ಅವು ಹೇಳ್ವಾಂಗೆ ಬಿದ್ದರುದೇ ನಂಗೆ ಸುಕ. ಅವರ ಸಂಪಾದ್ಲಿ ನಾ ಕಾರ್ಬಾರ ಮಾಡ್ಲಿ ಏಕೆ ಇನ್ನ ಮುಂದೆ ಮಾತ್ ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡೊಕು. ಮಗ ಬೊಂದರೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಿಕಾಗದ್ ನಾ ಆದರೂ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದು? ನೀರ್ನ್ ಹಕ್ಕಲಲೆ ಸಿಟ್ಟ್ ಮಾಡ್ಲೆ ಮುಕುಳಿಲಿ ಹುಳಾದುಗಡ್ ಹಿರ್ರರ ಗಾದೆನೇ ಉಟ್ಟು ಹಾಂಗಾಗಿ ಮಗಳ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಟ್ಟ್ ಮಾಡ್ಲೆ ನಂಗೇ ಕಷ್ಟ. ಇನ್ನ ಮುಂದೆ ಎಷ್ಟ್ ಮಗ ಬೊಯ್ದರೂ ಮನೆ ಬುಟ್ಟ್ ಹೋಕಿಲೇಂತ ಮೊನ್ಸಲಿ ಗ್ರೇಸಿ ಅಳ್ಳನ ಕೈಯಿಂದ ಚಾ ತಕಂಡ್ ಉರ್ರಿ, ಉರ್ರಿ ಕುಡ್ಯಕೆ ಸುರು ಮಾಡ್ತ್ ಅಳ್ಳ ಕುಸಿಂದ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಸುಟ್ಟ ಗೆಣ್ಣಿನ ತುಂಡುಗಳ ಒಂದು ಪಿಂಗಾಣಿಗೆ ಹಾಕಿ ಅತ್ತೆಗೆ ತಿಂಬಕೆ ತಂದ್ ಕೊಟ್ಟತ್.

* * * * *

ಜೀವನ ಬೆಳ್ಳ ಕಂಡತ್

- ಬೈತೆಡ್ಕ ಜಾನಕಿ ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ

ಬ್ಯಾಗ ಬ್ಯಾಗ ಹೊರಡ್ತೇಲ್ಲ ಗಂಡನ ಮಾತಿಗೆ ತಾನ್ ತಲೆ ಬಾಚೊಳೆ ಯಿಲ್ಲೆತೇಳಿ ನೋಡದೆ ಸೀರೆನ ಸುತ್ತಿ ಹೊರಟ ಅಚ್ಚವ್ವಂಗೆ ಪ್ಯಾಟಿ ಹತ್ತ ಬಾದು ನೋಡಿ ಹೆಂಗೊಗೊ ಆತ್. ಗಂಡನ ಹಿಂದೆ ಓಡೋಡಿ ಬಂದ ಅವಳು ಅಲ್ಲಿ ಸೀಟ್ ಕಾಲಿವುಟ್ಟು ಕುದ್ದಾಕ ತೇಲ್ಲ ಮಾತಿಗೆ ಮಹಡಿ ಹತ್ತಿ ಉಸಾರು ಮ್ಯಾಲೆ ಕೆಳಗೆ ಆದವಳಿಗೆ ಸದ್ಯ ಕೂರಿಕೆ ಜಾಗ ಸಿಕ್ಕಲ್ಲ ತೇಳಿ ಸಮಾದಾನ ಆತ್.

ಆ ನಾಡ್ ಕಚೇರಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಒಳಗೆ ಹೋದ ಗಂಡ ಬಾದು ಎಸ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಏನೋಂತೇಳಿ ಗ್ವಾಡೆಲಿ ತೂಗ್ ಹಾಕಿದ ಮಾಹಾತ್ತರ ಚಿತ್ರಗಳ್ ನ ನೋಡ್ತಾ ಗ್ಯಾನ ಎತ್ತೊ ಹೋಕೆ ಸುರಾತ್. ಈಗೀಗ ನಂಗೂ ವಯಸ್ಸಾಗ್ ತಾವುಟ್ಟು, ವಯಸ್ಸಿನ ಭಾರಂದ ಕಣ್ಣ್ ಬ್ಯಾರೆ ಮಂಜಾಗ್ ತಾವುಟ್ಟು, ಡಾ|| ಹತ್ತ ಹೋದರೆ ಅಪರೇಷನ್ ಅದೆಯಿದಾತ ಹೇಳ್ತೆ ಈಗಂತೂ ಬದ್ ಕ್ ಸಾಕಾಗುಟ್ಟು, ಸದಾ ಕನ್ನಡಿನೆ ನಂಬಿ ಅಬ್ಬೆಸ ಆಗಿತ್. ಎಲ್ಲವರಂಗಿ ನಾನೂ ನೌಕರಿಗೆ ಸೇರಿಕಂಡಿದ್ದರೆ ನಂಗಿ ಹಣದ ತಾಪತ್ತೆ ಬರ್ತಾಯಿತ್ತಲೆ. ನ್ವಂಗಿ ಇಷ್ಟಬಂದ ವಸ್ತುಗಳ್ ತಕಂಡ್ ಕುಸಿಲಿ ಇರಕಾಗಿತ್ತೇನೊ.....ಹಂಗಿನಾದ್ ಕೆಲ್ಸಲಿ ಯಿದ್ದಿದರೆ ನಾನೂ ಎಲ್ಲವರಂಗಿ ನಿವೃತ್ತಿ ಆಗಿ ಪೆನ್ಶನ್ ತಕಣ್ಣಯಿದ್ದೆ. ಹಿಂಗಿ ಹತ್ತಾರ್ ಗ್ಯಾನಗ ಮೋಡನಂಗಿ ಹಾದ್ ಹಾದ್ ಹೋಗ್ತಾಯಿರ್ಕನ ಕಣ್ಣ್ ನೀರ್ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬೀಳಿಕೆ ಸುರಾತ್. ಬಾ ಮೋಯಿ ತೇಲ್ಲ

ಗಂಡನ ಮಾತಿಗೆ ಕೀಲ್ ಗೊಂಬೆ ನಂಗಿ ಹಿಂದೆ ನಡೆಕೆ ಸುರು ಮಾಡ್ತ ಅವಳು. ಯಾಕೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದದ್ ತೇಳಿ ಅವಳಿಗಂತೂ ಗೊತ್ತೇ ಆತ್ಲೆ. ಜ್ಯಾಸ್ತಿ ಮಾತಾಡುವಂಗಿಲ್ಲ!

ಅಚ್ಚವ್ವ ಸಣ್ಣದರ್ಂದಲೇ ಕಷ್ಟ ಸುಕ ಎದ್ದೊರಿಸಿದವಳು. ವಿಶ್ರಾಂತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲ್ಸ ಮಾಡ್ತಾಯಿತ್ತ. ತಾನ್ ಓದಿ ದರೂ ಸಹ ನೌಕರಿಗೆ ಕಳಿಸದ ಚಿಕ್ಕವ್ವ ಕೃಪಿ ಬದ್ಕಾಗೆ ಬಳಸಿ ಕಂಡಿತ್ತ. ಮೊದವೆ ವಯಸ್ ಮಿರ್ತಾಯಿದ್ದರೂ ಮನೆ ಕೆಲ್ಸಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿ ಹೋದನೊ ತೇಳವ ಕಾರಣದಂದಲೂ ಏನೊ ಮೊದುವೆ ಮನ್ ಸ್ ಮಾಡದಸ್ವ ಸಣ್ಣ ಮನ್ ಚಿಕ್ಕವ್ವನದಾಗಿತ್ತ. ದುಡ್ಡ್ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡ್ವಸ್ವ ಕಲ್ತಿದ್ದರೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಆತ್ಲೆ. ಹೆಂಗೊ ಕೊನೆಗೊಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲ್ಸಲಿರ್ವ ಗಂಡನ ಹುಡುಕಿ ತಾತ್ ಅವಳ ಸ್ವಾದರ ಮಾಂವ. ಆಗ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ನನ್ನ ಮಾಂವಂಗಿ ನನ್ನ ಮ್ಯಾಲೆ ಅಸ್ವ ಅಬಿಮಾನಯಿರ್ದು ನೋಡಿ ಅಳು ಬಂದ್ ಹೆತ್ತವ್ವನ ಗ್ಯಾನಾತ್.

ಗಂಡ ನೌಕರಿಲಿದ್ದರೂ ಮೊದುವೆ ಆದ ಅಚ್ಚವ್ವನ ಜೀವನ ಅಸ್ಪೊಂದು ಸುಖಿಯಾಗಿತ್ತಲೆ ತೇಳಕ್. ಏನೆ ವಸ್ತು ತಂದರೂ ಅವನ ಇಷ್ಟದಂಗಿ ತರ್ತಾಯಿತ್ತ. ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳವ ಹಕ್ಕಾಯಿತ್ತಲೆ. ಅವನ ಸೊಬಾವನೆ ಹಂಗಿ ತೇಳಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರ್ತಿತ್ತ. ಇವಳ ಬೇಕು ಬೇಡಗಳ್ಳನ ಪೂರೈಸುವ ಮನ್ ಸ್ ಯಿಲ್ಲದಂವಾಗಿತ್ತಂವ. ಕಾರಣ ತಾನ್ ಹಳ್ಳಿಂದ ಸೀದಾ ನಗರದ ಹೊಸಮನೆಗೆ ಬಂದವಳು ತೇಳವ ಹಂಗ್ ಮಾತ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾಗ್ತಾಯಿತ್ತ. ಸದಾ ಕಸ್ತಸುಕನ ಎದ್ದೊರಿಸಿ ಹೊರ ಬಂದವಳಿಗೆ ಇದೇನ್ ಮಹಾ ಕಸ್ತ ಆತ್ಲೆ! ಅವನ ಹಂಗ್ನ ಮಾತ್ ಅಬ್ಬಿಸಾಗಿತ್ತ. ಹಂಗಾಗಿ ತನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ನಾಜುಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚ್ ಮಾತಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲ್ಸನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿ ಮಾಡ್ತಾಯಿದ್ದರಂದ ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೂ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಕುಸಿ ಆಗ್ತಾಯಿತ್ತ. ಹಿಂಗಿ ದಿನಕಳೆದಂಗಿ ಮೂದಲಿಕೆ ಮಾತ್ಗಳ್ಳನ ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡಿತ್ತ. ಕಾರಣ ಹಿರಿಯವಳು ಮಗಳ್ಳು ಕಿರಿಯಂವ ಹೈದ ಆಗಿತ್ತ/ ಮಕ್ಕಳ ಮುದ್ದು ಮಾತ್ಲಿ ಇಬ್ಬೊರು ಪಾಲ್ದಾರರಾಗಿದ್ದೊ.

ಹಿಂದೆ ಎಸ್ಕೋ ಸಲ ಗ್ಯಾನ ಮಾಡ್ತಿತ್ತ ಅಚ್ಚವ್ವ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವಳು ನೌಕರಿ ಮಾಡಿಕಂಡ್ ಕುಸಿಲಿ ಕುದ್ದ ನಗಾಡಿಕಂಡೆ ಮಾತಾಡ್ತ. ಪಿಕ್ನಿಕ್ ದೂರ ಪ್ರವಾಸ ಸಂಸಾರ ಕೂಡಿ ಹೋದು ಎಲ್ಲಾ ಗ್ಯಾನಾಗ್ತಾಯಿತ್ತ. ಇದೆಲ್ಲ ಅವಳು ನೌಕರಿಲಿರುವುದರಂದ ಆಗಿರ್ದುತ. ಈಗ ಅಚ್ಚವ್ವಂಗಿ ಮಗಳ್ಳು ಅಳಿಯ ಮಂಜ ಸೊಸೆ ಪಿಳ್ಳಕ (ಮೊಮ್ಮಕ್ಕ)ವಳೊ ಕುಸಿಗೆ ಕೊರ್ತೆ ಇಲ್ಲರು, ಪಿಳ್ಳಕಳಿಗೆ ಕುಸಿನ ಅಜ್ಜಿ ಆಗಿತ್ತ. ಆದರೂ ಹಣಕ್ಕೆ ಕೈ ಚಾಚುದು ಬಾರಿ ಹಿಂಸೆನ ಕೆಲ್ಸ ಆಗಿತ್ತ. ಮನೆ ಕರ್ಚಿಗೆ ಪೆನ್ಸನ್ ಹಣದ ಕೊಡುವ ಹಣ ಅವಳಿಗೆ ಸಾಕಾಗ್ತಾಯಿತ್ತಲೆ. ಜೀವನಲಿ ತನ್ನಿಷ್ಟ ಏನಾತ್ ಕೇಳದವು. ಯಾರೂಯಿಲ್ಲ. ಗಂಡ ತಂದ್ ಹಾಕುದು ತಾನ್ ಬೇಯ್ಸಿ ಹಾಕುದು ಮನೆ ಕೆಲ್ಸ ಜೀವನ ಪೂರ್ತಿ ಇದೇ ಆಗಿ ಹೋಗಿತ್ತ.

ಅಚ್ಚವ್ವಳ ಬದ್ಕ ಆಗ ಹಂಗಾದರೆ ಈಗ ಇನ್ನೊಂದು ಎದ್ದೊರಾತ್.

ಮಗ್ಗು ಅಂತರ್ಜಾತಿ ಮೊದುವೆ ಮಾಡ್ಕಂಡ್ ದೂರದ ಬೊಂಬಾಯಿಲಿ ನೆಲ್ ಸ್ಕುಟ್ಟು. ಯಾಗಾರ್ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಒಂದ್ ಕಷ್ಟ ಸುಕ ವಿಚಾರ್ ಸಿಕ್ಕಿಗೆ ಸೊಲ್ಲ ದುಡ್ಡ್ ಕೊಡ್ತಾಯಿತ್ತ. ಆದರೆ ಬಂದ ಸೊಸೆ ನೊಟ್ಟಿಗೆ ಹೊಂದಿ ಕೊಂಬೊದು ಗಂಡನ ಹಂಗುಡ್ಕಿಂತ ಕಷ್ಟ ಆತ್. ತಾನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲ್ಸ ಮಾಡ್ಕೊ ಒಂದು ದಿನನೂ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಗೌರವ ತೋರುವ ಹಂಗಿತ್ತಲೆ. ಸೊಸೆನ ಒಂದು ಕಣ್ಣ್ ಯಾಗೊಳೂ ಅಚ್ಚವ್ವನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವಂಗಿತ್ತ. ಮನ್ಸನ ಧೈರ ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡ್ತಾಯಿತ್ತ. ಚಿಂತೆಲೆ ಅವಳಿಗೂ ಎಲ್ಲವರಂಗಿ ಬಿಪಿ ಶುಗರ್ ಕಾಯಿಲ ಎಲ್ಲ ಸುರಾತ್. ಮತ್ತೇನೆನೂ ತೊಂದರೆಗ ಸುರಾದೊ. ಶರೀರಕ್ಕೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಮತ್ತೆ ಮನ್ಸಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿ ತಂದ್ಕಣಿಕೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ಸಲಹೆನು ಬಾತ್. ಗಂಡಂಗೂ ವಯಸಾದರಂದ ಅವನ ನೋಡಿಕೆ ತೇಳಿ ಇವುಗೇನ್ ಕಾಯ್ಲುಯಿಲ್ಲತೇಳಿ ಅಡ್‌ಂಗ್ಸ್ ತಿತ್ತ.

ಅವಳ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಏನ್ ತೊಂದರೆ ತೇಳ್ಕುಗೊತ್ತಿತ್ತ. ಅನಾರೋಗ್ಯತ ಹೇಳಿಕಂಡೆ ಕೆಲ್ಸ ಮಾತ್ರ ನಡಿತಾಯಿತ್ತ. ಒಮ್ಮೆ ಯಾರೊ ನೆಂಟ್ ಅಚ್ಚವ್ವನ ನೋಡಿಕೆ ತೇಳಿ ಬಂದೊ. ಆಗ ಸೊಸೆ ಅತ್ತೆ ಮನೆಲಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿ ತಿರ್ಗಿಕೆ ಹೋಗುಟ್ಟೊ ಏನೋ ತೇಳಿ ಮೊಕಕೆ ಹೊಡ್‌ದಂಗ ಹೇಳ್ಕೊ ಕೇಳಿ ನೆಂಟ್ ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದ ಹೋದವು ಮತ್ತೆ ಯಾರೂ ಇವಳ್ಳನ ವಿಚಾರ್‌ಸೊವು ಬಾತ್‌ಲೆ. ಹಿಂಗಿ 2-3 ಸಲ ಆದ ಮ್ಯಾಲೆ ಸಂಬಂದಿಕರೆಲ್ಲ ದೂರ ಆದೊ. ಎಲ್ಲಾರ್ ಕಂಡರೆ ಕರುಣೆಂದ ನಿನ್ನ ಸ್ಥಿತಿ ಹಿಂಗಾತಲಾತೇಳಿ ವಿಚಾರಿಸ್ತಿದ್ಲೊ. ಅಚ್ಚವ್ವ ಯಾಗೊಳೂ ಬಂದವರ್‌ನ ಹಂಗಿ ಕಳ್‌ಸ್ತಾಯಿತ್ತಲೆ. ಹಂಚಿ ಉಣ್ಣೊಕು ತೇಳ್ಕೊಂದ್ ಅವಳ್ ಗುಣಂದ ತೋರ್‌ಸಿತ್ತ.

ಅಂತೂ ಒಂದು ವಾರ ಕ್ಷಾಂಭರೆಲಿ ಮಲ್‌ಗಿ ಸಾಕಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ತಿರ್‌ಗಾಡಿ ಬನ್ನೆತ ಮೆಲ್ಲಂಗಿ ನಡ್ಡ್ ತ್ವಾಟಕಿ ಬಾತ್. ಬಂದ್ ನೋಡ್‌ಕನ ಅವಳ ಹೊಟ್ಟೆ ಉರ್ದೋತು. ತಾನೆ ಕಸ್ತ ಪಟ್ವ ಎಳ್ಳಿ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಿ ನೀರ್ ಹೊಯ್ದ ಬೆಳ್‌ಸಿದ ತರಕಾರಿ ಗಿಡಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಆಡ್‌ಗ ಬಂದ್ ತಿಂದ್ ನೋಡಿಕೆ ಬೊತ್ತದಾತ್.

ಆ ತ್ವಾಟಲಿ ಎಂತದಲ್ಲ ಬೆಳ್ಳಿದ್ಲೆ ಒಂದಲ್ಲ ಎರಡಲ್ಲ ಬದನೆ, ಟೊಮೆಟೊ, ಮೆಣ್‌ಸ್, ಸಂಬಾರ ಸೊಪ್ಪು, ಮೆಂತೆ ಸೊಪ್ಪು ಯಾಗೊಳು ಇರ್ತಿತ್ತ. ಸಂತೆಗೆ ಹೋಗ್‌ವ ಕೆಲ್‌ಸ ಯಿತ್ತಲೆ. ಆ ಕೆಲ್‌ಸಂದ ವಯಸಾದ ಗಂಡಂಗಿ ಸಮಯ ಕಳೆವ ಅವಕಾಸ ನೆಮ್ಮದಿಯಿತ್ತ.

ಬಾಳ ವರ್ಸಗಳ ಮ್ಯಾಲೆ ಮಗಳ ಮಗ್ಗಲಿಗೆ ತೇಳ್ತೆ ಹಿರಿ ಪಿಳ್ಳಿಗೆ ಗಂಡ್ ನೋಡಿಕೆ ಯಾರೊ ಇತ್ತನವ್ ಬಂದವತೇಳಿ ಅವರ್‌ನ ನಿಮಿಗೂ ಗೊತ್ತುಟ್ಟುತೇಳಿ ತಕ್ಷಣ ನೀವು ಹೊರಟ್ ಬನ್ನಿತ ಅಳಿಯ ಫೋನ್ ಮಾಡ್ ನೋಡಿ ಮಾಣ್ ದಿನನೆ ಹೊತಾರನೆ ಬಸ್ಸಿಗೆ ಹೊರಟೊ. ಆಗಾಗ ಇಳಿಯಕೆ ಸುಲ್‌ಬ ಆದತ ಮೂರನೆ ಸೀಟ್ ಹಿಡ್ಡ್ ಗಾಳಿ ಸೆರಿವುಟ್ಟಾ ತೇಳಿ ನೋಡಿಕುದ್ಲೊ. ಕುದ್ಡಮ್ಯಾಲೆ ಅಜ್ಜಿನ ಗ್ಯಾನ ಪಿಳ್ಳಿನ ಮ್ಯಾಲೆ ಹೋತು. ಗ್ಯಾನ ಮಾಡಿಕೆ ಸುರುಮಾಡ್‌ತ್. ಈಗ ಕೂಸು ಹಂಗಿರ್ದು?

ನೋಡಿಕೆ ಲಾಯಕಾದ ಗೂಡೆನೆ ಆಗಿರದು. ಕೂಸು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಾಕನೆ ಮೊರಾಗಿಯಿತ್ತು. ಈಗಂತೂ ಡಾಕ್ಟ್ರಿ ಓದಾವುಟ್ಟುಗಡ. ಓದಿ ಮುಗಿದ ಮ್ಯಾಲೆ ಮೊದುವೆ ಮಾಡ್ತು ತೇಳಿ ಮಗ್‌ಳ್ ಹೇಳ್ತೆತ್ತ. ಇದೇನ್ ಇಷ್ಟ ಅವಸರಲಿ ಆಗ್ತಾವುಟ್ಟುತ ಹಂಗೆ ಹಿಂಗೆ ಗ್ಯಾನಲಿ ಮುಳ್‌ಗಿರ್‌ಕಾಕನ ಗೂಡೆಗೆ ಎಂತ ಕೊಡ್‌ದು ತೇಳಿ ಚಿನ್ನಕ್ಕೊಂದು ದುಬಾರಿ ಬೆಲೆ ನಂಗೂ ಹಣಕಾಸ್ ಜೋಡ್ಲಿ ಏನಾರ್ ಕೊಡೊನ ತೇಳ್ಳಿ ಸೊಸೆನ ಗಿಡ್‌ಗನ ಕಣ್ಣ್ ಪಾರ ಕುದ್ದಂಗಿತ್ತ. ಎಲ್ಲಿ ಮಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲದರ್‌ನ ಸಾಗ್ಲಿ ಬುಟ್ಟಿದೇನೊತ ಆತಂಕಯಿತ್ತ ಹಿಂಗಾಗಿ ತಾನ್ ಮಗಳ ಸಂಸಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಎಂದೂ ಯಾರೊಟ್ಟಿಗೆನೂ ಮಾತಾಡ್ತಾಯಿತ್ತಲೆ. ಮಗ್‌ಳ್ ಬ್ಯಾರೆ ಅಂತರ್ಜಾತಿಯಂವನ ಮೊದುವೆ ಆದವ್‌ಳುತ ಕಡೆಗೇಕೆ ಬ್ಯಾರೆ.!

ಹಿಂಗೆ ಗ್ಯಾನಲಿ ಮುಳ್‌ಗಿದ್ದ ಅಚ್ಚವ್ವಂಗೆ ಉಟಕ್ಕೆ ಬಸ್ ನಿಲ್‌ಸಕನೆ ಎಚ್ಚರಾದ್ಲೆ ! ಗಂಡ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದದರ್‌ಂದ ಇಳಿವ ಕೆಲ್‌ಸಯಿಲ್ಲೆ. ಏನಾರ್ ತಂದರೆ ತಿಂಬೊದುತ ಪಕ್ಕದ ಸೀಟ್‌ಲಿ ಕುದ್ದ ಹೆಂಗ್‌ನ ಮೊಕನೋಡ್ ಯಾಕೊ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ನೋಡೊನತಾತ್. ಎಲ್ಲೊ ನೋಡ್‌ದ ನೆನಪು ಹೌದು! ಇವ್‌ಳು ನಮ್ಮೂರ್‌ನ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀನ ಹಂಗೆ ಕಂಡೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಲ್ಪ ದಪ್ಪ ಆಗುಟು. ನೋಡಿಕು ಮುಂದೆಗಿಂತ ಲಾಯಕ್ ಕಾಂಬತಿತ್ತ. ಅವ್‌ಳು ಬೆಂಗಳೂರ್‌ಲಿ ಯಾರ್‌ನೊ ಮೊದುವೆ ಆತ್‌ತ ಹೇಳ್ತಿದ್ದೊ. ಹಂಗಾಗಿ ಅವ್‌ಳೆನ ನಾನ್ ಕಂಡತೇಲೆ. ನಿಜ ಅವ್‌ಳೆ.!

ಅವ್‌ಳು ಅಚ್ಚವ್ವನ ಬಾಡ್‌ದ ಮೊಕಕಂಡ್ ಮಾತಾಡಿಕೆ ಸುರುಮಾಡ್ಲೆ. ನೀವ್‌ಗೆ ನನ್ನ ಗೊತ್ತಾತ ನೀವು ಎತ್ತ ಹೊರಟಿರಿ? ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮೊದುವೆ ಆತಾ? ಮಕ್ಕ ಏನ್ ಮಾಡ್ಕಂಡ್ ವಳೊ. ಈಗ ಆರಾಮಾಗಿ ವಳರಿ ಅಲಾ. ಹಿಂಗೆ ಹತ್ತಾರ್ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೆನ ಒಮ್ಮೆಗೆ ಕೇಳ್ತೆ. ಅವುಳು ಸಹ ಅಚ್ಚವ್ವನ ಗುರುತ್ ಹಿಡ್‌ದಿತ್ತ. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೆನ ಕೇಳ್ತಾ ಕುದ್ದಿದ್ದ ಅಚ್ಚವ್ವ ಚುರ್‌ಕಾತ್. ದಾರಿ ಸಮ್‌ದದೇ ಗೊತ್ತಾತ್‌ಲೆ. ಗಂಡ ನಿದ್ದೆ ಮಾಡ್ತಾಯಿದ್ದದರ್‌ಂದ್ ಮಾತಾಡಿಕೆ ಕಷ್ಟ ಆತ್‌ಲೆ. ನೆಗಾಡಿಕಂಡೆ ಮಾತಾಡ್‌ದ ಅವ್‌ಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾರ್ ಕೇಳೊನತಾತ್. ಬೆಂಗಳೂರ್‌ಲಿ ಮದುವೆ ಆದ್ಲೆ ನೆನ್‌ಪಾಗಿ ಎಲ್ಲಿ ವಳರಿ ..... ಗಂಡ ಮಕ್ಕ ಎಂತ ಮಾಡ್ತಾವಳೋತ ಕೇಳ್‌ದಕ್ಕೆ - ಅಮ್ಮಾ ನಂಗಿನ್ನೊ ಮಕ್ಕಳೇ ಆತ್‌ಲೆ ತೇಳ್‌ವ ಕೊರ್‌ತೆ ಬುಟ್ಟರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಎಂತದೂಯಿಲ್ಲೆ. ಬಹುಶಃ ಅಪ್ಪವ್ವಂಗೆ ಇಷ್ಟಯಿಲ್ಲದ ಮೊದುವೆ ಏನ್ ಮಾಡ್‌ದು ಕುದ್ದ ತಿಂಬಸ್ತಾವುಟ್ಟು. ಗಂಡಂಗೆ ಅವಂದೇ ಆದ ಕಾರ್ಖಾನೆಲಿ ನೂರಾರ್ ಜೆನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವೆ. ನಾನ್ ಸಮಾಜ ಸೇವೆ ತೇಳ್ವ ಬದ್‌ಕ್ ತಕಂಡ್ ಹಿಂಗೆ ಸುತ್ತಾವಳೆ. ಹಂಗೆ ನನ್ನ ಮನ್‌ನ ದುಕ್ಕನ ಮರಿತಾವಳೆತ ಹೇಳ್ತೆ. ಇದರ್‌ನ ಕೇಳ್ವ ಅಚ್ಚವ್ವಂಗೆ ತನ್ನ ಕಷ್ಟ ಏನೂ ಅಲ್ಲ ಕೇಳಿ ಕಣ್ಣ್ ನಿಧಾನಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿಕಂಬಕೆ ಸುರಾತ್. ಹಂಗೆ ಪಾಪತ ಗ್ಯಾನ ಮಾಡ್ಕಂಡ್ ಕುದ್ದ ಅಚ್ಚವ್ವಂಗೆ ಅಯ್ಯೊ ನನ್ನ ಕೈಲಿ ದುಡ್ಡಲೆ ತೇಳ್ವ... ಚಿಂತೆ - ಇವ್‌ಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾಯಿದ್ದಾ ಮಕ್ಕಯಿಲ್ಲೆ ತೇಳ್‌ವ ಚಿಂತೆ.

ಪಿಳ್ಳಿಗೆ ಚಿನ್ನ ಮಾಡ್ಕೊಂಡ ತೇಳ್ಕಕ್ಕೆ ಗಂಡ - ಅದಕ್ಕಿನ್ನೂ ದಿನ ವುಟ್ಟಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಪೆನ್ಶನಲಿ ಸೊಲ್ಪ ತೆಗ್ಗೊಡ್ತೆ ಮಡಗೊಳ್ತ ಹೇಳ್ತೆ. ಆದರೂ ಇವಳಿಗೆ ಸಮಾಧಾನಯಿಲ್ಲೆ. ನನ್ನ ಜೀವನಯಿಡೀ ಬಾಡದ ಮೊಕಲೆ ಕಳ್ತೆ. ಒಂದು ಕುಸಿಯಿಲ್ಲೆ - ಸರಿಯಾಗಿ ನೆಗಾಡದೆ ನಂಗಿ ಗ್ಯಾನ ಬಾದುಲೆ ಅಂತ ಒಂದು ಬದ್‌ಕನ ಕಳ್ತದೆ. ದೇವರೆ ಯಾವ ಹೆಣ್ಣಾದರೂ ಸರಿ ಸೊಲ್ಪ ಅದೃಷ್ಟನ ಪಡೆಕಣಕು ತೇಳ್ತಮನ್. ಗ್ಯಾನ ಮುಂದುವರಿತನೆಯಿತ್ತೆ. ಹೇಳ್ತದಂಗಿ ನನ್ನ ಹತ್ತನೆ ಸೊಲ್ಪ ಚಿನ್ನವುಟ್ಟಲ್ಲಾ - ಆದರೆ ಅದ್ ನನ್ನವ್ವಂದ್ ಹೇಳ್ತದಂಗಿ ಹಳೆಕಾಲದ ಚಿನ್ನ ಗ್ಯಾನ ನಿತ್ತತ್. ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಇವರನ ಕಾಯ್ತಾಯಿದ್ ಮಗಳ ಮನೆಯವರ ದಂಡ್ ನಿತ್ತಮನೆ ಮುಂದೆ ಬಂದ್ ತಲ್‌ಪಿದೊ - ಪ್ರೀತಿಯ ಸ್ವಾಗತ ಆತ್. ಪಿಳ್ಳಿಕತೇಳ್ತ ಸಣ್ಣವು ಅಲ್ಲ. ಸುಮಾರ್ ಸಮಯ ಆಗಿತ್ತೆ. ಬೆಳ್ಳೆ ಉದ್ದಕ್ಕೆ ನಿತ್ತ ನೆಗಾಡಿಕಂಡ್ ಓಡಿ ಬಂದ್ ಎದರಿಗೆ ನಿತ್ತ 2 ಗೂಡೆಗಳ ಕಂಡ್ ಅಚ್ಚವ್ವಂಗ್ ಕುಸಿನೊ ಕುಸಿ. ಗಂಡ ಅಳಿಯನೊಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತಾಡಿಕೆ ಸುರುಮಾಡ್ತೆ. ತಕ್ಷಣ ಆ ಗೂಡೆಗ ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದ್ ಮೂರ್‌ಸಲ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡ್ತೆ ನೋಡಿ ಅಚ್ಚವ್ವಂಗಿ ಹೆಗೆಂಗೊ ಆತ್. ಆಗ ಮನ್‌ಲಿ ಪರವಾಗಿಲ್ಲೆ. ಓದ್ತಾಯಿದ್ವರೂ ಒಂದಿಷ್ಟು ಹಾಂಕಾರಯಿದ್ವಂಗಿ ಕಾಂಬೊದುಲೆತಾತ್. ಆಗ ದೊಡ್ಡ ಗೂಡೆ ಕೇಳ್ತೆ - ಅವ್ವ ನಂಗಿ ಎಂತದ್ ತಂದೊಳ ನನ್ನ ಮಾದುವೆಲಿ ನೀನ್ ಏನೂ ಕೊಡದಿದ್ವರೂ ಆದೆ. ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಹತ್ತಯಿರುವ ಆ ಹಳೆಕಾಲದ ನಿನ್ನವ್ವನ 5 ಎಳೆ ಗುಂಡ್‌ನ ಸರ ಮಾತ್ರ ನಂಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕ್ ತೇಳ್‌ಕನ ಸಮಾಧಾನನೂ ಆತ್. ನನ್ನ ಪಿಳ್ಳಿ ನಮ್ಮ ತರನೆ ಪದಿಸ್ಪನೆಲ್ಲ ಕಲ್‌ತುಟ್ಟು ಮಗಳು ಬ್ಯಾರಿ ಜಾತಿಯಂವನ ಕಟ್ಟಿಕಂಡ್‌ತೆ ಜನ ಹೇಳ್ತು ಕಣ್ಣೆದರ್ ಬಾತ್. ನನ್ನ ಮಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ಕಲ್‌ಸುಟ್ಟು. ಇಲ್ಲರೆ ಇಸ್ತ್ ಓದಿರು ಸನ ಇವಳ್ಳಾಕೆ ಹಳೆ ಸರ ಬೇಕುತ ಕೇಳ್ತಾವುಟ್ಟು. ತೇಳ್‌ಕಂಡ್ ಕುಸಿಲೆ ಇರಾಕನ ಡಾ. ಓದುವ ಗೂಡೆ ಅವಳ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಟಾನಿಕ್ ಮಾತ್ರ ಬರ್ಡ್ ಕೊಡ್ತೆ.

10 ದಿನ ಮಗಳ ಮನೆಲಿದ್ದ ವಾಪಸ್ ಬಂದ ಅಚ್ಚವ್ವಂಗಿ ಒಂದು ಕಾಗದ ಕಾಯ್ತಾಯಿತ್ತೆ. ಓದ್‌ಕನ ಗೊತ್ತಾತ್. ಅವಳು ಪ್ರತಿತಿಂಗ ಕಟ್ಟಾಯಿದ್ವ ಕಂತನ ಸ್ಕೀಮ್ ಹಣಕ್ಕೆ ಲಾಟರಿ ಬಂದಿತ್ತೆ. ಸುಮಾರ್ 20 ಗ್ರಾಂ ಚಿನ್ನದ ಚೈನ್ ಲಾಟರಿಲಿ ಬಂದ್ ನೋಡಿ ಕುಸಿ ಆತ್. ಚಿನ್ನದ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆ ಹರ್.

ನಂಗಿ ಈಗ ವಳ್ಳದಾಗ್ತಾವುಟ್ಟು ತೇಳ್ಕಂಡಿದ್ದಂಗಿ ಆಚೆ ರೂಮುಂದ ಅತ್ತೆ ಮಾಂವ ಬನ್ನಿ ಊಟಕ್ಕೆ ತೇಳ್ಕ ಸೊಸೆಗೆ ಅತ್ತೆ ಮ್ಯಾಲೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಪ್ರೀತಿವುಕ್ಕೆ ಬಾತ್. ಅತ್ತೆನ ತಳಮಳ ತಿಳಿಯದ ಸೊಸೆ (ಹೆಂಗೂ ಸರನಂಗಿ ತಾನೇ) ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಪ್ರೀತಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ ಕಂಡ್ ಅಚ್ಚವ್ವಂಗಿ ಮನ್‌ಲಿ ನೆಗೆ ಬಾತ್.

* * * * *

ಮಳೆಹಕ್ಕಿ

- ವಿದ್ವಾನ್ ಟಿ.ಜಿ ಮುಡೂರು

ಬಾತಿಲ್ಲೆ ಇನ್ನ ಕಡಲಾಚೆ ಹಾರಿ ಮಳೆತಾಕೆ ಹೋದ ಹಕ್ಕಿ
ಬರದೂರಿಲಿವ್ವನ ದಿನಕಾದ್ ಕರ್ದವೆ ಎಳಮರಿಗ ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ

ಹೋಗುಟ್ಟು ಅಪ್ಪ ಮೂಡಗಟ್ಟನ ಹತ್ತಿ ತಾಕೆ ಜತೆ ಊಟದೆತ್ತ
ಬಾತಿಲ್ಲೆ ಅವ್ವ ತಾತಿಲ್ಲೆ ಅಪ್ಪ ಹನಿಮಳೆಯ ಜತೆ ಊಟೆಯೆತ್ತ

ಬರದ ಊರಿಡೀ ಗುಳೆ ಎದ್ದ ಹೊರಟವೆ ಜನ ಯಾತ್ರೆ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿ
ಉಂಡವರ ಮನೆ ಹಿಂದೆ ಬಿಸುಟೆಂಜಲೆಲೆಗಳ ಕಣ್ಣಲಿ ನೆಕ್ಕಿ ನೆಕ್ಕಿ

ಎಲ್ಲಿ ಒಳನೊ ಅವ್ವ ಹೇಂಗೆ ಒಳೊನೊ ಅಪ್ಪ ಯಾಗ ತಂದವೆಯೊ ಮಳೆ ಎತ್ತ
ಯಾಗಬಂದವೆಯೊ ಈ ನೆಲದ ಜನ ಬರದೂರ ನೆನಪ ಹೊತ್ತ

ಕಡಲ ಸುನಾಮಿ ತೆರೆಗ ನದಿಗಳುಕ್ಕುಕ್ಕಿ ನೆರೆ ನೀರ್ ನೀರೇ ಸುತ್ತು ಮುತ್ತು
ನೆರೆಊರ್ ಮುಳುಗಿದರ್ ಬರದೂರ ಬಾಯ್ಲಿಲ್ಲ ಮಳೆಹನಿಯ ಒಂದ್ ತುತ್ತು

ಬೆಳದಿಂಗ ಹೊದ್ದ ಬಾನಿಂದ ನೆಲಕೆಳದ್ ಅಜ್ಜಪ್ಪ ಪಿಳ್ಳೆಗಳ ಕಣ್ಣೊರೆಸಿದ
ಊರುಗೋಲನೆ ಊರಿ ನಡೆದ್ ಊಟೆಯ ಮಾಡಿ ಉಡಿತುಂಬಿ

ಹಿಡಿ ಬೀಜಗಳ ಬಿತ್ತಿದ

ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೆ ಊರುಗೋಲು ಗುರ್ತುಗ ಮೊಳೆತ್ ಮಳೆಬಾತ್

ಬರದ ನೆಲ ಚಿಗುರಿ ಹಸುರಾತ್

ನಿದ್ದೆ ಮುಗಿದದ್ದ ನೀ ನಾಳೆ ನೋಡಕ್ ಮಂಜ ಅಜ್ಜವ್ವನ ಕತೆ ಮುಗಿತ್ -
ಮಗ್ ಮಲಗಿತ್

* * * * *

ಕುಡಿಮಿಂಚ್

- ಕಾಜಾಣ (ವಿದ್ವಾನ್ ಟಿ.ಜಿ ಮುಡೂರು)

'ಕುಡಿಮಿಂಚು' ಕಾಜಾಣ ಕಾವ್ಯನಾಮಲಿ ಮುಡೂರು ಹಿಂದೆ ಬರೀತಿದ್ದ ಚುಟುಕು ಇಂದಿನ ಪುಟ್ಟುರು ಸುದ್ದಿಬಿಡುಗಡೆ ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆ 29 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಣ ಅದರ ಮೊದಲ ಸಂಪುಟ ಸಂಚಿಕೆಗಳಲಿ ಬಾತಿತ್ತ್. ಅವುಗಳಲಿ ಐದ್ ಮಿಂಚ್‌ಗಳ ಅರೆಬಾಸೆಲಿ ಕೊಟ್ಟೊಳೊ - (ಸಂ)

೧

ಚುಟುಕ ಕವಿ ಸರದಾರ ದಿನಕರನು ದೇಸಾಯಿ
ಹಿಂದೆ ದಿನ ಹಿಡಿತಿದ್ದ ಕಡಲ ಬೂತಾಯಿ
ಅವ್ನ ಕೈಲಿತ್ ಬರೇ ನಾಲ್ಕ ಮೊಳ ಗಾಳ
ಆದರ್ ಅದ್ ಇಳಿತಿತ್ ಕಡಲಾಳ

೨

ಮೊದ್ವೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಬುಟ್ಟಿ ಬೈನೆ ಹೆಂಡನ ಬುಟ್ಟಿ
ಬುಡ್‌ಕಿಲ್ಲೆ ಕನ್ನಡಕೆ ನಾ ಪ್ರಾಣ ಕೊಟ್ಟಿ
ಹೇಳ್ತಗಡ ರತ್ನ ನಾ ಗೌಡ ಬುಡ್‌ಕಿಲ್ಲೆ ಅರೆಬಾಸೆ
ಹೆಂಡ ಹೆಣ್ಣಿನ ಜತೆಗೆ ನನ್ನ ಹುರಿ ಮೀಸೆ

೩

ಹೇಂಗೊಳರಿ ಬಾವ ಹೇಳೊಕು ಸಮಾಚಾರ
ಹೇಂಗುಟ್ಟು ಈಗ ಮಂಜನ ಕಾರುಬಾರ?
ಹೇಂಗೆ ನಡೆದದೆ ಹೇಳಿ ಅಳಿಯನ ಸುದ್ದಿ
ಸರ್ತ ಮಾಡಿಕೆ ಬತ್ತ್ ನಾಯ್ಬಲ ಗುದ್ದಿ

೪

ಏ ಗೂಡನಯ್ಯ ಕೇಳಿನೆ ನಿನ್ನ ಮಾತ್
ಯಾಕೇಳ್ ನೀ ಹೊಯ್ದ ದೋಸೆಗೆ ನೂರುತೂತ್
ಯಾಕಂತ ಹೇಳೊಕೊ? ನಾ ಪೊರ್ಲ್ ಹೆಣ್ಣ್
ಆಚಿಮನೆ ಹೈದ ಹಾಕಿದೆ ನಿಮ್ಮ ಕಾವಲಿಗೆ ಕಣ್ಣ್

೫

ಆ ಗೂಡೆ ಪಾಕ ಶಾಸ್ತ್ರಲಿ ಪಿ.ಯಚ್.ಡಿ
ಕೇಳಿದೆ ಹೇಂಗಜ್ಜ ಹಸಿ ಸೋಂತೆ ಪಚಿಡಿ
ಬೊಕ್ಕ ಬಾಯಜ್ಜಿ .... ನಿನ್ನ ಕಾಲೇಜು ದಂಡ
ಮೊದುವೆ ಆಗಲಿ ಕಲಿಸುವ ನಿನ್ನ ಗಂಡ

ಆಟಿ ತಿಂಗ

- ಎಂ.ಜಿ. ಕಾವೇರಮ್ಮ

ಅರೆಬಾಸೆ ಜನಂಗಳ ಬೊದ್ದಾಲಿ ಬಾವ
ಹನ್ನೆರ್ಡ್ ತಿಂಗಳಾಲಿ ಆಟಿತಿಂಗ
ಜಿರಿ ಜಿರಿ ಮಳೆಲಿ ದುಡ್ಡವ ಮ್ಯಾಂಸಂಗೆ
ಬೊದ್ಡಿಕೆ ಆದೆ ಬಾಳ ಬಂಗ

ದುಡ್ಡವ ಕೈಗಳ್ಗೆ ಕೆಲ್ಲನು ಇಲ್ಲೆ
ಹೊಟ್ಟೆಗೆ, ಬಟ್ಟೆಗೆ ಸಾಕಾದುಲ್ಲೆ
ಕಾಡ್ ತಿನ್ನಿನ ತಿಂದಾವೆ ಜನಂಗಲ್ಲ
ಬೊದ್ಡಿಕೆ ಬೇರೆ ದಾರಿನು ಇಲ್ಲೆ

ಕೆಸನ ಸೊಪ್ಪು, ದಂಟ್‌ಗ ಎಲ್ಲ
ಆಟಿ ತಿಂಗಳಾಲಿ ತಿಂದ್ ಮುಗ್ಗುವ
ಕಣಿಲೆ ಅಳಂಬು ಸಿಕ್ಕರೆ ಜನಂಗ
ಗೈಪು ಮಾಡಿದ್ ತಿಂದಾವೆ.

ಉಪ್ಪುಲಿ ಹಾಕಿದ ಹಲ್ಸನ ತೋಳೆ
ಒಣ್ಣೆಂಗಲ್ ಗಣ್ಣ್, ಬೊಳ್ಳುನ ಕಾಪಿಗೆ
ಹಿಂದೆನ ಜನಂಗಳ ತಿನ್ನದ್ ನೋಡಿ
ಈಗನ ಜನಕೆ ತಿಂದ್ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲೆ.

ಹಲ್ಸನ ಹಪ್ಪಳ, ಗಣ್ಣನ ಬಾಳಕ
ಮಕ್ಕಳಿಗದ್‌ನೇ ತೊಡು ತಿನ್
ಈಗನ ಮಕ್ಕ ಮೂಸಿನು ನೋಡಿಕಿಲ್ಲೆ
'ನೂಡಲ್' ತಿಂಬ ಜನಂಗವು

ಅಟ್ಟಲಿ ಅರಿಂಟಿ ಚೆನ್ನಮಣೆ ತೆಗ್ಗ
ಆಟಿ ತಿಂಗಳಾಲಿ ಆಟಿ ಆಡುವೆ.
ಒಂದೊಂದು ಪುಡಲಿದ್ದ ಏಳೇಳ್ ಗುಳಿಗಳ
ಮಂಜೊಟಿ ಕಾಯಿಂದ ತುಂಬುಸುವೆ.

ಮನೆ ಜನಂಗಲ್ಲ ಚೆನ್ನಮಣೆ ಆಟಲಿ
ಆಟಿನ ಕಳ್ಳವೆ ಬಾರಿ ಪೊರ್ಲಲಿ
ಆಟಿ ತಿಂಗಳಾಲಿ ಮೊದ್ದಂಗಿ ಇಸುವೆ
ಕೈಗಳ ತಲೆನಾ ತೊಂಪು ಮಾಡುವೆ

ಮನೆ ಮನೆ ಕೊಣ್ಣಂಡ್ ಕಳಂಜನು ಬಂದದೆ
ಜನಂಗಲ್ಲ ನೋಡಿ ಕುಸಿ ಪಟ್ಟವೆ
ದುಡ್ಡುನು ಕೊಟ್ಟವೆ, ಬತ್ತನು ಕೊಟ್ಟವೆ
ಹಾಕಿಕೆ ಹೊದ್ಯಕೆ ಅರ್ದನು ಕೊಟ್ಟವೆ.

ಪೂಜೆನು ಮೊದುವೆನು ಆಟಲಿ ಇಲ್ಲೆ
ಜಂಬರ, ಜಟ್ಟಿ ಯಾವ್ದರನು ಮಾಡ್ತಲ್ಲೆ
ಸೊರ್ಗದ ಬಾಕಿಲ್ ಹಾಕಿದೆ ಗಡ
ಆಟಲಿ ಸತ್ತರೆ ಸೊರ್ಗ ಇಲ್ಲೆ ಗಡ

ಹುಣ್ಣಿಮೆ ಚಂದ್ರ

- ಎಂ.ಜಿ. ಕಾವೇರಮ್ಮ

ಹುಣ್ಣಿಮೆ ಚಂದ್ರನ ಸೊಬಗ್ಗನ ನೋಡಿ
ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಾಳ ಕುಸಿ ಆತ್
ಬಣ್ಣನೆ ಮಾಡಿಕೆ ಪದಗಳೆ ಇಲ್ಲೆ
ಸುಣ್ಣದ ಬಣ್ಣದ ಹಾಂಗಿತ್ ||1||

ಹಾಲ್ ನ ಬೆಳದಿಂಗಳ್ ಸುತ್ತೋಳು ತುಂಬಿತ್
ಹುಣ್ಣಿಮೆ ಚಂದ್ರ ನೆಗಾಡಿತ್
ಬೂಮಿ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ತೊಂಪುನ ಬೊಳ್ಳಿತ್
ಮೊನ್ನೆಗೆ ಬಾಳ ಕುಸಿ ಆಗಿತ್ ||2||

ಇಜ್ಜೆಲ್ ನ ಪುಡೆಲಿದ್ದ ಮೊಣ್ಣಾನ ಚಿಂಟಿಲಿ
ಕುದ್ಕಂಡ್ ಚಂದ್ರನ ನೋಡಿಕನ
ಮೊಜ್ಜೆಗೆಲಿ ತೇಲುವ ಬೆಣ್ಣೆನ ಹಾಂಗೆ
ಹುಣ್ಣಿಮೆ ಚಂದ್ರ ಕಾಂಬಾತಿತ್ ||3||

ತಿಂಗಳ ಬೊಳ್ಳು ಬೂಮಿ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ
ಬಿಳಿ ಸೀರೆ ಹೊದ್ದಾಂಗೆ ಕಾಂಬೊತಿತ್
ಪೊಂಗಾರೆ ಮರಲಿ ಅರಿದ ಮೊಲ್ಲಿಗೆ
ಗಮಲ್ ನು ಮೂಂಕಿಗೆ ತಾಂಗ್ತಿತ್ ||4||

ಎಷ್ಟು ನೋಡಿರೂ ಇನ್ನೂ ನೋಡೊಕೂಂತ
ಹುಣ್ಣಿಮೆ ಚಂದ್ರ ಹೊಳ್ಳಾತಿತ್
ಮೊರ್ದುವ ಮಕ್ಕಳ ಅಳ್ಗೆಲ್ ನಿಲ್ಲಿತ್
ಚಪ್ಪಾಳೆ ಹೊಡ್ಕಂಡ್ ನೋಡ್ತಿದ್ಲೊ ||5||

ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಹುಣ್ಣಿಮೆ ಚಂದ್ರಾ
ಉರುಂಟಾಗಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಂಡಾದೆ
ಬಾಣಲಿ ಚಂದ್ರ ಕಾನದ ದಿನ
ಅಮಾಸೆ ಇರ್ಲ್ ಬಂದಾದೆ

ಹಗಲ್ ಗೆ ಸೂರ್ಯ ಇರ್ಕ್ಕಂಗೆ ಚಂದ್ರ
ದೇವರ ಸೃಷ್ಟಿ ನಾಳ್ಳುಟ್ಟು
ಸೂರ್ಯನು ಚಂದ್ರನು ಇರಿಕನ ಮುಟ್ಟು
ಭೂಮಿಲಿ ಗಾಳಿ, ನೀರ್ ನು ಉಟ್ಟು

* * * * *

ಒಂದೇ ಬೊಳ್ಳಿನ ಹೂವುಗ

-ಮನೋಜ್ ಕುಡೆಕಲ್ಲ

ಒಂದೆ ಬೊಳ್ಳಿನ ಹೂವುಗ ನಾವು
ಅರಳಿ ಊರನ ತುಂಬೆಲ್ಲ
ಬನ್ನಿ ಸೂಸಮೊ ಕೀರ್ತಿ ಪರಿಮಳ
ಲೋಕದಗಲಕೂ ಮುಂದೆಲ್ಲ

ಬೆಳಿವ ಬೊಳ್ಳಿ ಸೊಕ್ಕೋಕು
ಗೌಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ಪಸಲಾಲಿ
ಬೇರುನು ಇಕ್ಕೋಕು ಗಟ್ಟೀಲಿ
ಎಂದೂ ಮಸುಗದೆ ಅಲ್ಲಿಂದ
ಬಾಣನೆ ಗುರಿ ಇಲ್ಲಿಂದ
ಚಿಗೊರಿದ್ ಬೆಕ್ಕೋಕು ಇಂದಾಂದ

ಹಬ್ಬೋಕು ಸುತ್ತಿದ್ ಧೈರ್ಯಲಿ
ನಮ್ಮದೆ ಬಾಸನ ಚಪ್ಪರಲಿ
ಹಾಕಿದ್ ಕೊಟ್ಟೊಳೊ ಹಿರಿಯವ್
ನೆನ್ನಿದ್ ಇಂದಾನ ನಮ್ಮೆಲ್ಲ
ಬಳ್ಳಿದ್ ಬಾಳೊಮೊ ಅದರೆಲ್ಲ
ಪೋಂತಿದ್ ಉಳ್ಳೊಮೊ ಮುಂದೆಲ್ಲ

* * * * *

ಮೊದ್ಲೆ

- ಮನೋಜ್ ಕುಡೆಕಲ್ಲ

ಬಿಳಿ ತುಂಬಿದ ಬಟ್ಟೆಗ ನಂಗೆ
ಒಳಗಿನ ಬಣ್ಣ ಕಾಣದ ಹಾಂಗೆ
ಸಿಂಗಾರಲಿ ಚೆನ್ನದ ಗೊಂಚಲ್ ನಿಂಗೆ
ಮೈಯಲ್ಲ ಮಿಣ್ಣುವ ಹಾಂಗೆ.
ಇನ್ನಂದ, ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ದಾರಿಲಿ
ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಬಾಳ್ ಒಂದೆ ಗೂಡುಲಿ.
ಅದ್ಲೆ ಒಂದ್ ನೆವನ ಇದ್‌ನೆ.
ಮೊದ್ಲೆ ತೇಳ್ವ ಜಂಬರ ನಾವ್‌ನೆ.
ತಾಳಿ, ಪಿಂಗಾರ, ಹೂಮಾಲೆ ಆಚೀಚೆ
ಕುಲ-ಗೋತ್ರ, ಲಗ್ನ-ಗಳಿಗೆ ತೇಳ್ವ
ಹದ ಮಾಡ್ಲ ಈ ಹೊತ್ತು ನಡಿಲಿ.

* * * * *

ಹಬ್ಬಲಿನೂ ಹೆದ್ರಿಕೆ ಉಟ್ಟು....!

- ಮನೋಜ್ ಕುಡೆಕಲ್ಲ

ಕಾದಿದ್ದೆ ಆಸೆಲಿ ಹಬ್ಬಕೆ ಅಂದ್ ನಾ..
ತೆಗಿಸಿದ್ದಾ ನಾಕಯ್ದಾ ಕಟ್ಟ ಪಟಾಕಿತೇಳ್ವಂತದ್
ಲಕ್ಷ್ಮಿ-ವಾಲೆ ತೆಳ್ಳ ಬತ್ತಿನೇ ಕಾಣದಂತದ್..
ಹೊಡ್ತರೆ ಹಕ್ಕಲಿನವನ ಕೆಬಿಚೆಂಡೆ ಒಡಿವಂತದ್..
ಕನ್ನಲೂ ದೋಸ್ತಿನ ಪಟಾಕಿ ಕದ್ದೊಡ್ತಿದಾಂಗದ್..
ಬೊಳ್ಳುಗೆ..
ಟಿ.ವಿ.ಲಿ ಇತ್ತ ಸುಪ್ರಭಾತನಾಂಗದ್..
ಕಣ್ಣ್ ಮೋರೆ ಇಡೀ ಕರ್‌ಂಚಿ ಹೋದಂತದ್..
ಸೆನಿಸೆನಿತ ಮನ್ಸ್ ಹದ್ಯಸುವಂತದ್..
ಎಲ್ಲಿತ್ತ ದೈರ್ಯ ನಂಗಂದ್ ಪಟಾಕಿ ಮುಟ್ಟಿಕದ್..
ಮುಗ್ಗಿದೆ ಅಂದರ್ನು ಹಬ್ಬನಂದ್,
ಬರೀ ಚಿಬೊಳೆಲಿ ದೀಪ ಹೊತ್ತಿದ್..
ಅಂದರೂ ಅದ್ದರಿದ್ದ
ಕುಸಿ ಮಾತ್ರ ಮನ್ಸ್ ತುಂಬುವಂತದ್..

* * * * *

ಸುಕ್ರುಂಡೆ

- ಶ್ರೀಮತಿ ರೇಷ್ಮ ಕರುಣಾಕರ

ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗ :

1. ಹೊದುಲು (ಹೊದುರಿ) - 1/2 ಕೆ.ಜಿ.
2. ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ - 1
3. ಎಳ್ಳು - 100 ಗ್ರಾಂ (ಹುರು ಹುಡಿಮಾಡಿ)
4. ಬೆಲ್ಲ - 1/4 ಕೆ.ಜಿ
5. ಏಲಕ್ಕಿ - 6-7 (ಹುಡಿಮಾಡಿ)
6. ಅವಲಕ್ಕಿ - ಮುಷ್ಟಿ
7. ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿ - 1 ಪಾವು
8. ಉದ್ದಿನ ಬೇಳೆ - 2 ಚಮಚ
9. ಅರಿಶಿನ
10. ಉಪ್ಪು

ಮಾಡ್ಡ ಕ್ರಮ :

ಹೊದುಲು ಮತ್ತೆ ಅವಲಕ್ಕಿನ ಬಿಸ್ಲಿಗೆ ಒಣ್ಣಿಸಿ ಮಿಕ್ಸಿಲಿ ಹದಕ್ಕೆ ಹುಡಿ ಮಾಡಿ ಇಸಿಕಣಕು. ಬೆಲ್ಲನ ಕಾಲ್ ಲೋಟ ನೀರ್ ಹಾಕಿ ಬಿಸಿ ಮಾಡೊಕು. ಬೆಲ್ಲ ನೀರಾಕನ ಹುರು ಹುಡಿ ಮಾಡಿದ ಎಳ್ಳು, ಹುಡಿ ಮಾಡ್ಡ ಏಲಕ್ಕಿ, ಹೆರ್ದ ಕಾಯಿ ಮತ್ತೆ ಒಂದು ಚಿಟಿಕೆ ಉಪ್ಪು ಹಾಕಿ ಲಾಯ್ಕು ಮೊಗ್ಗಕು. ಒಲೆಂದ ಇಲ್ಲಿ ಚೆಣ್ಣ ಮೇಲೆ ಹೊಡಿ ಮಾಡ್ಡ ಹೊದ್ಲು ಮತ್ತೆ ಅವಲಕ್ಕಿನ ಹಾಕಿ ಲಾಯ್ಕು ಕಲ್ಪಿಕಣಕು. ಇನ್ನು ಲಾಯ್ಕು ಕಲ್ಪಿ ಹೋಕೆ ಒಮ್ಮೆ ಮಿಕ್ಸಿಲಿ ಹಾಕಿ ಮೂರ್ನಾಲ್ಕು ಸೆಕೆಂಡ್ ತಿರಿರು ಲಾಯ್ಕು ಆದೆ. ಆಮೇಲೆ ಆ ಪಾಕನ ಹದದ ಸಣ್ಣ ಉಂಡೆ ಕಟ್ಟಿಕಣಕು.

ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತೆ ಉದ್ದಿನ ಅರ್ಧಗಂಟಿ ಪದನ್ನಿ, ದೋಸೆ ಬಂದದ ಹದಕ್ಕೆ ಕಡ್ಡ್ ಹಂಚಾ ಅರಿಶಿನ ಮತ್ತ್ ರುಚಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟ ಉಪ್ಪು ಹಾಕೊಕು. ಕಟ್ಟಿ ಇಸಿದ ಉಂಡೆನ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಬಂದಕ್ಕೆ ಕಂತಿಸಿ ಎಣ್ಣೆಲಿ ಕಾಸೊಕು. ಬಂಗಾರದ ಬಣ್ಣ ಬಾಕನ ಎಣ್ಣೆಂದ ತೆಗಿಯಕು. ಹಿಂಗಿ ಮಾಡ್ಡ ಸುಕ್ರುಂಡೆನ ಸುಮಾರ್ ಒಂದು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಗಾಳಿ ಸೇರದಂಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಇಸಿರೆ ಏನು ಆದುಲೆ.

* * * * *

ತೊಳಸಿನ ಹಿಟ್ಟು

ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗ :

1. ಒಂದು ಪಾವು ಕುಚುಲಕ್ಕಿ
2. ಒಂದು ಪಾವು ಬೆಳ್ಳಿಗೆ ಅಕ್ಕಿ
3. ಒಂದು ಟೀ ಚಮಚ ಮೆಂತೆ
4. ಹೆರ್ದ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಎರಡು ಮುಷ್ಟಿ
5. ಹೆರ್ದ ಬೆಲ್ಲ - ಸ್ವಲ್ಪ
6. ಅರ್ಧ ಟೀ ಚಮಚ ಅರಿಶಿನ
7. ಹಂಞ ಉಪ್ಪು
8. ಹಂಞ ತುಪ್ಪ

ಮಾಡ್ ಕ್ರಮ :

ಕುಚುಲು ಮತ್ತು ಬೆಳ್ಳಿಗೆ ಅಕ್ಕಿನ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಹೊರ್ದ ತರಿ ತರಿ ರವೆನಂಗ ಹುಡಿ ಮಾಡಿಕಣಕು. ಮೆಂತೆನ ಹೊರ್ದ ಸಣ್ಣ ಹುಡಿ ಮಾಡಿಕಣಕು. ಒಂದು ಪಾತ್ರಲಿ 2 ಲೀಟರ್‌ಷ್ಟು ನೀರ್ ಕುದ್ದಿ ಅರಿಶೀನ ಮತ್ತು ಉಪ್ಪುನ ಹಾಕೋಣಕು. ಹೊಡಿ ಮಾಡ್ ಅಕ್ಕಿಗಳನ್ನ ಮೆಂತೆನನು ಕೊದಿವ ನೀರಿಗೆ ಹಂಞ ಹಂಞನೆ ಹಾಕಿ ಲಾಯ್ಕು ತೊಳಸಕು. ಅದ್ ಬೆಂದ ಸೋಜಿನಂಗ ಆದ ಮೇಲೆ ತೆಗ್ಗ್ ಇಲ್ಲಿಕಣಕು. ಮತ್ತೆ ಇಲ್ಲಿದ ಮೇಲೆ ಹಂಞ ತೆಣಿಯಕನ ತುರ್ದ ಕಾಯಿ, ಬೆಲ್ಲ ಮತ್ತೆ ತುಪ್ಪ ಹಾಕಿಕಂಡ್ ತಿನ್ನೊಕು. ಭಾರಿ ಲಾಯ್ಕದ ರುಚಿನ ಈ ಹಿಟ್ಟುನ ಬಾಣಂತಿಗೆ ಹದ್‌ನಾರ್ ಮೀದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಕ್ರಮ ಉಟ್ಟು.

* * * * *

ಅರೆಬಾಸೆ ಗಾದೆಗ

ಸಂಗ್ರಹ : ಸಂಗೀತ ರವಿರಾಜ್

1. ಉಂಡವ ಹರಸಕು ಅಂತ ಇಲ್ಲೆ, ನೊಂದವ ಬಯ್ಯಕುಂತ ಇಲ್ಲೆ.
2. ಕೊಟ್ಟ ದೇವರೇ ತಕಂಡ್ ಹೋಕನ ಮರ್ದುದು ಯಾಕೆ?
3. ಹಿಂಬೊತ್ತು ಬಾವ ಮಳೆನು, ಹಿಂಬೊತ್ತಿಗೆ ಬಾವ ನೆಂಟನು ಹೋದಲೆ.
4. ಅಂಗೈನ ಹಂಗೆ ಹೊಲ ಮಾಡ್ತೆ, ಮುಂಗೈ ತುಂಬಾ ತುಪ್ಪ.
5. ಹಾಲಿಗೆ ಹೋದವಂಗೆ ಎಮ್ಮೆನ ಕ್ರಯ ಎಂತಕೆ?
6. ತೌಡು ತಿಂಬವ ಹೋಕನ, ಉಮಿ ತಿಂಬವ ಬಾತ್.
7. ಬಾನನ ಮಳೆನನು, ಗರ್ಭಿಣಿ ಹೆಣ್ಣಾನನು ನಂಬಿಕೆ ಆದುಲೆ.
8. ಹೂಣದೆ ಗದ್ದೆ ಹಾಳಾತ್, ನೋಡದೆ ಮನೆ ಹಾಳಾತ್.
9. ಹಂಇ ಕಲ್ತವಂಗೆ ಅಬ್ಬರ ಜಾಸ್ತಿ
10. ಬಲೆಗೊಂದು ಕೊಳ್ಳಿ, ಮನೆಗೊಂದು ಅಜ್ಜ.
11. ಹಣೆಬರಹ ಕೆಡಿಕಾನ ಉಟ್ಟ ಬಟ್ಟೆನೆ ಹಗಯಾದೆ.
12. ಬಾಯಿಲಿ ಬೊಮ್ಮ, ಹೊಟ್ಟೆಲಿ ಗುಮ್ಮ.
13. ಬಲಕೈಲಿ ಎಣ್ಣೆ, ಎಡಕೈಲಿ ದೊಣ್ಣೆ.
14. ಖರ್ಜೂರ ಹಣ್ಣಾಕನ ಕಾಗೆ ಬಾಯಿಲಿ ಹುಣ್ಣು.
15. ಸೊಸೆಗೆ ಹೆದ್ರಿ ಅತ್ತೆ ತವರು ಮನೆಗೆ ಹೋದ ಹಂಗೆ.
16. ಅಂಡೆ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಕ್, ದೊಂಡೆ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಕೆ ಆದ್ಲೆ.
17. ಅಕ್ಕ ಬರಕು, ಬೇಜರ ಹೋಕು.
18. ಹಗ್ಗ ಮಲ್ಲವಂಗೆ ಬುದ್ದಿ ಮಂದ.
19. ಆನೆಗೆ ಗಂಟೆ ಬೇಕಾ?
20. ಹೋದರೆ ಒಂದು ಬೀಜ, ಆದರೆ ಒಂದು ಮರ.
21. ಕತ್ತೆ ಮೇಯ್ದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮೇವಿಲ್ಲೆ.
22. ಉಪ್ಪರಿಗೆನ ಮನೆ ಇದ್ದರುಸ, ಉಪ್ಪಿಲ್ಲದೆ ಆದುಲೆ.
23. ಇಲ್ಲದ ಊರಿಗೆ ದಾರಿ ಕೇಳ್ತ ಹಂಗೆ.
24. ಉಂಬಕ್ಕಿಲ್ಲದ ದಿನ ಏಕಾದಶಿ
25. ಚಪ್ಪರಕ್ಕೆ ಆರು ಸಾವಿರ, ಜಂಬರಕ್ಕೆ ಮೂರ್ ಸಾವಿರ್.
26. ದೊಡ್ಡವರೊಟ್ಟಿಗೆ ಹಗೆ ಬೇಡ, ಸಣ್ಣವರೊಟ್ಟಿಗೆ ಸಲಿಗೆ ಬೇಡ.
27. ನೀರ್‌ನ ಕಂಡರೆ ಬೆಣ್ಣೆ ಬಾದ್ಲೆ, ಹೊಗೆನ ಹಿಂಡಿರೆ ಎಣ್ಣೆ ಬಾದ್ಲೆ.

28. ಪೆಟ್ಟಿನ ಗಾಯ ಹೋದೆ, ಮಾತ್‌ನ ಗಾಯ ಹೋದೆನಾ?
29. ಬಾವಿಲೇ ಇರ್ವ ಕಪ್ಪೆ ನೀರ್ ಕುಡಿಯದೆ ಇದ್ದದನಾ?
30. ಹೋಗುಂತ ಹೇಳ್ವ ಬದ್ಲ ಹೋಗೆ ಹಾಕಿದ ಹಂಗೆ.
31. ಕಳ್ಳಗೆ ತಿಂಗಳ್ ಬೊಳ್ಳು ಕಂಡರೆ ಆದ್ಲೆ.
32. ಕೋಣೆಲಿ ಬೆಳ್ಳವು ಕೊಳ್ತವೆ, ದಾರಿಲಿ ಬೆಳ್ಳವು ಬೆಳ್ಳವೆ.
33. ಎತ್ತನ ಮುಂದೆ ನಡಿಯಕಾಗದ್, ಕತ್ತನ ಹಿಂದೆ ನಡಿಯಕಾಗದ್.
34. ಮೆಚ್ಚಿದ ಗೂಡೆಗೆ ಅರೆಮೊರ್ವು ಇದ್ದರು ಆದೆ.
35. ಇರ್ಲ್ ಉಂಬದವನತ್ತ ತಣ್ಣನ್ನ ಕೇಳ್ವ ಹಂಗೆ.
36. ಉಗುರುಂದ ಆದಕ್ಕೆ ಕೊಡ್ಲಿ ಏಕೆ?
37. ಪಾಪದವಂಗೆ ಆನೆ ದಾನ ಸಿಕ್ಕಿದ ಹಂಗೆ.
38. ನಾನ್ ಹೊಡ್ವೆಗೆ ಮಾಡ್ಲೆ ನೀನ್ ಮರ್ವೆಗೆ ಮಾಡ್.
39. ಕುರೆ ಮೊಸ್ತ ತಿಂದ್, ಕತ್ತನ ಮುಸುಂಡಿಗೆ ಉಜ್ಜಿದ ಹಂಗೆ.
40. ನಾಲಿಗೆ ಕಹಿ ಆದಕ್ಕೆ ಹೋಳೆಗಿನಾ ಬಯ್ಯಕೆ ಆದೆನಾ?
41. ಅಯ್ಯೆ ಗೂಬೆ ಆದರೆ ಏನ್? ಮಗಳ್ ಗುಲಾಬಿ ಆದರೆ ಸಾಕ್.
42. ತಾಂಗುವ ಮುಂದೆನೆ ಬಗ್ಗಿ ನಡಿಯದು ಒಳ್ಳೆದ್
43. ಹ್ಯೊಗೆಲಿ ಬರ್ವ್ ಮಡ್ಲಾಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ಹಾಂಗೆ.
44. ಅಕ್ಕಿ ಕೊಟ್ಟ ಉಂಬಕೆ ಅಕ್ಕನ ಮನೆನೆ ಆಕೋ?
45. ಮೋರೆ ನೋಡಿ ಗುರ್ತ ಹಿಡಿಯದ ಮೇಲೆ ಉಗುರು ನೋಡ್ತೆ ತಿಳ್ತದನಾ?
46. ಶಾನ್‌ಭೋಗನ ಸಂಬಳ ಬಾತಾಂತ ಕೇಳ್ವೇಡ, ಹೆಣ್ಣಿನ ಕಡೆವು ಉಂಡನಾ ಅಂತ ಕೇಳ್ವೇಡ.
47. ಕಜ್ಜೆ ಇದ್ದವಂಗೆ ನಾಚಿಕೆ ಇಲ್ಲೆ, ಅಜ್ಜೆ ಇದ್ದವಂಗೆ ಯೋಚನೆ ಇಲ್ಲೆ.
48. ಆಕಾಶ ಹರ್ವ್ ಬೀಳಿಕಾನ ಕೈ ಒಡ್ಡಿರೆ ನಿಂತದನಾ.
49. ಕಾಗೆಗೆ ಹೆದ್ರಿ ಹಪ್ಪಳ ಮಾಡ್ವೊರ ಬುಡಿಕೆ ಆದೆನಾ?
50. ಕೈ ಕಾಲ್ ಕಟ್ಟಿ ಚಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹಾಕಿರು ಆಯುಷ್ಯ ಇದ್ದವ ಬದ್ಲಿ ಬಂದದೆ.
51. ಸುರುಸುರುಗೆ ಚಿನ್ನ ಕೊನೆಗೆ ಕಬ್ಬಿಣ.
52. ಬೇರೆಯವನ ಹೆಣ್ಣ್ ನೋಡಿಕೆ ಲಾಯ್ಕ್.
53. ನಿನ್ನ ಮೋರೆ ಓರೆಯಾದಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡಿನ ದೂರ್ದ ಯಾಕೆ?
54. ಒಪ್ಪದ ಸೀರೆ ಒಂಬದಿದ್ದರೇನ್ ಫಲ?
55. ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲ ಕೇಳದೆನೆ ಹೋತ್, ಮಾಡ್ಲೆ ಬೆಳೆ ಕೊಯ್ಯದೆನೆ ಹೋತ್.
56. ತರ್ಕ ಮಾಡ್ತೆ ಬರ್ಕತ್ತ ಇಲ್ಲೆ.
57. ದಿನ ಇದ್ದ ಹಾಂಗೆ ಇರುಲೆ.
58. ಮಾಡಿಕೆ ಕೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲೆ, ಕೂರಿಕೆ ಪುರುಸೊತ್ತು ಇಲ್ಲೆ.

59. ಮೋರೆನ ಹೋದ ಮೇಲೆ, ಮೂಗುನ ಆನೆ ಏಕೆ?
60. ರಟ್ಟಿ ಗಟ್ಟಿ ಇದ್ದರೆ ರೊಟ್ಟಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ.
61. ಸತ್ತ ಎಮ್ಮೆಗೆ ಹತ್ತ ಕುದ್ದೆ ಹಾಲ್ ಜಾಸ್ತಿ ಗಡ.
62. ಸಾಸುವೆ ಕಾಳ್ ಹಾಕಿಕೆನೆ ಜಾಗ ಇಲ್ಲ.
63. ಹಣ್ಣು ತಿಂದವ ತಪ್ಪಿಸಿಕಣ್ಣ್, ಸಿಪ್ಪೆ ತಿಂದವ ಸಿಕ್ಕಿ ಬೀತ್.
64. ಹೆದರ್ದವನ ಮೇಲೆ ಹಾವು ಹಾಕಿದ ಹಂಗೆ.
65. ಹಾಗಲಕಾಯಿದ್ ಹಣ್ಣು ಸಿಕ್ಕಿರೇನ್? ಸೊಪ್ಪು ಸಿಕ್ಕಿರೇನ್?
66. ಕೆಲಸದ ದಡ್ಡಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಅಡ್ಡಿ.
67. ಕುರುಡನ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ದೇವರ ಕಾವಲು.
68. ತಲೆಗೆ ಹೊಯ್ದದ್ ಕಾಲಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ.
69. ಒಂದು ದಿನದ ಆಟಕೆ, ಮೀಸೆ ಬೋಳಿಸಿದ ಹಂಗೆ
70. ಮಾತಾಡಿಕಂಡಿದ್ದರೆ ಮಂಜ, ರೀತಿಲಿದ್ದರೆ ಸೊಸೆ.
71. ಕರ್ಪೂರನ ತಿಪ್ಪೆಲಿಸಿರೆಸ ಪರಿಮಳ ಹೋದ್ದೆ.
72. ಕಿಡಿ ಸಣ್ಣದಾದರುಸ ಕಾಡೆಲ್ಲ ಸುಟ್ಟದೆ.
73. ಪ್ರಾಯ ಬಾಕನ ಆಯ ತಪ್ಪಿದೆ.
74. ದುಡ್ಡನ ಆಸೆಗೆ ತುಪ್ಪ ಮಾರಿ ಕುಪ್ಪಿ ನೆಕ್ಕಿತ್.
75. ಅಡಿಕೆನ ಕಂಕುಳ್ಳಿ ಇಸಿಕಣ್ಣ್, ಅಡಿಕೆ ಮರ ಆಕನ ಸಾಧ್ಯನ?
76. ಲಾಭನ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ತೀಂತ್.
77. ಕೊತ್ತಿಗಳ ಜಗಳಕ್ಕೆ ಕುರೆನ ತೀರ್ಪು.
78. ಇದ್ದವ ತಿಂದರೆ ಮದ್ದಿಗೆ, ಇಲ್ಲದವ ತಿಂದರೆ ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ.
79. ಹಸಿವಾಕನ ಗೈಪು ಬೇಡ, ನಿದ್ದೆ ಬಾಕನ ಹಾಸಿಗೆ ಬೇಡ.
80. ಹಿಂದೆಂದ ಆನೆ ಹೋಕಾಗದ್, ಮುಂದೆಂದ ಉಮ್ಮಣಿ ಹೋಕಾಗದ್.
81. ಪಾಪದವನ ಸೊಸೆಗೆ ಎಲ್ಲವು ಅತ್ತೆಕ್ಕಳೇ
82. ಕೋಗಿಲೆಗೊಂದು ಕಾಲ, ಕಕ್ಕಿಗೊಂದು ಕಾಲಂತ ಹೇಳ್ವಂಗೆ ಆತ್.

* * * * *

ಅರೆಬಾಸೆ ಗಾದಗ

ಸಂಗ್ರಹ: ಎಂ.ಜಿ. ಕಾವೇರಮ್ಮ

- ಲಾಭ ಇಲ್ಲದೆ ಚಿಟ್ಟಿ ಬೊಳ್ಳಕ್ಕೆ ಹೋದ್ದೆ.
- ಹತ್ತೋವ್ವೆ ಹೆಗ್ಗಣ ಮುದ್ದು.
- ಕುದ್ ತಿಂಬವಂಗ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ ಹಣ ಸಿಕ್ಕಿರೂ ಸಾಲ್ದ.
- ಅತ್ತೆನ ಮಾತ್ ಕೇಳಿ ಮೊಟ್ಟಿಲಿ ಕಿಚ್ಚಿ ಎದ್ದದೆ.
- ಅತ್ತೆನ ಮಾತ್ ಕೇಳಿ ಹೊಟ್ಟಿಲಿ ಕೆಸ ಕೊಯ್ದಾಂಗಾತ್
- ಜಾಗ ನೋಡಿ ಲಾಗ ಹಾಕ್.
- ನಾಯಿ ಬೀಲಕ್ಕೆ ದಬ್ಬೆ ಕಟ್ಟಿರೆ ನೆಟ್ಟಂಗಾದನೋ?
- ಅಲ್ಪಂಗೆ ಐಸಿರಿ ಬಾಕನ ನೊಡು ಇರ್ಯ ಕೊಡೆ ಹಿಡ್ತ ಗಡ.
- ಕಳ್ಳೆ ಅಕ್ಕಿ ಹೊರಿಕೆ ಬೊತ್ತದವನೊಟ್ಟಿಗೆ ಮುಡಿ ಅಕ್ಕಿ ಹೊರಿಕೆ ಹೇಳ್ತ ಗಡ.
- ಸಾಲ ಮಾಡಿ ಓಲೆ ತಾತ್. ಓಲೆ ಮಾರಿ ಬಡ್ಡಿ ಕಟ್ಟಿತ್.
- ಕೆಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಬುದ್ಧಿ ಬಾತ್. ಅಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಒಲೆ ಉರ್ತ್
- ಸಾಯಕಾಕನ ಮಾಳಪ್ಪಯ್ಯ ಮೀನ್ ತಿಂದ್ ಸತ್ತತ್ ಗಡ.
- ನಕ್ರು ಹಾಕಿ ಮಡಂಜೆ ಹಿಡ್ತಾಂಗಾತ್.
- ಮಕ್ಕಳ ಮಾತ್ ಕೇಳಿ ಒಕ್ಕಲೆದ್ದಾ ಹೋದೊ ಗಡ.
- ಸಸಾರ ಕೊಟ್ಟ ನಾಯಿ ನೆಸಲೆ ನಕ್ಕಿತ್ ಗಡ.
- ಅಂಗೈ ತೋರಿ ಅವಲಕ್ಷಣ ಹೇಳ್ನಿ ಕಂಡಾಂಗಾತ್.
- ಹಾಲ್ ಕುಡ್ಡ ಮಕ್ಕಳೇ ಬೊದ್ದುದುಲ್ಲೆ ಇನ್ನ ಇಸ ಕುಡ್ಡ ಮಕ್ಕ ಬೊದ್ದಿಕುಟ್ಟೋ?
- ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದ್ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಹೋದೆ.
- ದೆಸೆ, ಪಸೆ, ಪೈಸೆ ಇದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರನೂ ಗೆಲ್ಲತ್.
- ಹತ್ತ ಮಕ್ಕಳ ಅಯ್ಯ ದಾರಿಲಿ ಬಿದ್ದ್ ಸತ್ತತ್ ಗಡ.
- ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಂಗೆ ಕೋಲ ಕಟ್ಟ್.
- ಮಿಣ್ಣುರಿ ಹೇಳ್ತ ಗಡ, ನನ್ನ ಕುಂಡೆಂದಳೇ ಬೊಳ್ಳಾದೂಂತ.
- ತಲೆಗೆ ಹೊಯ್ದ ನೀರ್ ಕಾಲ್ಗೆ ಬೀಳದೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದೆ?
- ಮೊಡ್ವರದ ಬಾಯಿನ ಹೊಲ್ಯಕ್, ಮೋಯಿಸರದ ಬಾಯಿನ ಹೊಲ್ಯಕಾದನೋ?
- ನೆರ್ದ ಮೇಲೆ ನಾಚಿಕೆ ಹೋತ್. ಹತ್ತ ಮೇಲೆ ಹೇಸಿಗೆ ಹೋತ್.
- ನೆರಳಿ ಇದ್ದಂವಂಗ ಬಿಸ್ತಾಲಿ ಇದ್ದಂವನ ಕಷ್ಟ ಏನಂತ ಗೊತ್ತುಟ್ಟೋ?
- ನೀರೊಳಗೆ ಕುದ್ದ ಹೇತರೆ ಮೇಲೆ ಬಾರದೆ ಇದ್ದದನೋ?
- ಕಳ್ಳನ ಹೆಣ್ಣ್ ಯಾಗೋಳೂ ಮುಂಡನೆ.
- ತಲೆ ಗಟ್ಟಿ ಉಟ್ಟೂಂತ ಬಂಡೆಗೆ ಜೆಪ್ಪಿರೆ ಆದನೋ?
- ಕಳ್ಳನ ನಂಬಿರೂ, ಕುಳ್ಳನ ನಂಬಿಕೆ ಬೊತ್ತ.
- ಇಚ್ಚೆ ಇಲ್ಲದ ಗಂಡಂಗ ಮೊಸ್ತಾಲಿ ಕಲ್ಲ ಗಡ
- ಹೊಸ ನೀರ್ ಬಂದದ್, ಹಳೆ ನೀರ್ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡ್ ಹೋತ್.

ಹಿಂಗಾರ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ ಚಂದಾದಾರನ ತಿಳುವಳಿಗೆ

- ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಬಾಸೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಕಡಂದ ಪ್ರಕಟ
- ಆಗ್ವ 'ಹಿಂಗಾರ' ಪತ್ರಿಕೆನ ನೀವ್ ಎಲ್ಲವು ಸದಸ್ಯರ್ ಆಕು. ಬಿಡಿ ಸಂಚಿಕೆ
- ಬೆಲೆ ರೂ. 20.00, ತ್ರೈವಾರ್ಷಿಕಕೆ ರೂ. 200.00 ಅದೆ.
- ಸದಸ್ಯರ್ ಆದವುಕೆ ಪತ್ರಿಕೆನ ಅಂಚೆಲಿ ಕಳ್ಳುವೆ.
- ನೀವ್ಗಳ ಪರಿಚಯಸ್ತರಿಗೆ ಸದಸ್ಯರ್ ಆಕೆ ತಿಳ್ಳೊಕು.
- ಕತೆಗ / ಪದ್ಯಗ / ಚುಟುಕ /ಲೇಖನಗ ಇತಂವುಕ್ತೆಲ್ಲಾ ಅವಕಾಸ ಉಟ್ಟು.
- ಬರವಣಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನಾಲ್ಕು ಪುಟಕೆ ಸೀಮಿತ ಇರೊಕು.
- ಪುಟದ ಒಂದು ಬದಿಲಿ ಮಾತ್ರ ಬರ್ದಿರಕು.
- ಹೆಸರ್ / ವಿಳಾಸ / ದೂರವಾಣಿ ಅಂಕಿಗ ಬರ್ದಿರಕು.

ನಾವ್ಗಳ ವಿಳಾಸ :

ಸಂಪಾದಕರ್

ಹಿಂಗಾರ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಬಾಸೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
1ನೇ ಮಹಡಿ, ಕಾಫಿಕ್ಯಪಾ, ರಾಜಾಸೀಟ್ ರಸ್ತೆ, ಮಡಿಕೇರಿ -571 201,
ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ

ಈಮೇಲ್ : arebaseacademy@gmail.com

ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ : www.arebhasheacademy.com

ದೂರವಾಣಿ : 08272 -223055

ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಪ್ರಕಟಣೆಗ

- ಸರಾಲೆ : ಎಂ.ಜಿ ಕಾವೇರಮ್ಮ
ಅಜ್ಜಪ್ಪನ ಕತಾ ಭಂಡಾರಂದ ಹೆರ್ದಿದ ಕತೆಗ : ಎಂ.ಜಿ ಕಾವೇರಮ್ಮ
ಬೇರ್ಲಿ ಚಿಗ್ಗರ್ : ಬೈತಡ್ಡ ಜಾನಕಿ ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ
ಕುಂಕುಮ : ಪೂಜಾರೀರ ಜಿ. ಮಾದಪ್ಪ
ಬೊಲ್ವಾಕನ ಮುಗ್ಗ : ವಿದ್ವಾನ್ ಟಿ.ಜಿ ಮುಡೂರು
ಬೇಟೆನ ಬಿಸ್ - ಬಡ್ಡ ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಗೌಡ್ರು : ವೇದಾವತಿ ಅನಂತ ಬಡ್ಡ
ಬೆಳ್ಳಿಮುಷ್ಠಿ : ಕಟ್ಟತನ ಕೆ. ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ
ತೋರಣ : ಬಾರ್ಯಂಡ ಆರ್. ಜೋಯಪ್ಪ
ಬೊಲ್ವ : ಲೋಕೇಶ್ ಕುಂಚಡ್ಡ
ಮತ್ತೆ ಸಿಕ್ಕಿತ್ ಕುಂಕುಮ : ಕಟ್ಟತನ ಲಲಿತ ಅಯ್ಯನ

ಅಕಾಡೆಮಿ ನಡೆದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಯುವ ಸಂಘ ಮತ್ತು ಚಾರಿಟೇಬಲ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಇವು ಸಹಯೋಗಿ ಅವಂದೂರು ಗ್ರಾಮದ ಕಾಳೇರಮ್ಮನ ಅಯ್ಯಣ್ಣನವರ ಗದ್ದೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಸರ್ ಗದ್ದೆ ಕ್ರೀಡೋತ್ಸವ ಮತ್ತೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನಾಟಿ ಓಟ ನಡೆಸಿರಲಿ.

ತಾರೀಖ್ 12.08.2016 ರ ಶುಕ್ರವಾರದಂದ್ ನಡೆದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ ಶ್ರೀ ಮುದ್ದನ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ್ ಮದೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಇವು ಚಾಲನೆ ನೀಡ್ಲಿ, ಕಾಳ್ ಹೆಕ್ಕುದು, ಕೆಸರುಗದ್ದೆ ಓಟ,ಎತ್ತುಗಲ್ಲಿ ಗದ್ದೆ ಹೂಡ್ಡ ಸ್ಪರ್ಧೆ, ಅಗೆ ತೆಗೆವ ಸ್ಪರ್ಧೆ, ನಾಟಿ ನೆಡ್ಡ ಸ್ಪರ್ಧೆ, ಅಡಿಕೆ ಹಾಳೆಲಿ ಕೂರ್ದಿ ಎಳವ ಸ್ಪರ್ಧೆ, ಅಂಬುಗಾಯಿ, ಹಗ್ಗಜಗ್ಗಾಟ, ಥ್ರೋಬಾಲ್ ಆಟ, ವಾಲಿಬಾಲ್ ಆಟ, ಕೃಷ್ಣ ರುಕ್ಕಿಣಿ ಓಟ ಇವ್ಗಳ್ಳಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ಲಿ ಹಂಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನು ನಡ್ಡೆ .

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೃಷಿ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಪಟ್ಟಡ ಶಿವಕುಮಾರ್ ನವು ವಿಚಾರಮಂಡನೆ ಮಾಡ್ಲಿ.

ವಿರಾಜಪೇಟೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಶಾಸಕರಾದ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಜಿ.ಬೋಪಯ್ಯನವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡ್ಲಿ, ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ವೀಣಾ ಅಚ್ಚಯ್ಯ ನವು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನಾಟಿ ಓಟ ಚಾಲನೆ ಮಾಡ್ಲಿ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ಶ್ರೀ ಕೊಲ್ಕದ ಗಿರೀಶ್ ಆಕಾಡೆಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ವಹಿಸಿದ್ಲಿ. ತಾಲೂಕು ಪಂಚಾಯತ್ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಕೊಡಪಾಲು ಗಣಪತಿ, ಮದೆ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತ್ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಬೆಳ್ಳನ ರವಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಸವಿತ ಆಚಾರ್ಯ, ನಿವೃತ್ತ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಚೊಕ್ಕಾಡಿ ಅಪ್ಪಯ್ಯ, ಕೊಡಗು ಗೌಡ ಸಮಾಜ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀ ಕಾಳೇರಮ್ಮನ ಪಾಲಾಕ್ಷ, ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಯುವ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಹೊಸೂರು ಗಿರಿ, ಹಿರಿಯ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಗಾರರಾದ ಶ್ರೀ ದೇವಾಯಿರ ದೇವಯ್ಯ ಇವು ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ಲಿ.

ಆಟಿ ಸಂಭ್ರಮ-2016 : ದಿನಾಂಕ 14.08.2016 ಭಾನುವಾರ ದಂದ್ ಸುಳ್ಳ ತಾಲೂಕಿನ ದ.ಕ.ಜಿ.ಪ.ಹಿ.ಪ್ರಾ ಶಾಲೆ ಪೈಲಾರು ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ (ರಿ) ಪ್ರಗತಿ ಬಂಧು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳ ಒಕ್ಕೂಟ ಪೈಲಾರು, ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಮಹಿಳಾ ಜ್ಞಾನವಿಕಾಸ ಕೇಂದ್ರ ಪೈಲಾರು ಮತ್ತೆ ಫ್ರೆಂಡ್ಸ್ ಕ್ಲಬ್ ಪೈಲಾರು (ರಿ) ಇವರ ಆಶ್ರಯಲಿ ಆಟಿ ಸಂಭ್ರಮ 2016 ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ಲಿ.

ಹೊತ್ತಾರೆ 9.00 ಗಂಟೆಗೆ ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಣ್ಣಗೌಡ ನಾಯರ್ ಕಲ್ಲು ಇವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡ್ಲಿ . ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಕೊಲ್ಕದ ಗಿರೀಶ್, ಮುಖ್ಯ ನೆಂಟಾಗಿ ಅಮರಮೂಡ್ಲೂರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ್ ಆದ ಶ್ರೀಮತಿ ಸೀತಾ ಹೆಚ್, ವ್ಯವಸಾಯ ಸೇವಾ ಸಹಕಾರ

ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿ. ಚೊಕ್ಕಾಡಿ ಇದರ ಮಾಜಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಮೋಂಟಡ್ಕ, ತಾಲೂಕು ಪಂಚಾಯತ್ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ, ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ (ರಿ) ಇದರ ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಯುವರಾಜ್ ಜೈನ್, ಶಿಸು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಶೈಲಜಾ ದಿನೇಶ್ ಕುಕ್ಕುಜಡ್ಕ, ಪ್ರಗತಿಪರ ಕೃಷಿಕರಾದ ಶ್ರೀ ನಿರಂಜನ ಕೋಡ್ತುಗುಳಿ, ಶಾಲಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಸಾದ್ ಸಹಯೋಗ ನೀಡಿದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಸದಸ್ಯರ, ಸ್ಥಳೀಯ ನಿವಾಸಿಗಳು, ಭಾಷಾಭಿಮಾನಿಗ, ಅಕಾಡೆಮಿ ಸದಸ್ಯರ, ಕಲಾವಿದರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದೊ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಮನರಂಜನೆ ಕ್ರೀಡೆಗಾದ ಲಗೋರಿ, ಮಡಲ್ ಹೆಣೆಯೋದು ಕಾಯಿ ಕುಟ್ಟುದು, ಚೆನ್ನೆಮಣೆ, ಕುಂಟಬಿಲ್ಲೆ ಅಂಬುಗಾಯಿ, ನೋಂಡಿ, ಕಲ್ಲಾಟ, ಅಡಿಕೆ ಹಾಳೆಲಿ ಕುದ್ದ ಎಳೆಯೋದು ಕೆಸರು ಗದ್ದೆ ಓಟ ಇವುಗಳ್ಳ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದೊ. ಭಜನೆ, ಅರೆಭಾಸೆ ಜಾನಪದ ಹಾಡ್‌ಗಳ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಜಾನಪದ ಸಂಭ್ರಮ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದೊ,

ಆಟ ಉತ್ಸವ : ದಿನಾಂಕ 15.08.2016 ರಂದ್ ಸುಳ್ಳ ತಾಲೂಕಿನ ಸ.ಉ.ಹಿ.ಪ್ರಾ ಶಾಲೆ ಅಜ್ಜನಗದ್ದೆ ಇಲ್ಲಿ ಗರುಡ ಯುವಕ ಮಂಡಲ (ರಿ) ಚೊಕ್ಕಾಡಿ ಇವರ ಸಹಯೋಗಲಿ ಆಟ ಉತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ ನಡ್ತಿದೊ.

ಹೊತ್ತಾರೆ 9.30 ಗಂಟೆಗೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಸೀತಾ ಹೆಚ್, ಅಧ್ಯಕ್ಷರ್ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಅಮರ ಮುಡ್ನೂರು ಇವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡ್ಲೊ. ಹಿಂಬೊತ್ತು ನಡ್ಡ ಸಮಾರೋಪ ಸಮಾರಂಭಲಿ ಶ್ರೀ ಕೊಲ್ಹದ ಗಿರೀಶ್, ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದೊ, ಅಜ್ಜನಗದ್ದೆ ಶಾಲೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ರವೀಂದ್ರ ಕಜೆ, ಗರುಡ ಯುವಕ ಮಂಡಲದ ಸ್ಥಾಪಕಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಧರ್ ಕರ್ಮಜೆ, ಸುಳ್ಳ ಯುವಜನ ಸಂಯುಕ್ತ ಮಂಡಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ದೀಪಕ್, ಸುಳ್ಳ ವ್ಯವಸಾಯ ಸೇವಾ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಯಶವಂತ, ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತ್ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣ ಹಾಗೂ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸದಸ್ಯರಾದ ಡಾ.ಪೂವಪ್ಪ ಕಣಿಯೂರು, ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾಜಿ ಗೌಡ, ಶ್ರೀ ಮೋಹನ್ ಸೋನ, ಶ್ರೀ ಬಿ.ಸಿ.ವಸಂತ, ಶ್ರೀ ಮೋಹನ್ ದಾಸ್, ಶ್ರೀ ಯಶವಂತ ಕುಡೆಕಲ್ ಇವು ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದೊ.

ಗ್ರಾಮೀಣ/ಮನರಂಜನೆ ಕ್ರೀಡೆಗಾದ ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿ ಕುಟ್ಟುದು, ನೋಂಡಿ, ಹಗ್ಗಜಗ್ಗಾಟ, ಸೋಗೆ ಓಟ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಪ್ಪೆ ಜಿಗಿತ, ಬುಗ್ಗೆ ಒಡೆಯೋದು, ಹುಣಸೆ ಬೀಜ ಹೆಕ್ಕುವುದು, ಕೆಸರು ಓಟ, ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿಗೆ ಗುರಿ ಇಡುವುದು, ಹಲಸಿನಕಾಯಿ ಪಾಸುಮಾಡುವುದು, ದಂಪತಿ ಇಟ್ಟಿಗೆ ನಡಿಗೆ ಇವುಗಳ್ಳ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದೊ

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಾದ ಅರೆಭಾಷೆ ಗಾಯನ, ಅರೆಭಾಷೆ ಜಾನಪದ ನೃತ್ಯ, ಪ್ರಹಸನ ಮುಂತಾದ ಮನೋರಂಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದೊ.

ಕೆಸರುಗದ್ದೆ ಕ್ರೀಡೋತ್ಸವ : ದಿನಾಂಕ 24.08.2016 ನೇ ಬುಧವಾರದಂದು ದ.ಕ.ಜಿಲ್ಲೆಯ, ಸುಳ್ಯ ತಾಲೂಕಿನ ,ಬೆಳ್ಳಾರೆ ಗ್ರಾಮದ ಐತಪ್ಪಗೌಡರವರ ಗದ್ದೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಸರುಗದ್ದೆ ಕ್ರೀಡೋತ್ಸವ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನಾಟಿ ಓಟ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ ಬೆಳ್ಳಾರೆ ಗ್ರಾಮ ಗೌಡ ಸಮಿತಿ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದೊ.

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9.30 ಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎನ್.ಮನ್ಮಥ, ಸದಸ್ಯರು, ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್, ಬೆಳ್ಳಾರೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇವು ಸಮಾರಂಭನ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡಿದ್ದೊ. ಶ್ರೀಮತಿ ದಿವ್ಯಪ್ರಭಾ ಚಿಲ್ಲಡ್ಕ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಡಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ಇವು ರೈತ ಮಿತ್ರ ಸಲಕರಣೆಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದೊ. ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಕೊಲ್ಹದ ಗಿರೀಶ್ ಇವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದೊ. ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾಧವ ಗೌಡ, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು, ಗೌಡರ ಯುವ ಸೇವಾ ಸಂಘ (ರಿ), ಬೆಳ್ಳಾರೆ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಶಕುಂತಲಾ ನಾಗರಾಜ್, ಬೆಳ್ಳಾರೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ತಾಲೂಕು ಪಂಚಾಯತ್ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ನಳಿನಾಕ್ಷಿ, ಬೆಳ್ಳಾರೆ, ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾದ ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಾಂತಮಂಗಲ, ಮಹಾಲಿಂಗೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ ಬೆಳ್ಳಾರೆ ಮೊಕ್ಷೇಸರರು ಆದ ಶ್ರೀ ಸುರೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ಶೆಟ್ಟಿ ಇವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದೊ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಾಗೂ ಮನರಂಜನಾ ಕ್ರೀಡೆಗಳಾದ ಕಾಳು ಹೆಕ್ಕುವುದು, ಕೆಸರುಗದ್ದೆ ಓಟ,ನೇಜಿ ತೆಗೆಯುವುದು-ನೆಡುವುದು, ಅಡಿಕೆ ಹಾಳೆಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಎಳೆಯೊದು, ಹಗ್ಗ-ಜಗ್ಗುಟ, ತ್ರೋಬಾಲ್, ವಾಲಿಬಾಲ್, ಮೊಸರು ಕುಡಿಕೆ ಒಡೆಯುವುದು, ಸೋಬಾನೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳು,ಮರುಷರು., ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದೊ. ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ವಿಜೇತರಾದವುಕೆ ಗೌರವ ಸಂಭಾವನೆ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು.

ಸಮಾರೋಪ ಸಮಾರಂಭ ಅಪರಾಹ್ನ 3.00 ಗಂಟೆಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೊ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಶ್ರೀಮತಿ ರಾಜೀವಿ ಆರ್.ರೈ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಮಹಿಳಾ ವಿವಿಡ್ವೇಶ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ ಬೆಳ್ಳಾರೆ, ಶ್ರೀ ದಿನೇಶ್ ಮಡಪ್ಪಾಡಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಗೌಡರ ಯುವ ಸೇವಾ ಸಂಘ(ರಿ) ಸುಳ್ಯ, ಶ್ರೀ ಎಂ.ವೆಂಕಪ್ಪಗೌಡ, ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳು, ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಾ ಕೋಲ್ಹಾರ್, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ , ಶ್ರೀ ಉಮೇಶ್ ಕೆ.ಎಂ, ಶ್ರೀ ನವೀನ್ ಕುಮಾರ್ ರೈ, ಶ್ರೀ ಪ್ರದೀಪ್ ಕುಮಾರ್ ರೈ, ಶ್ರೀ ಪೂರ್ಣಿಮಾ, ಶ್ರೀ ಐತಪ್ಪ ಗೌಡ.ಕೆ ಬೆಳ್ಳಾರೆ ಗ್ರಾಮ ಗೌಡ ಸಮಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಶ್ರೀ ನವೀನ ಗೌಡ ಎಂ, ಸದಸ್ಯರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಬೆಳ್ಳಾರೆ ಹಾಗೂ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸದಸ್ಯರು ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು. ಡಾ. ಪೂವಪ್ಪ ಕಣಿಯೂರು 'ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ' ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡಿದೊ.

ಅರೆಭಾಷೆ ಹಾಡು ನೃತ್ಯ, ಸ್ವರಚಿತ ಕವನ ಜಾನಪದ ನೃತ್ಯಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಿಂಗಾರ

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಅಕಾಡೆಮಿ ಸದಸ್ಯರಾದ ಡಾ. ಪೂವಪ್ಪ ಕಣಿಯೂರು ರವರು ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಬದುಕು ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9.30 ಗಂಟೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಸಂಜೆ 7.00 ಗಂಟೆಗೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 600 ಕ್ಕೂ ಮೀರಿ ಸ್ಥಳೀಯರು ಕಲಾವಿದರು, ಶ್ರೀಡಾಖ್ಯಾನಿಗಳು, ಭಾಷಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದೊ ಎಲ್ಲವುಕೂ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇತ್. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆ.

ಯುವ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮಾವೇಶ : ತಾರೀಖ್ 10.11.2016 ಮತ್ತೆ 11.10.2016 ರಂದು ಕುಕ್ಕೇಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಕುಕ್ಕೇಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯೇಶ್ವರ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು, ಗೌಡ ಯುವ ಸೇವಾ ಸಂಘ ಸುಳ್ಳು ಮತ್ತೆ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯದ ಗೌಡ ಸಮಿತಿನವು ಇತರ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಕುಕ್ಕೇಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ದೇವಸ್ಥಾನದ ವಲ್ಲಿಶ ಭವನ ಇಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದೊ. ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಟಿ.ಜಿ. ಮುಡೂರು ನವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡ್ತೊ.

ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಕೊಲ್ಕದ ಗಿರೀಶ್ ನವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದೊ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ದಿನೇಶ್, ಸತೀಶ್ ಕೂಜುಗೋಡು ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ ಸದಸ್ಯ, ಮಹಿಳಾ ಘಟಕದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ರೇಣುಕಾ ಸದಾನಂದ, ತರುಣ ಘಟಕದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಶಶಿಕಾಂತ್ ಮಾವಿನಕಟ್ಟೆ, ಕೆಎಸ್‌ಎಸ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾದ ಮನಮೋಹನ್ ಮುಡೂರು, ಶ್ರೀಮತಿ ಕಮಲಾ ಟಿ.ಜಿ.ಮುಡೂರು, ತಾ. ಅಕ್ರಮ ಸಕ್ರಮ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾ ಮನಮೋಹನ್, ಅಕಾಡೆಮಿ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಯಶವಂತ ಕುಡೆಕಲ್ಲು ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾಜಿ ಗೌಡ ಪೈಲೂರು, ಶ್ರೀ ಕಾರ್ಯಪ್ಪ ಗೌಡ ಯೇನೆಕಲ್ಲು, ಡಾ. ಕೋರನ ಸರಸ್ವತಿ, ಇವು ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದೊ.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಗೋಷ್ಠಿ : ಜಾನಪದ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಶ್ರೀ ಆನಂದ ಗೌಡ ಪೆರ್ಲ ಇವು ಸಾಹಿತ್ಯ ಗೋಷ್ಠಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದೊ, ಎಸ್‌ಎಸ್ ಪಿಯು ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾದ ಗಿರೀಶ್ ಕೆ. ಹಾಗೂ ಗ್ರೀಷ್ಮಾ ಪ್ರಬಂಧ ಮಂಡನೆ ಮಾಡ್ತೊ ಕವಿಗೋಷ್ಠಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆನ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸದಸ್ಯೆ ಡಾ. ಕೋರನ ಸರಸ್ವತಿ ವಹಿಸಿದ್ದೊ ಕೆಎಸ್‌ಎಸ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಶೋಭಾ ಹಾಗೂ ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಪಿಯು ಕಾಲೇಜಿನ ಸೌಮ್ಯ, ಭೂಮಿಕಾ ಕವನ ವಾಚನ ಮಾಡಿದ್ದೊ. ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯೇಶ್ವರ ಪದವಿ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಚೇತನ್ ಪುರಿಯಾ ಬಳಗಂದ ಅರೆಭಾಷೆ 'ಜನಾಂಗದ ಹೆಜ್ಜೆ' ನೃತ್ಯರೂಪಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆ.

ಸೆ.11 ರಂದ್ ನಡೆ ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿಲಿ ಶ್ರೀ ಪಟ್ಟಡ ಶಿವಕುಮಾರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ಹಿಂಗಾರ— 82 — 10-11-2016

ವಹಿಸಿದ್ದೊ, ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂದ್ರಮತಿ ಮತ್ತು ಶಶಿಧರ ಪಳಂಗಾಯ ಇವು ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ, ಅರೆಭಾಷೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಂಗ ಯುವ ಸಮುದಾಯ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡ್ತೊ.

ಸೆ.11 ರಂದ್ ನಡ್ಡ ಸಮಾರೋಪ ಸಮಾರಂಭದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆನ ಶ್ರೀ ಕೊಲ್ಕದ ಗಿರೀಶ್ ವಹಿಸಿದ್ದೊ. ಮುಖ್ಯ ನೆಂಟ್ರಾಗಿ ಶ್ರೀ ನಿತ್ಯಾನಂದ ಮುಂಡೋಡಿ. ಶ್ರೀ ನಿಂಗಯ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಕುಕ್ಕೇಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಶ್ರೀ ಮನಮೋಹನ್ ಮುಡೂರು, ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು, ಕುಕ್ಕೇಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಠಲರಾವ್, ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರ್, ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯೇಶ್ವರ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು, ಶ್ರೀ ಅಶೋಕ್ ನೆಕ್ರಾಜೆ ಸದಸ್ಯರ್ ತಾಲೂಕು ಪಂಚಾಯತ್ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ಶ್ರೀ ಜಯರಾಂ ದೇರಪ್ಪಜ್ಜನ ಮನೆ, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ್, ಗೌಡರ ಯುವ ಸೇವಾ ಸಂಘ, ಶ್ರೀ ಲೋಕೇಶ್ ಬಿ.ಎನ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಗೌಡ ಗ್ರಾಮ ಸಮಿತಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ಶ್ರೀಮತಿ ಭಾರತಿ ದಿನೇಶ್, ಅಧ್ಯಕ್ಷರ್, ಗೌಡ ಮಹಿಳಾ ಗ್ರಾಮ ಸಮಿತಿ ಇವು ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದೊ.

ಕುಕ್ಕೇಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೃಂದ ಇವರಿಂದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗ ನಡ್ತೊ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕುಕ್ಕೇಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಲಿ ನಡ್ಡ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡ್ತೊ.

ಅರೆಬಾಸೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅಡಿಗ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ

ತಾರೀಕ್ 13.09.2016 ರಿಂದ 17.09.2016 ರವರೆಗೆ ಮರಗೋಡು ಗೌಡ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅಡಿಗ ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರನ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದೊ, ಕೊಡಗಿನಾದ್ಯಂತ ಅರೆಬಾಸೆ ಜನಾಂಗದ ಮಹಿಳೆಯರ್ ಈ ಶಿಬಿರಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡ್ತಂಡ್, ಹಬ್ಬಹರಿದಿನಗಳ ಅಡುಗೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡ್ತೊ. ಮರಗೋಡು ಗಣಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಂದ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ಬಿಂಬಿಸುವ ಮೆರವಣಿಗೆ ಗೌಡ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಬಾತ್. ಮೆರವಣಿಗೆ ಉದ್ಘಾಟಕರಾಗಿ ಶ್ರೀ ದೇವಜನ ನಾಣಯ್ಯ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಗೌಡ ಸಮಾಜ, ಮರಗೋಡು, ಮುಖ್ಯ ನೆಂಟ್ರಾಗಿ ಶ್ರೀ ಮಳ್ಳಂದಿರ ಲುಸ್ತಾಪತಿ, ಮರಗೋಡು ಇವು ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದೊ.

ಹೊತ್ತಾರೆ 10.00 ಗಂಟೆಗೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅಡಿಗ ಪ್ರದರ್ಶನನ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡ್ತೊ, ಶ್ರೀಮತಿ ಅಯ್ಯಂಡ್ರ ಪಾರ್ವತಿ ಪೂಣಜ್ಜ ಇವರು ಮುಖ್ಯ ನೆಂಟ್ರಾಗಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದೊ.

ತಾರೀಕ್ 18.9.2016 ರಂದ್ ಸಮಾರೋಪ ಸಮಾರಂಭ ಹಮ್ಮಿಕಂಡೊ. ಹೊತ್ತಾರೆ 10.30 ಗಂಟೆಗೆ ನಡ್ಡ ಸಮಾರೋಪ ಸಮಾರಂಭನ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಜಿ.ಬೋಪಯ್ಯ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಶಾಸಕರು ವಿರಾಜಪೇಟೆ ವಿಧಾನಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇವು ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದೊ. ಶ್ರೀ ಹಿಂಗಾರ

ಕೊಲ್ಕದ ಗಿರೀಶ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದೊ, ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಶ್ರೀಮತಿ ವೀಣಾ ಅಚ್ಚಯ್ಯ, ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರ, ಶ್ರೀ ಮಂಡಪಂಡ ಸುನಿಲ್ ಸುಬ್ರಮಣಿ, ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರ, ಶ್ರೀಮತಿ ದಿವ್ಯಪ್ರಭಾ ಚಿಲ್ಲಡ್ಕ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಡಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಕು.ಮಮತಾ ಪಿ.ಎನ್, ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮರಗೋಡು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್, ಶ್ರೀಮತಿ ಕಲಾವತಿ ಪೂವಪ್ಪ, ಸದಸ್ಯರ, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್, ಶ್ರೀ ಬಿ.ವೈ ಅಪ್ಪರವೀಂದ್ರ, ಸದಸ್ಯರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತ್, ಮಡಿಕೇರಿ, ಡಾ. ಕರ್ಣಯ್ಯನ ಎಸ್.ಅಪ್ಪಯ್ಯ, ಕೆ.ಎ.ಎಸ್, ನಿವೃತ್ತ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಆಯುಕ್ತರು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಶ್ರೀ ಕಾಂಗೀರ ನಂಜುಂಡ, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು, ಭಾರತೀಯ ಎಜುಕೇಷನಲ್ ಸೊಸೈಟಿ, ಮರಗೋಡು ಇವು ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದೊ.

ಶ್ರೀ ಪಟ್ಟಣ ಶಿವಕುಮಾರ್, ಉಪನ್ಯಾಸಕರ್, ಸ.ಪ.ಪೂ ಕಾಲೇಜು ಇವ್ ಅರೆಭಾಷಿಕರ ಅಡಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡ್ಲೊ. ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ಬಿಂಬಿಸುವಂತ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗ ನಡ್ಲೊ. ಹೊತ್ತಾರ 9.30 ಕ್ಕೆ ಶುರು ಆದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಜೆ 5.00ಗಂಟೆಗೆ ಮುಗ್ತೆ, 1500ಕ್ಕೂ ಮೀರಿ ಸ್ಥಳೀಯರು, ಭಾಷಾಭಿಮಾನಿಗ, ಕಲಾವಿದರ್ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದೊ, ಅಕಾಡೆಮಿಂದ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮತ್ತೆ ಮಾರಾಟ ಇತ್.

ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗ :

ತಾರೀಕ್ 24.08.2016 ರಂದ್ ಮಿತ್ರ ಯುವಕ ಮಂಡಲ (ರಿ) ಸುಳ್ಳ ಇವ್ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ 25ನೇ ವರ್ಷದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿ ಬೆಳ್ಳಿಹಬ್ಬ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಆಶಾ, ಮರಗೋಡು ಇವರ ತಂಡಂದ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೃತ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ ಪ್ರಾಯೋಜಿಸಿದ್ದೊ.

ತಾರೀಕ್ 30.08.2016 ರಂದ್ ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ ತಾಲೂಕಿನ ಶಿರಂಗಾಲ ಗ್ರಾಮದ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು ಆವರಣ ಇಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ ಇವರು ನಡ್ತಿದ ಮುಂಗಾರು ಸಂಪದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಮಮತ.ಎಂ ಕುಶಾಲನಗರ ಇವರ ತಂಡಂದ ಅರೆಭಾಷೆ ರೈತ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ ತೊರೆನರು ಗ್ರಾಮ ಇವರ ತಂಡಂದ ಉಳುಮೆ ಹಾಡ್, ನಾಟಿ ಹಾಡ್, ಜಾನಪದ ಕುಣ್ತ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನ ಪ್ರಾಯೋಜಿಸಿದ್ದೊ.

ತಾರೀಕ್ 04.09.2016 ರಂದ್ ಮಂಡೆಕೋಲು ಗ್ರಾಮದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶ್ರೀ ಗಣೇಶೋತ್ಸವ ಸಮಿತಿ ಇವ್ ನಡ್ತಿದ ಗಣೇಶೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಲವಿನ್ ಮತ್ತೆ ರಕ್ಷಾ ಇವರ್ಂದ ಅರೆಭಾಷೆ ಯಕ್ಷಗಾನ ನ ಪ್ರಾಯೋಜಿಸಿದ್ದೊ.

ಲೇಖಕರ ವಿಳಾಸ :

1. ಶ್ರೀಮತಿ ಸಂಗೀತಾ ರವಿರಾಜ್, ಹೊಸೂರು ಮನೆ, ಬಾಲೆಂಬಿ ಅಂಚೆ, ಚೆಂಬು ಮಡಿಕೇರಿ -574239, ಮೊ.ನಂ : 7259135346
2. ಪ್ರೊ. ಎನ್ ಸುಕುಮಾರ ಗೌಡ, ಮಕ್ಕಳ ಮಂಟಪ, ದರ್ಬೆ, ಪುತ್ತೂರು ದ.ಕ. -574202
3. ಕ್ಷಿತಿಜ ಕೆ.ಜಿ. 'ನಿಸರ್ಗ ನಿವಾಸ್' ಎಫ್.ಎಂ.ಸಿ ಕಾಲೇಜು ಹಿಂದೆ, ವಿದ್ಯಾನಗರ ರಸ್ತೆ, ಮಡಿಕೇರಿ
4. ಕಟ್ಟತನ ಕೆ. ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ, ನಿವೃತ್ತ ಅಧ್ಯಾಪಕ, ಬಲಮುರಿ ಅಂಚೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಮಡಿಕೇರಿ -571252
5. ಬಿಟ್ಟೇರ ಶೃತಿ ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ, ಕಿರುಂದಾಡು, ಮಡಿಕೇರಿ, ಕೊಡಗು
6. ಕಟ್ಟತನ ಲಲಿತಾ ಅಯ್ಯಣ್ಣ, 'ಅನುಗ್ರಹ' ಗೌಳಿಬೀದಿ, ಮಡಿಕೇರಿ, 571201
7. ವಿನೋದ್ ಮೂಡಗದ್ದೆ, ತಿತಿಮತಿ, ಭದ್ರಗೋಳ, ವಿರಾಜಪೇಟೆ
8. ಎಂ.ಜಿ. ಕಾವೇರಮ್ಮ, ನಿಸರ್ಗ, ಸುಳ್ಳ, ದ.ಕ □ 574239, ಮೊ: 9448106685
9. ಮನೋಜ್ ಕುಡೆಕಲ್ಲು, ಆಲೆಟ್ಟಿ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ, ಸುಳ್ಳ ದ.ಕ, ಮೊ: 8105774518
10. ಶ್ರೀಮತಿ ರೇಷ್ಮ ಕರುಣಾಕರ, ಪೆಲ್ತಡ್ಕ ಮನೆ, ಗೂನಡ್ಕ ಅಂಚೆ, ಸುಳ್ಳ ತಾಲೂಕು ದ.ಕ.
11. ಕುತ್ಯಾಳ ನಾಗಪ್ಪ ಗೌಡ (ಕಿರಣ), ಕಿರಣ ಕುಟೀರ, ಸುಳ್ಳ, ದ.ಕ. 574239, ಮೊ: 9448297221, ಇಟಿಂಇಂಡಿಚಿಟಿಚಿ@ರಂಟಚುಟಿ.ಫಿರಟ
12. ಭವಾನಿಶಂಕರ ಅಡ್ತಲೆ, ಕೆ.ವಿ.ಜಿ ಐ.ಟಿ.ಐ, ಸುಳ್ಳ ದ.ಕ ಕುರುಂಜಿಭಾಗ್- 574327
13. ವಿದ್ವಾನ್ ಟಿ.ಜಿ ಮುಡೂರು, ಎಂ.ಎ, ಬಿ.ಎಡ್., ಪಂಜ ದ.ಕ.- 574232, ಮೊ: 9449324260
14. ಬೈತಡ್ಕ ಜಾನಕಿ ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ, ಲೇಖಕರು, ಮಡಿಕೇರಿ ಮೊ :9008571899

ಕರ್ನಾಟಕ ಅರೆಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ (2014)

ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಸಂಖ್ಯೆ: ಕಸಂವಾ 817 ಕಸಧ 2013; ದಿನಾಂಕ 13.08.2014
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:

ಶ್ರೀ ಕೊಲ್ಹದ ಗಿರೀಶ್, ಮದೆ ಗ್ರಾಮ, ಮದೆ ಅಂಚೆ, ಮಡಿಕೇರಿ ತಾಲೂಕ್ 571 201
ದೂ: 08272-236515 ಮೊಬೈಲ್ : 9448156599.

ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್:

ಶ್ರೀ ಉಮರಬ್ಬ, ಎಂ.ಎಂ. ಮಂಜಿಲ್, ಈದಾಯತ್ ನಗರ, ಕೋಟಿಕಾರ್, ಮಂಗಳೂರು,
ಮೊಬೈಲ್ : 9481149135

ಅರ್ಥ ಸದಸ್ಯರು:

ಶ್ರೀ ಎಲ್.ಎನ್. ಕುಳ್ಳಯ್ಯ, ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ಮಡಿಕೇರಿ,
ಸದಸ್ಯರು :

ಡಾ. ಪೂವಪ್ಪ ಕಣೆಯೂರು ಸ್ನೂರ್ತಿ 4ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಬೀರಮಂಗಲ, ಚರ್ಚ್
ರೋಡು, ಸುಳ್ಯ ದ.ಕ. ದೂರವಾಣಿ : 08257-232885/9448984485,
pkaniyoor@gmail.com

ಡಾ. ಕೋರನ ಸರಸ್ವತಿ ಪ್ರಕಾಶ್ ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು,
ವಿರಾಜಪೇಟೆ, ಕೊಡಗು ಮೊಬೈಲ್ : 9483826271

ಶ್ರೀ ಮೋಹನ್ ಸೋನ ಸೋಣಂಗೇರಿ ನಡುಮನೆ, ಜಾಲ್ಲೂರು, ಸುಳ್ಯ ತಾಲೂಕು
ದ.ಕ.- 574239 ಮೊಬೈಲ್ : 9448791799

ಶ್ರೀಮತಿ ಸಂಗೀತಾ ರವಿರಾಜ್, ಹೊಸೂರು ಮನೆ, ಬಾಲೆಂಬಿ ಅಂಚೆ, ಚೆಂಬು,
ಮಡಿಕೇರಿ- 574234 ಮೊಬೈಲ್ 7259135346

ಶ್ರೀ ಯಶವಂತ ಕುಡೆಕಲ್, ಕುಂಬೆತ್ತಿ ಬನ, ದುಗ್ಗಲಡ್ಡ, ಸುಳ್ಯ ದ.ಕ. -574239
ಮೊಬೈಲ್ : 9481180519

ಶ್ರೀ ವಸಂತ ಬಿ.ಸಿ., ಬಾಕಿಲ ಮನೆ, ಕಲ್ಮಕಾರು ಗ್ರಾಮ, ಸುಳ್ಯ ತಾಲೂಕು ದ.ಕ.
ಮೊಬೈಲ್ : 9449999354

ಶ್ರೀ ಬೋಜಪ್ಪ ಗೌಡ ಎಂ. ಮದುವೆ ಗದ್ದೆ, ಉಬರಡ್ಡ ಮಿತ್ತೂರು, ಸುಳ್ಯ ತಾಲೂಕು
ದ.ಕ.- 574248 ಮೊಬೈಲ್ : 7760782925

ಶ್ರೀ ಸದಾನಂದ ಗೌಡ ಮಾವಜಿ, ಮಂಡಿಕೋಲು, ಸುಳ್ಯ ತಾಲೂಕು ದ.ಕ.-574239
ಮೊಬೈಲ್ : 9448164638

ಶ್ರೀ ಮೋಹನ್‌ದಾಸ್ ಮಂದ್ರೀರ, ಹೊಸೈರಿ ಗ್ರಾಮ, ಮರಗೋಡು, ಮಡಿಕೇರಿ,
ಮೊಬೈಲ್ : 9448720112

ಸಹಸದಸ್ಯರು:

ಶ್ರೀ ಕುಡೆಕಲ್ ಸಂತೋಷ್, ಹೆಮ್ಮತ್ತಾಳು ಗ್ರಾಮ, ಮುಕ್ಕಂದೂರು, ಮಡಿಕೇರಿ
ತಾಲೂಕು, ಕೊಡಗು ಮೊಬೈಲ್ : 9972538584, 8762110948

ಶ್ರೀ ಕಾರ್ಯಪ್ಪ ಪಿ.ಎಸ್., ಪುಂಡಿಗದ್ದೆ, ಯೇನೇಕಲ್ ಗ್ರಾಮ, ಸುಳ್ಯ ತಾಲೂಕು ದ.ಕ.
ಮೊಬೈಲ್ : 9731197656

ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾಜಿ ಗೌಡ ಪೈಲೂರು ಮನೆ, ಅಮರಮುಡ್ನೂರು ಗ್ರಾಮ, ಸುಳ್ಯ ತಾಲೂಕು
ದ.ಕ. - 574212 ಮೊಬೈಲ್ : 94488058748/9164401745

ದಿ. 14.8.2016, ಪೈಲಾರ್ ಆಟ ಉತ್ಸವದ ಉದ್ಘಾಟನೆ

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅಡುಗೆ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ - ಮರಗೋಡು - 13.9.2016 - 17.9.2016

ಅರೆಭಾಷೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೃತ್ಯ - 24.8.2016 - ಸುಳ್ಳೆ

ಆಟ ಉತ್ಸವ 2016 - ಸಮಾರೋಹ ಸಮಾರಂಭ - ಪೈಲಾರ್

ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಮಂಡೆಕೋಲು ಗಣೇಶೋತ್ಸವ-4.9.2016

ಬೆಳ್ಳಾರೆ ಕೆಸರುಗದ್ದೆ ವಾಲಿಬಾಲ್ -24.8.2016

ಪೈಲಾರ್ - ಆಟಿ ಉತ್ಸವ - ಅರೆಭಾಷಿಕ ಜನಪದ ಹಾಡು-24.8.2016

Printed by UMARABBA on behalf of Registrar, Karnataka Arebhashe Samskruthi Mathu Sahitya Academy, and, Published by UMARABBA on behalf of registrar of registrar Karnataka Arebhashe Samskruthi Mathu Sahitya Academy on behalf of KARNATAKA AREBHASE SAMSKRUTHI MATHU SAHITYA ACADEMI (name of woner) and Printed at SRI KRISHNA COMPUTERS & PRINTERS, Pooja Arcade, Madikeri, Kodagu District. And Published at Karnataka Arebhashe Samskruthi Mathu Sahitya Academy, Coffee Krupa Building, 1st Floor, Raja Seat Road, Madikeri, Kodagu District. Editor